

Приложение към Заповед №336/24.04.2012 г.
на министъра на околната среда и водите

Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите гр. Перник

*Регионален доклад за състоянието на околната среда
през 2015 година*

СЪДЪРЖАНИЕ

Използвани съкращения

I. Въведение

II. Анализи по компоненти на околната среда

II.1. Атмосферен въздух

II.2. Води

II.3. Земи и почви

II.4. Защитени територии и биоразнообразие

III. Анализи по фактори на въздействие

III.1. Отпадъци

III.2. Шум

III.3. Радиационен контрол

III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии

IV. Превантивна дейност и контрол

V. Проекти/ обекти с екологично предназначение

VI. Заключение

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

БИ	Биотичен индекс
ВЕЕС	Висш експертен екологичен съвет
ВЕЦ	Водноелектрическа централа
ГЗ	Гражданска защита
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ЕС	Европейски съюз
ЕТИС	Експертен технико-икономически съвет
ЗВ	Закон за водите
ЗЗТ	Закон за защитените растения
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗОБВВПИ	Закон за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околната среда
ИСПА (ISPA)	Инструмент за структурни политики по присъединяването
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КЗЗ	Комисия по земеделските земи
КПКЗ (IPPC)	Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МЗ	Министерство на здравеопазването
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
НАСЕМ	Национална автоматизирана система за екологичен мониторинг
НСМБР	Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие
НП	Наказателно постановление
НП"Рила"	Национален парк „Рила“
НПО	Неправителствена организация
НСРЗ	Национална служба за растителна защита
ОбС	Общински съвет
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОХВ	Опасни химични вещества
ОФООС	Общински фонд за опазване на околната среда
ПВОС	Преценка на въздействието върху околната среда
ПДЕ	Пределно допустими емисии
ПДК	Пределно допустими концентрации
ПДК ме	Пределно допустима концентрация - максимално еднократна
ПДК ср.дн.	Пределно допустима концентрация - средно денонощна
ПДК ср.год.	Пределно допустима концентрация - годишна
ПДН	Пределно допустима норма
ФС	Фонова стойност
ПКЦ	Парово - котелна централа
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПРЗ	Препарати за растителна защита
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПС	Пречиствателно съоръжение
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
ПАВ	Полициклични въглеродороди

РИОКОЗ	Регионална инспекция по контрол и опазване на общественото здраве към МЗ
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РОУ	Райони за оценка и управление
РС	Районен съд
РСПАБ	Районна служба „Пожарна и аварийна безопасност”
РСРЗ	Регионална служба „Растителна защита”
САПАРД	Специална програма за развитие на земеделски и селски райони

І.ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът е изготвен от експерти на Регионална инспекция по околна среда и води – Перник. Целта на доклада е да се запознае обществеността със състоянието на околната среда по компоненти и фактори, да се очертаят екологичните проблеми в област Перник и област Кюстендил.

Информацията в Доклада по околна среда е предназначена за ученици и студенти, неправителствени организации и всички заинтересовани за състоянието на околната среда.

За изготвянето му е използвана информация от Басейнова дирекция за управление на водите „Западнобеломорски район” с център град Благоевград, Басейнова дирекция за управление на водите „Дунавски район” с център град Плевен, Регионална здравна инспекция – гр.Перник, ИАОС-София.

Основните данни за населените места в териториялния обхват на РИОСВ–Перник са представени в следната таблица:

Област	Община	Брой населени места	Площ /км ² /	Население
Перник	Перник	24	477,21	95 043
	Брезник	35	404	6 662
	Земен	18	253	2 635
	Ковачевци	10	139,1	1 573
	Радомир	32	540	20 274
	Трън	52	600	4 053
Общо за областта	6 общини	171 населени местта	2 413,31 км²	130 240 жители
Кюстендил	Кюстендил	72	964.3	59 013
	Бобов дол	18	206.2	8 763
	Бобошево	12	141.9	2 744
	Дупница	17	336.6	44 003
	Невестино	23	441.7	2 586
	Сапарева баня	4	181.9	7 340
	Трекляно	19	267.6	625
Общо за областта	7 общини	165 населени местта	2 540.2 км²	125 074 жители
Общо за обхвата на РИОСВ	13	336	4953.51	255 314

Пернишка област е разположена в Западна България. Тя граничи с областите София, Кюстендил и София град. На северо-запад границата ѝ съвпада с държавната граница с Република Сърбия. Регионът обхваща Пернишко, Радомирско и Брезнишко поле, а също така и части на планините Верила, Витоша, Люлин, Вискяр, и др.

Най-големите реки са Струма и Ерма. Има минерални извори в близост до град Брезник и село Рударци. Районът е изключително богат на минерални ресурси. Има богати находища на въглища, руди, глини и варовик, което определя развитието на индустрията и я превръща в основен икономически сектор.

Резерватът „Острица” в планина Голо бърдо, Земенските скали, ждрелото на река Ерма, пещерата Духлата (най-дългата пещера в България) и другите природни забележителности предоставят отлични условия за развитие на еко-туризма.

Кюстендилска област е разположена в Югозападна България и граничи с областите София, Перник и Благоевград, а западната ѝ граница съвпада с националната граница на България с Република Македония и Република Сърбия. Релефът в региона варира от долини до хълмове и планини.

През територията на областта минават магистралите София - Скопие и Ниш – Босилеград - Кюстендил, както и ЖП линиите София – Благоевград - Кулата и София – Радомир – Гюешево.

В региона се намира мина "Бобов дол" - едно от най-старите промишлени предприятия в страната (от 1891г.).

Сред забележителностите в региона са водопада Горица, водопада Скакавица (70 метра), Национален парк Рила. В област Кюстендил има множество минерални извори, най-известните от които са в Кюстендил, Сапарева баня (най-топлият в континентална Европа), в селата Невестино и Четирци. Има условия за развитие на бальнеоложки туризъм и планински туризъм.

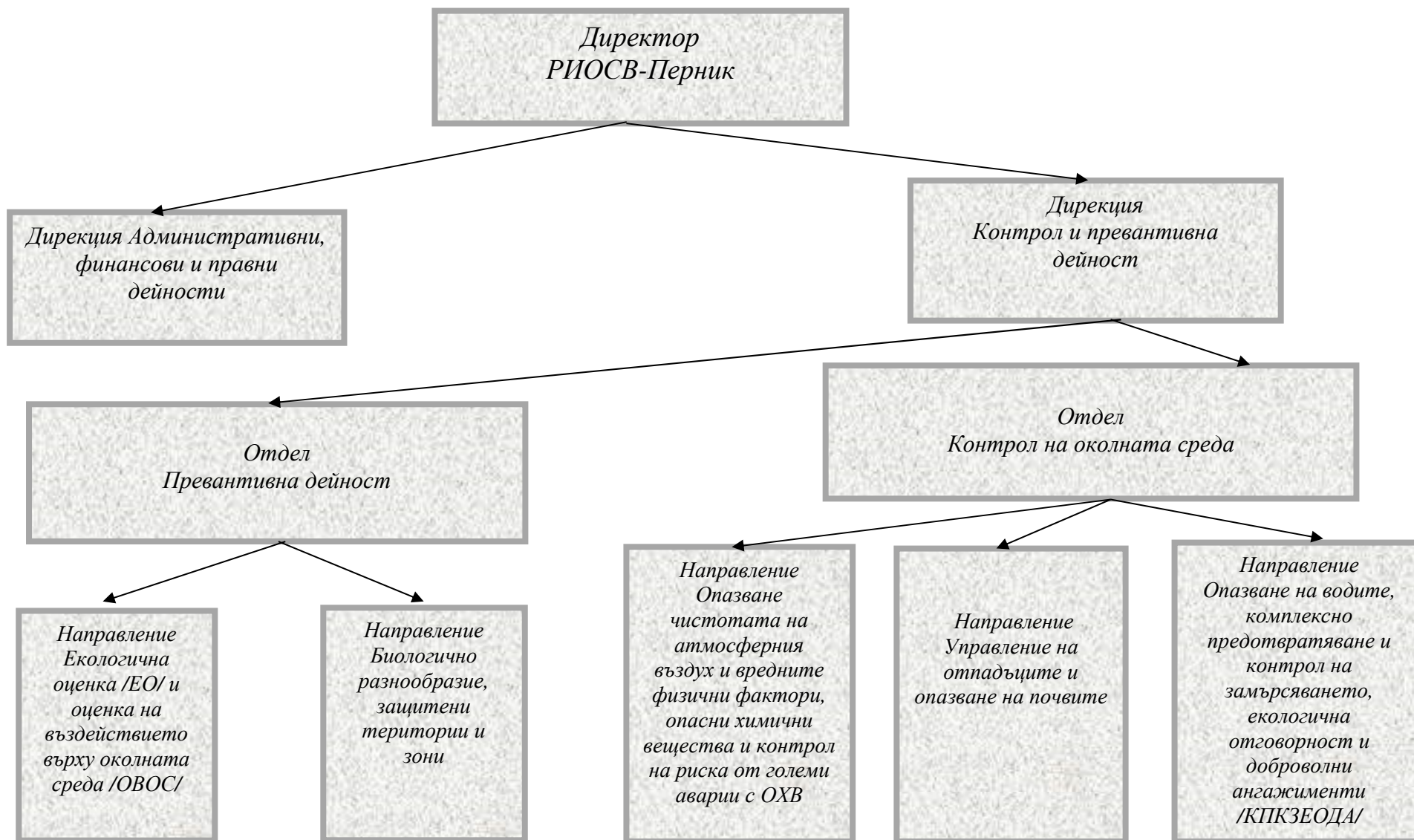

РИОСВ-ПЕРНИК се намира в град Перник, ул.Благой Гебрев № 15, ет.1;
Телефон за връзка: тел./факс: 076/ 67 02 03,
e-mail: riew_ Pernik@abv.bg; web: <http://www.pk.riosv-pernik.com/>
Зелен телефон: 076/ 67 02 03

Организационна структура – обхват

Организационната структура и обхвата е регламентирана с Правилника за устройството и дейността на РИОСВ. Представена е обща органиграма на РИОСВ-Перник:

Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ

Компетенциите на експертите от РИОСВ са свързани с:

- опазване на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане
- произнасяне по екологична оценка и оценка на въздействие върху околната среда;
- предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване;
- управление на опасните химични вещества и смеси;
- опазване на елементите на Националната екологична мрежа и биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на биологичните ресурси;
- опазване и подобряване на акустична среда;
- устройство на селищната територия съобразно екологичното законодателство;
- изготвяне и предоставяне на информация за състоянието на околната среда съгласно изискванията на ЗООС, в това число за включването на базата данни за състоянието на околната среда и по годишните доклади за състоянието на ОС на територията на РИОСВ;
- изготвяне и предоставяне на министъра на околната среда и водите и на изпълнителния директор на ИАОС информация за включването ѝ в публичните регистри по чл. 129 и 130 от ЗООС;
- организация на процеса на участие на обществеността при вземане на решения в областта на околната среда;
- контрол по изпълнението на мерките по програмите за управление на дейностите по отпадъци;
- съгласуване на общинските програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух, както и общинските оперативни планове за действие съгласно изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух;

При провеждане на своята дейност РИОСВ има регулиращи, информационни и контролни функции.

При изпълнение на правомощията си по осъществяване на превантивен, текущ и последващ контрол експертите на РИОСВ-Перник:

- Извършват проверки, съставят предупредителни и констативни протоколи, дават предписания със срокове и отговорници, контролират тяхното изпълнение, изискват и имат право да получават справки, документи и писмени обяснения от представителите на проверяваните обекти съгласно действащото законодателство;
- При констатирани нарушения на екологичното законодателство съставят актове за установяване на административни нарушения съобразно предоставената им компетентност;
- Участват в ДПК

Законодателството в областта на околната среда е следното:

- Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр.91/25.09.2002 г.)
- Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн., ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г.)
- Закон за водите (обн., ДВ, бр.67/27.07.1999 г.)
- Закон за почвите (обн. ДВ. бр.89 от 6 ноември 2007 г.)
- Закон за управление на отпадъците (обн. ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г)
- Закон за подземните богатства (обн. ДВ. бр.23/12.03.1999г.)
- Закон за защита от шума в околната среда (обн. ДВ. бр.74/13.09.2005 г., в сила от 01.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г.)
- Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (обн. ДВ. бр. 43 от 29.04.2008 г.)
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (обн. ДВ. бр.10/04.02.2000 г.)
- Закон за биологичното разнообразие (обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002 г.)
- Закон за защитените територии (обн. ДВ.бр.133/11.11.1998 г.)
- Закон за лечебните растения (обн. ДВ. бр. 29/ 07.04.2000 г.)

Горепосочените закони, както и подзаконовите им нормативни документи са публикувани на страницата на МОСВ www.moew.government.bg и страницата на РИОСВ-Перник www.pk.riosv-pernik.com

Поведението на РИОСВ-Перник по отношение на съответствието с екологичното законодателство е насочено към превантивни действия. Директорът на РИОСВ издава Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения. За планове и програми се издават Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО. Извършва се контрол по изпълнение на условията, поставени в Решенията. В случай, че се констатира неизпълнение се предприемат административно наказателни мерки.

При осъществяване на текущия контрол и констатирани несъответствия на юридическите лица се дават задължителни за изпълнение предписания. При неспазване на екологичното законодателство, както и при аварийни и залпови замърсявания се налагат имуществени санкции. При констатирано замърсяване на околната среда РИОСВ-Перник налага еднократни и/или текущи санкции по реда ЗООС и Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения /ДВ бр.70/2011 г./

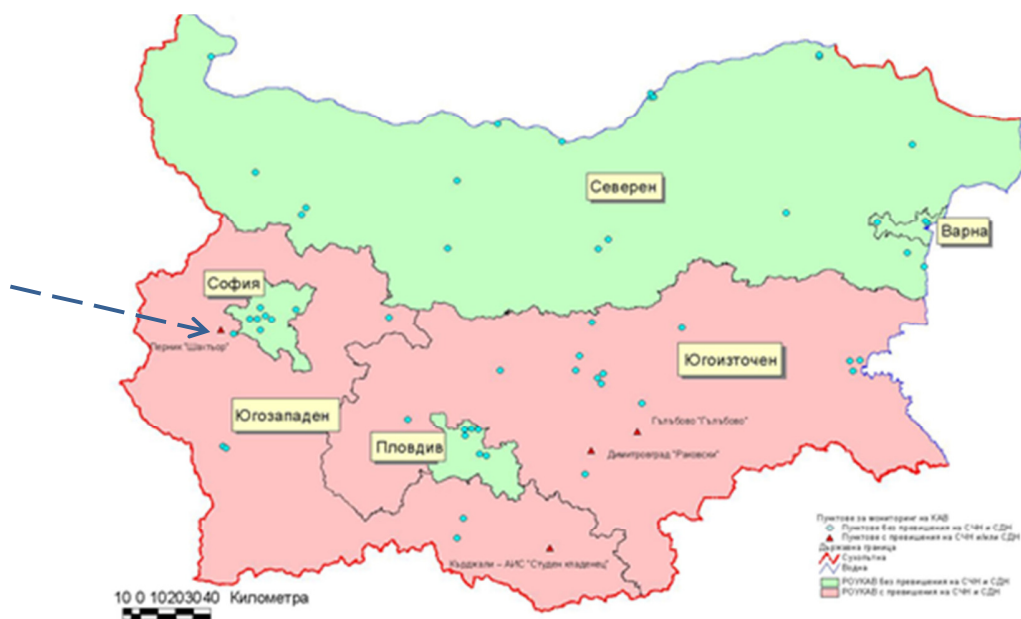
II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Перник като част от НСМОС – подсистема “въздух”.

В България има изградена Национална система за мониторинг на околната среда, чрез която се извършва оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух, утвърдени със Заповед № 969/21.12.2013 г. на министъра на околната среда и водите.

Контролираната от РИОСВ-Перник територия попада в Югозападен район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ).

РИОСВ-Перник следи качеството на атмосферния въздух в гр. Перник от два пункта за мониторинг, част от Националната система за мониторинг на околната среда: АИС „Шахтьор“/ Перник-център“ /и ръчен пункт „Църква“.

Отдел “Лабораторни изследвания” към РЗИ-Перник следи качеството на атмосферния въздух в гр. Перник в 2 пункта, разположени в градската зона: в района на РЗИ и в кв.“Изток“.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

2.1.Пунктове, под контрола на РИОСВ-Перник:

Пунктовете са разположени в град Перник, както следва:

АИС „Шахтьор“

АИС „Перник-център“

Пункт „Църква“

Автоматична измервателна станция “Шахтьор”.

Автоматичната измервателна станция /АИС/ от 01.11.2015 г. беше преместена от кръстовище „Шахтьор“ на друга площадка в централната градска част на гр.Перник /до бившата Професионална гимназия по облекло и туризъм "Свети Иван Рилски"/, като същата е преименувана на „Перник-център“. Станцията осигурява мониторинг в градския район, с цел измерване на най-често срещаните нива на замърсяване, на които населението е изложено и надеждна информация при аварийни замърсявания, смог и др. Показателите, които се измерват са: прах - ФПЧ₁₀ /фини прахови частици/, серен диоксид, азотен диоксид, въглероден окис, МТО параметри - температура, скорост и посока на вятъра, слънчева радиация, атмосферно налягане, влажност на въздуха. АИС работи в непрекъснат режим на работа (24 часа), като данните за КАВ от нея постъпват в реално време в централния диспечерски пункт в ИАОС София – Националната база данни. На електронната страница на Изпълнителна агенция по околна среда се публикуват ежедневни бюлетини за състоянието на въздуха в цялата страна.

Пункт Църква - Пунктът е градски фонтов, ръчен. Ръчният пункт за мониторинг на въздуха работи само в светлата част на денонощието (4 пробовземания на ден, 5 дни в седмицата). Осигурява мониторинг в района, като се следи качеството на атмосферния въздух по показатели прах - ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}, тежки метали и полиароматни въглеводороди.

Бележка:

ПС за СЧН – прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители

ПДК м.е. – пределно допустима максимално-еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители

ПС за СДН – прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители

ПДКс.д. – пределно допустима средноденонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители

ПДК ср.год. - пределно допустима концентрация - годишна

ФПЧ₁₀ – фини прахови частици до 10 микрона

СГН – средногодишна норма

ПДК – пределно допустима концентрация

ПДН - пределно допустима норма

2.2.Пунктове, под контрола на РЗИ-Перник:

РЗИ – Перник провежда мониторинг върху качеството на атмосферния въздух в гр. Перник. Отдел “Лабораторни изследвания” извършва пробонабиране и ежедневен контрол в 2 пункта. Пунктовете на РЗИ - Перник са разположени в градската зона, както следва:

- пункт 11 – 1 – разположен в близост до градския център;
- пункт 11 – 2 – разположен в кв. „Изток” в близост до промишлени обекти.

Замърсителите, които се следят ежедневно са: общ прах, серен диоксид, азотен диоксид, както и ежедневни експресни (метеорологични) изследвания.

2.3. Данни за КАВ от пунктовете, под контрола на РИОСВ-Перник

През 2015 г. качеството на атмосферния въздух в град Перник бе нарушено по показател ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2,5} и серен диоксид.

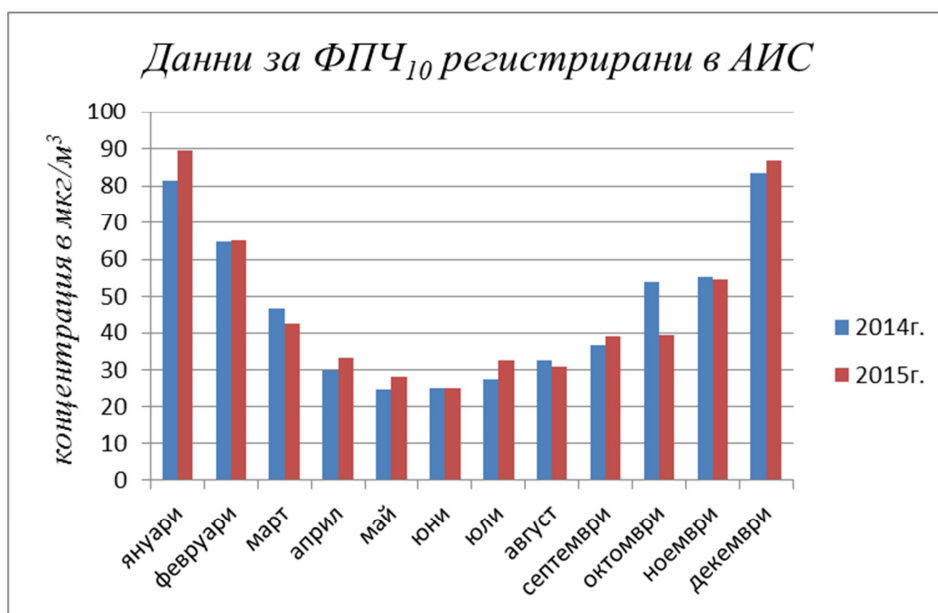
Фини прахови частици (ФПЧ₁₀)

В АИС при регистрирани 352 бр. средноденонощни данни по показател ФПЧ₁₀, 102 броя от тях превишават средноденонощната норма /СДН/ 50 мкг/м³. Съгласно Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (ДВ бр. 58 от 30.07.2010 г.), СДН за ФПЧ₁₀ не трябва да бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година. През 2015 г. са регистрирани 67 броя над допустимите 35 бр. превишения на СДН.

Не е спазена и средногодишната норма по показател ФПЧ₁₀, като при норма 40 мкг/м³ е отчетено 47,22 мкг/м³, т.е. 1,18 пъти над нормата.

Справка за качеството на атмосферния въздух по данни от автоматичната измервателна станция през 2015 г.

месец	SO ₂		NO ₂	CO	ПРАХ ФПЧ ₁₀	
	средномесечна стойност	бр. превишения на СЧН и СДН	най-висока измерена стойност през месеца	средномесечна стойност	средномесечна стойност	бр.месечни превишения на СДН
януари	32,03		189,07	1,64	89,50	19
февруари	37,64		174,20	1,12	65,06	13
март	25,54		93,60	0,76	42,40	10
април	15,72		108,67	0,55	33,39	3
май	8,42		80,03	0,36	28,22	0
юни	5,16		75,50	0,30	25,05	0
юли	4,61		78,10	0,29	32,61	2
август	7,64		108,10	0,38	30,71	0
септември	13,15	1 бр. на СЧН	111,97	0,47	38,91	9
октомври	17,11		84,14	0,67	39,50	7
ноември	17,73		87,63	0,94	54,56	15
декември	79,95	23 бр. на СЧН 3 бр. на СДН	118,55	1,47	86,79	24
годишна	22,06	24 бр. на СЧН 3 бр. на СДН	max=189,07	0,74	47,22	102 бр.

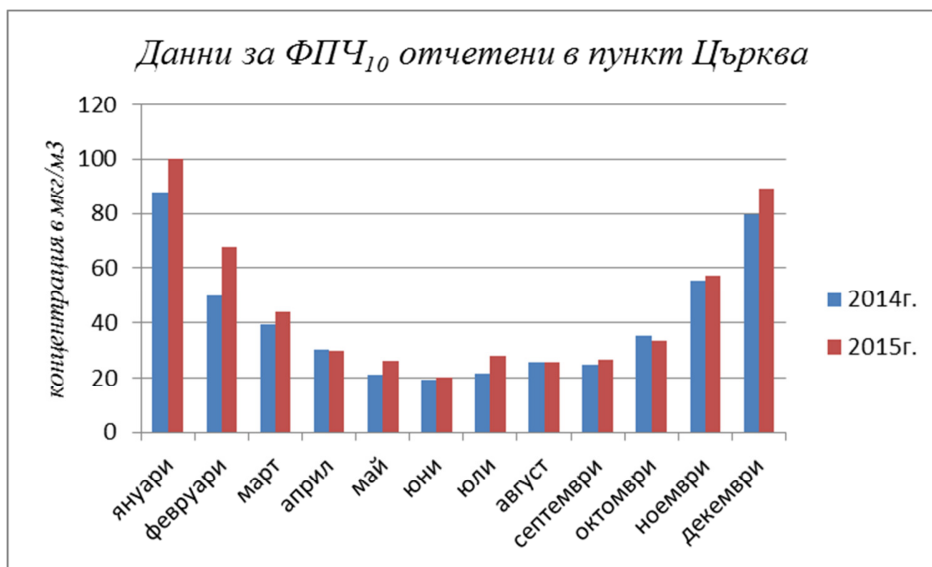
През 2015 г. в **пункт Църква** при регистрирани 337 бр. средноденонощни стойности на ФПЧ₁₀ са превишени 64 бр.

Средногодишната норма за ФПЧ₁₀ също е нарушена, като е отчетена стойност от 45,66 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, т. е. 1,14 пъти над нормата.

Справка за качеството на атмосферния въздух по данни
отчетени в пункт "Църква" през 2015 г.

месец	ПРАХ ФПЧ ₁₀		ПРАХ ФПЧ _{2,5}
	средномесечна стойност в $\mu\text{g}/\text{m}^3$	бр.месечни превишения на СДН	средномесечна стойност в $\mu\text{g}/\text{m}^3$
януари	100,1 /30 бр. данни/	8	75,8 /10 бр. данни/
февруари	67,50 /24 бр.данни/	17	няма данни
март	44,01 /31 бр.данни/	10	няма данни
април	29,91 /30 бр.данни/	0	няма данни
май	26,05 /30 бр.данни/	1	няма данни
юни	20,01 /30 бр.данни/	0	13,5 /2 бр. данни/
юли	27,75 /31 бр.данни/	0	15,2 /21 бр. данни/
август	25,61 /30 бр.данни/	0	13,5 /31 бр. данни/
септември	26,7 /30 бр.данни/	2	14,3 /25 бр. данни/
октомври	33,65 /31 бр.данни/	6	26,0 /31 бр. данни/
ноември	57,35 /30 бр.данни/	20	44,9 /29 бр. данни/
декември	89,28 /31 бр.данни/	26	79,8 /30 бр. данни/
годишно	45,66	90	38,38

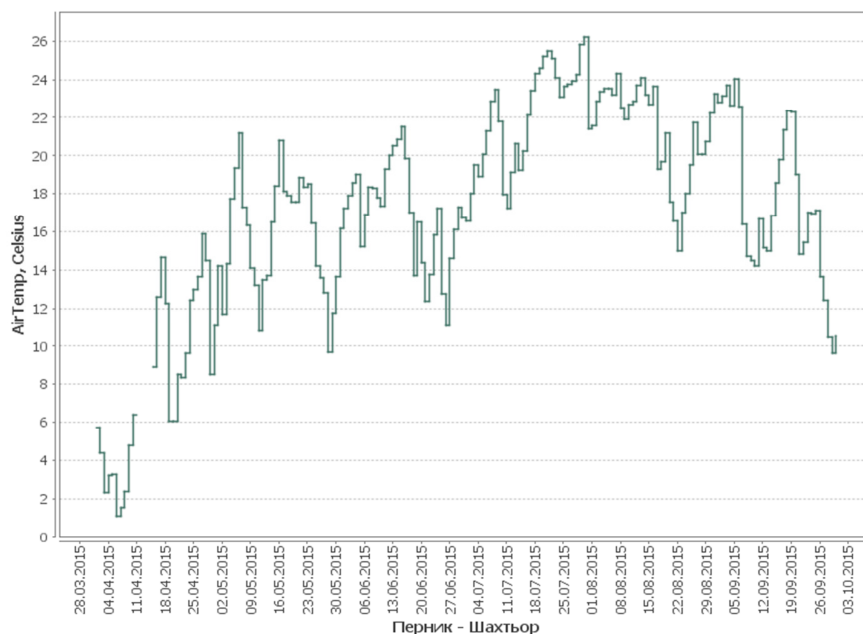

Както е видно от горепредставените данни превишенията на средномесечните концентрации на ФПЧ₁₀ и в двата пункта са предимно през **зимните месеци на 2015 г.**, тогава атмосферния въздух е силно запрашен и опасен за здравето. Обичайните причини за това са емисиите от битовото отопление (най-вече с въглища-ниско качество и отпадъци), промишлеността, автомобилите, съчетани с неблагоприятни метеорологични условия. Тези фини частици могат да причинят астма, сърдечносъдови проблеми, рак на белите дробове и преждевременна смърт, особено уязвими са малките деца, подрастващите и възрастните хора.

През **пролетно-летния летния период на 2015 г.** преобладаваха дъждовни периоди. Средната температура през отчетния период е 17,2 °С, максималната – 34,6 °С, а минималната - -3,9 °С.

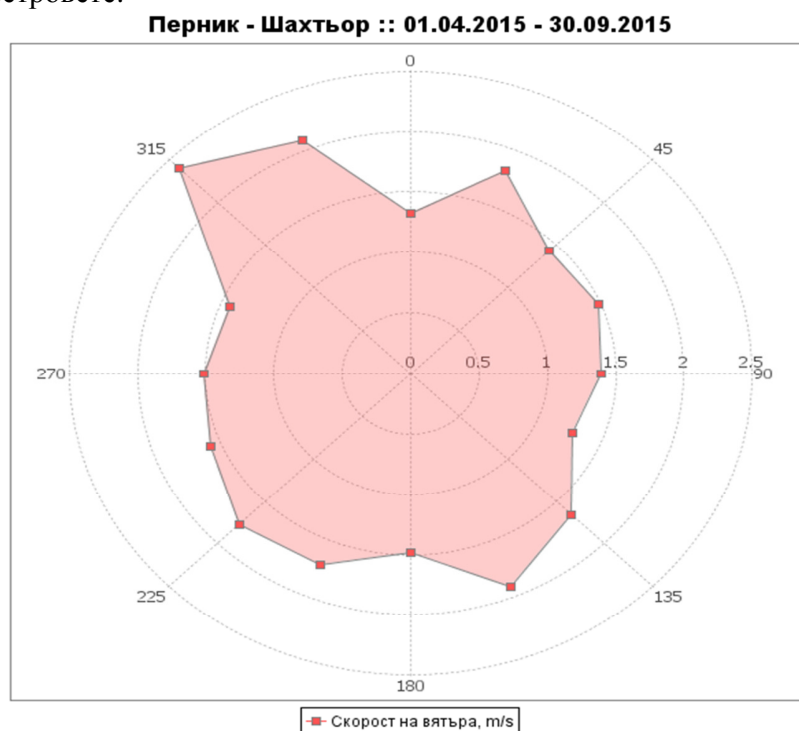
Средно денонощни температурни стойности за периода март-септември 2015 г.:

Дъждовните периоди и ниската температура допринесоха за малкият брой превишения на СДН за ФПЧ₁₀ – общо 17 броя за двата пункта – с 5 броя повече от лято 2014 г. Не се наблюдаваха неорганизирани прахови емисии от площните източници-кариери, депа, табани, открити складове.

Средната скорост на вятъра е 0,93 m/sec , а максималната отчетена скорост е 5,18 m/sec.

Роза на ветровете:

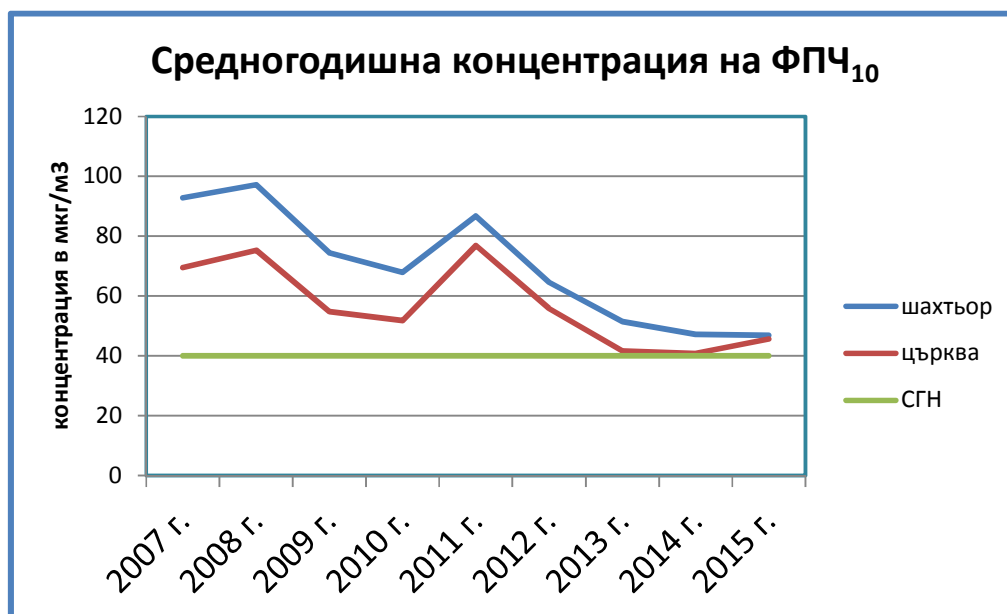

Обобщени данни от двата пункта в гр.Перник

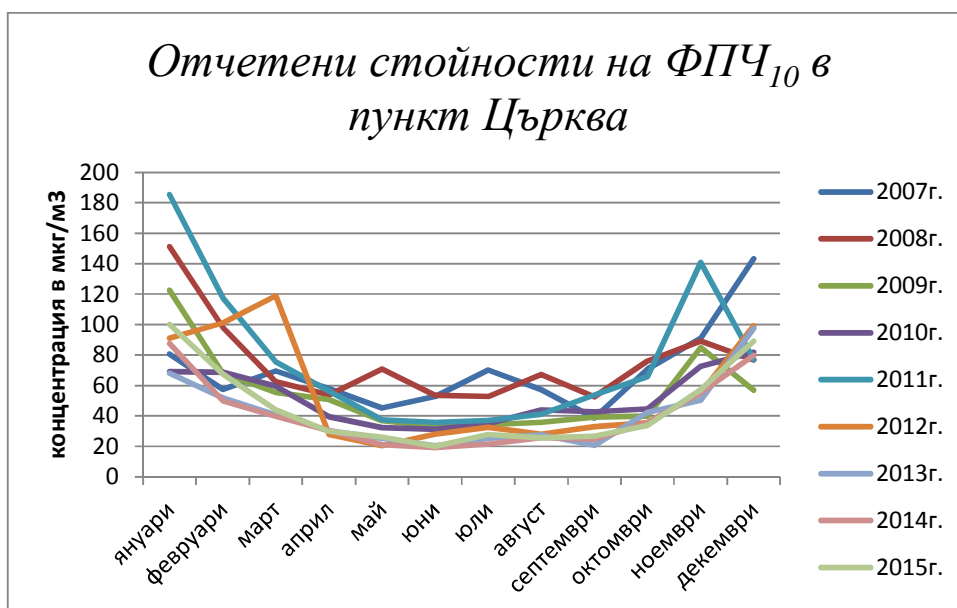
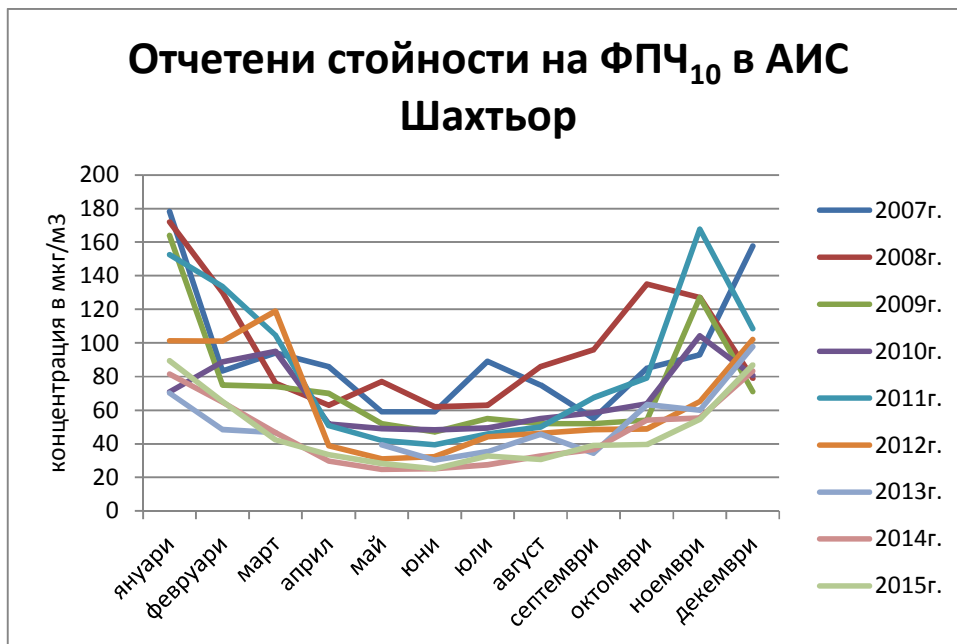
пункт	показател	година	Общ брой регистрирани средноденонощни данни	Допустим брой превишения	Брой превишения	Средногодишна стойност
АИС	ФПЧ ₁₀	2014	349	35	113	46,84
		2015	352	35	102	47,22
Пункт Църква	ФПЧ ₁₀	2014	361	35	79	40,83
		2015	337	35	64	45,66

Както е видно от данните в таблицата броят на регистрираните превишения в двата пункта по показател ФПЧ₁₀ през 2015 г. са по-малко от регистрираните през 2014 г. Въпреки по-малкият брой на превишения, не е постигнато съответствие с нормите.

Отчетена е почти еднаква средногодишна стойност през двете години в АИС, съответно 46,84 мкг/м³ и 47,22 мкг/м³. Средногодишната стойност в пункт Църква през 2015 г. (45,66 мкг/м³) е по-висока от тази през 2014 г. (40,83 мкг/м³).

В следващите сравнителни диаграми са представени данни за ФПЧ₁₀, отчетени в АИС „Шахтьор“ и пункт „Църква“ за периода 2007 г. - 2015 г.

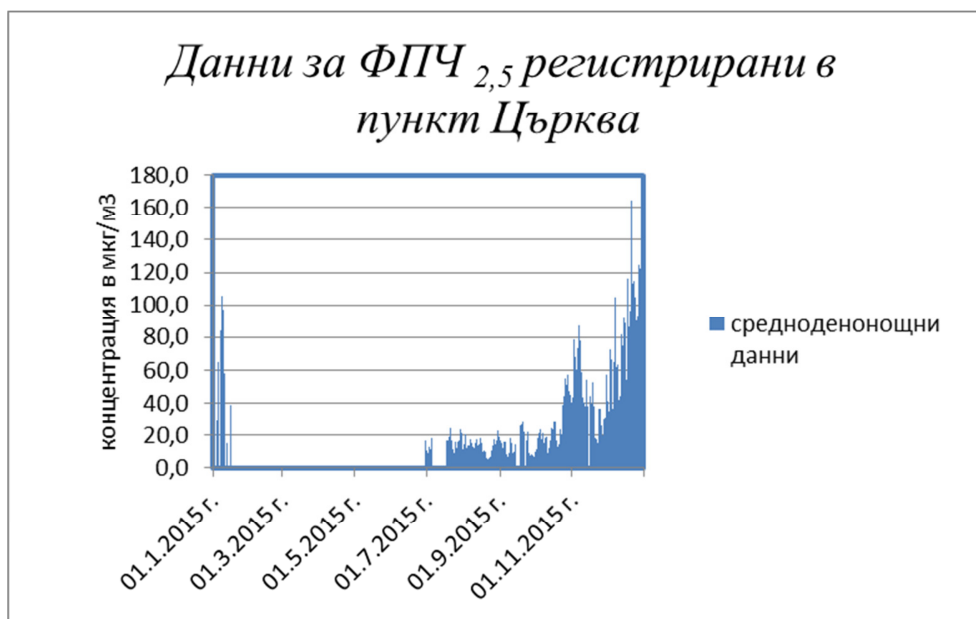

От сравнителните диаграми е видно намаляване на стойности на ФПЧ₁₀ през годините, но все още не е постигнато съответствие с поставените в законодателството норми.

Фини прахови частици (ФПЧ_{2,5})

През 2015 г. в пункт Църква са отчетени 178 бр. средноденонощни данни по показател ФПЧ_{2,5}.

Нарушена е средногодишната норма за ФПЧ_{2,5}, като е отчетено 38,38 мкг/м³, при норма за 2015 г. от 25 мкг/м³, т.е. 1,53 пъти над нормата.

Серен диоксид

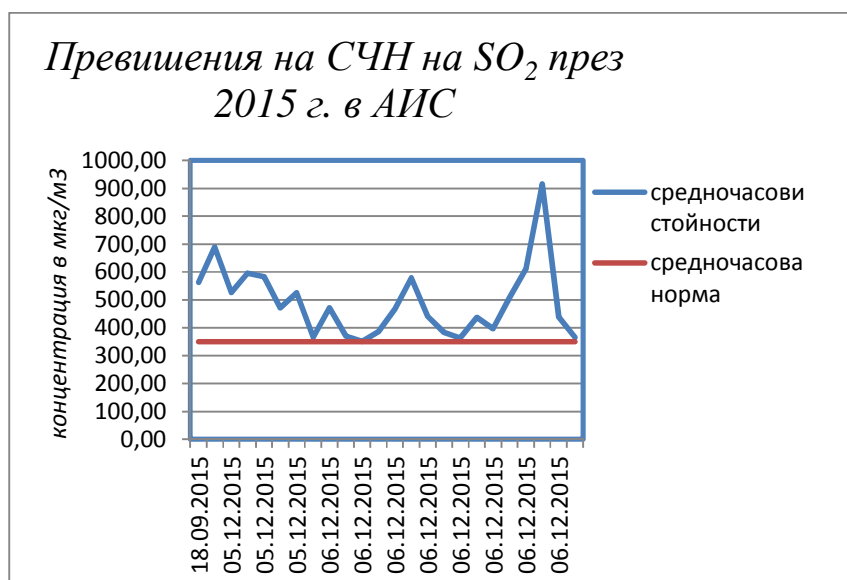
В АИС са отчетени **24 бр.** превишения на средночасовата норма /СЧН/ от 350 мкг/м³ по показател серен диоксид. Съгласно горечитираната Наредба 12, СЧН за SO₂ не трябва да бъде превишавана повече от 24 пъти в рамките на една календарна година. През 2015 г. е отчетена максимална средночасова стойност от 915,84 мкг/м³.

Според разпоредбите на Наредба 12, са допустими 3 броя превишения на средноденонощната норма от 125 мкг/м по показател SO₂ през едно календарна година. През 2015 г. в АИС са отчетени **3 бр.** такива превишения.

пункт	показател	година	Общ брой регистрирани средноденонощни данни	Общ брой регистрирани средночасови данни	Допустим брой превишения	Брой превишения
АИС	SO ₂	2014		8469	24	0
		2014	354		3	0
		2015		8511	24	24
		2015	358		3	3

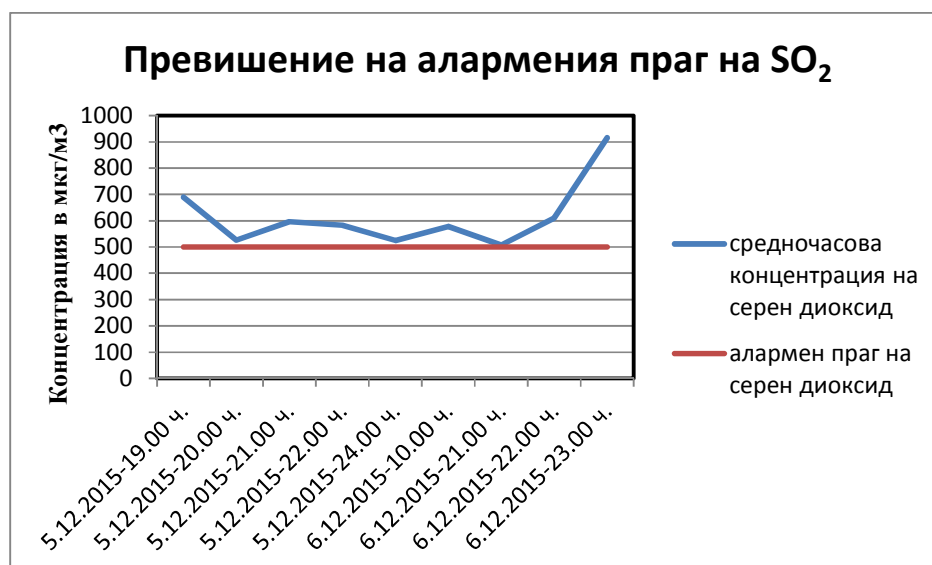
От данните в таблицата е видно, че превишенията на средноденонощната норма по показател серен диоксид в АИС са регистрирани през декември 2015 г., време през което бяха отчетени много ниски отрицателни температури /до – 20 °С/ и беше увеличен дела на битовото отопление с твърди горива.

През декември 2015 г. в АИС са отчетени 23 превишения на средночасовата норма. Отчетените високите концентрации на серен диоксид през периода 5-7 декември 2015г. са следствие от повишеното потребление на твърдо гориво в битовия сектор, едновременната работа на ПГ 5 и ПГ4 в ТЕЦ „Република” към “Топлофикация Перник” АД, съчетано с неблагоприятните метеорологични условия / безветрие, мъгла/.

В АИС на 05.12.2015 г. и 06.12.2015 г. бяха регистрирани девет броя превишения на алармения праг на серен диоксид, както следва:

№ по ред	Дата	Час	Измерена стойност	Алармен праг	Пъти превишение
1	05.12.2015 г.	19:00	689,22 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,37
2	05.12.2015 г.	20:00	526,31 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,05
3	05.12.2015 г.	21:00	595,93 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,19
4	05.12.2015 г.	22:00	583,07 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,16
5	05.12.2015 г.	24:00	525,30 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,05
6	06.12.2015 г.	10:00	578,57 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,16
7	06.12.2015 г.	21:00	507,17 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,01
8	06.12.2015 г.	22:00	610,81 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,22
9	06.12.2015 г.	23:00	915,84 мкг/м ³	500 мкг/м ³	1,83

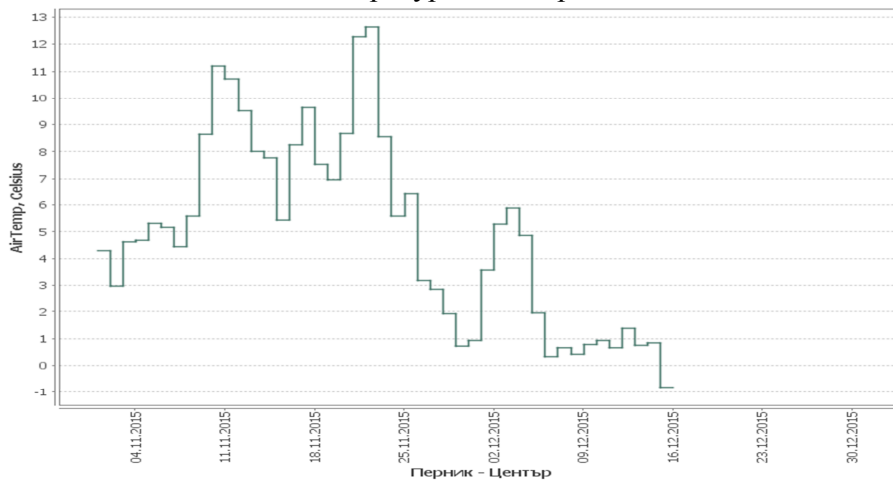
Веднага след регистриране на първото превишение на алармения праг за серен диоксид (689,22 мкг/м³) в 19:00 часа на 05.12.2015 г., РИОСВ-Перник се свърза с ръководството на в ТЕЦ „Република” към “Топлофикация Перник” АД и даде указания за намаляване мощностите. ТЕЦ „Република” към “Топлофикация Перник” АД намали подаването на въглища, като е увеличено количеството на подавания газ.

Регистрираните на 05.12.2015 г. четири поредни превишения на алармения праг за серен диоксид, бяха в тъмната част на денонощието, поради тази причина не беше въведена в незабавно действие "Инструкцията за информиране на населението при превишаване на установените алармени прагове за нивата на серен диоксид, азотен диоксид и озон", тъй като населението на град Перник не беше на открито. Всички останали задължения и последващо информиране на населението и МОСВ, бяха спазени от РИОСВ-Перник.

Основно високите концентрации на серен диоксид са следствие от неблагоприятните метеорологични условия /безветрие, мъгла/, повишеното потребление на твърдо гориво в битовия сектор и едновременната работа на ПГ 5 и ПГ4 в ТЕЦ „Република” към “Топлофикация Перник” АД,

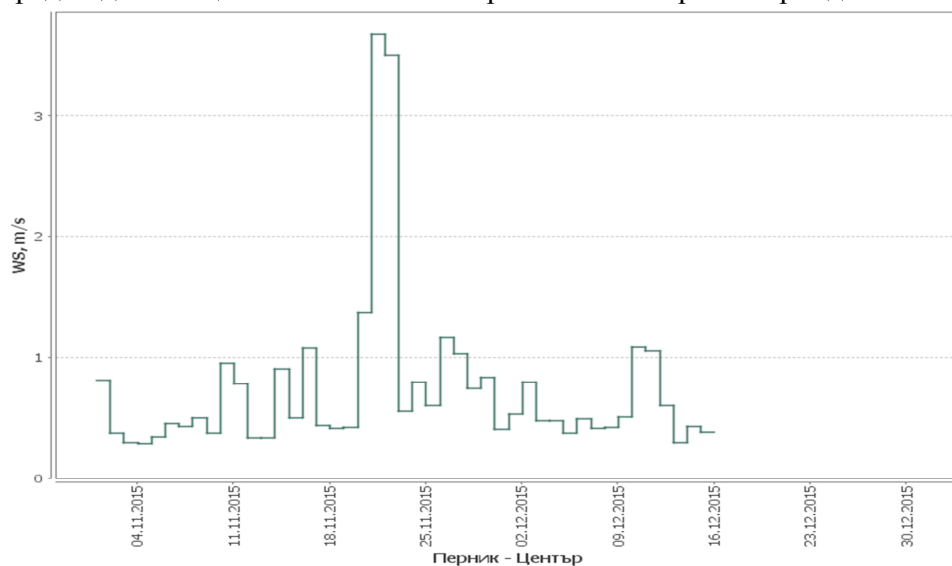
С понижаване на температурата в периода 05-07.12.2015 г., се увеличи употребата на твърдо гориво за битово отопление.

Средно денонощни стойности на температурата за периода:

За област Перник е обявен жълт код за мъгла за 6 декември 2015 г. от Националният институт по метеорология и хидрология. Мъглата не се вдигна през периода 05-07.12.2015 г.. В същият период в АИС Перник-център беше отчетено безветрие /скорост на вятъра под 0,3 m/s/:

Средно денонощни стойности на скоростта на вятъра за периода:

Във връзка с превишения на нормите по показател серен диоксид, регистрирани в АИС Перник-център през декември 2015 г., в областна администрация Перник беше проведено съвещание с представители на областна и общинска администрация, РИОСВ-Перник, ОД МВР-Перник и РЗИ-Перник.

ОДМВР – Перник представи информация, според която в някои населени места от област Перник се разпространяват и употребяват въглища с високо сярно съдържание - 7,75-9,48 % , добити от находище Катрище, област Кюстендил.

На основание представената информация и във връзка с писмо на областния управител на Перник, за определяне нивата на серен диоксид в района на гр. Перник, РИОСВ-Перник изиска измерване на качеството на атмосферния въздух, чрез мобилна автоматична станция /МАС/ на Изпълнителна агенция по околна среда /ИАОС/.

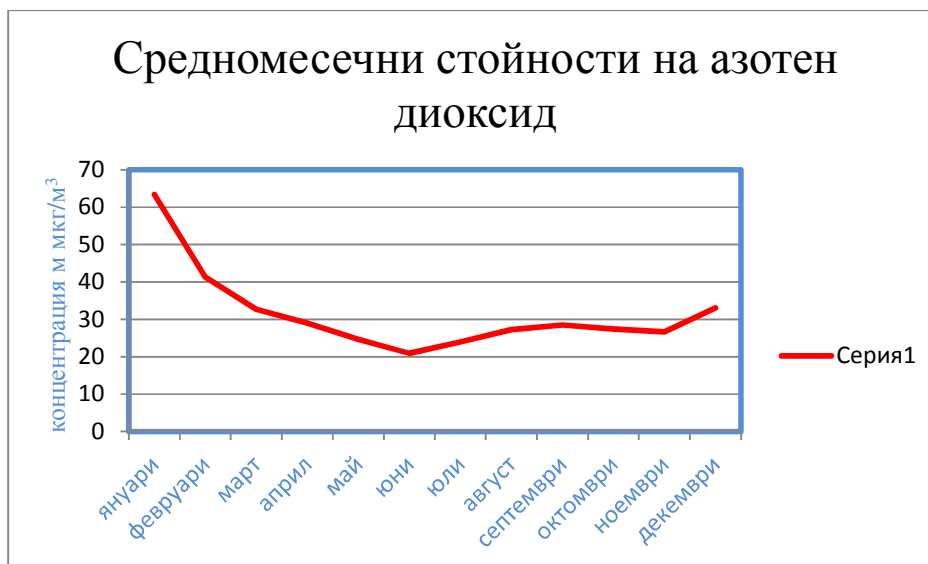
Определени бяха 3 бр. пункта в гр.Перник, в които отоплението се осъществява не централизирано от Топлофикация Перник АД, а на твърдо гориво – дърва и въглища и 1 бр.пункт /кв.Изток/, в който населението на града се отоплява и по двата начина.

МАС извърши изследване качеството на въздуха в периода 18-22 януари 2016 г.

Азотен диоксид

През 2015 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма по показател азотен диоксид. Максималната отчетена концентрация в АИС е 189,07 мкг/м³. Не е нарушена и средногодишната стойност от 40 мкг/м³.

Година	Яну	Фев	Мар	Апр	Май	Юни	Юли	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек	СГ
2015	63,39	41,34	32,69	28,97	24,64	20,92	23,90	27,27	28,48	27,43	26.63	33.04	31,90

През годината не са регистрирани превишения на алармения праг азотен диоксид.

2.4. Информация, относно мониторинга на атмосферен въздух, извършван от РЗИ – Перник през 2015 г.

През 2015 г. РЗИ – Перник извършва мониторинг на атмосферния въздух в гр. Перник, съгласно указания на Министерство на здравеопазването. Наличието на рискови производства като ТЕЦ – Република, Стомана Индъстри АД, както и усилен автомобилен трафик в района, предполага превишения на пределно допустимите концентрации на някои от показателите във въздуха, имащи отношение към здравния риск за населението. Това налага предприемането на мерки в настоящ и дългосрочен план за намаляване на вредното им въздействие на регионално, респективно национално ниво.

Дирекция „Лабораторни изследвания” към РЗИ – Перник пробонабира от 2 пункта по показатели: общ прах, серен диоксид и азотен диоксид, както и извършва експресни метеорологични замервания. Изследванията се ограничават само до показателите, които надвишават пределно допустимите концентрации. Пунктовете на РЗИ - Перник са разположени в градската зона, както следва:

- пункт 11 – 1 – разположен в близост до градския център;
- пункт 11 – 2 – разположен в кв. „Изток” в близост до промишлени обекти.

Пробонабирането на атмосферния въздух се провежда през работните дни в часовете между 8.30 - 17.00 ч. Този времеви обхват не позволява да се направи точна оценка на нивата на замърсителите в денонощен аспект. Посочените средноденонощни концентрации имат само индикативен характер.

През 2015 г. пробонабирането и анализът по Държавен здравен контрол обхващат 5 746 проби, съответно 5 746 броя изследвания – с 1 649 по-малко в сравнение с 2014 г. От тях данните по показатели са следните:

Общ прах - взети 338 броя проби, тоест установени 338 средноденонощни концентрации (СДК), съответно 252 в пункт I и 86 в пункт II. От общия брой проби 144 или 42,6% не съответстват на установените норми, спрямо 42,07% за 2014, 45,3% за 2013 г., 52,76% за 2012 г., 40,36% за 2011 г., 34,34% за 2010 г., 12,46% за 2009 г., 44,39% за 2008 г., 33,5% за 2007 г. и 39,5% за 2006 г. Това е показано на следващата таблица и графика към нея:

Превишения на средно денонощните концентрации на общ прах от двата пункта на РЗИ – Перник – общо, за периода 2006 г. – 2015 г.

години	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
% превишения	39,5	33,5	44,39	12,46	34,34	40,36	52,76	45,3	42,07	42,6

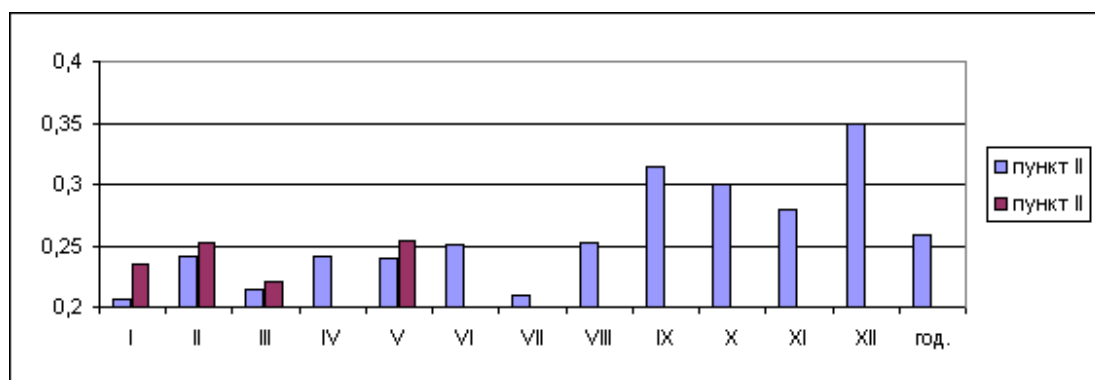
Както се вижда, за периода 2006 – 2015 г., максимален процент превишения на нормата за общ прах има през 2012 г. Следва намаляването му през 2013-та и 2014-та. През 2015-та той се покачва, но с по-малко от 1%. Стойностите през последните 3 години все още са над 40% и не са под тези от 2011 г.

Таблицата и графиката, които следват показват как варират данните за показателя общ прах по месеци през 2015 г. в двата пункта:

Данни от замерванията за общ прах на СДК в mg/m^3 по месеци и СГК в mg/m^3 от пунктовете на РЗИ – Перник за 2015 г.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.
Пункт I	максимална замерена СДК	0,278	0,295	0,356	0,381	0,312	0,419	0,296	0,323	0,251	0,243	0,249	0,253	0,419
	брой превишения	3	8	4	10	9	14	7	11	12	10	9	10	107
	% превишения от общия брой	14,29	40	19,5	50	47,37	63,64	30,43	52,38	57,14	45,45	42,86	47,62	42,56
	средна месечна концентрация	0,206	0,242	0,215	0,241	0,239	0,251	0,209	0,253	0,314	0,3	0,28	0,35	0,26
Пункт II	максимална замерена СДК	0,309	0,345	0,3		0,381							0,39	
	брой превишения	6	8	8		8								
	% превишения от общия брой	37,5	40	40		57,14								
	средна месечна концентрация	0,235	0,252	0,221		0,254								

Средна месечна концентрация и средна годишна концентрация на общ прах в mg/m^3 в пункт I и пункт II за 2015 г.

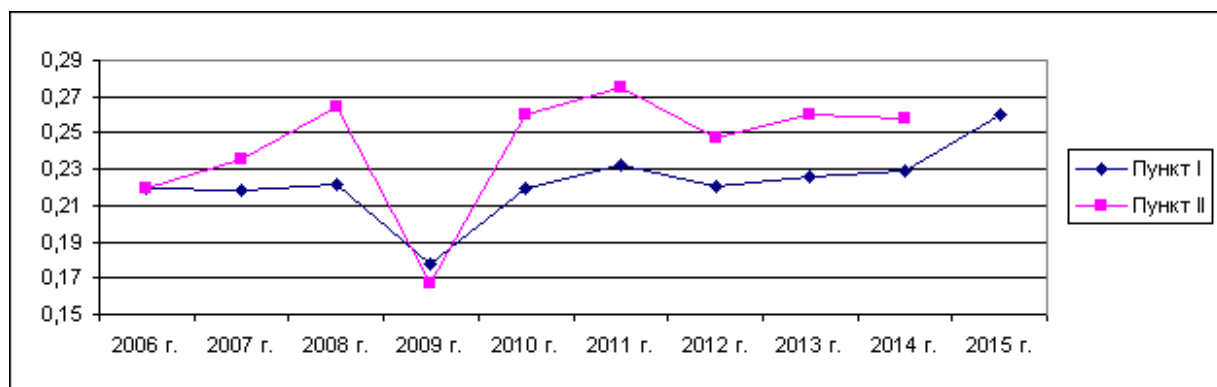
В пункт I максимални средномесечни стойности са изчислени през септември и декември. В пункт II средномесечни стойности са изчислени за 4 месеца от годината. През останалите месеци от годината в този пункт са правени измервания в по-малко то 50% от дните за месеца, поради което средномесечни стойности не са изчислени.

Максималната измерена СДК за годината е в пункт I, през юни месец - $419 mg/m^3$. Това превишение на общия прах е еднократно и е пречинено от ремонтни дейности в района на пункта. В пункт II, максималната СГК е $0,39 mg/m^3$ и е измерена през декември на 2015 г.

Средната годишна концентрация за периода 2006 – 2015 г., чиято норма, съгласно Наредба №14/23.09.1997 г. за норми на пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места е $0,15 \text{ mg/m}^3$, варира съгласно следната таблица и графиката към нея:

Средна годишна концентрация за общ прах в mg/m^3 от пунктовете на РЗИ – Перник

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Пункт I	0,220	0,218	0,222	0,178	0,220	0,232	0,221	0,226	0,229	0,26
Пункт II	0,220	0,236	0,264	0,167	0,260	0,275	0,247	0,260	0,258	

Изложените данни за общия прах в пункт I показват най-високо ниво на СГК за общ прах през 2015 г. за целия разглеждан период от 2006 до 2015 г. В пункт II не е измерена средногодишна концентрация. Стойността в пункт I превишава дори средногодишните концентрации общ прах в пункт II през 2006, 2007, 2009, 2012 и 2014 г., където има условия и се измерват по-високи нива на общ прах в атмосферата. За целия период 2006 – 2015 г. стойностите са значително над нормата от $0,15 \text{ mg/m}^3$, съгласно наредбата.

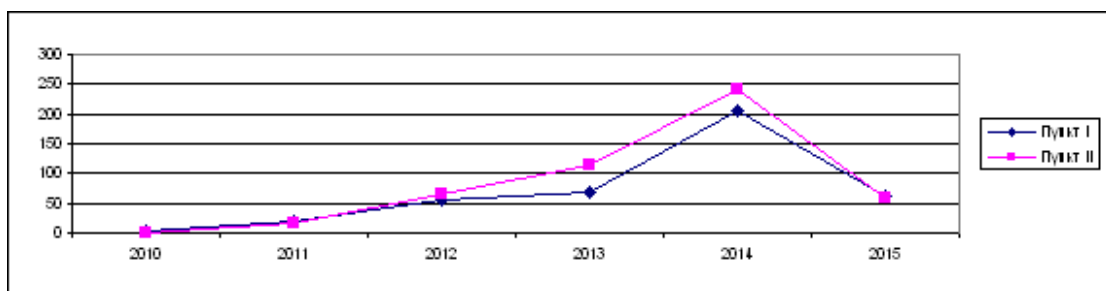
2. Серен диоксид

Взети са 2 704 броя проби от атмосферен въздух, от които са изчислени 1 352 средночасови концентрации и 338 средноденонощни концентрации. През 2015 г., както през 2014 г., няма превишения на средночасовите норми в пунктовете на РЗИ. Съгласно Приложение 1 към чл. 3 от Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, нормата от $350 \text{ }\mu\text{g/m}^3$, не може да бъде превишавана повече от 24 пъти за всеки пункт, в допустимо отклонение от $150 \text{ }\mu\text{g/m}^3$.

От наличните данни, съгласно същата наредба, нивото на горен оценъчен праг от $75 \text{ }\mu\text{g/m}^3$ е превишено 62 пъти в пункт I и 58 пъти – в пункт II, при допустим брой превишения за календарната година – 3. За сравнение през 2014 г. горният оценъчен праг е превишен 207 пъти в пункт I и 241 пъти в пункт II, през 2013 г. - 70 пъти в пункт I и 114 пъти в пункт II, през 2012 г. - 57 пъти в пункт I и 64 пъти в пункт II, през 2011 г. - 18 пъти в пункт I и 15 пъти в пункт II, а през 2010 г. - 3 пъти в пункт I и не е превишаван в пункт II. От таблицата и графиката към нея ясно демонстрират тенденцията на увеличаване на броя превишения за проследявания период:

**Брой превишения на горен оценъчен праг от 75 µg/m³ за серен диоксид
за периода 2010 – 2015 г.**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Пункт I	3	18	57	70	207	63
Пункт II	0	15	64	114	241	58

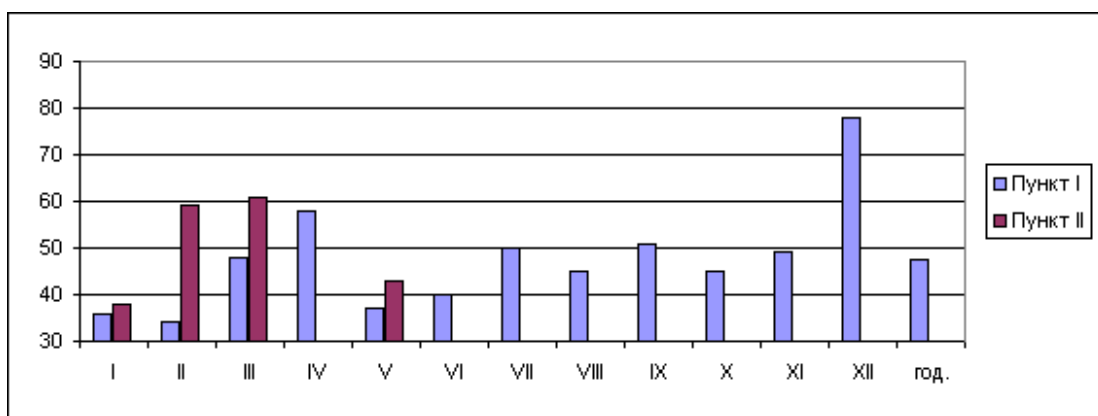

Таблицата и графиката, които следват, показват как варират данните за показателя серен диоксид по месеци през 2015 г. в двата пункта:

**Данни от замерванията за СЧК на серен диоксид в µg/m³
в пунктовете на РЗИ - Перник по месеци и средно за 2015 г.**

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год,
Пункт I	средна месечна концентрация	36	34	48	58	37	40	50	45	51	45	49	78	48
	брой превишения на СЧК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	% превишения от общия брой изчислени СЧК	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	максимална замерена стойност	47	69	95	104	75	97	96	73	78	60	69	240	240
Пункт II	средна месечна концентрация	38	59	61		43								
	брой превишения на СЧК	0	0	0		0								
	% превишения от общия брой изчислени СЧК	0	0	0		0								
	максимална замерена стойност	57	132	128	175	68								175

Средна месечна концентрация и средна годишна концентрация на серен диоксид в $\mu\text{g}/\text{m}^3$ в пункт I и пункт II за 2015 г.

От изчислени 338 средноденонощни концентрации има 4 превишения на ПДК от $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$ – 3 в пункт I и 1 в пункт II, при допустим брой отклонения за всеки пункт не повече от 3 за календарната година. Превишенията са 1,18% от общия брой СДК за годината от двата пункта, Максималната СДК е изчислена в пункт I през месец декември – $211 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което е превишение от $86 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Нормата е $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$, определена с Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух. За сравнение през 2014 г. има 11 превишения на СДК, което е 1,38% от общия брой СДК за годината от двата пункта, а през 2013 г. има 20 превишения на СДК, което е 4,18% от общия брой СДК за годината от двата пункта. През 2012 г. има 7 превишения на изчислените СДК (1,84%). През 2011 г. има 13 превишения на изчислените СДК (3,86%), през 2010 г. няма такива, а през 2009 г. и 2008 г. превишенията са съответно 3,93% и 5,97%. Тези данни са индикативни, тъй като не се пробонабират 24 проби в денонощие, което не позволява достоверност на изчисляване, съгласно Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

От изложеното става ясно, че по показателя серен диоксид, състоянието на атмосферния въздух е подобро по отношение на СДК. Както през 2014 г. няма превишение на СЧК. Като цяло стойностите са по-ниски, така че се отчита по-малък брой превишения на горния оценъчен праг, което показва намаление на количествата серен диоксид в атмосферния въздух спрямо предходната година.

3. Азотен диоксид - през 2015 г. са изследвани 2 704 броя проби, съответно 2 740 изследвания. На тяхна база са изчислени 1 352 средночасови концентрации, от които 26 или 1,92% са над пределно допустимите норми за СЧК на азотен диоксид във въздуха на населените места ($200 \mu\text{g}/\text{m}^3$). За сравнение през периода 2007 г. – 2014 г. превишенията са съответно 1,32%, 8,15%, 15,45%, 4,43%, 2,96%, 3,71%, 3,22% и 2,04% от регистрираните СЧК на азотен диоксид. Оформя се тенденция на запазване на процента отклонения на СЧК. През 2015 г. относителният дял отклонения на СЧК за периода 2007 – 2015 г. отстъпва само на този от 2014 г., когато е отчетен най-нисък процент. Това ясно е показано в таблицата и графиката към нея:

**Процент на отклоненията над ПДН за СЧК на азотен диоксид
за периода 2007 – 2015 г.**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Процент отклонения на СЧК	8,15	15,45	4,43	2,96	3,71	3,22	2,04	1,32	1,92

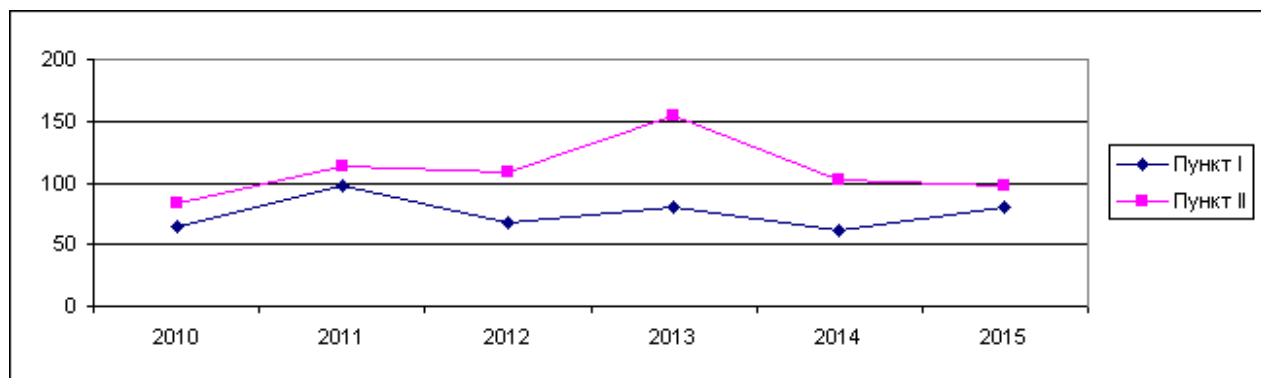

Съгласно Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух, средно часовата норма на азотния диоксид не трябва да бъде превишавана повече от 18 пъти в рамките на една календарна година. Резултатите от изследванията показват, че СЧК за азотен диоксид достигат наднормени стойности 8 пъти в пункт I и 18 пъти в пункт II. Максималната средночасова концентрация за годината е $288 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при норма $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и е измерена в пункт II през месец декември.

Нивото на горен оценъчен праг, което за средночасовата норма на азотния диоксид е $140 \mu\text{g}/\text{m}^3$, е превишено 80 пъти в пункт I и 98 пъти в пункт II. Броя превишения на горния оценъчен праг спрямо 2014 г. са по-малко в пункт II и повече в пункт I. За периода 2010 – 2015 г. движението на броя отклонения е показан на следващата таблица и графика към нея:

**Брой превишения на горен оценъчен праг от $140 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за азотен диоксид
за периода 2010 – 2015 г.**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Пункт I	65	98	68	80	61	80
Пункт II	84	113	109	154	103	98

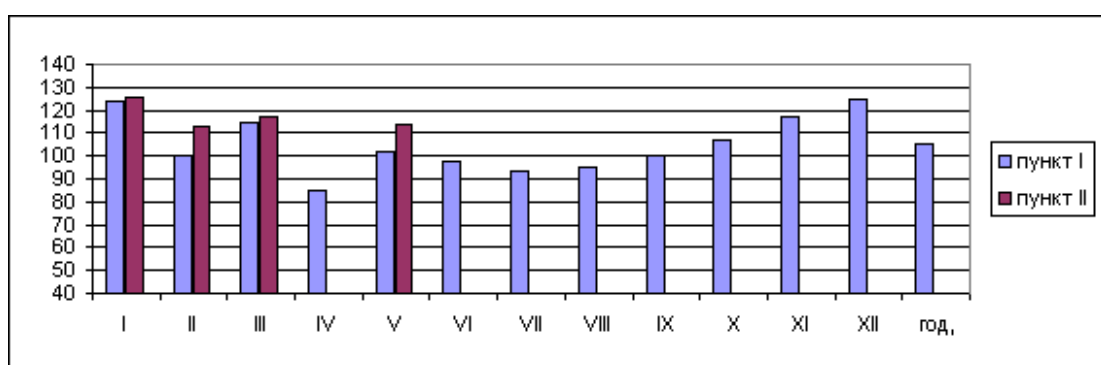

Изчисляването на средномесечни концентрации на азотен диоксид показва движението на замърсяването на въздуха през различните сезони, което илюстрират таблицата и графиката към нея:

Данни от замерванията на СЧК по месеци и на СГК на азотен диоксид в $\mu\text{g}/\text{m}^3$ в пунктовете на РЗИ - Перник за 2015 г.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год.	
Пункт I	средна месечна концентрация	124	100	115	85	102	98	93	95	100	107	117	125	105
	брой превишения	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	8
	% превишения от общия брой изчислени СЧК	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	33,33	3
	максимална замерена стойност	176	207	193	128	161	178	132	132	138	129	145	283	283
Пункт II	средна месечна концентрация	126	113	117		114								
	брой превишения	1	4	4		0			1				8	18
	% превишения от общия брой изчислени СЧК	6,25	20	20		0								2,09
	максимална замерена стойност	207	245	225		189							288	288

Средна месечна концентрация на азотен диоксид в $\mu\text{g}/\text{m}^3$ в пункт I и пункт II за 2015 г.

Данните показват, че в пункт I най-голямо е замърсяването с азотен диоксид през месеците януари и декември. В пункт II е изчислена средномесечна концентрация за 4 месеца, през които е пробонабирано в повече от половината от дните за съответния месец.

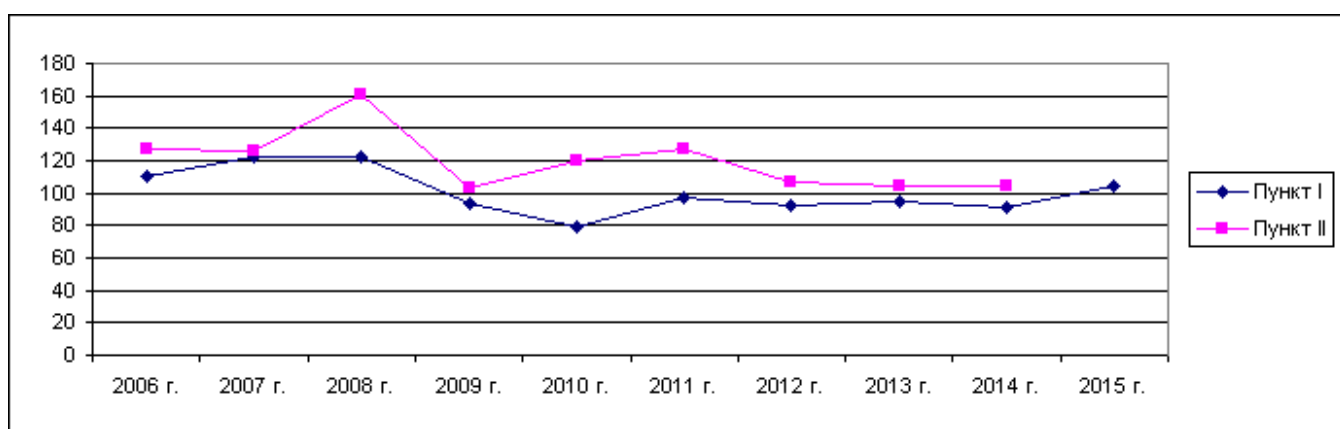

Съгласно Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух средногодишната норма за азотен диоксид е $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Изчислената годишна стойност се запазва ниска за последните шест години и в пункт I, но все още е в пъти над нормата. Нейното превишение за пункт I е 2,65 пъти – $105 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Следващата таблица и графиката към нея илюстрират движението на изчислената средногодишна концентрация за азотен диоксид за периода 2006 – 2015 г.

Средна годишна концентрация за азотен диоксид в $\mu\text{g}/\text{m}^3$ от пунктовете на РЗИ – Перник

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
Пункт I	110	122	123	94	79	97	92	95	91	105
Пункт II	127	126	161	103	120	127	107	105	104	

2.5. Обобщена информация за качеството на атмосферния въздух

В следващата таблица са представени данни от 4 пункта, разположени в гр.Перник:

Замърсител	ФПЧ10	Общ прах	Рb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ2.5	NO	O ₃
1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой Пунктове	2	2	1	3	3	1					1	1		1		
В т.ч.:																
1. Пункт /населено място/																
2. Пункт /населено място/																
1.АИС Шахтьор –Перник-център/Перник/	x			x	x	x										
2. Пункт Църква /Перник/	x		x							x		x		x		
3. пункт 11–1 на РЗИ- /Перник/		x		x	x											
4. пункт 11–2 на РЗИ- /Перник/		x		x	x											

Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч. Пункт /населено място/																			
1.АИС „Шахтьор“ /Перник/				x															
2. Пункт Църква /Перник/																			
3. пункт 11–1 на РЗИ- /Перник/					x														
4. пункт 11–2 на РЗИ- /Перник/					x														
Брой пунктове с концентрация над ПС на СДН или ПДК м.е в т.ч. Пункт /населено място/																			
1.АИС „Шахтьор“ /Перник/-бр.пъти превишения	x			x															
2. Пункт Църква /Перник/-бр.пъти превишения	x																		
3. пункт 11–1 на РЗИ- /Перник/ -бр.пъти превишения		x		x															
4. пункт 11–2 на РЗИ- /Перник/ -бр.пъти превишения		x		x															
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.: Пункт/населено място.																			
1.АИС „Шахтьор“ /Перник/	x																		
2. Пункт Църква /Перник/	x																	x	
3. пункт 11–1 на РЗИ- /Перник/		x			x														
4. пункт 11–2 на РЗИ- /Перник/																			
<i>Забележка: Данните от РЗИ са индикативни</i>																			

2.6. Качество на атмосферния въздух, установено чрез измервания на мобилни станции

Град Дупница беше включен в утвърдения от министъра на околната среда и водите график за 2015 г. на мобилната автоматична станция към ИАОС за извършване на контрол на качеството на атмосферния въздух.

Съгласно утвърдения график е необходимо ефективен мониторинг в един пункт да се извършва в продължение на 51 денонощия, което е изпълнение на Наредба 12/2010 г. Съгласно същата наредба е необходимо измерването да е на случаен принцип в продължение на 8 седмици, равномерно разпределени през годината.

Измерването се извършва по следните показатели: ФПЧ₁₀, ФПЧ_{2,5}, серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, озон, сероводород, амоняк, бензпирен и метеорологични параметри.

Разположението на пункта в гр.Дупница /в градската градина, с наличие на автомобилен трафик и битово отопление на твърди горива/ беше одобрено от представители на ИАОС и РИОСВ-Перник. Осигурена беше жива охрана и постоянно видеонаблюдение от сградата на община Дупница.

След получаване на резултатите от измерванията се установи, превишения по показател ФПЧ₁₀, като е отчетена най-висока стойност от 85 мкг/м³, при СДН от 50 мкг/м³/.

Община Дупница ще бъде уведомена за необходимостта от актуализиране на мерките заложи в изготвената програма по чл.27 от ЗЧАВ, във връзка с нарушеното качество на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀.

2.7. Предприети действия за разработване и одобряване на програми за намаляване нивата на замърсителите и достигане качеството на атмосферния въздух в съответствие с чл. 27 от Закона за чистотата на атмосферния въздух;

Във връзка с констатираните превишения на ФПЧ₁₀, при изследване качеството на атмосферния въздух в **гр.Радомир**, в съответствие с изискванията чл.27, ал.1 от ЗЧАВ и чл. 37 от Наредба № 12 /ДВ, бр.58/2010 г./, е дадено предписание на кмета на община Радомир да изготви и представи в РИОСВ - Перник Програма за намаляване нивата на замърсителите в атмосферния въздух.

Област Кюстендил попада в Югозападен район за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ) и няма изградени стационарни пунктове за мониторинг за постоянно измерване по показатели определящи качество на атмосферния въздух /КАВ/. През 2013 г. в гр. Кюстендил е проведено измерване с мобилната автоматична станция /МАС/ на ИАОС. Качеството на атмосферния въздух е измерено по показатели: фини прахови частици, въглероден оксид, серен диоксид, азотен диоксид, сероводород, амоняк, метан. Резултатите от измерванията са отразени в протоколи от изпитване. В тях са посочени пределно допустимите концентрации. При измерванията са отчетени превишения на концентрациите по показатели: ФПЧ 10 и ФПЧ 2,5. Във връзка с изискванията на чл. 31, ал.1 от наредба № 7 за оценка и управление на КАВ в районите Община Кюстендил е изготвила програма за намаляване на нивата на замърсителите на атмосферния въздух.

При измерване на замърсителите в **гр. Дупница** през 2010 г. се отчетоха превишения на концентрациите на ФПЧ₁₀ и сероводород. Установено е, че източникът на сероводород е локален. Във връзка с изискванията на чл. 31, ал.1 от наредба № 7 за оценка и управление на КАВ в районите Община Дупница е приела програма за намаляване на нивата на замърсителите на атмосферния въздух с Решение №138/28.06.2013г. на Общински съвет.

Община Перник има изготвена програма за намаляване нивата на фини прахови частици /ФПЧ₁₀/ и серен диоксид и достигане на установените норми за съдържанието им в атмосферния въздух, за периода 2012-2016 г.

Тъй като срокът на действие на програмата е до края на 2016 г., а съответствие с нормите по показатели ФПЧ₁₀ и серен диоксид SO₂ не е постигнато, е необходимо актуализиране на Програмата, за което е дадено предписание от РИОСВ-Перник.

2.8. Разработване на оперативни планове за действие, съгласно изискванията на чл.30 от Закона за чистотата на атмосферния въздух;

На основание чл. 30 (1) от Закона за чистотата на атмосферния въздух за ограничаване на уврежданията върху здравето на населението, когато съществува риск от превишаване на установените норми или алармени прагове, при неблагоприятни метеорологични условия и други фактори, през април 2011 г. община Перник съгласувано с РИОСВ-Перник е разработила оперативен план за действие, определящ мерките, които трябва да бъдат предприети с цел намаляване на посочения риск и ограничаване продължителността на подобни явления.

2.9. Източници на емисии на територията на РИОСВ

2.9.1. Източници на емисии, попадащи в обхвата на Наредба №10/2003г. за норми за допустими емисии (концентрации в отпадъчни газове) на серен диоксид, азотни оксиди и общ прах, изпускани в атмосферния въздух от големи горивни инсталации.

На територията на РИОСВ-Перник дейност осъществяват две Големи Горивни Инсталации-ТЕЦ Република към „Топлофикация Перник” АД и ТЕЦ Бобов дол към „ТЕЦ Бобов дол” ЕАД:

ТЕЦ Република към „Топлофикация Перник” АД

В изпълнение на Заповед № РД-68/27.01.2015 г. на Министъра на околната среда и водите, относно контрол на големи горивни инсталации, оказващи въздействие на качеството на въздуха от февруари 2015 г. се извършват ежемесечни проверки на ТЕЦ Република.

При проверките на операторът са дадени задължителни предписания, с цел по-стриктно изпълнение на условията, заложи в Комплексно разрешително /КР/ № 53-Н1/2014 г., влязло в сила на 19.12.2014 г., както следва:

- да капсулова или снабди със средства за намаляване на емисиите на прахообразни вещества от лентовия транспортър към цех „Въглеподаване“ с цел ограничаване на емисиите на прахообразни вещества. Предписанието е изпълнено.

- да водени необходимата документация, съгласно новите условия от КР и прилагане на инструкциите за изпълнението им. Изпълнено.

- на дружеството са дадени предписания да документира отчетените стойности на контролираните технологични параметри за СОИ, да прилага инструкция за измерване, изчисляване и документиране на периодите на пускане и спиране на инсталацията за производство на топлоенергия и електроенергия, на параметрите разписани в условията от КР, да предприеме необходимите действия за недопускане на несъответствие на отразяваните данни за режима на работа и престой на сероочистна инсталация, съгласно дневник на дежурен инженер на смяна и дневник на операторите на СОИ.

При последващите проверки на място в дружеството, се установи, че, документацията се води и съхранява, съгласно изискванията.

При извършените проверки се установи изпълнение на условията, за които бе необходимо писмено потвърждение от РИОСВ, както следва:

По Условие 3.4. На притежателя на настоящото разрешително се разрешава изграждане и експлоатация на нов комин с височина 80м. за отвеждане в атмосферата на отпадъчните газове от ПГ № 4 и ПГ № 5 след СОИ.

Изграден и е в експлоатация нов комин с височина 80м. за отвеждане в атмосферата на отпадъчните газове от ПГ № 4 и ПГ № 5 след СОИ.

Условие 3.5.1. На притежателя на настоящото разрешително се разрешава да извърши основен ремонт на ПГ № 4, включващо 4 подусловия.

Представен е Договор №04/02.01.2014г. между Теплофикация Перник АД и Старт Инженеринг АД за извършване на ремонт и реконструкция на ПГ №4 в ТЕЦ Република.

Представено е становище от ИДТН-София за заверка на техническа документация за замяна на тръбни пакети от Економайзер-пакети 3 и 4 в ПГ №4. Представен е протокол от Теплофикация Перник АД от 03.11.2014г. за приемане на монтажни дейности по замяна на таванен паропрегревател на ПГ4. Представена е Фактура №230/27.12.2013г. за дейности по ремонт на въздухопрегревател.

Представен е протокол за пневматично изпитване на газопровод от Теплофикация Перник АД, Акт за първоначален технически преглед от РО „ИДТН“-София, Акт за първоначален технически преглед от РО „ИДТН“-София.

Представен е Приемо-предавателен протокол за КИП и А оборудване-2бр. Представен е протокол за монтаж на КИП и А оборудване от 14.10.2014 г. от вътрешна комисия на дружеството;

Представена е фактура №1049/30.09.2014г. за доставка на система за управление и защита на котела и за разпалваща газогоривна уредба, сензори, табла, кутии и касети. При

проверката е констатирано, че в командна зала на ПГ 4 е инсталиран софтуер и монтиран хардуер за визуализация и управление на процесите в парогенератора.

Условие 3.5.2. *На притежателя на настоящото разрешително се разрешава да извърши основен ремонт, реконструкция и модернизация на съществуващите ЕФ № 3 и № 4, с две подусловия.*

Представен е Договор от 07.04.2014г. между Топлофикация Перник АД и Терморем ЕООД за изработка и доставка на корониращи електроди-160 бр. за ЕФ3 и ЕФ4.

Представена е справка за направена инвестиция по ЕФ 3 и ЕФ 4. Представена е фактура №204/27.02.2015г. за изработка и доставка на корониращи електроди за ЕФ №4, съгласно Договор с Терморем ЕООД, гр. Гълъбово. Представена е фактура №1051/02.09.2014г. за изработка на пепелосмивни апарати, изработени от Терморем ЕООД. Представен е Протокол /Акт/ за извършени СМР за ремонт и реконструкция на ЕК № 3 и ЕК 4 и фактура за извършени СМР.

Представен е договор със Старт инженеринг ООД за доставка на КИП и А оборудване, сигнализация, защита и блокировка на ПГ4. Представена е фактура № 1108/24.11.2014г. за надзор за монтажните дейности и внедрителски работи. При проверката се установи, че оборудването е монтирано, монтирани са табла за управление на ЕФ № 3 и №4.

Условие 3.5.3. *На притежателя на настоящото разрешително се разрешава да изгради газоход, осъществяващ връзката между ЕФ № 4 и ЕФ № 3, с цел последователното пречистване на отпадъчните газове от ПГ № 4 в двата ЕФ.*

Извършен е монтаж на нов газоход, осъществяващ връзката между ЕФ 4 и ЕФ 3 с цел последователно пречистване на отпадъчните газове от ПГ 4 в двата електрофилтъра. Представен е договор №09/2015 между Топлофикация Перник АД и ТЕРС Мошино АД за изпълнение на строително-монтажни работи по изработка и монтаж на метален газоход между ел. филтрите на котли №3 и4.

Условие 3.5.4. *На притежателя на настоящото разрешително се разрешава да ревизира съществуващите газоходи за свързване на ЕФ № 4 и ЕФ № 3 със СОИ.*

Представен е Протокол от Котлоремонт ЕООД, гр. Дупница за монтаж на изолация на газоход след ЕФ №3.

Условие 3.5.5. *На притежателя на настоящото разрешително се разрешава да изгради нов газоход, осъществяващ връзката между ПГ № 3 и ИУ № 1 и нова пробовземна точка за извършване на СПИ на емисиите на отпадъчни газове, изпускани от ИУ № 1.*

Представен е Договор от 11.02.2014г. с Атоменергоремонт ЕАД, Козлодуй за изработка и монтаж на метален газоход от ПГ №3 до ЕФ№3.

Газохода от ПГ №3 до ЕСФ №3 е изграден, както и нова площадка с пробоотборна точка. Газоходната връзка между ПГ №3 и ИУ № 1 е изградена преди издаване на КР №53-Н1/2014г.

Представена е фактура № 4253/15.10.2014г. за изработка и монтаж на газоход от ПГ3 и ЕСФ резервен. Представени са протоколи от Атоменергоремонт Козлодуй за извършените дейности.

Условие 3.5.6. *На притежателя на настоящото разрешително се разрешава да въведе в експлоатация ПГ № 4 единствено след заверяване от Държавна агенция за метрологичен и технически надзор на техническа документация за намаляване на топлинната мощност на ПГ № 4 на 48 MW.*

В РИОСВ-Перник е получен отговор от Главна Дирекция Инспекция за държавен технически надзор към ДАМТН, съгласно който в Закона за техническите изисквания към продуктите /ЗТИП/ и в Наредбата за устройството, безопасна експлоатация и технически надзор на съоръжения под налягане /НУБЕТСН/ няма изискване да се заверява

изпълнителска документация, част от която е и паспортът на ПГ4. След извършване на технически преглед с изпитване на якост на ПГ 4 в присъствието на служител на Сектор ИДТН-Западен централен район, същият е записал резултата от технически преглед в ревизионно книга на парогенератора и е попълнил ревизионен акт № 52/08.09.2014г., който съдържа заключение за годността на съоръжението и предписание до оператора да представи протокол от извършена проверка и настройка на предпазните клапани. Същият е представен в Сектор ИДТН-ЗЦР.

РИОСВ-Перник потвърди изпълнението на условие Условие 3.4, Условие 3.5.1, Условие 3.5.2., Условие 3.5.3., Условие 3.5.4., Условие 3.5.5., Условие 3.5.6. от Комплексното разрешително.

С решение за ползване № СТ-05-1493/10.09.2015 г. на ДНСК е въведен в редовна експлоатация Парогенератор № 4 в ТЕЦ Република.

След въвеждане в експлоатация на ПГ № 4 и потвърждаване на горечитираните условия от КР в централата са разрешени три режима на експлоатация: самостоятелна работа на ПГ № 5, самостоятелна работа на ПГ № 4 и едновременна експлоатация на ПГ № 4 и ПГ № 5.

При ежемесечните проверки в ТЕЦ Република се следи изпълнението на поставените критерии в новите условия от КР, при пускане и спиране на съответната инсталация. Не е констатирано несъответствие на същите.

При експлоатацията е ПГ № 4 и ПГ № 5 димните газове се отвеждат към ИУ №2, след пречистване през следните съоръжения електрофилтри /ЕФ/ № 3,4 и 5 и сероочистваща инсталация /СОИ/.

Топлофикация Перник АД извършва собствени непрекъснати измервания (СНИ) на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове от парогенератор №5 и парогенератор № 4 изпускани през Комин №2. Операторът е представил месечни доклади от извършените СНИ, според които при експлоатацията на инсталацията са спазени определените в КР норми за SO₂, прах, NO_x и CO.

През 2015 г. на дружеството е наложена имуществена санкция с НП № 13-А-34/20.04.04.2015г. въз основа на съставения в предходната година АУАН 0034/04.11.2014 за нарушение на чл.149, ал. 1 от ЗООС - не е осигурило достъп на упълномощени от директора на РИОСВ-Перник длъжностни лица за извършване на проверка. Имууществената санкция е в размер на 2 000 лв. Дружеството обжалва издаденото НП и същото е в съдебна процедура.

От 01.01.2016 г. „Топлофикация Перник“ АД не разполага със съоръжение, отговарящо на съвременните нормативни изисквания за обезвреждане /депониране/ на производствените отпадъци, образувани от дейността на топлоцентралата. За това неизпълнение дружеството ще бъде санкционирано.

ТЕЦ Бобов дол към „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД

През юли 2015 г. влиза в сила новото комплексно разрешително № 45-НЗ/2015 г. на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД. Съгласно новия административен акт, на дружеството се разрешава едновременна експлоатация на ЕК 1 и ЕК 2, като изходящите газове се пречистват през съответните електрофилтри и обща СОИ-1, след което се отвеждат през изпускателно устройство №2. СОИ-2 е определена за пречистване на изходящите газове от работата на ЕК 3, като същите се изпускат през ИУ № 4. С разрешение за ползване № СТ-05-49 от 15.01.2015 г. на ДНСК, е въведена в редовна експлоатация сероочистваща инсталация - СОИ 2 за Блок № 3.

Новото комплексно разрешително разрешава едновременната експлоатация на трите енергийни котли.

Съгласно условие от КР, Енергиен котел 1 от резервен, се допуска в редовна експлоатация, след потвърждаване от РИОСВ-Перник на условия от КР. При проверка на място и по документи е установено изпълнението им:

✓ Площадка за съхранение на сярна киселина към неутрализационна яма за смесен поток отпадъчни води след ППС Черно езеро-изградена.

На площадката е изградена обваловка срещу евентуални разливи, монтирана е метална ограда. Същата е покрита с навес. Разположен е метален резервоар за съхранение на сярна киселина с вместимост 1,2 куб. м. Дружеството има осигурен рН – метър за извършване на мониторинг за смесен поток отпадъчни води, преди заустване в р. Разметаница.

✓ СОИ 1 – **изградени са** две допълнителни помпи, съгласно технически проект с мощност и обороти на двигателя 2 бр. по 260/740 kW.

Монтирани са около 100 бр. допълнителни дюзи, разположени на покрива на абсорбера. Представени са от оператора документи:

- протокол от изпитване №444Б/29.06.2015г. на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници от Блок 1 и Блок 2 след СОИ 1 на ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София. Съгласно представеният протокол не са констатирани превишения на нормите за допустими емисии /НДЕ/ по показатели прах, азотни оксиди, серен диоксид, въглероден оксид;

- протокол от 11.06.2015г. за изпълнение на монтажа на 2бр. рециркуляционни помпи-аварийна и №14 за СОИ 1 и прилежащите тръбопроводи;
- искане за отпускане на материали от склад на помпи, дюзи, тръби.
- ✓ Системата за некаталитична редукция /SNCK/ на азотни оксиди с впръскване на течен разтвор /карбамид/ за ЕК1-изградена.

Монтирани са:

- Тръбна разводка на пещна камера /преден екран-кота 33/-3бр.;
- 3 бр. колектори за урея и въздух със съответната тръбна разводка, спирателна и регулираща арматура;
- Изградена е околочотелна тръбна инсталация за въздух и урея със съответната опорно-подвестна система-кота 33-кота 22.;
- Изградени са обслужващи площадки от парапети и стълби и опасващи балки в зоната на преден екран на пещна камера за обслужване на форсунките;
- Монтирани са 5 бр. форсунки за разпръскване на уреята в пещна камера, заедно с 10бр. гъвкави връзки с метална оплетка;
- Изградена е алтернативна връзка за въздух-кота 13,50 от винтови компресори;

Представени са от оператора следните документи:

- Приемателен протокол от 10.07.2015г. на ТЕЦ Бобов дол ЕАД за въвеждане в експлоатация на инсталирана система за некаталитична редукция /SNCK/ на азотни оксиди за ЕК №1 с впръскване на течен разтвор /карбамид/.

- Оперативен дневник за мониторинг на технологични показатели осигуряващи оптимален работен режим на пречиствателните съоръжения-цех котелен с контролирани параметри-налягане на захранваща вода, налягане на сгъстен въздух и на реагента, температура на разтвора с оптималните им стойности, съответствие и предприети действия;

- Заявка за необходимите материали.

✓ Подаващата помпена инсталация в цех котелен кота 0 включва:

- Цистерна за урея с вместимост около 20 куб.м., обща за трите котела.
- Помпена станция, включваща 2 бр. центробежни помпи със спирателна и регулираща арматура. Представена е фактура № 20000147889/11.03.2015г. за доставени 520 кг. карбамид.

Изпълнението на условията е потвърдено от РИОСВ-Перник, след което дружеството експлоатира трите енергийни котли.

При представянето на месечните доклади от извършени СНИ, са открити несъответствия, за отстраняването на които са давани предписания, в изпълнение на чл.42 от Инструкция № 1 от 3.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници /ДВ, бр.69/2003 г./

На ТЕЦ Бобов дол е наложена еднократна имуществена санкция за констатираното нарушение с наказателно постановление № 301 от 25.11.2015 г. в размер на 177 796,96 лв. Същата е наложена въз основа на представения годишен доклад с резултати от СНИ на емисиите на Енергиен блок № 3 към обект ТЕЦ Бобов дол за 2014 г. При извършена документална проверка на годишен доклад за резултатите от СНИ за 2014 г. от подизточник (комин №1) в рамките на неподвижен източник - Енергиен блок №3 е констатирано, че са отчетени средномесечни стойности за 2014 г. по показател прах, които превишават определените норми за допустими емисии на прах съгласно Таблица 9.2.1. – продължение към Условие 9.2.1. от Комплексно разрешително № 45-Н1/2012 г. издадено от Изпълнителния директор на ИАОС на ТЕЦ Бобов дол ЕАД.

При определена норма за допустими емисии /НДЕ/ от 50 мкг/м³ по показател прах са отчетети и докладвани следните стойности: април 2014 г. - 187 мкг/м³; май 2014 г.- 140 мкг/м³; юни 2014 г. -242 мкг/м³; ноември 2014 г. -152 мкг/м³; декември 2014 г. - 100 мкг/м³

На „ТЕЦ Бобов дол” ЕАД е съставен АУАН № 006/27.03.2015 г. за това, че дружеството не е изпълнило задължението си по **Условие 9.2.10.** от издаденото му Комплексно разрешително /КР/ №45-Н2/2014г. от изпълнителния директор на ИАОС, а именно: „На притежателя на настоящото разрешително се разрешава отвеждане на отпадъчните газове от Енергиен котел № 2 (Енергиен котел № 1 резервен) и/или Енергиен котел № 3 към ИУ № 1 единствено при аномални режими на работа – разпалване и ремонт/авария на СОИ, при спазване на Условие 9.2.7, Условие 9.2.8 и Условие 9.2.9. ; /при работа само с един котел - ЕК2 изпуска емисии и през двата комина - 1 и 2/. Издадено е НП № 26-А-6/03.09.2015г. за 10 000 лв.

За нарушаване на условия от КР №45-Н2/2014 г. от страна на ТЕЦ Бобов дол ЕАД е сезирана Окръжна Прокуратура – Кюстендил, с молба за указания за последващи действия, които следва да предприеме РИОСВ-Перник, с цел привеждане на обекта в съответствие с индивидуалния административен акт.

През 2015 г. на дружеството са наложени имуществени санкции за неизпълнение на условия от КР по съставени през 2014 г. АУАН, както следва:

НП № 15-А-36/20.04.2015 г. за неизпълнение на условие 2.1 от КР - експлоатира ЕК1 съвместно с ЕК2. Имуствената санкция е в размер на 80 000 лв.

НП № 14-А-35/20.04.2015 г. за неизпълнение на условие 9.2.1-таблица от КР-експлоатация на ИУ №1 при неработещ ЕК 3. Имуствената санкция е в размер на 20 000 лв.

НП № 8-А-28/27.03.2015г. за неизпълнение на условие 9.6.2 от Комплексно разрешително - да извършва собствени непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от всички изпускащи устройства. Имуствената санкция е в размер на 15 000 лв. - С Решение от 03.12.2015 г., постановено по н.а.х дело № 429 по описа за 2015 г. Районен съд Дупница потвърждава изцяло НП.

НП № 9-А-29/27.03.2015г. за неизпълнение на условие 9.2.2 от КР за експлоатация на ИУ №1 при неработещ ЕК3. Имуствената санкция е в размер на 15 000 лв. С Решение от 23.12.2015 постановено по н.а.х дело № 428 по описа за 2015 г. Районен съд Дупница потвърждава изцяло НП.

2.9.2. Точкови източници:

- ✓ **“Стомана Индъстри” АД гр. Перник**

Има издадено Комплексно разрешително №100-Н1/2010 г., актуализирано с решение №100-Н1-ИО-А1/2012 на Министъра на околната среда и водите за:

1. Инсталация за производство на стомана (т. 2.2.) – 180 t/h (1 200 000 t/y)
  - ЕДП 1 – 145 t/h
  - ЕДП 3 – 80 t/h
2. Инсталация за обработване на черни метали – станове за горещо валцуване
  - листопрокатен цех – 65 t/h
  - сортопрокатен цех – 46 t/h
  - топков цех – 7.5 t/h
  - валцовъчен цех - 91.32 t/h

През 2015г. е извършена проверка във връзка с контрол по спазване определените в КР условия.

При извършената проверка е констатирано, че Стомана Индъстри АД, в качеството си на оператор на инсталация за производство на стомана не е изпълнило Условие 9.6.1 във връзка с таблица 9.6.1.1, определено му в Комплексно разрешително №100-Н1/2010г., актуализирано с Решение № 100-Н1-ИО-А3/2015г., издадено от изпълнителния Директор на Изпълнителна агенция по околна среда, а именно:

„Притежателят на настоящето разрешително да извършва собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от изпускащо устройство ИУ № 2 към електростоманодобивен цех /ЕСДЦ/ на площадката, съгласно изискванията на Глава 5 от Наредба № 6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници и при спазване на регламентирания срок по Таблица 9.6.1.1.“

За годините 2014г. - 2015г. в срок до 03.10.2015г. дружеството е следвало да извърши собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества по показател диоксини и фурани от акредитирана лаборатория за изпускащо устройство ИУ№ 2, източник ЕСДЦ. Съставен е АУАН № 009/2016г.

Стомана Индъстри АД притежава система за собствени непрекъснати измервания, изградена на изпускащите устройства на ЕДП 1 - ИУ №1, ЕДП 3 - ИУ №11 и ЕСДЦ - ИУ № 2. Във връзка с изискванията на Инструкция 1 дружеството представя ежемесечни доклади за резултатите от собствените непрекъснати измервания. Същите се оценяват от експерти на РИОСВ-Перник с протокол за оценка, който се представя за подпис от дружеството. На база месечните доклади се изготвя годишен доклад, който се утвърждава от Директора на РИОСВ-Перник.

До настоящия момент Стомана Индъстри АД представя месечни доклади за СНИ от ЕСДЦ. От всички представени резултати е видно, че няма превишаване на определената норма за прах.

✓ Колхида Метал АД, гр. Перник

Дружеството е собственик на инсталация за горещо поцинковане. Има издадено Комплексно разрешително № 99/2006г. на Министъра на околната среда и водите. Използваното гориво е природен газ. При провеждане на задължителния емисионен контрол през 2014 г. не са регистрирани наднормени показатели. "Колхида Метал" АД, гр. Перник извършва собствени периодични измервания, като резултатите са представени под форма на доклад. Същият е утвърден от директора на РИОСВ-Перник. Определените норми за допустими емисии се спазват.

✓ Галко АД гр. Радомир

Дружеството е собственик на инсталация за горещо поцинковане. Има издадено Комплексно разрешително №118/2006г., актуализирано с Решение №118-Н1-ИО-А1/2012 г. на Министъра на околната среда и водите.

Използваното гориво е природен газ. "Галко" АД, гр. Перник извършва собствени периодични измервания, които се представят в РИОСВ под формата на доклад.

На 13.08.2015г., в обект: Инсталация за повърхностна обработка на метали и за горещо поцинковане, находяща се на площадката на „Галко“ АД, гр. Радомир е констатирано неизпълнение на даденото на основание чл. 155, ал.2 от ЗООС предписание под т. 2 от констативен протокол № 2/2015г. - КР №118/2006г. на РИОСВ-Перник, а именно: „Галко“ АД, гр. Радомир да поддържа постоянно в изправно състояние и ненарушена цялост на въздуховодите и изпускащите устройства /ИУ/.

При оглед на място на инсталациите се установи, че едната страна на довеждащия въздуховод на емисии на вредни вещества от дейността на Пещ за подгряване на вана за горещо поцинковане до ИУ К1 е с нарушена цялост – има отвор от към бетоновата стена на цеха с размери около 30см. на 50 см. Емисиите на вредни вещества от дейността на работещата в момента на проверката Пещ за подгряване на вана за горещо поцинковане се изпускат в атмосферата на височина около 80 см от земната повърхност от наличния отвор, а не на 20 метра от земната повърхност от ИУК1. Същото води до невъзможност на разсейване на вредните емисии. Съставен е АУАН № 00025/2015г.

✓ **Радомир Метал Индъстрийз АД, гр. Радомир**

Дружеството има издадено КР №145-НО/2008г. на министъра на околната среда и водите. Радомир Метал Индъстрийз АД гр. Радомир е оператор на следните инсталации:

- Инсталация за производство на блокова стомана и фасонни отливки, включваща:
  - Електродъгова пещ 60 t;
  - Електродъгова пещ 25 t;
- Инсталации, извън Приложение 4 на ЗООС:

- Хидравлична преса 1 600 t;
- Хидравлична преса 3 600/ 4 500 t

На дружеството е извършена проверка във връзка с изпълнение на условията в КР. При извършената проверка е констатирано, че Радомир Метал Индъстрийз АД, в качеството си на оператор на инсталация за производство на блокова стомана и фасонни отливки не е изпълнило Условие 9.6.1.1, определено му в Комплексно разрешително №145-НО/2008г., актуализирано с Решение № 145-НО-И1-А0-ТГ2/2013г., издадено от изпълнителния Директор на Изпълнителна агенция по околна среда, а именно:

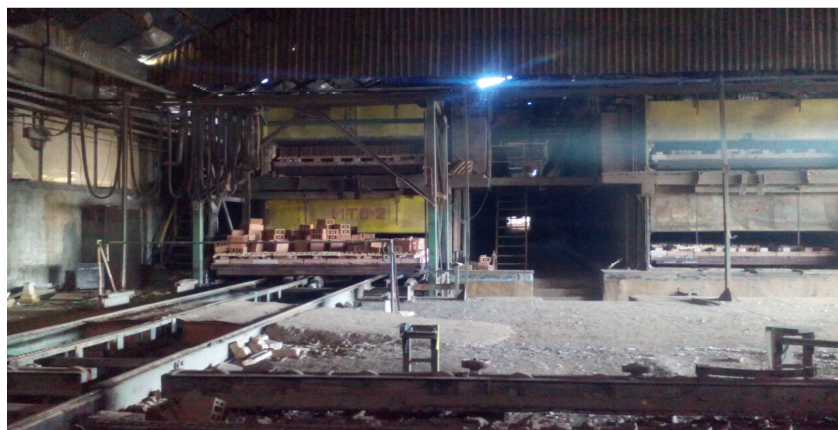
„Притежателят на настоящето разрешително да извършва собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове, изпускани от изпускащо устройство К1, при спазване на регламентирания срок по Таблица 9.6.1, мониторинг на изпускащо устройство К1 към Условие 9.6.1.1“

Радомир Метал Индъстрийз АД, не е изпълнило задължението си да проведе за периода 2013г. – 2014г. емисионен контрол - собствени периодични измервания по показател диоксини и фурани, изпускани в атмосферния въздух от дейността на изпускащо устройство № К1, източник /ЕДП 60т./ електродъгова пещ към инсталацията за блокова стомана и фасонни отливки. Съставен е АУАН № 0008/2015г.

✓ **КЗ Багреници към Кераминженеринг АД, гр.София**

През 2015г. не е извършена проверка по изпълнение на Условията в КР, дори сезонният режим на работа на инсталацията.

✓ **КЗ Драговищица към Кераминженеринг АД, гр.София**

През 2015г. инсталацията не е извършвала производствена дейност. Представена е декларация от оператора.

2.9.3. Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

Съгласно утвърдения от министъра на околната среда и водите график за задължително измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух през 2015 г. са планирани 8 броя обекти с неподвижни източници на вредни емисии в атмосферния въздух. Извършени са 8 броя проверки и 7 емисионни измервания, както следва:

- А.М. Шуус ЕООД, гр. Дупница – инсталация за производство на саи за обувки. Измерването е извършено в 4 бр. пробоотборни точки към аспирационни системи на линии за нанасяне на лепващи покрития. Измерванията са извършени по показател: общ органичен въглерод. При измерванията не са констатирани наднормени стойности;

- Гестрейдинг ООД, с. Червена могила, общ. Радомир - Проточна отражателна пещ. Измерването е извършено в 1 бр. пробоотборна точка. Измерването е по показатели NOx и прах. Не са констатирани наднормени стойности.

- Еспансионе ООД, гр. Кюстендил - инсталация за производство на саи за обувки. Измерването е извършено в 6 бр. пробоотборни точки към аспирационни системи на линии за нанасяне на лепващи покрития. Измерванията са извършени по показател общ въглерод. При измерванията не са констатирани наднормени стойности;

- Елпром Трафо Сн АД, гр. Кюстендил - производство на маслени трифазни разпределителни трансформатори. Измерването е извършено в 2 бр. пробоотборни точки към вана за обливане с грунд – първи слой и камера за втори слой боя – щприцоване. Измерванията са извършени по показател общ органичен въглерод. Не са констатирани наднормени стойности;

- ОПЕ ЕООД, гр. Кюстендил - инсталация за производство на саи за обувки. Измерването е извършено в 3 бр. пробоотборни точки към аспирационни системи на линии за нанасяне на лепващи покрития. Измерванията са извършени по показател общ органичен въглерод. При измерванията не са констатирани наднормени стойности;

- Кемет Електроникс България ЕАД, гр. Кюстендил – производство на пасивни компоненти /кондензатори/ за електрическата индустрия и електрониката. Измерването е извършено в 6 бр. пробоотборни точки. Измерванията са извършени по показател прах. При измерванията не са констатирани наднормени стойности;

- Винпром Кюстендил АД, с. Граница – производство на спиртни напитки. Измерването е извършено в 1 бр. пробоотборна точка към Котел ПК-164, тип ПКМ 2,5 по показател: прах, серен диоксид, въглероден оксид и азотен оксид. При измерването е констатирано минимално превишение по показател азотен оксид при норма 450 mg/Nm³ е отчетено 620 mg/Nm³. На дружеството е дадено предписание да извърши наладка на горелката към Котел ПК-164 тип ПКМ 2,5 с цел подобряване на горивния процес.

- Асфалтова база към Строителна фирма Рила ЕООД, с. Копиловци, общ. Кюстендил - не е извършено контролно измерване, тъй като обектът е въведен в експлоатация през месец май 2015г. Асфалтосмесителят е в едногодишен гаранционен срок. Представени са и резултати от извършени СПИ за 2015г. Няма превишения на нормите за допустими емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

2.9.4. Контрол на озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове

Експертите на РИОСВ-Перник контролират 454 броя хладилни и климатични инсталации, разположени в 110 броя обекта в областите Перник и Кюстендил /справка 1.9./. Инсталациите, съдържат над 3 кг хладилен агент /ВНОС и ФПГ/ попадат в обхвата на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) №1005/2009, относно вещества, които нарушават озоновия слой и Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 842/2006 относно някои флуорирани парникови газове.

През 2015г. са извършени 34 броя проверки на 32 обекта, със 190 броя инсталации. Дадени са 10 бр. предписания, които са изпълнени.

През 2016г. в определения срок – до 15 февруари са постъпили годишни отчети от всички 20 бр. ползватели и 103 бр. оператори на територията на РИОСВ-Перник. Обобщената справка е представена в определения срок – 31.03.2015г. в МОСВ.

През годината е изготвена и представена в МОСВ справка за операторите на инсталации, работещи с ВНОС на територията на инспекцията. Всички оператори на оборудване, което съдържа ВНОС, са запознати чрез изпращане на писма и чрез публикуване на сайта на инспекцията, че от 1 януари 2015 г. при извършване на дейности по поддръжката и/или сервизното обслужване на оборудването, или преди демонтажа или извеждането от употреба на същото, е необходимо да предприемат мерки за незабавно извличане на въпросните контролирани вещества с цел обезвреждането им, в съответствие с изискванията на чл.22, параграф 1 на Регламента. До всички са изпратени указанията за действията, които следва да се предприемат от предприятията за прекратяване на използването на HCFC /ВНОС/. Някои оператори /напр.Стомана Индъстри АД/ са предприели мерки за заменяне на ВНОС с ФПГ и предаване на лицензирани фирми. Указанията са публикувани и на интернет страницата на РИОСВ-Перник.

Проверените 20 броя ползватели на ВНОС и ОРВ разполагат с необходимото оборудване за ремонтни и сервизни дейности и извличане на хладилни агенти. Същите притежават документи за правоспособност, издадени от Българска браншова камара по машиностроене. Ползвателите докладват съгласно изискванията в РИОСВ-Перник. За неизпълнение на чл.30, ал.2 от Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент /ЕО/ № 842/2006г. относно някои флуорирани парникови газове /ДВ бр.3/2009г/ във вр. чл.17, ал.2, чл. 34 и, ал.7, предложение 1 от ЗЧАВ са съставени 3 броя АУАН-и:

- АУАН № 0014/17.06.2015г. на Кауфланд България ЕООД енд Ко КД-обект 2300 в Кюстендил. Операторът не поддържа досие на системата. Издадено е НП № 36-А-14/15.12.2015г. за налагане на имуществена санкция в размер на 2 000 лв. Наказателното постановление е в процес на обжалване.

- АУАН № 0013/17.06.2015 на Кауфланд България ЕООД енд Ко КД, гр. Перник, ул. 6-май № 11 магазин 3100. Операторът не поддържа досие на системата. Издадено е НП № 35-А-13/15.12.2015г. за налагане на имуществена санкция в размер на 2 000 лв. Наказателното постановление е в процес на обжалване.

- АУАН № 0029/26.10.2015 на ЕТ Петър Митов-Универсал - млекопреработвателно предприятие, с. Горна Гращица, общ. Кюстендил. Операторът не поддържа досие на системата. Към настоящия момент не е издадено наказателно постановление.

2.9.5. Контрол на обекти и дейности с употреба на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители

На територията на инспекцията функционират 65бр. обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители.

Планирани за контрол през 2015 г. са 22 обекта. Извършени са 22 проверки. Не са констатирани несъответствия. Процентно изражение – 100%.

Създаден е и се поддържа публичен регистър на уеб страницата на РИОСВ-Перник, достъпен за всички оператори на инсталации, извършващи дейности по приложение №1 от Наредба №7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации, независимо от консумацията на разтворители, в изпълнение на разпоредбите на чл. 30 л, ал. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух. Регистрирани са всички 65 дружества. На същите са издадени удостоверения за регистрация от директора на РИОСВ-Перник. През 2015 г. са издадени нови удостоверения за регистрация на 6 броя дружества: Фактор ЕООД, Реалмет МСС Иновейшън груп ЕООД, Милано шуус ЕООД, Галп ЕООД, Омега 2003 ООД и Бристо ЕООД. Актуализирани са удостоверенията за регистрация на 3 броя дружества: Евгения Стил – 2012 ЕООД, Мебел - К ЕАД, Пиерик шус ООД.

През 2016 г. в законоустановения срок – до 31 март са постъпили годишни декларации от всички оператори на инсталации с консумация на разтворители под съответните долни ПСКР /прагови стойности за консумация на разтворители/ за 2015г. на територията на РИОСВ - Перник.

Постъпили са Планове за управление на разтворители от всички 7бр. оператори на инсталации с консумация на разтворители над съответните долни ПСКР /прагови стойности за консумация на разтворители/ за 2015г.

2.9.6. Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители

На територията на инспекцията функционират 49 бр. обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители. За 2015 г. са планирани 17 бр. обекти за контрол. Извършени са всички 17 бр. проверки.

Процентно изражение – 100%. Не са констатирани несъответствия.

През 2016г. в определения срок – до 31 март са постъпили годишни справки от всички 49 бр. търговци на едро и дребно на бои, лакове и авторепаратурни продукти. Обобщената справка е представена в определения срок – 30.04.2016г. в ИАОС и МОСВ.

2.9.7. Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини

На територията на инспекцията извършват дейност 92 бр. обекта с дейност летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Планирани за контрол през 2015г. са 31 бр. обекти, като проверките са осъществени. Операторите на бензиностанциите са уведомени за задълженията си във връзка с изискванията на чл. 14а, ал. 3 от Наредба №16/1999г. за ограничаване на

емисиите на ЛОС при съхранение, товарене и разтоварване и превоз на бензини да оборудват бензиностанциите със системи отговарящи на Етап две II за улавяне на бензиновите пари.

Процентно изражение – 100%.

2.9.8. Контрол на обекти попадащи в обхвата на Наредба № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници

През 2015 г са извършени 8 бр. проверки във връзка с изискванията на Наредба № 1 от 27.06.2005 г. Само на един обект са установени несъответствия, на Асфалтова база, Долна Диканя към Металком Инвест ЕООД, гр. Благоевград - при извършена проверка са установени неорганизиран прахови емисии от дейността на асфалтовата база. Съставен е АУАН № 00026/2015г. на ФЛ Ристовски, ръководител на обекта, за нарушение на чл.35, ал.1, във връзка с чл.9, ал.1 и ал. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух и във връзка с чл.70, ал.3, т.4 от Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества /замърсители/, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии. Издадено е НП № 8-А-26/05.04.2016г. При проверката са дадени предписания за предприемане на технически мерки за недопускане на неорганизиран прахови емисии и почистване на площадката от натрупаната прах. Предписанията са изпълнени.

2.9.9. Контрол на обекти попадащи в обхвата на Наредба № 6/1999г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници

През 2015г. 20 броя дружества са извършили собствени периодични измервания, като всички са представили в инспекцията доклади и протоколи от изпитване.

РИОСВ-Перник изпрати в ИАОС отчет за осъществения контрол на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух през 2015г.

От контролираните обекти на територията на инспекцията, 3 дружества извършват собствени непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух

– инсталация за производство на стомана към Стомана Индъстри АД - Извършват СНИ на три ИУ по показател прах. Дружеството представя в РИОСВ-Перник месечни и годишни доклади, които се оценяват от РИОСВ-Перник. Няма измерени наддормени показатели.

- инсталация за производство на топло- и електро енергия към Топлофикация Перник АД. Извършват СНИ на ИУ №2 на показателите – прах, серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид, кислород. Дружеството представя в РИОСВ-Перник месечни и годишни доклади, които се оценяват от РИОСВ-Перник. Няма измерени наддормени показатели.

- инсталация за производство на електро енергия към ТЕЦ Бобов дол ЕАД. Извършват СНИ на ИУ №2 и ИУ №4 на показателите – прах, серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид, кислород. На ИУ №1 се измерва само дебит. Няма измерени наддормени показатели.

Дружествата представят в РИОСВ-Перник месечни и годишни доклади, които се оценяват от РИОСВ-Перник.

2.9.10. Неорганизираните прахови емисии

През 2015г. за неорганизираните прахови емисии на Асфалтова база, Долна Диканя, собственост на Металком Инвест ЕООД, гр. Благоевград е съставен АУАН № 00026/2015г. на ФЛ Ристовски, ръководител на обекта. АУАНА е за нарушение на чл.35, ал.1, във връзка с чл.9, ал.1 и ал. 3 от Закона за чистотата на атмосферния въздух и във връзка с чл.70, ал.3, т.4 от Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества /замърсители/, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии. Издадено е НП № 8-А-26/05.04.2016г. При проверката са дадени предписания за предприемане на технически мерки за недопускане на неорганизиран прахови емисии и почистване на площадката от натрупаната прах. Предписанията са изпълнени.

2.9.11. Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове

На територията контролирана от РИОСВ-Перник има 7 обекта с издадени от Министъра на околната среда и водите разрешителни за емисии на парникови газове. Всички обекти са представили в ИАОС годишни доклади за 2015 г. Докладите са верифицирани от акредитирани дружества с издадени сертификати.

Големи горивни инсталации

За определяне на годишните емисии от големи точкови източници /три броя/ в ИАОС през 2016г. са представени регистрационни карти за 2015г. – Топлофикация Перник АД, ТЕЦ Бобов дол ЕАД и Стомана Индъстри АД.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Перник

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от ИАОС.

II.2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Целта на текущия и последващ контрол, осъществяван от експертите на РИОСВ - Перник е подобряване състоянието на водните обекти и опазване на водните ресурси.

Проверките за контрол по опазване и използване на водите и водните обекти включват:

- изпълнение на условията в издадените по реда на Закона за водите разрешителни за заустване на отпадъчни води, и комплексните разрешителни, както и изпълнението на плановете и програмите от мерки за намаляване и/или прекратяване на замърсявания на водни обекти;
- проверки във връзка с провеждане на емисионен контрол на обекти, заустващи в повърхностни водни обекти и канализационни мрежи;
- състояние на канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения за отпадъчни води на обекти, състояние и правилна експлоатация на пречиствателни станции за отпадъчни води от населени места;
- контрол при аварийни ситуации и залпови изпускания във водни обекти;
- проверки и изготвяне на отговори във връзка с постъпили сигнали и жалби за замърсяване на водни обекти.

Като основна цел през 2015г. е намаляване замърсяването на водните тела от непречистени битови отпадъчни води от населените места и от индустрията за постигане на добро състояние на повърхностните и подземните води на територията на РИОСВ -Перник.

2. Опазване на повърхностните води

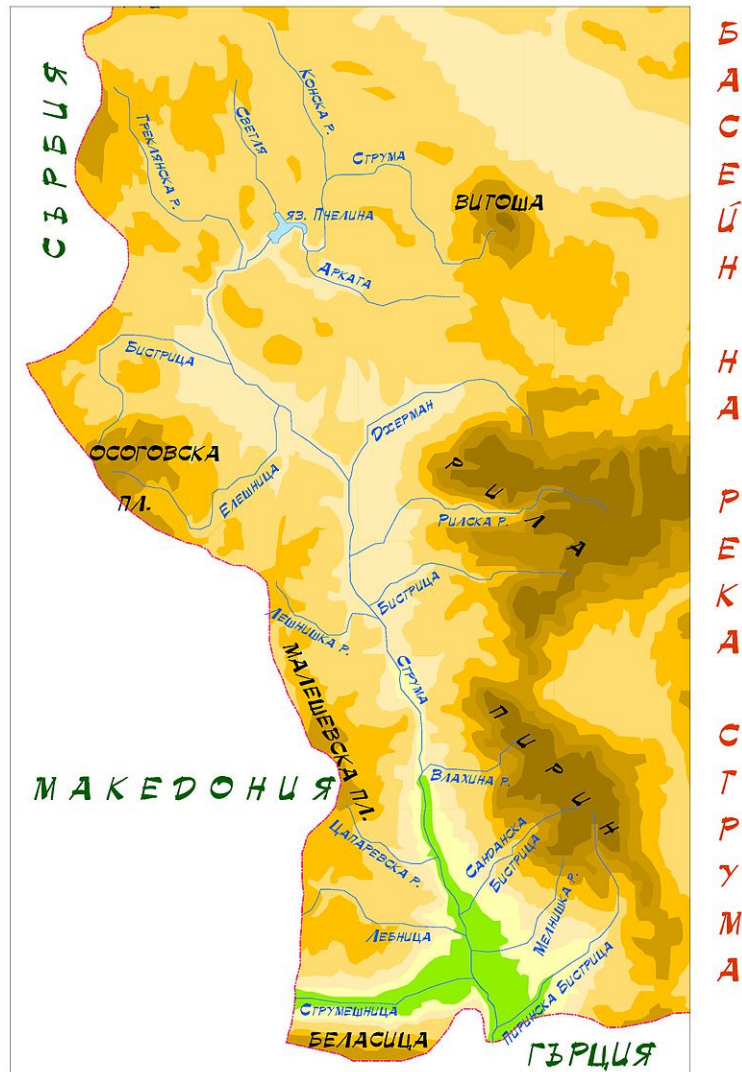
Контролната дейност на РИОСВ – Перник обхваща обекти, чиято дейност влияе пряко или косвено върху състоянието на водните ресурси на територията на **област Перник и област Кюстендил**. Контролира се състоянието на водите и водните обекти по **поречия Струма и Ерма в териториалния обхват на 13 общини**.

Контролът върху състоянието на повърхностните и подземни води е организиран в рамките на **Националната система за мониторинг на околната среда /НСМОС/**. Мониторингът на водите е регламентиран в Наредба № 1 /11.04.2011г., която урежда реда и начина за планиране на мониторинга и за създаване на мрежите за мониторинг на водите във всеки район за басейново управление на територията на страната, както и за изпълнение на дейностите по тяхната експлоатация, поддръжка, комуникационно осигуряване и лабораторно-информационно обслужване.

Мониторингът на повърхностните и подземните води осигурява информация за протичащите във водните тела процеси, промени и явления, необходима за оптималното управление на водните басейни. Предмет на мониторинг на водите са валежите, повърхностните води (реки, езера и язовири) и подземните води. Негативното въздействие върху качеството на водите е резултат от антропогенното въздействие, което се изразява в изменение на режима на водния им отток, заустване на отпадъчни води от точкови и дифузни източници и др. Допълнително негативно влияние върху екологичното състояние на водите оказват някои косвени фактори като: замърсяването на атмосферата и свързаните с това валежи и седименти във водосборните области, глобалното изменение на климата и в частност повишаване на температурата, както и влиянието ѝ върху протичащите в тях химични, биохимични и сорбционни процеси и др.

Данните относно състоянието на повърхностните и подземните води в рамките на НСМОС, са предоставени от Басейнова дирекция – Западнобеломорски район, /за поречие Струма/ и Басейнова дирекция – Дунавски район, /за поречие Ерма/.

ПОРЕЧИЕ СТРУМА

Информация за състоянието на повърхностните води в териториалния обхват на РИОСВ – Перник по данни от програми за мониторинг на БД „Западнобеломорски район“.

В териториалният обхват на РИОСВ – Перник попадат горното и средно поречие на главната река Струма от изворите до вливането на притока ѝ река Рилска, /включително и всички нейни притоци/, като част от територията на Западнобеломорски район за управление на водите.

През 2015г. в процеса на разработване на Плана за управление на речните басейни в Западнобеломорски район за периода /2016-2021г./ беше извършено преразглеждане и промяна в границите на повърхностните водни тела в Западнобеломорски район. Общият брой на повърхностните водни тела в Западнобеломорски район от 132 от първия ПУРБ /2010-2015г./, беше променен на 183 за ПУРБ 2016-2021г. Бяха обособени нови 63 повърхностни водни тела, които са определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ЗЗВ ПБВ/. Този процес на преразглеждане на границите на повърхностните водни тела и определяне на нови тела,

които са ЗЗВ ПБВ, доведе до промяна в броя на повърхностните водни тела, намиращи се в териториалния обхват на РИОСВ – Перник.

След направената промяна през изминалата 2015г. за целите на ПУРБ /2016-2021г/ общият брой на повърхностните водни тела от поречие Струма, разположени в териториалния обхват на РИОСВ – Перник е 64, разпределени по следните категории повърхностни води:

- Повърхностни водни тела от категория „река” – 54 бр.;
- Повърхностни водни тела от категория „езеро” – 10 бр.

Броят на новите повърхностни водни тела, които са определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ЗЗВ ПБВ/ в обхвата на РИОСВ – Перник е 25.

3. Кратка информация за провеждания мониторинг върху екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела и на повърхностните водни тела, които са определени като ЗЗВ ПБВ в поречие Струма, в териториалния обхват на РИОСВ – Перник:

Мониторингът на повърхностни води се изпълнява с цел да осигури цялостна и изчерпателна информация за всички елементи за качество, необходими за извършване на следните дейности от управлението на водите:

- оценка на антропогенния натиск;
- оценка на въздействието върху повърхностните водни тела;
- потвърждаване на оценката на риска за непостигане на целите;
- оценка екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела;
- разработване на бъдещи програми за мониторинг;
- оценка на ефекта от прилаганите програми от мерки за подобряване или предотвратяване влошаване на състоянието;
- идентифициране на причините, поради които водните тела няма да постигнат поставените цели;
- оценка на съответствието със стандартите и целите на защитените зони.

През 2015г. като последна година от периода на изпълнение на първия ПУРБ /2010-2015г./ за Западнобеломорски район се изпълниха програми за оперативен мониторинг на повърхностни води, съгласно Заповед № РД-182/26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите.

3.1. Мониторинг на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в териториалния обхват на РИОСВ – Перник:

В изпълнение на Заповед № РД-182/26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите през изминалата 2015г. са взети проби и извършени физико-химични лабораторни анализи от 58 пункта за мониторинг на повърхностни води, разположени в общо 42 повърхностни водни тела от Западнобеломорски район, както и 40 пункта за хидробиологичен мониторинг, обхващащ 38 повърхностни водни тела, разположени на територията на РИОСВ – Перник. Пробовземането и последващите физико-химични и хидробиологични анализи са извършени от Централната лаборатория на ИАОС – гр. София. Направените изследвания са по следните показатели и елементи за качество, свързани с екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела:

- основни физико-химични замърсители, включващи елементи за качество за кислороден режим – рН, БПК₅, електропроводимост, наситеност и разтворен кислород, биогенни елементи – амониев азот, тнитритен азот, нитратен азот, общ азот, орто-фосфати и общ фосфор;

- специфични замърсители – мед, цинк, арсен, цианиди, хром, желязо, манган и др;
- приоритетни вещества от Приложение № 1 на Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители;
- хидробиологични елементи за качество – макрозообентос, макрофити и фитобентос.

На база на получените резултати от проведения мониторинг е направена оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела, в териториалния обхват на РИОСВ – Перник.

Екологичното състояние е оценено по основните физико-химични показатели, специфичните замърсители и биологичните елементи за качество, като обобщените средногодишни стойности по анализираният показатели и елементи за качество са сравнени със съответните стойности за тези елементи за добро екологично състояние по типово-специфичната Класификационна система за оценка на екологичното състояние на повърхностните води от Наредба № Н-4/2012г. за характеризиране на повърхностните води. Най-лошо оценения компонент от всички определящи екологичното състояние се приема за крайна оценка на състоянието. Когато за дадено повърхностно водно тяло няма данни от проведен мониторинг, тялото се обявява в неизвестно екологично състояние.

Химичното състояние е оценено като средногодишните стойности на концентрациите на анализираният приоритетни вещества са сравнени със съответните стандарти за качество за всяко от тези вещества, посочени в Приложение №1 на Наредбата за СКОС за приоритетните вещества и някои други замърсители. Когато тези стандарти са превишени – тялото е оценено като „непостигащо добро” химично състояние. Когато за дадено повърхностно водно тяло няма данни от проведен мониторинг – тялото се обявява в неизвестно химично състояние.

Резултатите от направената оценка на екологичното и химичното състояние на повърхностните водни тела в обхвата на РИОСВ – Перник са представени в Таблица №1.

Анализите на направената оценка на екологичното състояние за изминалата 2015г. на повърхностните водни тела в обхвата на РИОСВ – Перник показва следното:

- в отлично екологично състояние са оценени 4 повърхностни водни тела;
- в добро екологично състояние/добър потенциал са оценени 33 повърхностни водни тела;
- в умерено екологично състояние/умерен потенциал са оценени 20 повърхностни водни тела;
- в лошо екологично състояние/лош потенциал са оценени 5 повърхностни водни тела;
- в много лошо екологично състояние/много лош потенциал е оценено 1 повърхностно водно тяло;
- в неизвестно екологично състояние е оценено 1 повърхностно водно тяло.

Основните показатели и елементи за качество, по които са установени влошавания на доброто екологично състояние са биологичните елементи за качество – макрозообентос и макрофити, като и по показателите: рН, БПК5, електропроводимост, наситеност и разтворен кислород, биогенни елементи – амониев азот, тнитритен азот, нитратен азот, общ азот, орто-фосфати и общ фосфор и специфичните замърсители арсен, мед, цинк и цианиди.

Анализите на направената оценка на химичното състояние за изминалата 2015г. на повърхностните водни тела в обхвата на РИОСВ –

Перник показва следното:

- в добро химично състояние са оценени 26 повърхностни водни тела;

➤ в „непостигащи добро химично състояние” са оценени 3 повърхностни водни тела;

➤ в неизвестно химично състояние са оценени 35 повърхностни водни тела.

Приоритетните вещества, за които са установени превишения на стандартите за качество на околната среда /СКОС/ и повърхностните водни тела са обявени в „непостигащи добро химично състояние” са никел, кадмий и олово.

За повърхностните водни тела, които през 2015г. са били оценени в неизвестно екологично или неизвестно химично състояние, през следващата 2016г. са разработени и се изпълняват приоритетно програми за мониторинг с цел преодоляване на липсата на информация от мониторинг и извършване на последваща оценка на екологичното и химично състояние на тези повърхностни водни тела.

Основните причини за непостигане и влошаване на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела в обхвата на РИОСВ – Перник е наличието на значим натиск от антропогенна дейност, както следва :

Идентифициран значим натиск от точкови източници на замърсяване:

- зауствания от непречистени отпадъчни води от населени места;
- зауствания на промишлени отпадъчни води.

Идентифициран значим натиск от дифузни източници на замърсяване :

- депа за отпадъци, неотговарящи на екологичните изисквания;
- населени места с частично изградена или без изградена канализация;
- селскостопански дейности – растениевъдство и животновъдство.

3.2. Мониторинг на състоянието на повърхностните водни тела, които са определени като зони за защита на водите , предназначени за питейно-битово-водоснабдяване /ЗЗВ ПБВ/ в териториалния обхват на РИОСВ – Перник:

В изпълнение на Заповед № РД-182/26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите през изминалата 2015г. са взети проби и извършени физико-химични и микробиологични лабораторни анализи от 15 пункта за мониторинг на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, разположени на територията на РИОСВ – Перник. Пробовземането и последващите физико-химични анализи са извършени от Централната лаборатория на ИАОС – гр. София. Пробовземането и последващите микробиологични анализи са извършени от РЗИ-Перник и РЗИ - Кюстендил. Направените изследвания са по следните показатели и елементи за качество, посочени в Приложение № 1 на Наредба № 12/2002г за качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

Анализите на направената оценка на състоянието на повърхностните водни тела, които са определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово-водоснабдяване /ЗЗВ ПБВ/ в териториалния обхват на РИОСВ – Перник през 2015г. показва, че всички изследвани зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово-водоснабдяване /ЗЗВ ПБВ/ са в добро състояние. Резултатите от направената оценка на тези водни тела през 2015г. също е представена в **Таблица №1.**

тип на водно тяло	Име на водно тяло	Код на водно тяло	Оценка по биологичните елементи за качество	Оценка по отделни физико - химични показатели											Обща оценка по физико - химични показатели	Обща оценка на ЕС/ЕП	Оценка на ХС	ЗЗВ ПБВ				
				Кислороден режим				Биогенни замърсители						Специфични замърсители								
				РН	БПК	Електроп	Съд % O2	NH4	NO2	NO3	N-total	Р-Р O4	Р-total	общо анализрани					>СКОС	G,F,U		
1	L1	ЯЗОВИРИ КАРАГЬОЛИ И КАЛИН	BG4ST500L1004	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
2	R14	р. Копривен от изворите до вливане в р. Струма	BG4ST500R040	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	U	2	2	U	
3	R5	р. Струма от вливането на р. Джерман до вливане на р. Благоевградска Бистрица	BG4ST500R1030	4	2	2	2	2	3	2	3	3	3	3	0	0	U	3	4	U		

4	R1	р. Манастирска и р. Илийна от изворите до вливане в р. Рилска	BG4ST500R10 41	2	1	2	2	2	1	2	1	2	2	2	0	0	U	2	2	U	
5	R5	р. Рилска от вливане на р. Шарковица до вливане в р. Струма	BG4ST500R10 43	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	0	0	U	2	2	U	
6	R1	р. Рилска от изворите до кота 1495 м.	BG4ST500R11 41	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
7	R3	р. Джамбевска от изворите до кота 1020 м.	BG4ST500R11 42	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	феноли, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	0	G	2	2	G	ПБВ
8	R5	р. Рилица от изворите до кота 1155 м.	BG4ST500R11 43	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	феноли, нефтопродукт и, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	0	G	1	2	G	ПБВ

9	R3	р. Елешница от изворите до кота 1005 м.	BG4ST500R12 42	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
10	R3	р. Каменица от изворите до кота 855 м.	BG4ST500R15 42	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
11	R3	р. Голяма Ломница с десния си приток Мала Ломница до кота 945 м.	BG4ST500R16 42	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	U	ПБВ
12	L1	група езера "Източна/ (Западна Рила" - Черното езеро)	BG4ST600L10 07	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	U	1	1	G	
13	L1	група езера "Южна Рила" (Реджепско езеро)	BG4ST600L10 18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	U	1	1	G	

14	R3	р. Горница от изворите до кота 814 м.	BG4ST600R03 3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	феноли, нефтепродукт и, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а- СПАВ, цианиди	0	G	2	2	G	ПБВ
15	R5	р. Джубрена от изворите до вливане в р. Тополница	BG4ST600R03 5	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	0	0	U	3	3	U	
16	R3	р. Отовица от изворите до вливане в р. Джерман	BG4ST600R03 7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	1	2	G	ПБВ
17	R3	р. Дупнишка Бистрица от изворите до кота 740 м.	BG4ST600R03 8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
18	R13	р. Разметаница от изворите до вливане в р. Джерман	BG4ST600R03 9	3	2	3	3	3	2	2	3	3	2	3	3	3	феноли, нефтепродукт и, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а- СПАВ, цианиди	арсен, цианиди	F	3	3	G	

19	R3	р. Джерман с левия си приток р. Скакавина до кота 1052 м.	BG4ST600R1031	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
20	R5	р. Джерман от кота 1052 м. с притока си р. Валявица и части от левите си притоци р. Фудина (от кота 900 м.) и р. Горница (от кота 814 м.) до град Дупница	BG4ST600R1032	3	2	2	3	2	3	3	2	3	3	3	0	0	U	3	3	G	
21	R5	р. Тополница от кота 680 м. до вливане в р. Джерман	BG4ST600R1034	3	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	0	0	U	3	3	U	
22	R5	р. Джерман от вливането на р. Отовица до вливане в р. Струма	BG4ST600R1036	4	2	3	2	2	3	3	2	3	3	3	феноли, нефтопродукти, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	цианиди	F	3	4	U	
23	R5	р.Фудина от изворите до кота 900 м.	BG4ST600R1132	U	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ

2 4	R5	р. Тополница от изворите до кота 680 м.	BG4ST600R11 34	U	1	2	2	1	2	1	2	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
2 5	R5	р. Бела вода от изворите до кота 920 м.	BG4ST600R11 36	U	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
2 6	L13	ЯЗОВИР ДРЕНОВ ДОЛ	BG4ST700L10 02	2	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	0	0	U	3	3	U	
2 7	R5	р. Струма от вливане на р. Треклянска до вливане на р. Соволянска Бистрица	BG4ST700R01 7	4	2	2	2	3	2	3	2	3	3	3	0	0	U	3	4	U	
2 8	R3	р. Ломничка от изворите до вливане в р. Драговищица	BG4ST700R01 8	U	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	0	0	U	3	3	U	

29	R3	р. Драговищица от българо-сръбската граница до вливане в р. Струма	BG4ST700R019	2	3	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	феноли, нефтепродукти, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	цианиди	F	3	3	U
30	R5	р. Струма от вливане на р. Соголянска Бистрица до вливане на р. Елешница	BG4ST700R021	4	2	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	0	0	U	3	4	U	
31	R5	р. Гращица от изворите до вливане в р. Струма	BG4ST700R024	U	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	н.д.	U	U	U	U
32	R5	р. Елешница от вливане на р. Речица до вливане в р. Струма	BG4ST700R027	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	0	0	U	2	2	U		
33	R5	р. Струма от вливане на р. Елешница до вливане на р. Джерман	BG4ST700R028	3	3	2	2	3	2	2	2	2	3	3	3	3	феноли, нефтепродукти, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	0	G	3	3	U

3 4	R5	р. Лева река (Кознишка) от изворите до вливане в р. Струма	BG4ST700R02 9	2	1	1	2	2	1	2	2	1	2	1	0	0	U	1	1	U
3 5	R5	р. Соголянска Бистрица от кота 1195 м. до вливане в р. Струма	BG4ST700R10 20	3	3	3	2	3	2	2	2	2	3	3	цинк, мед, хром 3, хром 6, арсен	0	G	3	3	F
3 6	R5	р. Глогошка (Банщица) от кота 1160 м. до вливане в р. Струма	BG4ST700R10 22	5	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	феноли, нефтопродукти, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	мед, цинк, цианиди	F	3	5	F
3 7	R5	р. Новоселска от изворите до вливане в р. Струма	BG4ST700R10 23	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	0	0	U	3	3	U
3 8	R3	р.Елешница и притока и р.Речица до вливането им в р.Струма	BG4ST700R10 25	3	1	2	2	3	2	2	3	3	3	3	0	0	U	3	3	U

3 9	R5	р. Лебница от изворите до кота 1300 м.	BG4ST700R11 20	2	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	н.д.	н.д.	U	2*	2	U	ПБВ
4 0	R5	р. Глогошка (Банщица) от изворите до кота 1160 м.	BG4ST700R11 22	U	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	феноли, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	0	G	2	2	G	ПБВ
4 1	R5	р. Ореховска от изворите до кота 945 м.	BG4ST700R11 23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	феноли, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	0	G	2	2	G	ПБВ
4 2	R5	р. Соголянска Бистрица от изворите до кота 1195 м.	BG4ST700R12 20	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	U	ПБВ
4 3	R5	р. Радужка от изворите до кота 995 м.	BG4ST700R12 22	U	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	феноли, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	0	G	2	2	G	ПБВ

4 4	R5	р. Воденичица от изворите до кота 975 м.	BG4ST700R13 22	U	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	феноли, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а-СПАВ, цианиди	0	G	2	2	G	ПБВ
4 5	R5	р. Треклянска с левия си приток р. Явор от изворите до вливане в р. Струма	BG4ST800R01 6	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	U	2	2	U	
4 6	L13	ЯЗОВИР ИЗВОР	BG4ST900L01 4	3	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	U	2	3	U	
4 7	L3	ЯЗОВИР СТУДЕНА	BG4ST900L10 01	3	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	феноли, нефтепродукт и, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а- СПАВ, цианиди	0	G	2	2	U	ПБВ
4 8	L13	ЯЗОВИР ДЯКОВО	BG4ST900L10 05	2	1	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Mn, Fe, Cu, Zn, As, F, Cr-tot,	0	G	2	2	G	ПБВ

49	L13	ЯЗОВИР ДОЛНА ДИКАНЯ	BG4ST900L10 08	3	2	3	2	3	2	2	2	2	2	2	0	0	U	2	3	U
50	L13	ЯЗОВИР ПЧЕЛИНА	BG4ST900L10 10	4	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	феноли, нефтепродукт и, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а- СПАВ, цианиди	циани ди	F	4	4	U
51	L4	ЯЗОВИР ЧОКЛЪОВО БЛАТО	BG4ST900L10 12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	U	1	1	G
52	R5	р. Струма от яз. Студена до вливане на р. Конска	BG4ST900R00 3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	феноли, нефтепродукт и, цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен, а- СПАВ, цианиди	циани ди	F	3	3	U
53	R5	р. Мещичка от изворите до вливане в р. Конска	BG4ST900R00 4	3	2	3	2	2	2	3	2	3	3	3	0	0	U	3	3	U

5 4	R5	р. Струма от вливане на р. Конска до яз. Пчелина	BG4ST900R00 6	3	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	0	0	U	3	3	U
5 5	R5	р. Светля от изворите до яз. Пчелина	BG4ST900R01 1	2	1	2	1	3	2	2	2	2	2	2	0	0	U	2	2	U
5 6	R5	р. Струма от яз. Пчелина до вливането на р. Треклянска	BG4ST900R01 2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	цинк, мед, хром 3, арсен,	0	G	3	3	U
5 7	R5	р. Оролачка (Косматица) от изворите до яз. Извор	BG4ST900R01 3	2	1	1	1	2	1	2	2	1	2	1	0	0	U	2	2	U
5 8	R5	р. Оролачка (Косматица) от яз. Извор до вливане в р. Струма	BG4ST900R01 5	3	1	2	2	3	2	2	3	3	2	2	0	0	U	3	3	U

59	R5	р. Конска (от кота 840 м.) с десния си приток р. Селска до вливане в р. Струма	BG4ST900R1005	3	2	3	3	3	2	3	2	2	3	3	феноли, нефтопродукт и, а-СПАВ, цианиди	цианиди	F	3	3	U	
60	R5	р. Арката от изворите до яз. Долна Диканя	BG4ST900R1007	2	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	0	0	U	2	2	U	
61	R13	р. Арката от яз. Долна Диканя до вливане в р. Струма	BG4ST900R1009	3	2	3	2	3	2	2	3	3	2	2	цинк, мед, хром 6, хром 3, арсен	мед, цинк	F	3	3	F	
62	R5	р. Конска от изворите до кота 840 м.	BG4ST900R1105	U	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
63	R5	р. Дълбоки дол от изворите до кота 875 м.	BG4ST900R1107	U	1	2	2	1	1	1	2	1	1	1	н.д.	н.д.	G	2	2	G	ПБВ
64	R5	р.Конска от изворите до кота 130м.	BG4ST900R1205	2	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	2*	н.д.	н.д.	U	2*	2*	G	ПБВ

Като най-значителна причина за състоянието на реките, оценени в лошо състояние по физикохимични параметри (превишения по показатели: БПК₅, електропроводимост, нитритен азот, нитратен азот, общ фосфор и др.), се явяват източниците на дифузно замърсяване /населени места без изградена канализация, замърсяване с отпадъци и др./.

Замърсителите на водите могат да бъдат:

- **Точкови източници:**

- канализационни системи от населени места, заустващи без пречиствателни станции;
- пречиствателни станции за отпадъчни води;
- други индустриални обекти;
- хвостохранилища и минни разработки.

- **Дифузни източници:**

- от земеделски дейности;
- от населени места без изградена канализация;
- изпускания от материали и съоръжения в неканализирани райони;
- инцидентни разливи.

Допълнително, като **източници на дифузно замърсяване** с недостатъчно уточнени параметри и величина, са:

- Автомобилен и железопътен транспорт, както и дейности свързани с поддръжката на транспорта;
- Нерегламентирани сметища за твърди битови отпадъци;
- Сметища, хвостохранилища и последици от приключила минна дейност.

Населените места без изградени канализационни системи, както и населените места, от канализациите на които има значителни течове, по експертно мнение, са определени като един от най-значителните източници на дифузно замърсяване. Като основни вещества замърсители, с произход от населените места са различните форми на азот и фосфор, както и общото органично натоварване, отразено по БПК₅.

Животновъдството, както и дейностите по компостиране и използване на органичен тор са друг основен източник на дифузно замърсяване. Като основни вещества замърсители с произход от дейности, свързани с животновъдство са общото натоварване по азот и фосфор.

В световната практика, автомобилният и железопътен транспорт са признати за един от значителните източници на дифузно замърсяване. Счита се, че транспортът е основен източник на замърсяване на почвите и водите с нефтопродукти и въгледороди, както и с продукти от разпадането им. Друг източник на въздействие са обезлесителните мероприятия по железопътните линии и пътищата, когато се правят посредством пестициди.

Друг значим проблем е все още широко разпространената практика да се изхвърлят твърди битови отпадъци (ТБО) на нерегламентирани сметища, като най-често това са сухи дерета, дерета или заливни тераси на реки. Тази забранена от закона практика е причина за постоянен процес на оттичане и просмукване на замърсени води в повърхностните и подземните води. При високи води съществува риск за отмиване на ТБО, като замърсяването се пренася изцяло в повърхностните водни тела.

ПОРЕЧИЕ ЕРМА

Информация за състоянието на повърхностните води в териториалния обхват на РИОСВ – Перник по данни от програми за мониторинг на БД Дунавски район

На територията на **РИОСВ гр.Перник** е разположен водосбора на р. Ерма. Съгласно чл.169, ал(2) на Закона за водите, Басейновите дирекции разработват и предлагат за утвърждаване от Миниостъра на ОСВ програми за мониторинг.

За 2015 година на територията на БД ДР , се изпълняват следните програми за мониторинг:

- Програмите за мониторинг на повърхностните и подземни води, съгл. Заповед РД-182/26.02.2013 г. на министъра на ОСВ.
- Актуализирана програма за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно-битово водоснабдяване. Програмата включва 95 мониторингови пункта на речни водохващания и язовири . Анализираните показатели и честотата на пробовземането са планирани, съгласно изискванията на Наредба 12/18.06.2002 година. На територията на РИОСВ Перник не се мониторира речни водохващания и язовири, водите които са предназначени за консумация от човека.
- Собствен мониторинг на повърхностни води, съгласно условията на комплексни разрешителни и разрешителни за водовземане и заустване.

В рамките на първия Плана за управление на речните басейни /ПУРБ/през 2015 година се извърши оценка на състоянието по повърхностни водни тела. В изпълнение на

чл.135, ал.1 т.9 от ЗВ, за охарактеризиране, анализ и оценка на екологичното състояние на повърхностните водни тела се приложиха изискванията на Наредба Н-4 за характеризирание на повърхностните води. Оценката на химичното състояние се извърши на база определените СКОС за ПВ в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители от 11.09.2010 г. Пробовземането и анализа на водните проби за физикохимичен и химичен мониторинг в района на РИОСВ Перник се изпълнява от Лабораторията на ИАОС гр.София. Същата е акредитирана в рамките на ИАОС София. Пробовземането се извършва по определен график ежемесечно. Пробовземането на проби и анализа на биологичните елементи за качество, като част от хидробиологичния мониторинг се извършва от същата лаборатория.

За оценка физикохимичните показатели са ползвани определените референтни стойности / Приложение 6/ от горесцитираната Наредба/ за отлично, добро и умерено състояние на показателите, съобразени с типологията на тялото в което лежи пункта. За оценка на специфичните замърсители е ползвано Приложение 7 от същия нормативен документ. Оценката на приоритетните вещества е извършена въз основа на Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, 10.11.2010 г. Когато химичното състояние на едно повърхностно водно тяло/ мониторингов пункт постигне съответствие със стандартите за качество на околната среда, установени в Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители по чл. 135, ал. 1, т.17 от ЗВ, същото/същия се оценява в добро химично състояние. В противен случай водното тяло се регистрира като непостигащо добро химично състояние.

За оценка биологичните елементи на качество/биологични метрики са ползвани определените гранични стойности/ Приложение 6 от горесцитираната Наредба/ за отлично, добро, умерено, лошо и много лошо състояние на показателите, съобразени с типологията на тялото, в което е разположен пункта.

1. Оценка по биологични елементи за качество.

Оценката на качеството на водите, според биологичните елементи за качество (БЕК) е направена съгласно Заповед № 591/26.07.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, с която са утвърдени методиките за хидробиологичен мониторинг и Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води (Приложение № 6 към чл. 12, ал. 4), в която се намират класификационните системи за оценка според отделните биологични елементи за качество (макрозообентос, макрофити, фитобентос, фитопланктон и риби). Оценката е типова специфична – границите на класовете между отделните състояния (отлично, добро, умерено, лошо и много лошо) са съобразени с типа на водното тяло.

За периода на 2015г. за категория реки са анализирани биологичните елементи за качество – макрозообентос, макрофити и фитобентос. В програмата за хидробиологичен мониторинг за 2015 година, в поречието на р. Ерма са включени **2 пункта за мониторинг** – при Стрезимировци и след гр. Трън. И двата пункта запазват доброто състояние от предходни години.

2. Оценка по основни физикохимични показатели, специфични замърсители, химични елементи и други вещества.

Водното тяло обособено в поречие Ерма, разположено на наша територия тяло е тип R2 – планински реки. През 2015 година състоянието на тялото е мониторирано е два пункта: р.Ерма при с. Стрезимировци и р. Ерма след гр. Трън. Резултатите от едногодишния анализ на планираните физикохимични показатели показват добро състояние по отношение на рН, съдържание на кислород, електропроводимост, БПК₅, амониев и нитритен азот. Отбелязват се традиционно замърсяване с биогенни вещества, проявяващи се като висока концентрация на *нитратен азот, като N-NO₃, mg/l*, общ

азот, като N, mg/l , общ фосфор, като P. Няма натоврване с приоритетни вещества, тежки метали или пестициди. Някои от използваните от лабораториите на ИАОС методики за анализ на приоритетни вещества не могат да покрият изискванията на чл.86 от Наредба 1 за мониторинг на води от 11.04.2011 година, но в сравнение с 2014 година за отделни вещества има снижения на границата на количествено определяне.

Пункта р. Ерма след гр. Трън се докладва в Европейската агенция по околна среда, граничен е с РСърбия (на излизане на реката от РБългария) и това налага да се извършва задълбочен химичен анализ на всички основни физикохимични показатели, очакваните замърсявания от индустриални замърсители и пестициди, както и наблюдаваните приоритетни вещества.

Водосбора на река Ерма е **разположена в чувствителната зона**, определени със Заповед № РД 970/28.07.2003г на Министъра на околната среда и водите „За определяне на чувствителни зони във водни обекти“.

Водосбора на река Ерма **не попада** в уязвима зона, съгласно Заповед № РД 146/25.02.2015 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на водите, които са замърсени, застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници.

Кратка обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води в т.ч./Справка 2.1/

Целта на текущия и последващ контрол е подобряване състоянието на водните ресурси на територията, контролирана от РИОСВ – Перник. Проверките и предписанията са във връзка с предотвратяване и/или преустановяване директното заустване на непречистени отпадъчни води, предприемане на необходимите мерки от страна на ръководствата на предприятията за привеждане на съществуващите пречиствателни съоръжения в техническа и експлоатационна изправност, както и за изграждане на нови такива. РИОСВ - Перник извършва текущ контрол на състоянието и експлоатацията на пречиствателните станции за отпадъчни води /ПСОВ/.

Агломерации с изградени селищни ПСОВ:

1. ПСОВ – Кюстендил, Община Кюстендил
2. ПСОВ – Дупница, Община Дупница
3. ПСОВ – Батановци, Община Перник и „В и К” ООД, гр. Перник
4. ПСОВ ЛЕКО КО ЕООД, гр. Радомир
5. ПСОВ – гр. Земен, община Земен
6. ПСОВ – с. Ковачевци, Община Ковачевци
7. ПСОВ – с. Шишковци, община Кюстендил - тип модулно съоръжение с биологично пречистване.
8. ПСОВ – селище „Делта Хил“, с. Кладница, община Перник

Агломерации без изградена селищна ПСОВ:

1. СК, кв. Варош, гр. Перник, “В и К” ООД, гр. Перник
2. Селищна канализационна мрежа - гр. Брезник, община Брезник
3. Селищна канализационна мрежа - гр. Бобошево, община Бобошево
4. Селищна канализационна мрежа - гр. Бобов дол, община Бобов дол
5. Селищна канализационна мрежа – с. Слатино, община Бобошево
6. Селищна канализационна мрежа – с. Блажиево, община Бобошево
7. Селищна канализационна мрежа – с. Усойка, община Бобошево
8. Селищна канализационна мрежа – с. Ресилово, община Сапарева баня

9. Селищна канализационна мрежа – гр. Сапарева баня
10. Селищна канализационна мрежа – с. Самораново, община Дупница
11. Селищна канализационна мрежа – с. Яхиново, община Дупница
12. Селищна канализационна мрежа – с. Бистрица, община Дупница
13. Селищна канализационна мрежа – с. Червен бряг, община Дупница
14. Селищна канализационна мрежа – с. Крайници, община Дупница
15. СК - гр. Дупница - 7 бр. колектори - община Дупница
16. Селищна канализационна мрежа, гр. Трън – Община Трън

Едни от важните мероприятия за опазване на водите от замърсяване и подобряване на тяхното качествено състояние, наред с контрола и поддръжката на локалните пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, е реализацията на инвестиционните проекти за изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни станции.

Агломерации, за които е осигурено пречистване на отпадъчните води в съответствие с Директива 91/271/ЕЕС относно пречистване на отпадъчни води от населени места:

ПСОВ – гр. Кюстендил – 48 052 е.ж. /биологично стъпало и осигурено отстраняване на биогенни елементи – азот и фосфор/.

- Година на проектиране на ПСОВ Кюстендил – 1960 - 1965 г.
- Въвеждане в експлоатация - 1975 - 1976 г.
- Собственост на машините, съоръженията и сградите – държавна. Собственост на терена – общинска. Експлоатиращо лице: Кюстендилска вода ЕООД.
- Реконструкция и модернизация – 2012 г.
- Данни за водоприемника на отпадъчните води – р. Банщица, десен приток на р.Струма, поречие Струма. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 43110114 /2012 г. – БД ЗБР-Благоевград.

Агломерации, за които има осигурено пречистване на отпадъчните води, което не е в съответствие с Директива 91/271/ЕЕС относно пречистване на отпадъчни води от населени места и е необходима реконструкция и модернизация:

ПСОВ – гр. Батановци, гр. Перник – 81 889 е.ж.

-Година на проектиране - 1968 – 1972 г.;

-Година на въвеждане в експлоатация – 1986 г.;

-Собственост на пречиствателната станция – 51 % държавна и 49 % общинска;

-Експлоатиращо предприятие – “В и К” ООД, гр. Перник;

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р. Струма, поречие Струма. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 43110027 /23.07.2010 г. - БД ЗБР-Благоевград

Има издадено Решение № ПЕ-28-ПР /2009 г. на РИОСВ – Перник за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда на Директора на РИОСВ – Перник на инвестиционно предложение „**Интегриран проект за водния цикъл на гр. Перник**” с възложител: **Община Перник**. Интегрираният проект за водния цикъл на гр. Перник включва:

- реконструкция, модернизация и преоборудване на съществуващата Пречиствателна станция за отпадъчни води /ПСОВ - Батановци/;
- реконструкция, модернизация и преоборудване на съществуващата Пречиствателна станция за питейни води /ПСПВ/, гр. Перник;
- реконструкция и разширение на водоснабдителната мрежа на гр. Перник;
- реконструкция и разширение на канализационната мрежа на гр. Перник.

За ПСОВ – гр. Батановци се предвижда рехабилитация на съществуващи съоръжения, с цел осигуряване на висока степен на пречистване на отпадъчните води до необходимите изисквания за заустване във воден обект – р. Струма, „чувствителна зона” в мястото на заустване. Предвидена е съвременна технологична схема на пречистване – механично, биохимично, физикохимично, обеззаразяване на отпадъчните води и аеробно стабилизиране на утайката. Целта е редуциране на замърсителните товари: редукция на органичната замърсеност, отразена в еквивалентните показатели ХПК и БПК₅ и редукция на биогенните елементи азот и фосфор.

ПСОВ – гр. Дупница – 36 683 е.ж.

-Година на проектиране - 1974 год.;

-Година на въвеждане в експлоатация - 1982 год.;

-Собственост на пречиствателната станция – община Дупница;

-Експлоатиращо предприятие – “В и К – Дупница” ЕООД, гр. Дупница;

-Данни за водоприемника на отпадъчните води – р. Джерман, ляв приток на р. Струма, поречие Струма. Издадено е Разрешително за заустване на отпадъчни води № 43110115 /2013 г. – БД ЗБР-Благоевград

За реконструкцията на ПСОВ – гр.Дупница е изготвен инвестиционен и технически проект „Реконструкция, модернизация и разширяване на ГПСОВ – гр. Дупница” . Очаква се финансиране на проекта по Оперативна програма Околна среда 2015-2020г.

ПСОВ – гр. Радомир – 14 513 е.ж.

-година на проектиране: 1980 г.;

-година на въвеждане в експлоатация: 1987 г.;

-собственост на пречиствателната станция и експлоатиращо предприятие: собственост на “Радомир Метал Индъстрийз“ АД гр. Радомир; експлоатиращо предприятие – „ПСОВ ЛЕКО КО“ ЕООД гр. Радомир;

-данни за водоприемника: р. Струма, поречие Струма. Предстои издаване на ново Разрешително за заустване на отпадъчни води /стартирана процедура в БД ЗБР/

-необходимост от реконструкция и модернизация - ПСОВ се нуждае от реконструкция и модернизация на следните съоръжения: реконструкция на системата за изваждане на пясък

от пясъкозадържател; изграждане на маслоуловител; реконструкция и модернизация на системата за аерация в биобасейна /подмяна на аерационната система с по-ефективна/; модернизация и въвеждане в експлоатация на хлораторна инсталация; изграждане на третично стъпало за денитрификация; модернизация на обезводняване на изгнилата утайка; модернизация на неефективната водопонизителна система; подмяна на шнековите помпи, помпи за рецикулация, помпи за сурова утайка; подмяна на амортизирани тръбопроводи за активна и сурова утайка.

На територията, контролирана от РИОСВ – Перник за 2015 г. в резултат от провеждания задължителен мониторинг и направения анализ-оценка **спрямо ПУРБ** на БД ЗБР са установени следните участъци с **лошо състояние** на повърхности водни тела:

- Река Струма от вливането на р. Джерман до вливането на р. Благоевградска Бистрица.
- Река Джерман от вливането на р. Отовица до вливането в р. Струма
- Река Струма от вливането на река Треклянска до вливане на р. Соголянска Бистрица.
- Река Струма от вливането на река Соголянска Бистрица до вливане на р. Елешница
- Язовир Пчелина
- Река Глогошка до вливане в р. Струма – **мн. лошо** екологично състояние.

На база резултатите от провеждания мониторинг се налага извода, че основен проблем за региона, водещ до замърсяване на повърхностните води е заустването на непречистени отпадъчни води от канализационните системи на населените места.

Две от големите съществуващи ПСОВ се нуждаят от основен ремонт и модернизация – ПСОВ - Батановци и ПСОВ – Дупница, за населени места с над 10000 еквивалент жители.

Справка 2.1. Контрол на емитерите, които с отпадъчните си води изпускат приоритетни и приоритетно опасни вещества, специфични замърсители и/или други вещества, от чието въздействие могат да се променят основните параметри, характеризиращи състоянието на водното тяло (по поречие)Струма и Ерма

№*	Наименование на обектите, които подлежат на контрол, по вид контролирани емитери*	Проверки, бр.		Издадени разрешителни		Обект, извършващ промишлени дейности, от които се формират отпадъчни води, съдържащи приоритетни и приоритетно опасни вещества (съгласно приложение 1, към чл.1, ал. 2 на Наредбата за стандарти за качество (да/не)	Обект, извършващ промишлени дейности, от които се формират биоразградими промишлени отпадъчни води (съгласно приложение 4 по чл.35, ал.2 на Наредба 2) - Номер на категорията, към която принадлежат, съгласно**	Показатели, по които са установени отклонения от ИЕО на разрешителното за заустване по ЗВ или КР по ЗООС	Други установени нарушения и неизпълнения условия, поставени в разрешителното за заустване по ЗВ или КР по ЗООС (описание)	Дадени предписания		Предприети мерки										
		планирани проверки*	извършени проверки	По закона за водите	Комплексно разрешително по ЗООС					безразрешително към момента на последната проверка (изисквана се, но няма разрешително)	брой дадени	брой неизпълнени	Съставени актове	брой	Издадени НП							
															нормативно основание чл.,точка от ЗВ или ЗООС	размер на глобата (на база съставен акт), лева	вид на санкциите по ЗООС (еднократна, текуща)	Санкции по ЗООС, лева	Санкции/глобипо Закона за водите, лева			
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
СТРУМА																						
1	Стомана Индъстри АД, гр. Перник	3	3		№100-Н1/2010г. актуализирано с Решение №100-Н1-ИО-А3/2015 г.		да		рН, НВ, олово, никел, цинк, /по КР от ЗООС/	нарушено условие от КР - превишение на ИЕО на зауствани ОВ/съставен АУАН №4/05.02.2015				1	1	нарушено условие от КР - превишение на	12 000лв.	НП № 21-А-4/13.05.2015г., 12000 лв.				

									г. по чл.125, ал.1,т.2 от ЗООС/					ИЕО на зауств ани ОВ, чл.125 , ал.1,т. 2 от ЗООС				
2	Радомир Метал Индъстрийз АД, гр. Радомир	2	2		145- НО/2008 г. актуализир ано с Решение №145-НО- И2-А0- ТГ2/2015г.		да											
3	Колхида Метал АД, гр. Перник	2	2		99 /2006 г		да											
4	Галко АД, гр. Радомир	2	3		№118/2006 актуализир ано с Решение №118-НО- ИО-А1 /2012 г.		да	цинк	превишение на ИЕО на зауствани ОВ/съставен АУАН№9/08. 04.2015г. по ЗВ/			1	1	чл. 48, ал.1, т.3 и във връзка с чл.200 , ал.1, т.6 от Закона за водите	1 500л в.			НП № 29-А- 9/05.10.2 015г.
5	Катстрой -13 ЕООД, с. Катрище, общ. Кюстендил/бивш Каусто Голд АД/	2	2			да /в процеду ра/	да		без РЗОВ	1		1	1	чл. 46, ал. 1, т. 3, б.“б“, във вр. с чл.200 , ал.1, т.2 от Закона за водите	2 000л в.			НП № 32-А- 21/07.12. 2015 г.
6	Въгледобив Бобов дол ЕАД, гр. Бобов дол	2	2	43720008 /2007 г.		да /в процеду ра/	да				1							

7	Мини открит въгледобив ЕАД, гр. Перник/ административно битов комплекс/	2	3	43710002 /2012 г.			не		неразтв орени веществ а					1	чл. 69, ал.1 от ЗООС и чл. 19, ал. 1 от Наред бата за санкц ии	текущ а	текуща - 176 лв./мес. Считан о от 25.03. 2015г. до 22.10.2 015г.	НП № С- 8- 0051/29. 06.2015г.
8	Мини открит въгледобив ЕАД, гр. Перник/ добивна площ "Обединена"-район "Ив.Гарванов"/	2	2	43720003 /2012 г.			да											
9	Мини открит въгледобив ЕАД, гр. Перник/ добивна площ "Република"/	2	3	43720001 /2012 г.			да		манган						чл. 69, ал.1 от ЗООС и чл. 19, ал. 1 от Наред бата за санкц ии	текущ а	текуща - 242 лв./мес. Считан о от 19.10. 2015г.	
10	Мини открит въгледобив ЕАД, гр. Перник/ добивна площ "Обединена"-район "Багерна бригада"/	2	3	43720002 /2012 г.			да		неразтв орени веществ а						чл. 69, ал.1 от ЗООС и чл. 19, ал. 1 от Наред бата за санкц ии	текущ а	текуща - 181 лв./мес. Считан о от 19.10. 2015г.	
11	Канализационна система с ПСОВ на гр. Перник и тр. Батановци, Община Перник и "В и К" ООД, гр. Перник	2	2	43110149 /2015 г.			да											
12	ПСОВ ЛЕКО КО ЕООД, гр. Радомир	2	2	400090-2 /2006 г.		да /в процеду ра/	да											

13	ТЕЦ Бобов дол ЕАД, с. Големо село, общ. Бобов дол	2	3		45-НЗ /2015 г.		не		по показател - активна реакция рН					чл. 69, ал.1 от ЗООС и чл. 19, ал. 1 от Наредбата за санкции	текуща	текуща - 283 лв./мес. Считано от 04.12.2014г. до 16.07.2015г.	Отмяна Заповед № С-8-0133/17.08.2015г.
14	Депо Каменик, ТЕЦ Бобов дол ЕАД, с. Големо село, общ. Бобов дол	1	1		502-НО /2014г.		не		нарушено условие от КР - зауства избистрени и дренажни води без необходимото за това основание			1/2014г.	1	чл.125, ал.1, т.2, вр. чл.164, ал.1, във вр. с чл.168 от ЗООС	12 000 лв.	НП № 16-А-37/20.04.2015г. 12 000лв.	
15	Топлофикация Перник АД, гр. Перник	3	3		53-Н1 /2014 г.		не		нарушено условие от КР - неуведомяване за аварийна ситуация			1/2014г.	1	чл.125, ал.1, т.2, вр. чл.164, ал.1, във вр. с чл.168 от ЗООС	10 000лв.	НП № 23-А-40/15.06.2015г. 10000лв.	
16	Канализационна с-ма с ПСОВ на гр. Перник и гр. Батановци, Община Перник и "В и К" ООД, гр. Перник	2	2	43110149 /2015 г.			да				1						
17	Канализационна с-ма с ПСОВ – Ковачевци, Община Ковачевци	2	2	43110039 /2009 г.		да /няма/	не		без РЗОВ	1	1	1	1	чл. 200, ал. 1, т.2 във. вр. 46, ал.1, т. 3, б.б по ЗВ	2 000лв.	НП №30-А-17/24.11.2015г. 2000лв.	

18	Канализационна с-ма с ПСОВ–гр. Кюстендил, Община Кюстендил	2	3	43110114 /2012 г.			не												
19	Канализационна с-ма с ПСОВ – Дупница, Община Дупница	2	3	43110115 /2013 г.			не												
20	Канализационна с-ма с ПСОВ – гр. Земен, община Земен	2	2	43110006 /2012 г.			не												
21	ПСОВ – с. Шишковци, община Кюстендил	1	1	43110068 /2015 г.			не												
23	Канализационна с-ма - гр. Брезник, В и К ООД, гр. Перник	1	1	43110014 /2007 г.		да /в процедура/	не				1								
24	Канализационна с-ма - гр. Бобошево, община Бобошево	1	1	43110112 /2006 г.		да /в процедура/	не				1								
25	Канализационна с-ма - гр. Бобов дол, Община Бобов дол	1	1	43110133 /2014 г.			не												
26	Канализационна с-ма – с. Слатино, община Бобошево	1	1	43110112/2012г.			не												по показателите - НВ - срокът за достигане ИЕО - 31.12.2015 г.
27	Канализационна с-ма – с. Блажиево, община Бобошево	1	1	400159-1 /2006 г		да /в процедура/	не												
28	Канализационна с-ма – с. Усойка, община Бобошево	1	1	43110091 /2011 г			не												по показателите - БПК - срокът за достигане ИЕО - 31.12.20

								15 г.											
29	Канализационна с-ма – с. Ресилово, община Сапарева баня	1	1	43110026 /2008 г.		да /в процедура/	не				1								
30	Канализационна с-ма - гр. Сапарева баня	1	1	43110118 /2013 г.			не		по показатели - БПК /СМ/ - срокът за достигане ИЕО - 31.12.2015 г.		1								
31	Канализационна с-ма – с. Самораново, община Дупница	1	1	43110139 /2014 г.			не												
32	Канализационна с-ма – с. Яхиново, община Дупница	1	1	431101836/ 2014 г.			не		по показатели - БПК, НВ - срокът за достигане ИЕО - 31.12.2015 г.										
33	Канализационна с-ма – с. Бистрица, община Дупница	1	1	43110137 /2014 г.			не		по показатели - ХПК, БПК, НВ - срокът за достигане ИЕО - 31.12.2015 г.										

34	Канализационна с-ма – с. Червен бряг, община Дупница	1	1	43110138 /2014 г.			не																	
35	Канализационна с-ма – с. Крайници, община Дупница	1	1	43110140 /2014 г.			не													по показатели - ХПК, БПК, нефтопродукти - срокът за достигане ИЕО - 31.12.2015 г.				
36	Канализационна система - гр. Дупница, Колектори-7бр., гр. Дупница	1	1	43110115 /2013 г.			не													по показатели - НВ, общ азот, общ фосфор, БПК ₅ , ХПК - срокът за достигане ИЕО - 2015 г.				
37	Балканфарма - Дупница" АД, гр. Дупница	1	1	43130004 /2013 г.			не																	
38	Феромагнит АД, гр. Перник	1	1	43150001 /2013 г.			не																	
39	SOS Детско селище, с. Дрен, община Радомир	2	4	43110084 /2013 г.			не													ХПК, БПК ₅ , неразтворени вещества, общ фосфор	чл. 69, ал.1 от ЗООС и чл. 19, ал. 1 от Наредбата за санкции	текуща	98 лв.	НП № С-8-0111/29.06.2015 г.
40	**Бенет ООД, гр. Брезник	2	2	43120025 /2013 г.			не	5. Месна промишленост																

41	**ТПК Стримон – 3 Цех-2, с. Жиленци, община Кюстендил	1	1	43120059 /2012 г.			не	3. Производство и бутилиране на безалкохолни напитки											
42	ТМСИ - Бобошево, “Ди Ви Би” ООД, гр. София	2	3	43720009 /2012 г.			не		неразтв орени веществ а	превишение на ИЕО на зауствани ОВ/съставен АУАН№0023/ 23.09.2015г. по ЗВ/				1	1	чл. 48, ал.1, т.3 и във връзка с чл.200 , ал.1, т.6 от Закона за водите	1 000 лв.		1 000лв. НП № 31-А- 23/24.11. 2015г.
43	**Винпром Кюстендил АД, гр. Кюстендил	1	1	43740007 /2013 г.			не	7. Производство на алкохол и алкохолни напитки	по показате ли - НВ, ХПК, БПК ₅						1	чл. 69, ал.1 от ЗООС и чл. 19, ал. 1, вр. чл.3, ал.2, т.2 от Наред бата за санкц ии	еднокр атна	584 лв.	НП№С- 8- 0291/08. 01.2015г.
49	ДЛВ ЕООД, гр. Перник	1	1	4313008 /2012 г.			не						1						
45	Кауфланд България ЕООД енд ко, гр. Кюстендил	1	1	43130006 /2014 г.			не												
50	УСОБ - яз. Пчелина, МФВС- София, Община Ковачевци	1	1	43750001 /2012г.			не												
51	КС- селище Делта Хил-с.Кладница, Легатрейд ЕООД гр. София	2	2	43750001 /2012			не												

5 2	**Маршал 91 - ЕООД, Цех плодови сокове с. Граница, община Кюстендил	1	2	43740007 /2013 г.			не	2. Производство на продукция на база плодове	по показате ли - НВ, ХПК, БПК ₅					1	чл. 69, ал.1 от ЗООС и чл. 19, ал. 1, вр. чл.3, ал.2, т.2 от Наред бата за санкц ии		еднокр атна	308 лв.	НП№С- 8- 0300/20. 02.2015г.	
5 3	ПСПВ - Перник, ВиК ООД, гр. Перник	1	1	43740009/ 2015г.			не						1/201 4г.	1	чл. 200, ал. 1, т.2 във. вр. 46, ал.1,т. 3, б.б по ЗВ	3 000 лв.			НП№1- А- 18/09.01. 2015г. 3000лв.	
5 4	Серена ООД, с. Слокощица	1	1			не	не	2. Производство на продукция на база плодове					1/201 4г.	1	чл. 200, ал. 1, т.2 във. вр. 46, ал.1,т. 3, б.б по ЗВ	2 000 лв.			НП № 2- А- 20/20.01. 2015г. 2000лв.	
5 5	*Регионално депо за неопасни отпадъци, общ. Перник	0	1		382- Н0/2009 актуализир ано с Решения №382-Н0- ИО- А1/2011г.		да													

Ерма

1	Канализационна с- ма, гр. Трън – Община Трън	1	1	13140239 /2014г.			не		по показат ели - БПК5, НВ, нефтоп родукти - срокът за достига не ИЕО - 31.12.20 15 г.										
---	--	---	---	---------------------	--	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Стопански субекти, от дейността на които се формират биоразградими промишлени отпадъчни води, съгласно приложение 4 към чл. 35, ал. 2 на Наредба 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване:

- **Винпром Кюстендил АД,** гр. Кюстендил /производство на алкохол и алкохолни напитки/.
- **ТПК Стримон – 3 Цех-2,** с. Жиленци, община Кюстендил /производство и бутилиране на безалкохолни напитки/
- **Бенет ООД,** гр. Брезник /месна промишленост/.
- **Маршал 91 - ЕООД,** с. Граница, община Кюстендил, /производство на плодови сокове/

По поречие Струма големи точкови източници – потенциални замърсители на водите на р. Струма са следните обекти: „Стомана Индъстри” АД, гр. Перник, „Колхида Метал“ АД, гр. Перник „Мини открит въгледобив” ЕАД, гр. Перник, „ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД, с. Големо село, община Бобов дол, „Въгледобив Бобов дол“ ЕАД, гр. Бобов дол.

На тези обекти, както и на останалите индустриални предприятия в района, се осъществява превантивен и текущ контрол, както и емисионен контрол на състоянието на отпадъчните води. Задължително два пъти годишно се вземат водни проби и при констатирани превишения на нормите се прилагат административно - наказателни мерки.

Санкции за увреждане или замърсяване на водите и водните обекти над допустимите норми през 2015 г.:

За констатирани несъответствия с екологичното законодателство РИОСВ-Перник е предприела следните административно-наказателни мерки:

АУАН

1. АУАН №0004/05.02.2015г. на „Стомана Индъстри“ АД, по ЗООС, за неизпълнено условие от КРН№100-Н1/2010г., актуализирано с Решение №100-Н1-ИО-А2/2013г. /чл.125, ал.1, т.2/, превишения на ИЕО в отпадъчните води по показатели: неразтворени в-ва, рН, олово, цинк, никел.
2. АУАН №009/08.04.2015г. – чл. 48, ал.1, т.3 и във връзка с чл.200, ал.1, т.6 от Закона за водите на **Галко АД** за не поддържа необходимото качество на заустваните производствени отпадъчни води, превишения на ИЕО по показател - цинк.
3. АУАН №0017/25.08.2015г. – по чл. 46, ал.11 т.3, б „б“ във вр. чл.200, ал.1, т.2 от Закона за водите на **община Ковачевци** за обект - ПСОВ-Ковачевци - без Разрешително за заустване на отпадъчни води във воден обект.
4. АУАН №0021/10.09.2015г. – по чл. 46, ал.1 т.3, б „б“ във вр. чл.200, ал.1, т.2 от Закона за водите на **Катстрой-13 ЕООД**, с. Катрище, за обект – Открит рудник за добив на въглища строителни материали и злато от находище „Катрище“, без Разрешително за заустване на отпадъчни води във воден обект.
5. АУАН №0023/23.09.2015г. – по чл. 48, ал.1 т.3, във вр. чл.200, ал.1, т.6 от Закона за водите на **ДИ ВИ БИ ООД, гр. София**, за обект – ТМСИ – Бобошево, с. Слатино, общ. Бобошево за изхвърлени промишлени отпадъчни води от промиване на баластра във воден обект река Джерман в нарушение на индивидуални емисионни ограничения /ИЕО/, определени в РЗОВ, по показател неразтворени вещества.

САНКЦИИ ПО ЧЛ.69 ОТ ЗООС

1. Издадено НП№ С-8-0291/08.01.2015г. на „Винпром Кюстендил“ АД за налагане на **еднократна санкция** по чл. 69, от ЗООС, в размер на 584 лв. за превишения на ИЕО по показатели: неразтворени в-ва, БПК₅, ХПК.
  2. Издадено НП-С-8-0300/20.02.2015г. налагане на „Маршал 91“ ЕООД, Цех за плодови сокове, с. Граница, общ. Кюстендил **еднократна санкция**, по чл.69 от ЗООС, в размер на 308 лв. за превишения на ИЕО по показатели: ХПК, БПК₅, неразтворени вещества
  3. Издадено НП № С-8-0111/29.06.2015г. за **текуща месечна санкция** по чл. 69, от ЗООС на SOS Детски селища – Дрен за наднормени стойности по показатели: НВ, общ фосфор, ХПК и БПК₅, в размер на 98 лв./месечно.
  4. Издадено НП № С-8-0051/29.06.2015г. за **текуща месечна санкция** по чл. 69, от ЗООС на Мини открит въгледобив ЕАД за наднормени стойности по показатели НВ, в размер на 176 лв./месечно.
- **Заповед** на Директора на РИОСВ-Перник № С-8-0132/23.02.2015г. по чл.69б, от ЗООС, за **намаляване** на текуща месечна санкция на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД, от 1017лв. на 283лв., поради констатирани нови по-ниски стойности по показател – рН на отпадъчните води, считано от 04.12.2014г.
  - **Заповед** № С-8-0133/ 17.08.2015г. за **отмяна** на текуща месечна санкция от 283 лева, по чл.69б, от ЗООС поради преустановяване на замърсяването на р. Разметаница и спазени емисионните норми - индивидуални емисионни ограничения, определените в Комплексно разрешително № 45-Н2/ 2014г. на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД., считано от 16.07.2015 г.
  - **Заповед** на Директора на РИОСВ-Перник № С-8-0111/1/08.01.2016г. по чл.69б, от ЗООС, за **намаляване** на текуща месечна санкция на SOS Детски селища – Дрен, от 98лв. на 1.98лв., поради констатирано намаляване на замърсяването, превишението е само по един показател - общ фосфор, считано от 12.10.2015г.

3. Подземни води - състояние и мониторинг на подземните води.

ПОРЕЧИЕ СТРУМА

След актуализацията на ПВТ в „ЗБР”, общия брой на подземните водни тела, които са идентифицирани на територията на РИОСВ – Перник в „Западнобеломорски район” е 17 бр. и са представени в следната таблица:

№ по ред	Код на подземното водно тяло	Име на подземното водно тяло
1	BG4G000000Q004	Кватернер - Благоевград
2	BG4G000000Q005	Кватернер - Дупница
3	BG4G000000Q006	Кватернер - Неоген - Кюстендил
4	BG4G000000Q007	Кватернер - Радомир-Брезник
5	BG4G000000N014	Неоген - Благоевград
6	BG4G000000N015	Неоген - Брезник-Земен
7	BG4G00001Pg039	Пукнатинно-порови води в Осоговски палеогенски вулканогенно-седиментен комплекс
8	BG4G00001Pg138	Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Бобовдолска и Кюстендилска котловина
9	BG4G00001Pg238	Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Пернишка котловина
10	BG4G001PzC2021	Пукнатинни води в Рило-родопски метаморфити, Южнобългарски гранити, Калински плутон
11	BG4G001PtPz027	Пукнатинни води във Верила-Витошки блок
12	BG4G001PtPz125	Пукнатинни води във Влахино-огражденско-малешевско-осоговски метаморфити
13	BG4G001T2T3029	Пукнатинно-карстови води в Еловдолски карстов басейн
14	BG4G00001T2035	Пукнатинно-карстови води в Бобошево-Мърводолски карстов басейн
15	BG4G000T2T3028	Карстови води в Земенски карстов басейн
16	BG4G000T1T2034	Карстови води в Смоличенски карстов басейн
17	BG4G1T1T2T3037	Карстови води в Голобърдовски карстов басейн

2. Основни химични параметри - качествени елементи за наблюдение

Наименование			
I група		II група	
Основни физико-химични показатели		Допълнителни физико-химични показатели	
1	Разтворен кислород	1	Нитритни йони
2	pH	2	Фосфати
3	Електропроводимост	3	Желязо общо
4	Нитратни йони	4	Манган
5	Амониеви йони		
6	Температура		
7	Перманганатна окисляемост		
8	Обща твърдост		
9	Калций		
10	Магнезий		
11	Хлориди		
12	Натрий,		
13	Калий		
14	Сулфати		
15	Хидрокарбонати		
16	Карбонати		
17	Сух остатък		

3. Специфични параметри за мониторинг на химичното състояние

Наименование			
I група		II група	
Метали и металоиди		Органични вещества	
№ по ред		№ по ред	
1	Олово	1	Трихлоретилен
2	Кадмий	2	Тетрахлоретилен
3	Арсен	3	Алдрин
4	Живак	4	Атразин
5	Мед	5	DDT/DDD/DDE(8)
6	Цинк	6	Диелдрин
7	Никел	7	Дрин (9)
8	Хром - тривалентен	8	Ендосулфан
9	Хром - шествалентен	9	Ендрин
10	Стронций (<i>с природен произход</i>)	10	Метоксихлор
11	Обща α - активност	11	НСН-съединение(10)
12	Обща β - активност	12	Пропазин
		13	Симазин
		14	Хиптахлор
		15	Хлордан
		16	2,4 Д

		17	Ацетохлор
		18	Пендиметалин
		19	Флутриафлор
		20	Триадименол
		21	Манкоцеб
		22	Тебуконазаол
		23	Хлорпирифос
		24	Трифлуоралин
		25	Алахлор
		26	Циперметрин

4. Оценка на химичното състояние на подземните водни тела:

Оценката на химичното състояние на подземните водни тела през 2015г. в Западнбеломорски район е направена на базата на сравняване на измерените концентрации за различните замърсители в пунктовете за мониторинг, данни от провеждан собствен мониторинг, изчисляване на средногодишни стойности във всеки пункт и за всяко подземно водно тяло и сравняването им със стандартите за качество за тези замърсители дадени в Приложение №1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 Наредба №1/2007 г – За проучване, опазване и ползване на подземните води.

В програмите за мониторинг на химичното състояние на територията на РИОСВ - Перник в Западнбеломорски район за басейново управление са включени 12 пункта за мониторинг в 11 подземни водни тела. За шест подземни водни тела оценката на химичното им състояние е направена на базата на получени данни от собствен мониторинг, провеждан от титуляри на разрешителни за водоползване от подземни води.

Резултати от оценката на химичното състояние на подземните води в Западнобеломорски район провеждана през 2015г.

№	Код на подземно водно тяло	Име на подземно водно тяло	Код на пункта за мониторинг	Име на пункта	Община	Състояние по ПУРБ (2010-2015 г.)	Оценка на химично състояние в пункта за 2015г.	Основания за направената оценка	Обща оценка на химично състояние на ПВТ за 2015г.
1	BG4G000000Q004	Порови води в Кватернер - Благоевград	Данни от проведен собствен мониторинг			добро	добро	няма превишения	добро
2	BG4G000000Q005	Порови води в Кватернер - Дупница	BG4G000000QMP071	Балканфарма АД, гр. Дупница	Дупница	добро	добро	няма превишения	добро
3	BG4G000000QN006	Порови води в Кватернер - Неоген - Кюстендил	BG4G000000QNMP072	Държавен Архив	Невестино	добро	добро	няма превишения	добро
			BG4G000000QNMP207	Тръбен кладенец "Шишковци", "Кюстендилска вода" ЕООД	Кюстендил	добро	добро	няма превишения	добро
4	BG4G000000Q0007	Порови води в Кватернер - Радомир-Брезник	BG4G000000QMP074	Тръбен кладенец "гара Гълъбник", "ВиК" ООД - гр. Перник	Радомир	добро	добро	няма превишения	добро
5	BG4G000000N014	Порови води в Неоген - Благоевград	данни от собствен мониторинг			добро	добро	няма превишения	добро
6	BG4G000000N015	Порови води в Неоген - Брезник-Земен	BG4G000000NMP040	каптаж "Груева махала", "ВиК" ООД - гр. Перник	Земен	добро	добро	няма превишения	добро

№	Код на подземно водно тяло	Име на подземно водно тяло	Код на пункта за мониторинг	Име на пункта	Община	Състояние по ПУРБ (2010-2015 г.)	Оценка на химично състояние в пункта за 2015г.	Основания за направената оценка	Обща оценка на химично състояние на ПВТ за 2015г.
7	BG4G00001Pg039	Пукнатинно-порови води в Осоговски палеогенски вулканогенно-седиментен комплекс	данни от собствен мониторинг			добро	добро	няма превишения	добро
8	BG4G00001Pg138	Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Бобовдолска и Кюстендилска котловина	BG4G00000PgMP053	КЕИ "Таваличево", "Кюстендилска вода" ЕООД	Кюстендил	добро	добро	няма превишения	добро
9	BG4G00001Pg238	Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Пернишка котловина	данни от собствен мониторинг			добро	добро	няма превишения	добро
10	BG4G001PzC2021	Пукнатинни води в Рилородопски метаморфити, Южнобългарски гранити, Калински плутон	данни от собствен мониторинг			добро	добро	няма превишения	добро
11	BG4G001PzPt027	Пукнатинни води във Верила-Витошки блок	данни от собствен мониторинг			добро	добро	няма превишения	добро
12	BG4G001PzPt125	Пукнатинни води във Влахино-огражденско-малешевско-осоговски метаморфити	BG4G00000PzMP059	ВС "Старата чешма" "Кюстендилска вода" ЕООД	Кюстендил	добро	добро	няма превишения	добро
13	BG4G001T2T3029	Пукнатинно-карстови води в Еловдолски карстов басейн	BG4G00000PzMP201	ВС "Сопдере", "Кюстендилска вода" ЕООД	Бобошево	добро	добро	няма превишения	добро

№	Код на подземно водно тяло	Име на подземно водно тяло	Код на пункта за мониторинг	Име на пункта	Община	Състояние по ПУРБ (2010-2015 г.)	Оценка на химично състояние в пункта за 2015г.	Основания за направената оценка	Обща оценка на химично състояние на ПВТ за 2015г.
14	BG4G00001T2035	Пунктативно-карстови води в Бобошево-Мърводолски карстов басейн	BG4G000T1T2MP048	КЕИ "Мърводол", "Кюстендилска вода" ЕООД	Невестино	добро	добро	няма превишения	добро
15	BG4G000T2T3028	Карстови води в Земенски карстов басейн	BG4G000T2T3MP041	КЕИ "Манастира", "ВиК" ООД - гр. Перник	Земен	добро	добро	няма превишения	добро
16	BG4G000T1T2034	Карстови води в Смоличенски карстов басейн	BG4G000T1T2MP047	КЕИ "Света Анна"	Кюстендил	добро	добро	няма превишения	добро
17	BG4G1T1T2T3037	Карстови води в Голобърдовски карстов басейн	BG4G0T1T2T3MP051	КЕИ "Опалово", "ВиК" ООД - гр. Перник	Радомир	добро	добро	няма превишения	добро

На база извършените анализи и направената оценка на състоянието на подземните води за 2015г. в Западнобеломорски район на територията на РИОСВ - Перник могат да се направят следните изводи:

➤ Всички 17 бр. подземни водни тела остават без промяна в състоянието - добро химично състояние. Основанието за тази оценка е, че в нито един пункт от мрежата за контролен мониторинг на химичното състояние на ПВТ, както и в пунктовете за собствен мониторинг не се наблюдават превишения на стандартите за качество по Наредба №1/2007 г.

Резултати от крайна оценка на състоянието на подземните води в Западнобеломорски район на територията на РИОСВ-Перник за 2015 г.

№ по ред	Код на подземното водно тяло	Име на подземното водно тяло	Оценка на състоянието на подземното водно тяло по ПУРБ	Оценка на химично състояние за 2015г.
1	BG4G000000Q004	Кватернер - Благоевград	добро	добро
2	BG4G000000Q005	Кватернер - Дупница	добро	добро
3	BG4G00000QN006	Кватернер - Неоген - Кюстендил	добро	добро
4	BG4G000000Q007	Кватернер - Радомир-Брезник	добро	добро
5	BG4G000000N014	Неоген - Благоевград	добро	добро
6	BG4G000000N015	Неоген - Брезник-Земен	добро	добро
7	BG4G00001Pg039	Пукнатинно-порови води в Осоговски палеогенски вулканогенно-седиментен комплекс	добро	добро
8	BG4G00001Pg138	Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Бобовдолска и Кюстендилска котловина	добро	добро
9	BG4G00001Pg238	Порови води в палеогенски седиментен комплекс на Пернишка котловина	добро	добро
10	BG4G001PzC2021	Пукнатинни води в Рило-родопски метаморфити, Южнобългарски гранити, Калински плутон	добро	добро
11	BG4G001PtPz027	Пукнатинни води във Верила-Витошки блок	добро	добро
12	BG4G001PtPz125	Пукнатинни води във Влахино-огражденско-малешевско-осоговски метаморфити	добро	добро
13	BG4G001T2T3029	Пукнатинно-карстови води в Еловдолски карстов басейн	добро	добро
14	BG4G00001T2035	Пукнатинно-карстови води в Бобошево-Мърводолски карстов басейн	добро	добро
15	BG4G000T2T3028	Карстови води в Земенски карстов басейн	добро	добро
16	BG4G000T1T2034	Карстови води в Смоличенски карстов басейн	добро	добро
17	BG4G1T1T2T3037	Карстови води в Голобърдовски карстов басейн	добро	добро

Оценката за състоянието на подземните водни тела през 2015 г. съвпада с оценката през предходните 2011, 2012, 2013 и 2014 г.

ПОРЕЧИЕ ЕРМА

Мониторингът на подземните води в Дунавски район за басейново управление /ДРБУ/ извършван през 2015 г. , като част от Националната програма за мониторинг, се осъществява на основание Заповед № РД–182/26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите. Изпълняват се два вида програми:

- за качество (химично състояние) на подземните води и
- за количество (количествено състояние)на подземните води.

1. Мониторинг на химичното състояние

На територията на ДРБУ попадат 50 подземни водни тела разделени вертикално в 6 ГИС слоя, наблюдавани за химично състояние от 99 мониторингови пункта. Повечето наблюдавани мониторингови пунктове са съоръжения за питейно-битово водоснабдяване.

През 2015г. е извършен планирания мониторинг във всичките 99 на брой пункта.

Съгласно *чл. 169б, ал. 1 от ЗВ*, за мониторинг на подземните води се разработват програми за контролен и оперативен мониторинг. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране по показатели съгласно Заповед № РД–182/26.02.2013 г. на Министъра на околната среда и водите в която наблюдаваните показатели са разпределени в следните групи:

1.1.Физико-химични показатели

I –ва група основни физико-химични показатели:

разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, нитрати, амониеви йони, температура на водата, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий,хлориди, натрий и калий, сулфати, хидрогенкарбонати, карбонати и сух остатък – анализират се във всички пунктове за подземни води сезонно /четири пъти в годината/ или на полугодие /два пъти годишно/.

II –ра група допълнителни физико-химични показатели:

нитрити, фосфати, общо желязо, манган - анализират се във всички пунктове за подземни води сезонно /четири пъти в годината/ или на полугодие /два пъти годишно/.

1.2.Специфични замърсители

I –ва група метали и металоиди:

олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, общ хром, хром три и шествалентен, стронций, обща алфа и бета активност – анализират се всички или отделни показатели на полугодие /два пъти годишно/ или веднъж годишно.

II-ра група органични замърсители:

трихлоретилен, тетрахлоретилен, алдрин, диелдрин, ендрин, атразин, симазин, пропазин, ендосулфан, метоксихлор, хептахлор, хлордан, DDT/DDD/DDE, HCH – съединения, ацетохлор, пендиметалин , флутриафлор, триадименол, манкоцеб, алахлор,циперметрин – анализите се извършват еднократно през годината.

2. Мониторинг на количественото състояние

Мрежата за количествен мониторинг на подземни води обхваща 44 подземни водни тела в границите на БДУВДР. Общият брой на пунктовете е 184.Наблюдават се :

- нива – на кладенците
- дебители – на изворите

Съгласно *чл. 171(2) т.2. и ал.(б) от Закона за водите/ изм. - ДВ, бр. 61 от 2010г./* НИМХ-БАН отговаря за извършването на количествения мониторинг на водите.

В обхвата на дейността на РИОСВ Перник попадат подземни водни тела от слой 1 и слой 4.

- **СЛОЙ 1 -НЕОГЕН-КВАТЕРНЕР**

в обхвата на РИОСВ Перник попадат :

Подземно водно тяло с код BG1G00000NQ032

„Порови води в Неоген-Кватернера-Знеполска долина” – наблюдава се от един мониторингов пункт /MP 339 /.

- MP 339 ШК – Грън, община Грън, област София – водата от пункта се пробонабира и анализира от 2013г. Към момента анализите показват добро химично състояние по стандартите за качество.

- **СЛОЙ 4 ГОРНА КРЕДА**

В обхвата на РИОСВ Перник попада :

Подземно водно тяло с име „Пукнатинни води в района на р.Ерма и р.Искър” и код BG1G00000K2038 – представено от един мониторингов пункт попадащ в **териториалния обхват на РИОСВ София /MP 210 /.**

- MP 210 Витоша, КИ-1 "Алеко Щастливеца", община Витоша, област София – вода с добро химично състояние по стандартите за качество.

Значими замърсители по отношение на химичното състояние на подземните води са :

- липсата на канализации в населените места
- земеделие
- индустриални площадки
- депата за отпадъци
- нерегламентирани сметища
- минна дейност

№	Видове язовири разпределение по собственост	Община	Брой язовири
1.	Комплексни	-	3
2.	Държавна собственост – НС ЕАД	-	8
3.	Частна собственост	-	5
4	Общински		
4.1.		Община Перник	4 бр. язовири
4.2.		Община Брезник	9 бр. язовири
4.3.		Община Радомир	7 бр. язовири
4.4		Община Земен	1 бр. язовири
4.5		Община Кюстендил	6 бр. язовири
4.6		Община Трекляно	1 бр. язовири
4.7		Община Невестино	2 бр. язовири
4.8		Община Бобов дол	6 бр. язовири
4.9		Община Дупница	27 бр. язовири
4.10		Община Сапарева баня	3 бр. язовири
4.11		Община Бобошево	1 бр. язовири

4. Състояние на хидротехническите съоръжения /диги, язовирни стени и т.н./

ПОРЕЧИЕ СТРУМА

На територията на РИОСВ – Перник, са разположени следните язовири както следва: за област Перник – 29 бр. и за област Кюстендил – 23 бр.

Язовири- публична държавна собственост

Язовирите, включени в Приложение № 1 от Закона за водите - “Списък на комплексните и значими язовири” и са публична държавна собственост съгласно чл. 13 от същия закон. На територията на РИОСВ – Перник са разположени три от тези язовири:

1. Язовир “Студена” - изграден в горното течение на р. Струма в землищата на селата Боснек, Кладница и Студена, община Перник. В него се събират водите на р. Струма, р. Матница и р. Кладница, както и води от съседни водосбори, посредством деривационни канали. Водите на язовира са предназначени за питейно-битово водоснабдяване на населени места в община Перник, и за промишлено водоснабдяване на предприятията в гр. Перник. Язовирът се стопанисва от “Водоснабдяване и канализация” ООД, гр. Перник. Язовир “Студена” има общ обем 25,2 млн. куб. м и полезен обем 15,641 млн. куб. м.

2 Язовир “Дяково” - построен на горното течение на р. Друмска – приток на р. Тополница, във водосбора на р. Джерман. Собственост на Министерство на земеделието и храните, стопанисва се от “Напоителни системи” ЕАД, клон Струма – Места, гр. Дупница, на основание сключен договор. Яз. “Дяково” има общ обем 35,4 млн. куб. м.

3 Язовир “Пчелина” („Лобош”) - изграден на р. Струма в местността “Пчелина” край с. Лобош, община Ковачевци. Водите на язовира са предназначени за напояване и промишлени нужди, като резервен водоизточник за предприятията в област Перник. И този язовир е собственост на Министерство на земеделието и се стопанисва от “Напоителни системи” ЕАД, клон Струма – Места, гр. Дупница. Яз. “Пчелина” има общ обем 54,2 млн. куб. м и мъртвъв обем 34,2 млн. куб. м. През последните няколко години, язовирът прелива с количества, равни на притока към него; водите му не се използват.

Дружествата, стопанисващи язовирите – публична държавна собственост, отговарят за състоянието и сигурността на хидротехническите и водовземни съоръжения и осигуряват подаването на вода до всички водоползватели.

Състоянието на всички хидротехнически съоръжения, независимо от тяхната собственост, съгласно разпоредбите на Закона за водите, се контролира в рамките на комисии, назначени със заповед на съответния Областен управител. В състава на комисиите участват представители на всички институции, имащи отношение към обекта, включително представители на съответните Басейнови дирекции и РИОСВ. В рамките на дейността си, комисиите изготвят протоколи и дават предписания относно състоянието и експлоатацията на съоръженията, които се утвърждават от съответния Областен управител.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШЕН КОНТРОЛ ВЪРХУ СЪСТОЯНИЕТО НА ЯЗОВИРНИТЕ СТЕНИ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ ОТ ПРОВЕРКИТЕ НА МЕЖДУВЕДОМСТВЕНА КОМИСИЯ КЪМ ОБЛАСТ ПЕРНИК ЗА 2015 Г.

1. Относно състоянието на язовирите, намиращи на територията на Пернишка област са направени следните констатации:

Въз основа на направените заключения в изготвените по време на проверката от представителя на “НЕК” ЕАД, Предприятие “Язовири и каскади” констативни протоколи от огледите на насипните язовирни стени на язовирите, намиращи се на територията на област Перник, за седем от язовирите техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях е определено като **предаваришно**. Това са язовирите:

- **Язовир “Мещица”**, намиращ се на територията на Община Перник.

- **Язовир „Прибой”** и **Язовир”Бобораци”**, намиращи се на територията на община Радомир.

- **Язовир “Завала”, Язовир “Кошарево”** и **Язовир “Конска”**, намиращи се на територията на община Брезник.

- **Язовир “Лялинци”**, намиращ се на територията на община Грън.

Не е осигурена проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена на **яз. “Завала”** и **яз. “Конска”**, поради наличие на дървесна и храстова растителност във водното течение.

Въз основа на гореизложените констатации, заключения и препоръки в изготвените констативни протоколи за язовирите, е необходимо да се изготви преценка относно стопанската необходимост за язовирите, като при решение за извеждане на язовирите от експлоатация и/или евентуалната им ликвидация е необходимо да се спазят разпоредбите на Глава II, Раздел V от Наредба №13 от 29 януари 2004 г. за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях, регламентиращи реда за извеждане на язовирните стени и съоръженията към тях от експлоатация и/или ликвидацията им.

За **тринадесет** от язовирите намиращи се на територията на област Перник техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях са определени като **неизправно-частично работоспособно**:

➤ Като нарушен поне един от показателите за техническа сигурност без опасност за конструктивната сигурност /2-а/ са следните язовирите:

- **Язовир “Студена”, Язовир “Осломе”** и **Язовир “Ярджилковци”**, намиращи се на територията на Община Перник.

- **Язовир “Върба”** и **Язовир “Върбица”**, намиращи се на територията на община Радомир.

- **Язовир "Ярловци"**, намиращ се на територията на община Грън.

➤ Като нарушен поне един от показателите за конструктивната сигурност и/или показателите за опазване на околната среда при удовлетворени показателите за технологична сигурност /2-б/ са определени следните язовири:

- **Язовир "Расник"** и **Язовир "Темелково"**, намиращи се на територията на Община Перник.

- **Язовир "Стефаново"** и **Язовир "Извор"** намиращи се на територията на община Радомир.

- **Язовир "Брезнишки Извор"**, намиращ се на територията на община Брезник.

- **Язовир "Пчелина"**, намиращ се на територията на община Ковачевци.

- **Язовир "Земен"**, намиращ се на територията на община Земен .

Не е осигурена проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена на **яз. "Осломе"**, **яз. "Ярджиловци"**, **яз. "Расник"** , **яз. "Темелково"**, **яз. "Стефаново"**, **яз. "Извор"**, **яз. "Брезнишки Извор"** и **яз. "Земен"**, поради наличие на дървесна и храстова растителност във водното течение.

За **осем** от язовирите намиращи се на територията на област Перник техническото състояние на язовирните стени и съоръженията към тях са определени като **изправни**: Това са язовирите:

- **Язовир "Рутеш"**, намиращ се на територията на Община Перник.

- **Язовир "Червена могила"**, **Язовир "Долна Диканя"** и **Язовир „Дрен"**, намиращи се на територията на община Радомир.

- **Язовир "Красава-2"** , **Язовир "Бегуновци"**, **Язовир "Красава -1"** и **Язовир "Слаковци"**, намиращи се на територията на община Брезник.

Не е осигурена проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена на **яз. "Рутеш"**, **яз. "Червена могила"**, **яз. "Долна Диканя"** **яз. "Бегуновци"**, **яз. "Красава -1"**, поради наличие на дървесна и храстова растителност във водното течение.

В изпълнение указанията на Министъра на околната среда и водите при извършването на проверки при участието в междуведомствени комисии по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите са съставени самостоятелни Констативни протоколи на участъците, чиято проводимост не е осигурена. Копия от тях са предоставени на представителите на съответната институция, присъствали на проверките. В предписанията са посочени отговорните лица за предприемане на необходимите действия за осигуряване на проводимостта на гореописаните участъци в срок до два месеца от датата на проверката.

Язовирите не са оборудвани с локална система за оповестяване и не са интегрирани към Националната система за ранно оповестяване и предупреждение.

Констатираните проблеми, установени по време на есенната проверка са в резултат от неизпълнение на предписанията и препоръките, дадени в Протокол №23 от пролетната проверка на хидротехническите съоръжения на територията на област Перник.

В таблицата са отразени резултатите от пролетната и есенната проверка на хидротехническите съоръжения на територията на област Перник, относно осигуряване проводимост на речните легла на разстояние до 500 м след язовирните стени.

№	ЯЗОВИР Собственик / Арендатор	КОНСТАТАЦИИ м.05.2015 г.		ЗАБЕЛЕЖКИ Протокол №23	КОНСТАТАЦИИ м.09.2015 г.		ЗАБЕЛЕЖКИ
		Почистено речно корито до 500 м след яз. стена	ЗАКЛЮЧЕНИ Е съгласно наредба №13, чл.46		Почистено речно корито до 500 м след яз. стена	ЗАКЛЮЧЕНИ Е съгласно наредба №13, чл.46	
1	2	3	4	5	6	7	8
Община ПЕРНИК							
1	яз."СТУДЕНА"- стопанисва се от "ВиК"-ООД- гр.Перник	да	2а -неизправно- частично работоспособно	На етап провеждане процедура за избор на изпълнител за ремонтни дейности по приет проект	да	2а -неизправно- частично работоспособно	
2	яз."МЕЩИЦА"- общинска собственост	не	4 - предаварийно	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 30.07.2015 г.		4 - предаварийно	
3	яз."РАСНИК"- общинска собственост, концесия "Кракра Прес" ООД	да	2б -неизправно- частично работоспособно		не	2б -неизправно- частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 24.11.2015 г.
4	яз."ОСЛОМЕ"- стопанисва се от НС ХТР-Перник	не	1 - изправно	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 30.07.2015 г.	не	2а -неизправно- частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 23.11.2015 г.
5	яз."ЯРДЖИЛОВ- ЦИ"- общ.собственост,ко нцесия "Булгар корект" ООД Людмил Димитров.	не	2 - изправно <i>БИЛО Е частично неработоспособ но</i>	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 30.08.2015 г.	не	2а -неизправно- частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 23.11.2015 г.
6	яз."ТЕМЕЛКОВО "-/БУШЛЯК/ стопанисва се от НС ХТР-Перник	да	2б -неизправно- частично работоспособно- <i>БИЛО Е ИЗПРАВНО !</i>	1. Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 30.08.2015 г.	не	2б -неизправно- частично работоспособно-	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 23.11.2015 г.
7	яз."РУТЕШ"- Частна собственост - "Цвети 2012" ЕООД	не	1 - изправно	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 30.08.2015 г.	не	1 - изправно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 23.11.2015 г.

Община РАДОМИР							
8	яз."СТЕФАНОВО" - общ.собственост, концесия "Бова 2000" ЕООД	не	2б -неизправно- частично работоспособно		не	2б -неизправно- частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 30.11.2015 г.
9	яз."ВЪРБИЦА" - общ.собственост,ко нцесия ЕТ"Васил Джоргов-Роза".	не	1 - изправно			2а -неизправно- частично работоспособно	
10	яз."ЧЕРВЕНА МОГИЛА" - общ.собственост, концесия на "Капа" ООД	да	1 - изправно		не	1 - изправно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 30.11.2015 г.
11	яз."ВЪРБА" - общинска собственост, концесия СД"Гарант експрес- 90"	не	2б -неизправно- частично работоспособно		да	2а -неизправно- частично работоспособно	
12	яз."ДОЛНА ДИКАНЯ"- собств. на НС ХТР-Перник, "ГМ-Добив"	да	1 - изправно		не	1 - изправно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след преливника и яз. стена: срок 30.11.2015 г.
13	яз."ИЗВОР" - стопанисва се от НС ХТР-гр.Перник, отдаден под наем на "Мес-ко ММ 5"ЕООД, Любомир Тасев	да	2б -неизправно- частично работоспособно		не	2б -неизправно- частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 30.11.2015 г.
14	яз."ДРЕН" - общинска собственост, концесия "Капри Еко" ЕООД.	не	1-Изправно		да	1-Изправно	
15	яз."ПРИБОЙ" общинска собственост	не	4 - предаварийно	1.Язовира да се поддържа празен		4 - предаварийно	
16	яз."БОБОРАЦИ" - неизяснена собственост	не	4 - предаварийно	1.Да се пьддърж празен 2.Да се изясни стопанската необходимост		4 - предаварийно	
Община КОВАЧЕВЦИ							
17	яз."ПЧЕЛИНА" /Лобуш/- ХТР Перник.	да	1 - изправно		да	2б -неизправно- частично работоспособно	

Община БРЕЗНИК							
18	яз."КРАСАВА-2"-общинска собственост, стопанисва се от общ.фирма "Водоснабдяване" ЕООД	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
19	яз."БЕГУНОВЦИ"-собственост на НС ХТР-гр.Перник	да	1-изправно		не	1-изправно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 28.11.2015 г.
20	яз."КРАСАВА-1"-общинска собственост, концесия "Аляска-2".	да	1 - изправно		не	1 - изправно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 25.11.2015 г.
21	яз."ЗАВАЛА"-общинска собственост	не	4 - предаварийно	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 30.07.2015 г.	не	4 - предаварийно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 25.11.2015 г.
22	яз."СЛАКОВЦИ"-общ.собств.,отдаден на концесия на СД "Асро - М"	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
23	яз."БРЕЗНИК"-общинска собственост		3-НЕИЗПРВНО НЕРАБОТОСПОСОБНО	1.Да се поддържа празен		3-НЕИЗПРВНО НЕРАБОТОСПОСОБНО	
24	яз."БРЕЗНИШКИ ИЗВОР"-общинска собственост, концесия на фирма "Адел-3"-гр.София	да	1 - изправно		не	26 -неизправно-частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 25.11.2015 г.
25	яз."КОНСКА"-общинска собственост	да	4 - предаварийно	1.Пълно изпразване на язовира,	не	4 - предаварийно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 25.11.2015 г.
26	яз."КОШАРЕВО"-общинска собственост	не	4 - предаварийно	1.Пълно изпразване на язовира	не	4 - предаварийно	

Община ТРЪН							
27	яз."ЯРЛОВЦИ"- стопанисва се от НС ХТР-Перник, под наем на "Валедо 2" ООД.	не	1 - изправно		не	2а -неизправно- частично работоспособно	
28	яз."ЛЯЛИНЦИ"- общинска собственост	не	4 - предаварийно		не	4 - предаварийно	
Община ЗЕМЕН							
29	яз."ЗЕМЕН"- общ.собственост , "Юго феш груп ТН" ЕООД	не	2-Б	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 30.09.2015 г.	не	2б -неизправно- частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 02.12.2015 г.

	05.2015 г.	09.15 г	
ИЗПРАВНО	14 бр.	8 бр.	т.1
НЕИЗПРАВНО, ЧАСТИЧНО РАБОТОСПОСОБНО	1 бр.	6 бр.	т.2-а
НЕИЗПРАВНО, ЧАСТИЧНО РАБОТОСПОСОБНО	6 бр.	7 бр.	т.2-б
НЕИЗПРАВНО- НЕРАБОТОСПОСОБНО	1 бр.	1 бр.	т.3
ПРЕДАВАРИЙНО	7 бр.	7 бр.	т.4
общо брой:	29 бр.	29 бр.	

При обследването на водоемите, стопанисвани от „Напоителни системи” ЕАД, клон Струма – Места се установи, че са в добро техническото и експлоатационно състояние, което е важно за снабдяването с вода на населението и икономиката на местно ниво. За поддържани от дружеството водоеми, също се предприемат необходими за безопасното им функциониране мерки и действия (*предимно почистване на стените и отводнителните съоръжения и поддържане функционалното състояние на крановете на основните изпускатели*), като се води частично необходимата документация съгласно действащите нормативни изисквания. За установяване на техническото им състояние редовно се извършват проверки (*експертни съвети, технически прегледи, др.*) в резултат на които се изготвят констативни протоколи и се изпълняват направените в тях предписания.

Пропуски в техническата експлоатация се наблюдават най-често при малките язовири в управление на общините. Малките язовири, най-често са изпълнени от земен насип. Следва да се отбележи, че тези преливания се дължат най-вече на намалена пропускателна способност на преливника вследствие обрастване с растителност, непочистено напречно сечение и повреди в облицовката, и намалена проводимост на основни изпускатели поради неизправни конструктивни възли в облекчителните съоръжения. Установява се неизпълнение на предписания от предходни проверки. Извършва се само частично почистване от храсти и дървета на стените и водоотвеждащите канали само на част от водоемите. Има случаи на неработещи и

липсващи основни изпускатели и преливници, което възпрепятства безопасната експлоатация на съоръженията и повишава риска от възникване на аварийни ситуации.

От направената проверка и констатираните проблеми относно стопанисването и поддръжката на хидротехнически съоръжения на територията на област Перник следва, че е необходимо собствениците или ползвателите им да изпълняват стриктно изискванията на чл. 138а и чл. 139 от Закона за водите. В противен случай се създават сериозни предпоставки за възникване на негативни въздействия и последствия при преминаване на високи води през непочистените речни корита.

2. Относно състоянието на участъци от речни корита, намиращи се на територията на област Перник:

В ОБЩИНА ПЕРНИК бяха проверени следните водни обекти:

➤ участък от р. Струма с дължина около 400 м, от моста на ул. Средец до моста на ж.п. линия Перник – Кюстендил на територията на община Перник. При извършения оглед е установено, че същия е коригиран с подпорни стени има образувани наноси и са обрасли с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

➤ участък от р. Струма с дължина около 450 м, намиращ се непосредствено след моста на пътя за кв. „Сини вир“ до моста на ж.п. линия Перник – Волюяк. При извършения оглед е установено, че същият е в естествено състояние, не коригиран, обрасъл с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

➤ участък от р. Струма с дължина около 1200 м, от моста над реката срещу бензиностанция „Шел“ до моста на ул. „Младен Стоянов“. При извършения оглед е установено, че същият е в естествено състояние, не коригиран, обрасъл с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло, на места има обрушване на бреговете;

➤ участък от р. Рударщица с дължина около 500 м, от края на с. Драгичево до началото на кв. „Ингилизка махала“ на гр. Перник. При извършения оглед е установено, че същият е в естествено състояние, не коригиран, обрасъл с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

В изпълнение указанията на Министъра на околната среда и водите при извършването на проверки при участието в междуведомствени комисии по чл. 140, ал. 4, т. 1 и ал. 5 т. 1 от Закона за водите са съставени самостоятелни Констативни протоколи на участъците, чиято проводимост не е осигурена. Копия от които са предоставени на представител на община Перник присъствал на проверката В предписанията са посочени отговорните лица за предприемане на необходимите действия за осигуряване на проводимостта на гореописаните участъци, укрепване на бреговете и се възложи изготвяне на проекти за цялостно почистване на речните легла на реките в засегнатите участъци и за всеки етап от процедурата БД „ЗБР“ се уведомява писмено, в срок до **осем** месеца от датата на проверката.

Участъкът от река Струма и притоци в землищата на гр. Перник, с. Батановци, с. Студена и с. Драгичево на територията на община Перник попадат в участък, определен като значим по отношение на бъдещи наводнения и част от райони със значителен потенциален риск от наводнения. Район с код **BG4000ASPFRST10 река Струма – Перник, Батановци, Студена, Драгичево** е един от 14 райони в териториалния обхват на БДЗБР- Благоевград, определени по чл. 5 от Директивата за наводнения и утвърдени със Заповед № РД-746/01.10.2013 год. на Министъра на околната среда и водите съгласно чл.146г, ал. 2 от Закона за водите. За този район след моделиране и изготвяне на карти на заплахата и риска от наводнения, предстои

разработване на програми от мерки, като част от Плана за управление на риска от наводнения.

В ОБЩИНА БРЕЗНИК бяха проверени следните водни обекти:

➤ участък от р. Турска с дължина около 1400 м от района на предприятие „Бенет“ до бензиностанция „Пегас“. При извършения оглед е установено, че същия е коригиран с подпорни стени има образувани наноси и са обрасли с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

➤ участък от р. Романска с дължина около 400 м, от района под стадиона до вливането и в р. Турска. При извършения оглед е установено, че същия е обрасъл с гъста тревиста, храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

➤ участък от р. Мала река с дължина около 450 м, намиращ се след моста на ул. „Гроздовска“ до вливането и в р. Турска. При извършения оглед е установено, че същият е обрасъл с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

➤ участък от р. Гроздовска с дължина около 400 м, от бившето поделение до двора на ДЗС. При извършения оглед е установено, че същият е обрасъл с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

➤ участък от р. Бабяшка с дължина около 150 м, от моста в района под ДЗС и моста на пътя гр. Перник – гр. Брезник. При извършения оглед е установено, че същият е обрасъл с гъста храстовидна и дървесна растителност, която не осигурява нормална проводимост на речното легло;

В изпълнение на указанията за проблемните участъци установени на територията на община Брезник са съставени самостоятелни Констативни протоколи на участъците, чиято проводимост не е осигурена. Копия от които са предоставени на представител на община Брезник присъствал на проверката В предписанията са посочени отговорните лица за предприемане на необходимите действия за осигуряване на проводимостта на гореописаните участъци. Да се предприемат действия за изготвяне на проекти за цялостно почистване на речните легла на реките в засегнатите участъци и за всеки етап от процедурата БД „ЗБР“ се уведомява писмено, в срок до **осем** месеца от датата на проверката.

Участъка от река Струма и притоци в землището на гр. Земен, попадат в участък, определен като значим по отношение на бъдещи наводнения и част от райони със значителен потенциален риск от наводнения. Район с код **BG4000ASPFRST09 река Струма - Земен** е един от 14 райони в териториалния обхват на БДЗБР- Благоевград, определени по чл. 5 от Директивата за наводнения и утвърдени със Заповед № РД-746/01.10.2013 год. на Министъра на околната среда и водите съгласно чл.146г, ал. 2 от Закона за водите. За този район след моделиране и изготвяне на карти на заплахата и риска от наводнения, предстои разработване на програми от мерки, като част от Плана за управление на риска от наводнения.

По отношение поддържането на проводимост на речните легла в границите на урбанизираните територии, общините полагат значителни усилия за почистването им, но липсата на достатъчен финансов ресурс не позволява извършването на дейности в необходимия пълен обем. Причина за ограничената проводимост на реките в урбанизираните територии, е и наличието на нерегламентирани сметища за изхвърляне на битови и строителни отпадъци в сервитута на речните легла, като дори след почистването им, те в кратки срокове се появяват отново вследствие на недобросъвестно отношение от страна на месното население. Това увеличава риска от възникване на аварии с евентуални негативни последици. Обърнато е внимание на

кметовете на населени места за засилване контрола върху реките в урбанизираните и близките до тях територии, както и за възможностите за финансиране на превантивни и неотложни възстановителни дейности по реда на Правилника за организацията и дейността на Междудеомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

СЪСТОЯНИЕТО НА ВОДНИТЕ ОБЕКТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ:

При обследването на водни обекти, стопанисвани от Предприятие „Язовири и каскади“/НЕК ЕАД, се установи добро техническо и експлоатационно състояние на обектите и съоръженията към тях. Предприемат се своевременно мерки и действия за поддържането им в добро функционално състояние, и се води необходимата документация съгласно действащите нормативни изисквания. Заключениеята на Експертните технически съвети за обектите, са за експлоатация без ограничения.

При обследването на водоемите, стопанисвани от „Напоителни системи“ ЕАД, клон Струма – Места се установи, че е добро техническото и експлоатационно състояние на язовир „Дяково“, който е важен за снабдяването с вода на населението и икономиката на местно ниво. За останалите, поддържани от дружеството водоеми, също се предприемат необходими за безопасното им функциониране мерки и действия (*предимно почистване на стените и отводнителните съоръжения и поддържане функционалното състояние на крановете на основните изпускатели*), като се води частично необходимата документация съгласно действащите нормативни изисквания. За установяване на техническото им състояние редовно се извършват проверки (*експертни съвети, технически прегледи, др.*) в резултат на които се изготвят констативни протоколи и се изпълняват направените в тях предписания.

Пропуски в техническата експлоатация се наблюдават най-често при малките язовири в управление на общините. Малките язовири, най-често са изпълнени от земен насип. Известно е, че преливането през насипа на една земна стена води до частично, а при продължително преливане, до пълно разрушение. Следва да се отбележи, че тези преливания се дължат най-вече на намалена пропускателна способност на преливника вследствие обрастване с растителност, непочистено напречно сечение и повреди в облицовката, и намалена проводимост на основни изпускатели поради неизправни конструктивни възли в облекчителните съоръжения. Установява се неизпълнение на предписания от предходни проверки. Извършва се само частично почистване от храсти и дървета на стените и водоотвеждащите канали само на част от водоемите. Има случаи на неработещи и липсващи основни изпускатели и преливници, което възпрепятства безопасната експлоатация на съоръженията и повишава риска от възникване на аварийни ситуации. Налице е пълна незаинтересованост относно конструктивната сигурност на водоем частна собственост в местността „Рабов дол“, землище на село Долистово, община Бобов дол и водоем собственост на ЗК „Съзнание“ в землището на село Катрище. Въз основа на гореизложените констатации, заключения и препоръки в изготвените констативни протоколи за язовирите е необходимо да се изготви преценка относно стопанската необходимост за язовирите, като при решение за извеждане на язовирите от експлоатация и/или евентуалната им ликвидация е необходимо да се спазят разпоредбите на Глава II, Раздел V от Наредба №13 от 29 януари 2004 г. за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях, регламентиращи реда за извеждане на язовирните стени и съоръженията към тях от експлоатация и/или ликвидацията им.

Наблюденията сочат, че в бюджетите на съответните общини не се залагат средства в необходимия размер за поддържане на общинските хидротехнически съоръжения, съгласно разпоредбите на чл.141, ал. 1 от Закона за водите.

По отношение поддържането на проводимост на речните легла в границите на урбанизираните територии, общините полагат значителни усилия за почистването им, но липсата на достатъчен финансов ресурс не позволява извършването на дейности в необходимия пълен обем. Причина за ограничената проводимост на реките в урбанизираните територии, е и наличието на нерегламентирани сметища за изхвърляне на битови и строителни отпадъци в сервитута на речните легла, като дори след почистването им, те в кратки срокове се появяват отново вследствие на недобросъвестно отношение от страна на месното население. Това увеличава риска от възникване на аварии с евентуални негативни последици. Обърнато е внимание на кметовете на населени места за засилване контрола върху реките в урбанизираните и близките до тях територии, както и за възможностите за финансиране на превантивни и неотложни възстановителни дейности по реда на Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

Незадоволително е и състоянието на отделни участъци от речните корита извън урбанизираните територии и коригирани участъци. Основни пречки за поддържането им са осигуряването на финансов ресурс, и ограничения щатен и експертен състав на областните администрации, който да изпълнява дейности по предприемане на мерки и действия за поддържане проводимостта на реките. В резултат на извършените проверки са набелязали няколко участъка от речни корита, за които е установен повишен риск от възникване на аварийни ситуации с евентуални негативни последици за население и изградена инфраструктура. За обектите попадащи в правомощията на областния управител е изготвена необходимата документация и са внесени искания за осигуряване на финансови средства по реда на Правилника за организацията и дейността на Междуведомствената комисия за възстановяване и подпомагане към Министерски съвет.

За коригираните речни участъци, в управление на дружеството Напоителни системи ЕАД, клон „Струма – Места“, се води актуална статистика за тяхната функционалност и се набелязват мерки за поддържането им в добро техническо и експлоатационно състояние. За по-голяма част от увредените хидротехнически системи има изготвена проектна документация за възстановяването им, която е внесена за одобрение и отпускане на финансови средства за реализиране на възстановителните и ремонтни дейности. Дружеството извършва ежегодна поддръжка на съоръженията за предпазване от вредното въздействие на водите, като се извършва санитарна сеч, изкопни, строителни и други необходими мероприятия за поддържане на нормалната проводимост на речните корита на част от стопанисваните от тях речни участъци. Основен проблем за изпълнението на изготвените проекти и дейности по поддържане на коригираните участъци на реките от дружеството, е неосигуряването на необходимия финансов ресурс.

Коригираните участъци находящи се в границите на населените места и стопанисвани от общините са в добро функционално състояние, като при необходимост се предприемат мерки и дейности по поддържането им.

В таблица са отразени резултатите от пролетната и есенната проверка на хидротехническите съоръжения на територията на област Кюстендил, относно осигуряване проводимост на речните легла на разстояние 500 м. след язовирните стени.

№	ЯЗОВИР Собственик / Арендатор	КОНСТАТАЦИИ м.04-05.2015 г.		ЗАБЕЛЕЖКИ Протокол №РД- 18-99/11.06.2015	КОНСТАТАЦИИ м.09- 10.2015 г.		ЗАБЕЛЕЖКИ
		Почистено речно корито до 500 м след яз. стена	ЗАКЛЮЧЕ НИЕ съгласно наредба №13, чл.46		Почистено речно корито до 500 м след яз. стена	ЗАКЛЮЧЕНИ Е съгласно наредба №13, чл.46	
1	2	3	4	5	6	7	8
Община Бобошево							
4	Язовир "Усойка"	да	2 - неизправно- частично работоспо- бно		не	2 -неизправно- частично работоспо- бно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 27.11.2015 г.
Община Трехляно							
5	Язовир „Уши“	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
Община Бобов дол							
6	Язовир „Големо село“	да	2 - неизправно- частично работоспо- бно		не	2 -неизправно- частично работоспо- бно	Да са осигури проводимост на канала след преливника на разстояние до 500 м : срок 27.11.2015
7	Язовир „Долистово“	не	3- НЕИЗПРВН О НЕРАБОТО СПОСОБНО		не	4 - предаварийно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след яз. стена: срок 06.12.2015 г.
8	Язовир „Паничарево“	да	2 - неизправно- частично работоспо- бно		да	2 -неизправно- частично работоспо- бно	.
9	Язовир „Голям върбовник“	не	1 - изправно	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 15.09.2015 г.	да	1 - изправно	

10	Шламохранилище „Връчва 1”			Извършва се само есенна проверка	не		Да са осигури проводимост на разстояние до 500 м след преливник: срок 05.12.2015 г.
Община Кюстендил							
11	Язовир "Руен"	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
12	Язовир „Въргашево”	да	2 - неизправно- частично работоспосо- бно		да	2 -неизправно- частично работоспособно	
13	Язовир "Лозно"	да	2 - неизправно- частично работоспосо- бно		не	2 -неизправно- частично работоспособно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 12.12.2015 г
14	Язовир "Първи май"	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
15	Язовир "Гиган"	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
16	Язовир "Бухарец"	да	2 - неизправно- частично работоспосо- бно		не	3-НЕИЗПРАВНО НЕРАБОТОСПОСОБНО	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 12.12.2015 г
Община Невестино							
17	Язовир "Лиляч"	не	1 - изправно	1.Да се почисти коритото на реката на 500 м - срок: 15.09.2015 г.	не	1 - изправно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 13.12.2015 г.

Обекти стопанисвани от "Напоителни системи" ЕАД, клон Струма-Места гр. Дупница

18	Изравнител „Рила“	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
19	Язовир „Дяково“	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
20	Язовир „Дренов дол“	да	1 - изправно		не	1 - изправно	Да са осигури проводимост на речното легло на разстояние до 500 м след язовирната стена: срок 09.12.2015 г
21	Язовир „Валога“	не	1 - изправно	1. Да се почисти на 500 м след преливника - срок: 15.09.2015	не	1 - изправно	Да са осигури проводимост на разстояние до 500 м след преливника: срок 09.12.2015 г
22	Язовир „Берсин“	да	1 - изправно		да	1 - изправно	
23	Язовир „Багреници“	да	1 - изправно		да	1 - изправно	

	05.2015 г.	10.15	
ИЗПРАВНО	16 бр.	16 бр.	т.1
НЕИЗПРАВНО, ЧАСТИЧНО РАБОТОСПОСОБНО	6 бр.	5 бр.	т.2
НЕИЗПРАВНО- НЕРАБОТОСПОСОБНО	1 бр.	1 бр.	т.3
ПРЕДАВАРИЙНО	0 бр.	1 бр.	т.4
общо брой:	23 бр.	23 бр.	

ПОРЕЧИЕ ЕРМА

Състояние на хидротехническите съоръжения в община Трън

Основните ХТС в района на община Трън са:

1. Язовир “Ярловци” – общ завирен обем – 5 910 000 м³. В момента на проверката обемът е 3 034 000 м³. Язовирът се стопанисва от ХТР – Перник, отдаден е под наем на фирма „Валедо 2” ЕООД.

Намира се в добро техническо състояние. Откосите са почистени. Коритото на реката на разстояние до 500 м след язовирната стена не е почистено, тъй като имотът е частна собственост. Изградени са геодезична мрежа и пиезометри. Извършват се необходимите контролни замервания относно сигурността на стената. До язовира има изграден асфалтов път. Има аварийен план . Охранява се и има съобщителна връзка.

Язовирът не е оборудван с локална система за оповестяване и не е интегриран към Националната система за ранно оповестяване и предупреждение. **Състояние: изправно.**

2. Язовир “Лялинци” – общ завирен обем – 199 000 м³. В момента на проверката обемът е на кота аварийен преливен канал. Язовирът е общинска собственост. Короната е неравна и е обрасла с храстовидна и дървесна растителност. Въздушният и водният откоси са непочистени и са неизправни. Преливникът представлява прокопан аварийен преливник в левия скат. Няма данни за състоянието на основния изпускател. Откосите са обрасли с дървесна и храстовидна растителност. Няма охрана и обслужващ персонал. Няма аварийен план и аварийен склад.

Предписание: Язовирът да се изпразни до възстановяване на конструктивната и технологична сигурност на язовирната стена и прилежащите и облекчителни съоръжения. Язовирът не е оборудван с локална система за оповестяване и не е интегриран към Националната система за ранно оповестяване и предупреждение. **Състояние: предаварийно.**

Проводимостта на речните легла в района на общината е нормална. Предприети са дейности от общината за изграждане на укрепителни и корекционни дейности и

почистване в участъка на река Ерма в гр.Трън. Не са установени постройки в заливаемите тераси на реките.

МВЕЦ "Ерма", експлоатирана на основание на издадено от БДДР разрешитено за водовземане № 11140155/18.05.2015г. с титуляр "Еко Ерм"ООД - през 2015г. е работела в нормален технологичен режим. Няма постъпили сигнали, констатации и данни за аварийни ситуации.

5. Оценка за състоянието на повърхностните и подземни води на територията на РИОСВ

Основни положителни констатации, проблеми и предприети мерки за намаляване на замърсяването в отпадъчните води и подобряване на състоянието на водите.

Целта на текущия и последващ контрол е подобряване състоянието на водните ресурси на територията, контролирана от РИОСВ – Перник. Проверките и предписанията са във връзка с предотвратяване и/или преустановяване директното заустване на непречистени отпадъчни води, предприемане на необходимите мерки от страна на ръководствата на предприятията за привеждане на съществуващите пречиствателни съоръжения в техническа и експлоатационна изправност, както и за изграждане на нови такива. За установените нарушения за замърсяване на повърхностни води през 2015г. са наложени текущи месечни санкции.

Едни от важните мероприятия за опазване на водите от замърсяване и подобряване на тяхното качествено състояние, наред с контрола и поддръжката на локалните пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, е реализацията на инвестиционните проекти за изграждане на канализационни мрежи и пречиствателни станции.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ

РИОСВ-Перник извършва контрол на 13 общини, от които 6 бр. са на територията на област Перник и 7 бр. са в област Кюстендил. Общата площ на територията, контролирана от РИОСВ е 4 843 335 дка., от които 2 304 320.094 дка попадат в област Перник и 2 539 015.000 дка в област Кюстендил.

Разпределението по видове територии по предназначение и по видове собственост са дадени съответно за област Перник и област Кюстендил в таблици 1-4.

ЗА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ ПЕРНИК:

Баланс по видове територии по предназначение-Таблица №1

№	Вид територия	Имоти бр.	Площ (дка)	Площ %
1	За нуждите на селското стопанство	265 753	1 196 388.024	51.92
2	За нуждите на горското стопанство	43 809	937 374.213	40.68
3	Населени места	3 629	113 731.749	4.93
4	Водни течения и водни площи	2 381	30 841.286	1.34
5	Добив на полезни изкопаеми	112	11 133.446	0.48

6	За нуждите на транспорта	1 340	14 851.376	0.65
	Общо	317 024	2 304 320.094	100.00

Баланс по видове собственост-Таблица №2

№	Вид собственост	Имоти бр.	Площ (дка)	Площ %
1	Държавна публична	3 813	99 693.443	4.33
2	Държавна частна	22 250	547 243.263	23.59
3	Общинска публична	13 237	63 730.523	24.813
4	Общинска частна	39 278	567 887.877	3.59
5	Частна	225 657	795 244.700	33.63
6	Обществени организации	-	-	0.31
7	Чужди физически и юридически лица	38	174.134	0.007
8	Религиозни организации	188	7 957.854	0.35
9	Съсобственост	-	-	-
10	Стопанисвани от общината	7 542	72 314.313	3.13
11.	Смесена	2 808	98 262.557	4.26
12.	Юридически лица	1 462	20 791.13	0.6
	Общо	317 024	2 304 320.094	100.00

ЗА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ

Баланс по видове територии по предназначение-Таблица №3

№	Вид територия	Имоти бр.	Площ (дка)	Площ %
1	Друг/неуточнен	7	129.900	0.01
2	За нуждите на селското стопанство	308 758	1 278 388.600	50.35
3	За нуждите на горското стопанство	27 396	1 133 811.800	44.66
4	Населени места	9 953	78 950.500	3.11
5	Водни течения и водни площи	2 560	27 915.700	1.10
6	Добив на полезни изкопаеми	85	5 259.300	0.21
7	За нуждите на транспорта	985	14 559.200	0.57
	Общо	349 744	2 539 015.000	100.00

Баланс по видове собственост-Таблица №4

№	Вид собственост	Имоти бр.	Площ (дка)	Площ %
1.	Друг/неуточнен	402	640.000	0.03
2	Държавна публична	2 638	228 272.100	8.99
3	Държавна частна	12 447	783 020.700	30.84
4	Общинска публична	16 160	75 969.500	2.99
5	Общинска частна	44 098	425 470.000	16.76
6	Частна	247 812	571 532.700	22.51
7.	Кооперативна	2	5.500	0.00

7	Обществени организации	2 202	133 342.700	5.25
8	Чужди физически и юридически лица	33	114.200	0.00
9	Религиозни организации	131	83 094.900	3.27
10	Съсобственост	4 081	76 846.700	3.03
11	Стопанисвани от общината	19 738	160 705.900	6.33
	Общо	349 744	2 539 015.000	100.00

Нарушени територии за възстановяване и рекултивация на хвостохранилища, депа за отпадъци:

На територията на РИОСВ-Перник съществуващи депа за производствени отпадъци са три /3 бр./ - сгуроотвалите „7-ми септември” и „Кудин дол”, собственост на „Топлофикация-Перник” АД, гр.Перник, община Перник и сгуроотвал „Каменик”, собственост на ТЕЦ „Бобов дол” ЕАД, с.Големо село, община Бобов дол.

ТЕЦ „Република“ към „Топлофикация-Перник“ АД - сгуроотвали „7-ми септември“ и „Кудин дол“

Нарушените терени от сгуроотвалите са 140,0 ха, като „7-ми септември“ е 96,2 ха /заедно с рекултивираната помощна секция/ и „Кудин дол“- 43,0 ха. На площадката до действащите сгуроотвали се намира и помощна секция на „7-ми септември“, т.н. „Малко шламоохранилище“, на което е извършена рекултивация на площ - 28,2 ха и предадена за ползване като пасище.

„Сгуроотвал 7-ми септември“ За Сгуроотвал „7-ми септември“ на Топлофикация Перник АД има издадено КР № 296-НО/2008г. С Решение № 296-НО-ИО-А1/2013г.на ИАОС е актуализирано КР №296-НО-2008г., което влиза в сила на 10.06.2013г. Изменението касае Условие №16. Прекратяване на работата на инсталациите или на части от тях - срокове за извършване техническата и биологическата рекултивация.

Съгласно Условие 16.9.1. от КР на оператора е разрешено да извършва техническа рекултивация чрез намяване на производствени отпадъци, образувани от ТЕЦ „Република“ *в срок до 31.12.2015г.* Съгласно условие 16.9.3 от КР *от 01.01.2016г.* операторът следва да използва за техническата рекултивация земни маси или други подходящи материали, вкл. разкривки от рудници. Крайният срок за приключване на техническата рекултивация на цялата територия на Сгуроотвал „7-ми септември“, съгласно Условие 16.9.7. от КР *е до 31.12.2016г.*

При извършена проверка по КР се установи, че е изградена дигата по цялата дължина на сгуроотвала – 2 265 м. от II-ри етап от техническата рекултивация. Не е извършен III етап от рекултивация.

Операторът не спазва условия от КР по отношение на срока за извършване на техническата рекултивация, както и по отношение на разрешените използвани материали за целта.

„Топлофикация-Перник“ АД извършва и в момента техническа рекултивация на сгуроотвал „7-ми септември” чрез намяване на отпадъци от сгурия, пепелина и от десулфуризация на отпадъчни газове, а не посочените в условие 16.9.3. да използва земни маси или други подходящи материали, вкл. разкривки от рудници.

За установеното нарушение на дружеството е съставен АУАН № 008/2016г.

Сгуроотвал „Кудин дол“ е помощна клетка на сгуроотвал „7-ми септември“. За сгуроотвал Кудин дол има издадено КР № 297-НО/2008 г.

Съгласно Условие 16.6 от КР срока на експлоатацията на сгуроотвала е до *31.12.2014г.* Съгласно Условие 16.9.1 от КР срока на техническата рекултивация трябва да се извърши до *31.12.2015г.* Операторът е представил в РИОСВ-Перник в изпълнение на условие 16.2 от КР план за закриване на сгуроотвала и график за изпълнението му.

При извършена планова проверка по КР на обекта, се установи че през 2015г. не е намивано на отпадъци от сгурия, пепелина на сгуроотвала. Не са започнати дейности по изпълнение на техническа рекултивация, съгласно изготвения план за закриване до края на 2015г.

При извършена повторна проверка от експерти на РИОСВ-Перник по изпълнение на плана за закриване на сгуроотвала, се установи, че е прекъсната връзката между тръбопровода, довеждащ сгуропепелна маса от площадката на ТЕЦ „Република“ до сгуроотвал „Кудин дол“. Демонтирана е част от сгуропровода с обща дължина около 0,5 м. в източната част на сгуроотвала. *Не е извършвана* техническа рекултивация на сгуроотвала.

За установеното нарушение на дружеството е съставен АУАН № 011/2016г.

ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД - сгуроотвал „Каменик“

За сгуроотвал „Каменик“ дол има издадено КР № 502-НО/2014 г. Нарушеният терен от сгуроотвала е 593,2 дка. Изградените диги са затревени.

Депото е в процес на изграждане на етапна дига 10 до достигане на кота 655, съгласно представено Разрешение за строеж №6 от 30.04.2013г. за подобект: Етапна дига №10. След приключване на дигата и въвеждането ѝ в експлоатация дружеството ще започне изграждане на ново депо с основа върху изградената дига 10 с кота 655, съгласно представено Разрешение за строеж № 2 от 22.04.2015г., на основание чл.148, ал. 1 и 2 от ЗУТ.

В момента се намира във втора секция на сгуроотвала за запълване на свободните обеми и достигане на кота 655 на сгуроотвала.

Операторът *не е изпълнил* Условие 16 по отношение сроковете за експлоатация на първа и втора секция и извършване на техническа рекултивация на съществуващото депо:

- срок на експлоатация на първа секция до *01.01.2013г.*; Срок на извършване на техническа рекултивация до *01.10.2014г.*

- срок на експлоатация на втора секция до 31.12.2014г. Срокът на техническа рекултивация на втора секция не е изтекъл /01.01.2016г./

За неизпълнение на Условие 16, на дружеството ще бъде съставен АУАН.

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

През 2004г. Изпълнителната агенция по околна среда и води разработи и внедри нова мониторингова система на база мрежа 16 x 16 кв.км., като в пресечните точки са определени пунктовете на почвения мониторинг. Мониторинговата система се извършвана три нива:

- Първо ниво – широкомащабен мониторинг
- Второ ниво – мрежите за кисляване и засоляване
- Трето ниво – локални замърсители - дифузно почвено замърсяване от земеделски източници

Целта на новата мониторингова система е да се обхванат по-големи територии от почвените различия, намиращи се на територията на страната.

Почвеното пробонабиране и анализите се извършват от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС).

I. Пунктове от мониторинговата мрежа I ниво пробонабрани през 2015 г. са 5бр.:

- Цървеняно, община Кюстендил;
- с.Ветрен, община Невестино;
- с. Долна Мелна, община Трън;
- с. Главановци, община Трън;
- с.Калище, община Ковачевци.

II. Пунктове от мониторинговата мрежа II ниво (кисляване и засоляване) пробонабрани през 2014 г. са:

1. Дупница – кисляване

Показателите за изпитване са рН (H₂O), тежки метали и металоиди (мед, цинк, олово, кадмий, арсен, хром, никел и живак), орг. и общ въглерод, общ азот, фосфор, 16 полициклически ароматни въглеводороди, полихлорни бифенили и хлорорганични пестициди.

Почвите на територията на РИОСВ Перник са в добро екологично състояние по отношение на замърсяване с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители (Полиароматни въглеводороди, Полихлорирани бифенили и Хлорорганични пестициди).

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

С изменение на Закона за подземните богатства от март 2011г., Министерството на икономиката и енергетиката е държавният орган, отговорен за упражняване на контрол върху дейностите по добиване на подземни богатства, включително и изпълнението на проекти за рекултивация.

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

В отчетеният период на територията на РИОСВ-Перник няма регистрирани случаи на замърсяване на площи в резултат употребата пестициди.

В област Перник залежалите растително защитни препарати са събрани в 98 бр. ББ кубове. ББ кубовете са разположени в землищата на селата Селищен дол - 6бр., Мещица-9 бр., Богданов дол-1 бр., гр. Трън-3 бр., с. Елов дол-14 бр., гр. Брезник-18 бр., с. Кошарево – 12 бр., с. Стефаново – 35 бр. и 1 бр. склад в с. Бегуновци, община Брезник

В област Кюстендил залежалите растително защитни препарати са събрани в 2 бр. централизиранни складове, отговарящи на изискванията за съхранение на опасни отпадъци в с. Драговищица, община Кюстендил и с.Паничарево, община Бобов дол.

През отчетния период 2015г., РИОСВ е извършила проверки на 4 бр. площадки за съхранение на ББ кубове в общините Брезник, Радомир и Дупница.

За останалите общини в РИОСВ-Перник е получена информация от кметовете на общини за състоянието на ББ кубове и складовете за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита. ББ кубовете са в добро състояние;

По отношение състоянието на складовете за съхранение на пестициди:

- Складът в с. Драговищица – е в лошо състояние, със срутена горна част от стена, течаш покрив, нарушена цялост на бетонова подова повърхност, неукрепени и незатварящи се плътно метални врати и решетки на прозорците.

През 2015г., с писмо РИОСВ-Перник е дала предписание на кмета на община Кюстендил със срок до 15.02.2016г. за укрепване на склада. По изпълнение на предписанието Община Кюстендил е изготвила количествена стойностна сметка за необходимия ремонт и е възложила на фирма извършване на строително монтажни работи /СМР/.

- Складът в с. Паничарево, община Бобов дол е в добро състояние, прозорците са укрепени с метални решетки, заключен, ограден, осигурена е 24 часова охрана на обекта.

- Складът в с. Бегуновци, община Брезник е в лошо състояние, склада е заключен, има счупени прозорци, покривната конструкция е нарушена. Дадено е предписание на председателя на ЗКПУ „Взаимопомощ“ за укрепване на склада.

В таблиците по долу поместваме информация за количествата пестициди, както и състоянието на складовете за съхранение на препарати за растителна защита (ПРЗ) на територията на РИОСВ.

Складове за съхраняване на препарати за растителна защита (ПРЗ)

№	Местоположение на складовете			Състояние на складовете						Количество на ПРЗ в кг (литър)					
	Населено място	Община	Собственик	Охраняеми/неохраняеми	добро/лошо	ликвидирани/ преместени през текущата година				С известен произход		С неизвестен произход		Общо количество (кг, литър)	
						в Б-Б кубове		в централизирани складове							
						брой	Количества ПРЗ	брой	Количества ПРЗ	твърди	течни	твърди	течни	твърди	течни
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1.	с. Драговищица	Кюстендил	Община Кюстендил	охраняем	лошо					-	-	115605	20 395	115 605	20 395
3.	с. Паничарево	Бобов дол	Община Бобов дол	охраняем	добро					-	-	96 000	11 740	96 000	11 740
	с. Бегуновци	Брезник	ЗКПУ „Взаимопомощ“	охраняем	лошо									15 000т.	

Б-Б кубове и количествата ПРЗ (налични на територията на РИОСВ до текущата година)

№	Местоположение на Б-Б кубовете		Количество на ПРЗ в кг (литър)
	Населено място	Община	
1	2	3	4
1.	с.Селищен дол	Перник	24 000
2.	с.Мещица	Перник	36 000
3.	с.Богданов дол	Перник	4 000
4.	гр.Трън	Трън	12 000
5.	с.Елов дол	Земен	56 000
6.	гр.Брезник	Брезник	72 000
7.	с.Кошарево	Брезник	48 000
8.	с.Стефаново	Радомир	140 000
9.	с.Пиперево	Дупница	41 390

5. Замяряване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти

През отчетният период не е регистрирано замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти.

6. Ерозия на почвите

Водоплощна ерозия на територията на области - Перник и Кюстендил, 2012г.

Източник: Изпълнителна агенция по околна среда, 2014 г.

Съгласно действащите международни стандарти - мерните единици

- за площ - хектари (ha),
- за загуба на почва - тона (t). Задължително е да се използват в публикациите!

Резултатите се получени на базата на използвания в ИАОС математически модел за изчисляване на водоплощната ерозия и уравнението USLE (<http://www.fao.org/docrep/t1765e/t1765e0e.htm>). Отнасят за 2012 година.

Данни за състоянието на земеделските земи в общините на области: Перник и Кюстендил - засегнати **водоплощна ерозия**. Данните са изчислени за всяка община и общо за цялата област по:

- територии (ha);
- процент от територията (%);
- почвени загуби (t/y);
- средно годишна интензивност на водоплощната ерозия (t/ha/yr)

Степени на интензивност на действителния риск от водоплощна ерозия - (легенда):

Степен (код)	Степен на ерозионен риск
0	
1	Слаб (< 1 t/ha/y)
2	Слаб до умерен (1.01 - 5 t/ha/y)
3	Умерен (5.01 - 10 t/ha/y)
4	Умерен до висок (10.01 - 20 t/ha/y)
5	Висок (20.01 - 40 t/ha/y)
6	Много висок (> 40.01 t/ha/y)

Цифрите в червен цвят в таблицата представляват средногодишния интензитет на водоплощната ерозия на територията на областта (t/ha/yr) и не са сумарна стойност.

Област Перник

Степен(код)	Територия (ha)	Ср.годишна интензивност на водоплощната ерозия (t/ha/yr)	Почвени загуби (t/y)
0	29346	0.00	0.00
1	73609	0.49	35994
2	67751	1.85	125413
3	31589	7.27	229739
4	29852	13.61	406394
5	6046	25.65	155054
6	1460	51.62	75363
Общо	239653	4.29	1027957

С най-висок риск от водоплощна ерозия са териториите в общините: Земен, Радомир и Трън на местата, в които релефа има по-голям наклон, следва община Перник

Област Кюстендил

Степен(код)	Територия (ha)	Ср.годишна интензивност на водоплощната ерозия (t/ha/yr)	Почвени загуби (t/y)
0	81183	0.00	0.00
1	72210	0.34	24633
2	59085	1.73	102161
3	32696	7.52	245883
4	43004	13.58	584087
5	14072	25.78	362780
6	3721	58.98	219469
Общо	305971	5.03	1539013

С най-висок риск от водоплощна ерозия са териториите в общините: Кюстендил, Бобошево, Бобов дол и Дупница на местата, в които релефа има по-голям наклон, следва общините Кочериново и Рила.

Мерки за ограничаване на водоплощната ерозия

През 2012 г. Изпълнителна агенция по горите е извършила следните дейности, свързани със залесяването и защитата на горските територии от ерозия:

- регистриране на 54 базови източници за производство на семена и други горски репродуктивни материали (ГРМ);
  - изготвяне на национален списък на регистриране на базовите източници във връзка с изпълнение на Директива 1999/105/ЕО;
- издаване на 177 сертификата за идентификация на произхода на ГРМ;
- качествяване на 305 партиди семена;
- регистриране на двама доставчици на ГРМ;
  - извършване на 703 контролни проверки по състоянието на регистрираните базови източници на ГРМ;
- поддържане в добро състояние на 16,9 ha тополови и върбови маточници;
- производство на 36,1 хил. броя тополови фиданки за залесяване.

Ветрова ерозия на територията на области - Перник и Кюстендил, 2012 г. Източник:

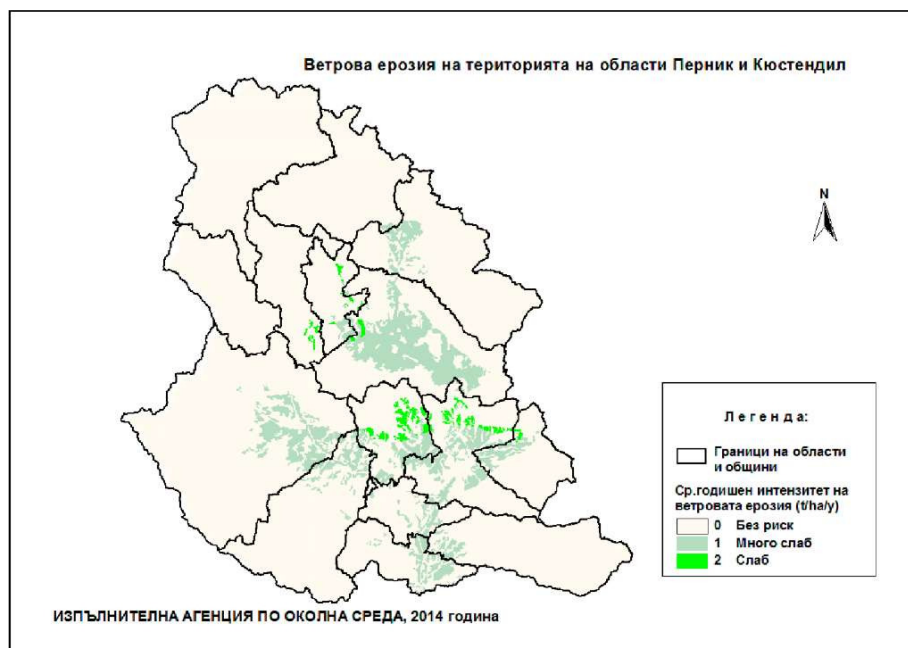
Изпълнителна агенция по околна среда, 2014 г.

Според използваният в ИАОС модел за оценка на ветровата ерозия, който е базиран на уравнението WEQ (<http://www.weru.ksu.edu/nrcs/weq.html>) рискът от ветрова ерозия на разглеждана територия може да се степенува в зависимост от скоростта на вятъра, почвените условия, различни климатични фактори, като валежи, влажност и др.

Степен на риск от ветрова ерозия	Интензитет (t/ha/y)
1) Мн. слаб	0.10 - 0.50
2) Слаб	0.51 - 1.00
3) Слаб до умерен	1.01 - 2.00
4) Умерен	2.01 - 10.00
5) Умерен до висок	10.01 - 20.00
6) Висок	20.01 - 50.0
7) Много висок риск	> 50.01

Съгласно действащите международни стандарти - мерните единици

- за площ - хектари (ha),
- за загуба на почва - тона (t).

Област Перник

Степен	Ниви	Други територии	Общо
Площи (ha)	22800.19	224099.30	246899.49
% (ha)	9.24	90.77	100.00
Почвени загуби (t)	2749567.14	0.00	2749567.14

Със слаб риск от ветрова ерозия и интензивност до 1 t/ha/y са общините Ковачевци и Земен. С много слаб риск от ветрова ерозия до 0.5 t/ha/y са общини Радомир и Перник.

Област Кюстендил

Степен	Ниви	Други територии	Общо
Площи (ha)	34350.30	277659.63	312009.93
% (ha)	11.01	88.99	100.00
Почвени загуби (t)	10601875.48	0.00	10601875.48

Със слаб риск от ветрова ерозия и интензивност до 1 t/ha/y са общините Бобов дол и Дупница. С много слаб риск от ветрова ерозия до 0.5 t/ha/y са общини Сапарева баня, Кюстендил, Кочериново и Бобошево.

Политики за ограничаване на почвената ерозия

През последните години се провежда последователна политика за ограничаване на процеса в няколко направления:

- ежегоден мониторинг, провеждан от Изпълнителната агенция по околна среда за територията на цялата страна, данните от който се използват за планиране ползването на земите по начин, ограничаващ процесите на ерозия;
- информирание и подпомагане на земеделските производители при планиране на ползването в дадено стопанство от регионалните структури на МЗХ /Национална служба по съвети в земеделието (НССЗ);
- спазване на добрите земеделски и екологични условия МЗХ;
- подкрепа на земеделските производители чрез компенсаторни плащания за дейности, ограничаващи процеса МЗХ/НССЗ.

По Програма за развитие на селските райони 2007-2013 г. се подпомагат редица дейности, които са свързани с опазване на почвите. По подмярка „Опазване на почвите и водите“ от Програмата за развитие на селските райони до момента (2008-2012г.) има подадени 472 заявления от земеделски производители за дейности свързани с опазване на почвите от ерозия.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

На територията на РИОСВ Перник има 1 пункт-в Дупница за вкисляване на почвата, от който пункт се взема всяка година.

При пункта в гр.Дупница и в горния 0-20 cm хоризонт $V_3=99,64\%$, и в по- долулежащия 20-40 cm / $V_3=99,5\%$ хоризонт има висока степен на наситеност с бази. Пункта в Дупница е силно вкислен само в горния 0-20 cm почвен хоризонт. Пробовземането се извършва един път годишно - месец септември. От всеки опорен пункт се вземат 8 броя проби от 4 точки в две дълбочини- 0 -20 см. и 20 - 40 см. Пробите се вземат ръчно с почвена сонда. Количество на всяка проба трябва да бъде не по- малко от 300 гр.

Наблюдението се извършва по следните параметри: -

вкисляване

вредна киселинност- pH (KCl)

обменни йони- H^+ , Al^1 , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+}

степен на наситеност на почвите с бази $V_3\%$ (изчислява се)

Мерки за преодоляване на проблемите:

За ограничаване на развитието на процеса на вкисляване при обработваемите почви е необходимо прилагане на подходящи модели на торене. При изоставените терени се налага ограничаване на процесите на ерозия, прилагане на стопански решения за увеличаване на почвеното плодородие и извършване на варуване съобразно конкретните условия на засегнатите площи.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански отпадъци)

- Информация за налични замърсявания от нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и предприети мерки има в Раздел отпадъци.

9 . Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ

На територията на Пернишка област екологично замърсените земи с цинк и олово, съгласно ПМС № 50/10.03.1993г. (ДВ бр. 24/ 26.03.1993г.), са общо 2 500дка, разпределени както следва: кв. ”Църква” гр. Перник - 1500дка; с. Кралев дол - 500дка; кв. ”Калкас” гр. Перник - 500дка. Като източник на замърсяването е посочена “Стомана” – АД, гр. Перник.

Почвите на територията на Област Кюстендил в голямата си част са чисти от замърсители с тежки метали, с изключение на землищата на селата Гюешево и Преколница, община Кюстендил, за където разполагаме с данни за замърсени с тежки метали терени – с олово над ПДК площи с размери от 2 и 5 дка, и с цинк над ПДК – 47 дка. Данните са получени

от провеждания годишен мониторинг, данни от доклад по ОВОС, както и контролни пробовземания от изминалите 7 – 8 години.

Предвид резултатите от провеждания почвен мониторинг по широк спектър от показатели, действащото законодателство, провежданите дейности от наша страна включващи превантивен, текущ и последващ контрол на производствени обекти и на оператори с издадени комплексни разрешителни, както и при реализация на проекти за рекултивация дават основание да се даде положителна оценка за състоянието на почвите.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

1. Защитени територии

Според Закона за защитените територии (обн. ДВ бр. 133 /1998 г.), защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

В България категориите защитени територии са шест:

Резерват - строго защитена територия, забранена е всякаква човешка дейност;

Национален парк - силно защитена, някои дейности са позволени;

Природна забележителност - опазване на природни форми, дейности позволени;

Поддържан резерват - разрешени дейности с консервационна цел;

Природен парк - устойчиво взаимодействие на хора и природа;

Защитена местност - опазване на местообитания и устойчиво ползване на ресурси.

В границите на тези територии се опазва голямо разнообразие от уникални за страната и Европа екосистеми, редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, както и скални феномени, пещери, ждрела. Влажните зони с международно значение, с малки изключения, също са поставени под закрила.

Подробна информация за всяка защитена територия може да бъде намерена в базата данни за защитените територии на страницата на МОСВ и ИАОС:

<http://eea.government.bg/zpo>.

Защитени територии в границите на РИОСВ - Перник.

Към 31.12.2014 г. в на територията на РИОСВ-Перник са обявени 28 броя защитени територии в следните категории:

Резервати и поддържани резервати:

✓ С цел опазване на вековни букови гори и консервационно значими видове съобщества и екосистеми в Осоговската планина е обявен един *резерват* - „*Църна река*”, в землището на с. Сажданик, община Кюстендил. Резерватът е обявен за защитена територия със Заповед 876/25.11.1980 г. и площта му е 196.43 ха. Резерватът попада в границите на защитени зони от мрежата Натура 2000: BG 0001011 „Осоговска планина” - защитена зона за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна и в границите на BG0002079 „Осогово” защитена зона за опазване на дивите птици. Отдалечеността на резервата, както и липсата на пътища намалява да голяма степен антропогенното влияние върху видовете, предмет на опазване в територията му.

Вековни букови дървета в Резерват „Църна река“

✓ С постановление на Министерския съвет №6660 от 1949 г. в землището на с. Църварица, община Невестино, в северозападната част на Влахина планина е обявен резерват – „Габра“ с площ 49 ха и разширен със Заповед № 2608/14.12.1960 г. на председателя на Главно управление на горите на 89.5 ха с цел опазване на естествена популация от черен бор - типичен само за този район, с извънредно ценни качества- прави гладки дървета със средна височина около 25 м., а отделни екземпляри и над 35 м. Средната възраст на боровата гора е 300 години. Наред с черния бор в дървесния състав на гората се срещат бук, зимен дъб, македонски дъб, цер, благун, шестил, планински явор, дива череша, круша и други единични дървета. Със Заповед № РД-364/15.10.1999 г. на Министъра на околната среда и водите защитената територия е прекатегоризирана в *поддържан резерват*, а на основание Заповед РД-350/08.04.2010 г. на Министъра на околната среда и водите е издаден акт за държавна собственост на ПР „Габра“ с площ 89.3 ха. Поддържаният резерват попада в границите на ВГ 0001013 „Скрино“ - защитена зона за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна.

Подържан резерват „Габра“

✓ Със Заповед 318/20.02.1961г. с цел опазване на уникални находища на растителния свят на територията на област Перник е обявен *подържан резерват* „Острица“ с площ 136.6 ха. Резерватът е разположен в землището на с. Кралев дол, община Перник, землището на гр. Перник и землището на гр. Радомир. За защитената територия е изготвена карта с имотите по землища и община с цел актуализирането на общата площ на поддържаения резерват. Поддържаеният резерват попада в границите на BG 0001375 „Острица“ - защитена зона за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна.

2. Защитени територии

Според Закона за защитените територии (обн. ДВ бр. 133 /1998 г.), защитените територии са предназначени за опазване на биологичното разнообразие в екосистемите и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни или забележителни обекти на неживата природа и пейзажи.

В България категориите защитени територии са шест:

Резерват - строго защитена територия, забранена е всякаква човешка дейност;

Национален парк - силно защитена, някои дейности са позволени;

Природна забележителност - опазване на природни форми, дейности позволени;

Поддържаен резерват - разрешени дейности с консервационна цел;

Природен парк - устойчиво взаимодействие на хора и природа;

Защитена местност - опазване на местообитания и устойчиво ползване на ресурси.

В границите на тези територии се опазва голямо разнообразие от уникални за страната и Европа екосистеми, редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, както и скални феномени, пещери, ждрела. Влажните зони с международно значение, с малки изключения, също са поставени под закрила.

Подробна информация за всяка защитена територия може да бъде намерена в базата данни за защитените територии на страницата на МОСВ и ИАОС: <http://eea.government.bg/zpo>.

Защитени територии в границите на РИОСВ - Перник.

Към 31.12.2015 г. в на територията на РИОСВ-Перник са обявени 28 броя защитени територии в следните категории:

Резервати и поддържани резервати:

✓ С цел опазване на вековни букови гори и консервационно значими видове съобщества и екосистеми в Осоговската планина е обявен един *резерват* - „Църна река”, в землището на с. Сажданик, община Кюстендил. Резерватът е обявен за защитена територия със Заповед 876/25.11.1980 г. и площта му е 196.43 ха. Резерватът попада в границите на защитени зони от мрежата Натура 2000: BG 0001011 „Осоговска планина” - защитена зона за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна и в границите на BG0002079 „Осогово” защитена зона за опазване на дивите птици. Отдалечеността на резервата, както и липсата на пътища намалява да голяма степен антропогенното влияние върху видовете, предмет на опазване в територията му.

✓ С постановление на Министерския съвет №6660 от 1949 г. в землището на с. Църварица, община Невестино, в северозападната част на Влахина планина е обявен резерват –„Габра” с площ 49 ха и разширен със Заповед № 2608/14.12.1960 г. на председателя на Главно управление на горите на 89.5 ха с цел опазване на естествена популация от черен бор - типичен само за този район, с извънредно ценни качества- прави гладки дървета със средна височина около 25 м., а отделни екземпляри и над 35 м. Средната възраст на боровата гора е 300 години. Наред с черния бор в дървесния състав на гората се срещат бук, зимен дъб, македонски дъб, цер, благун, шестил, планински явор, дива череша, круша и други единични дървета. Със Заповед № РД-364/15.10.1999 г. на Министъра на околната среда и водите защитената територия е прекатегоризирана в *поддържан резерват*, а на основание Заповед РД-350/08.04.2010 г. на Министъра на околната среда и водите е издаден акт за държавна собственост на ПР „Габра“ с площ 89.3 ха. Поддържаният резерват попада в границите на BG 0001013 „Скрино“ - защитена зона за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна.

Поддържан резерват „Габра“

✓ Със Заповед 318/20.02.1961г. с цел опазване на уникални находища на растителния свят на територията на област Перник е обявен *поддържан резерват* „Острица“ с площ 136.6 ха. Резерватът е разположен в землището на с. Кралев дол, община Перник, землището на гр. Перник и землището на гр. Радомир. За защитената територия е изготвена карта с имотите по землища и община с цел актуализирането на общата площ на поддържания резерват. Със Заповед № РД-41/10.01.2015 г. на Министъра на околната среда и водите е актуализирана площта на ПР „Острица“ – 1359.88 дка. Поддържаният резерват попада в границите на ВГ 0001375 „Острица“ - защитена зона за опазване на природните местообитания, дивата флора и фауна.

Поддържан резерват „Острица“ - богатство и многообразие на растителни видове.

Защитени местности:

Защитените местности в Пернишка и Кюстендилска област са 12 броя. Общата площ на защитените местности, обявени са с цел опазване на находища на редки растения и на растителни и животински видове е 1719.2 ха, от които 167.8 ха е водна площ .

С финансови средства на ПУДООС през 2015 г. са нанесени границите и ограниченията в КВС и са издадени скици на имотите попадащи в следните защитени територии, обявени за защитени местности по проекта “Пилотна мрежа от малки защитени територии за видове от българската флора по модела “растителни микрорезервати”:

✓ «Находище на блатен плаун – с. Драгойчинци» обявена със Заповед РД-143/18.02.2014 за опазване на растителния вид Блатен плаун (*Lycopodiella inundata* (L.) Holub) и неговото местообитание е отразена в КВС за землището на с. Драгойчинци, община Трекляно, област Кюстендил;

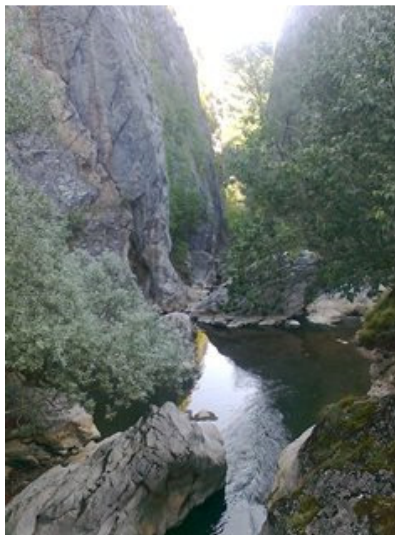
✓ ЗМ „Находище на анасонов лопен – село Вуково“ обявена със Заповед № РД-638/14.08.2013г. за опазване на растителния вид Анасонов лопен (*Verbascumanisophyllum* Murb.) и неговото местообитание е отразена в КВС за землището на с. Вуково, община Бобошево, област Кюстендил;

✓ ЗМ „Находище на вълнестоцветно сграбиче“, обявена със Заповед № РД-205/04.03.2013 г. за опазване местообитанието на растителния вид Панчичево секирче (*Astragalus dasyanthus* Pall.) е отразена в КВС за землището на гр. Бобошево, община Бобошево, област Кюстендил

Природни забележителности – 12 бр. с общата площ 105.2 ха. Според целите на обявяване могат да се разделят в групи:

-природни забележителности, обявени с цел опазването на красив ландшафт;

-природни забележителности, обявени за опазване на скални образувания, водопади и пещери;

ПЗ "Ждрелото на р. Ерма",
с. Ломница, общ. Трън .

ПЗ „Янкъвец - Вековна дъбова
гора“ – с. Житуша, общ. Радомир.

Национален парк – част от НП Рила е на територията на община Дупница и община Сапарева баня, обл. Кюстендил.

Природен парк – част от територията на природен парк „Витоша”, прекатегоризиран със Заповед РД 349/14 .07.2000 г. попада в границите на РИОСВ-Перник. За природния и националния парк има изготвени планове за управление и предстои тяхната актуализация.

Подробна таблица на защитените територии в обхвата на РИОСВ-Перник.

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /ха/	Попада в територията на обхвата на следните общини	Приет план за управление
1	Църна река	резерват	изключителна държавна МОСВ	196.4	Кюстендил	не
2	Острица	Поддържан резерват	изключителна държавна МОСВ	135.9	Перник Радомир	не
3	Габра	Поддържан резерват	изключителна държавна МОСВ	89.3	Невестино	не
4	Белите кладенци	ЗМ	Държавна публична МЗХ, ДГС Радомир Общ. публична	128.1	Перник Радомир	не
5	Маноловото	ЗМ	Държавна публична МЗХ ДГС Невестино	92.6	Невестино	не
6	Зеления рид	ЗМ	Държавна публична МЗХ, ДЛС Осогово Общ. публична	258.3	Кюстендил	не
7	Голо бърдо - находище на муховидна пчелица	ЗМ	Общинска публична - Общ. Радомир	10.62	Радомир	не
8	Вековна букова гора с. Граница	ЗМ	Общинска публична - Община Кюстендил	1.3	Кюстендил	не
9	Находище на анасонов лопен-с. Цървеняно	ЗМ	Държавна публична МЗХ - ДЛС Осогово Общ. публич. Общ. Кюстендил	22.36	Кюстендил	

10	Находище на анасонов лопен-село Вуково	ЗМ	Общинска публична, Община Бобошево,	9.7	Бобошево	
11	Лялинци	ЗМ	Общ. публ. Община Трън	6.93	Трън	
12	Находище на вълнестоцветно сграбиче – Бобошево	ЗМ	Държ. публична, МЗХ ДГС Дупница, Общинска публична, Община Бобошево	12.7	Бобошево	
13	Находище на блатен плаун-с. Драгойчинци	ЗМ	Общинска публична, Община Трекляно	8.4	Трекляно	
14	Находище на скална метличина	ЗМ	Държавна публична, МЗХ - ДЛС Осогово	10.6	Кюстендил	
15	Чокльово блато	ЗМ	изключителна държавна МОСВ - 167.82 ха, общински и частни имоти	320	Радомир	не
16	Пещера Духлата	ПЗ	Държавна публична	46.9	Перник	не
17	Ждрелото на р. Ерма	ПЗ	МЗХ ДГС Трън	8.6	Трън	не
18.	„Група секвои“ местност Ючбунар, с Богослов	ПЗ	МЗХ ДЛС Осогово	0.6	Кюстендил	не
19.	Корията-вековна дъбова гора, с. Добри дол	ПЗ	Община Трекляно	0.5	Трекляно	не
20.	Земенски скали	ПЗ	Общ. Кюстендил МЗХ, ДЛС Осогово	13.00	Кюстендил	не
21.	Скакавишки водопад С.Полска Скакавица	ПЗ	МЗХ ДЛС Осогово	0.01	Кюстендил	не
22.	Пещера Ридината, с. Илия	ПЗ	МЗХ ДГС Невестино	4.75	Невестино	не

23.	Водопад Св. Анна	ПЗ	Юридич. Собствен. Църковно настоятелство	1.39	Невестино	не
24.	Водопад Горица	ПЗ	Държавна публ. - МОСВ и Общ. публична	1.1	Сапарева баня	не
25.	Турска леска в м. Косана	ПЗ	Юридич. Собствен. Църковно настоятелство	20.0	Бобшево	не
26.	Находище на див божур м. Янкъовец	ПЗ	Държавна публична МЗХ– ДГС Радомир, Общинска публична, Общ. Радомир	1.2	Радомир	не
27.	Вековна дъбова гора м. Янкъовец	ПЗ	Държавна публична МЗХ– ДГС Радомир	2.2	Радомир	не
28.	ПП „Витоша“	ПП	МЗХ		Перник	да

През 2015г. са поставени нови информационни табели за защитените територии: ЗМ „Вековна букова гора“, ПЗ „Корията“, ЗМ „Чокльово блато“.

На територията на РИОСВ - Перник през 2015 г. са извършени 34 проверки в защитени територии, като 32 от тях са планови, 2 са по инвестиционни предложения на граждани. В годината не е констатирано изменение в здравословното състояние на горите, предмет на опазване в защитените територии. Няма установени увреждания, вследствие на нападение от вредители в естествените горски насаждения, както и вследствие от природни бедствия.

За разлика, при естествените иглолистни и широколистни насаждения в изкуствено създадените иглолистни култури от бял бор, нарастват площите засегнати от нападение от върхов корояд, което предполага извършване на санитарна сеч с интензивност 100%, съгласувана от РИОСВ - Перник с писма по чл. 2, ал. 2 от Наредбата по ОС.

На територията на община Перник в с. Боснек, през м. май, след сигнал на граждани е констатирано нападение от кафява мечка, вследствие на което са разрушени пчелни кошери и семейства. Преписката е предадена в МОСВ за определяне на обезщетението, което е получил собственикът.

Защитени зони от Национална екологична мрежа Natura 2000

1. Основна концепция за Natura 2000.

В основата на природозащитното законодателство на Европейския съюз стоят две директиви – Директива за птиците (79/402/ЕЕС), приета през 1979 г. и Директива за местообитанията (92/43/ЕЕС), приета през 1992 г. Те са ключови инструменти за

постигане на устойчиво развитие и спиране на загубата на биологично разнообразие. Двете директиви представляват механизъм за определяне, поддържане и защита на най-ценните и застрашени растителни и животински видове на Европейската общност. Те имат за цел да запазят биологичното разнообразие чрез изграждането на мрежа от защитени зони, наречена НАТУРА 2000. Създаването на тази мрежа е най-амбициозната и широко мащабна инициатива за съхраняване на природното богатство в Европа, която изисква участие на всички заинтересовани страни.

Директивата за птиците изисква определяне на специални защитени зони (популярни у нас като „зони за опазване на дивите птици“), а Директивата за местообитанията изисква определяне на Зони от значение за общността (популярни у нас като „зони за местообитанията“), които заедно формират мрежата от зони, наречена НАТУРА 2000. Основните изисквания на тези два нормативни документа на Европейския съюз са пренесени в българското законодателство чрез Закона за биологичното разнообразие (ЗБР). Съгласно закона в страната се обявяват защитени зони като част от националната екологична мрежа. Специалните защитени зони (зони за птиците) са защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от ЗБР, а Зоните от значение за общността (зони за местообитанията) са защитените зони по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗБР. Списъците с природните местообитания и видовете, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в приложения № 1 и № 2 на ЗБР.

Съгласно ЗБР, Министерският съвет на Република България одобрява националния списък със защитени зони. Пълният списък на зоните от националната екологична мрежа „Натура 2000“ е приет на заседания на Министерски съвет (МС) – март 2007 г. (Решение № 122 от 02.03.2007 г., ДВ, бр. 21/09.03.2007 г.), през октомври 2007 г. (Решение № 661/23.10.2007 г.) и през декември 2007 г. (Решение № 802/04.12.2007 г.). Допълнения и изменения на списъците със зони са приети с Решения на Министерски съвет - № 811 от 16.11.2010г. (ДВ, бр.96/2010г.) и № 335 от 26.05.2011г. (ДВ, бр.41/2011г.). Общата площ на покритие на територията на страната от двата типа зони е приблизително 33,9 %. Министерство на околната среда и водите предоставя на Европейската комисия приетия от МС списък със защитени зони, заедно с пълната документация към тях за одобряване.

Одобрените от ЕС зони се обявяват със Заповед на Министъра на околната среда и водите по чл. 12, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие.

В териториалния обхват на РИОСВ - Перник са обявени със Заповед на Министъра на околната среда и води следните **Защитени зони за опазване на дивите птици:**

BG0000113 „Витоша“ с площ 271021,062 дка, обявена със Заповед № РД-763 от 28.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.99 /2008 г.). Границите на зоната се припокриват с границите на защитена зона за местообитания „Витоша“ и на Природен парк „Витоша“.

BG0000495 „Рила“ с площ 779271,68 дка, обявена със Заповед № РД-764 от 28.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.100 /2008 г.). Границите на зоната се припокриват с границите на защитена зона за местообитания „Рила“ и на Национален парк „Рила“.

BG0002079 „Осогово“ с площ 241250,874 дка, обявена със Заповед № РД-780 от 29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.103/2008 г.).

BG0002089 „Ноевци“ с площ 84748,945 дка, обявена със Заповед № РД-808 от 06.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 108 /2008 г.).

BG0002100 „Долна Козница“ с площ 39945,167 дка, обявена със Заповед № РД-810 от 06.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.108 /2008 г.).

BG0002101 „Мешица“ с площ 34163,153 дка, обявена със Заповед № РД-809 от 06.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 108 /2008 г.).

BG0002107 „Бобошево“ с площ 48352,015 дка, обявена със Заповед № РД-781 от 29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, 104 /2008 г.).

BG0002108 „Скрино“ с площ 24947,080 дка, обявена със Заповед № РД-782 от 29.10.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 104 /2008 г.).

BG0002112 „Руй“ с площ 173996,799 дка, обявена със Заповед № РД-554 от 05.09.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 83 /2008 г.).

ЗАБЕЛЕЖКА: Подробна информация и публичен достъп до данните за защитените зони са налични на интернет страницата на **Информационната система за защитените зони от екологична мрежа Natura 2000** <http://natura2000.moew.government.bg>, както и на страницата на РИОСВ – Перник <http://www.pk.riosv-pernik.com>.

В областите Перник и Кюстендил, в обхвата на РИОСВ - Перник попадат следните **Защитени зони опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна:**

Одобрени с Решение на МС Обн. ДВ бр. 21 /2007 г. Решение № 122 /02.03.2007 г.	Защитени зони по директивата за местообитания
	BG0000113 „Витоша” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000113&siteType=HabitatDirective
	BG0000134 „Чокльово блато” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000134&siteType=HabitatDirective
	BG0000294 „Кършалев” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000294&siteType=HabitatDirective
	BG0000295 „Долни Коритен” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000295&siteType=HabitatDirective
	BG0000298 „Конявска планина” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000298&siteType=HabitatDirective
	BG0000314 „Ребро” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000314&siteType=HabitatDirective
	BG0000495 „Рила” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000495&siteType=HabitatDirective
	BG0001375 „Острица” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001375&siteType=HabitatDirective

<p>Одобрени с Решение на МС Обн. ДВ бр. 85 /2007 г. Решение № 661 /16.10.2007 г.</p>	<p>Защитени зони по директивата за местообитания</p>
	<p>BG0000313 „Руй” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000313&siteType=HabitatDirective</p>
	<p>BG0001011 „Осоговска планина” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001011&siteType=HabitatDirective</p>
	<p>BG0001012 „Земен” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001012&siteType=HabitatDirective</p>
	<p>BG0001013 „Скрино” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001013&siteType=HabitatDirective</p>
	<p>BG0001017 „Кървав камък” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0001017&siteType=HabitatDirective</p>
	<p>BG0000308 „Верила” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000308&siteType=HabitatDirective</p>
<p>Одобрени с Решение на МС Обн. ДВ бр. 107 /2007 г. Решение № 802 /04.12.2007 г.</p>	<p>Защитени зони по директивата за местообитания</p>
	<p>BG0000624 „Любаш” http://natura2000.moew.government.bg/Home/ProtectedSite?code=BG0000624&siteType=HabitatDirective</p>

2. Извършена от РИОСВ-Перник работа до момента по обявяване на зоните за местообитанията.

По отношение на подготовката за изготвяне на проекти на заповеди за обявяване на зоните за местообитанията, РИОСВ - Перник е извършила актуализация на данните по Картата на възстановената собственост и Кадастрална карта, по договаряне чрез Министерството на земеделието и храните и Агенцията по геодезия, картография и кадастър за следните зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна: „Острица“, „Ребро“, „Любаш“, „Руй“, „Кървав камък“, „Земен“, „Конявска планина“ и „Чокльово блато“ за всяко от засегнатите землища по общини и области. За приемане на извършената работа по тези зони са проведени 4 междуведомствени комисии с участие на представители на общините, областните дирекции по земеделие, общинските служби по земеделие и структурите на Изпълнителната дирекция по горите. Предстои обявяването им със заповеди на Министъра на околната среда и водите. Предстояща е и актуализацията на засегнатата територия от останалите зони за местообитанията – „Долни Коритен“, „Кършалево“, „Осоговска планина“, „Скрино“, „Верила“.

През 2014 г. и 2015 г. във връзка с указания на МОСВ – НСЗП, са предприети необходимите действия за оповестяване и популяризиране на изготвени проекти на заповеди за обявяване на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0000134 „Чокльово блато” и BG0000295 „Долни Коритен“.

3. Дейности свързани с опазване на биологичното разнообразие в защитените зони по Натура 2000.

3.1. Превантивен контрол.

Въздействието върху състоянието на биологичното разнообразие, предотвратяването и/или ограничаването на евентуалното отрицателно въздействие от реализиране на нови дейности или разширяване на съществуващите, се преценява съобразно разпоредбите на нормативната уредба по околна среда и по-специално – Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС).

През 2015 г. са издадени общо 807 писма по чл. 2, ал. 2 от Наредбата по ОС за инвестиционни предложения, планове, програми, като в т. ч. са съгласувани 470 бр. писма във връзка с горскостопански програми за добив на дървесина от частни гори, 42 бр. за план - извлечения за промяна вида на сечта в държавни горски стопанства, поради наличие на съхнене, вследствие нападение на бялборови култури от върхов корояд, 4 бр. за планове за залесяване.

По реда на Глава II от Наредбата за ОС са издадени 9 бр. решения за преценяване на вероятната степен на значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в защитени зони от мрежа Натура 2000 с характер ”няма вероятност”. По реда на Глава III от Наредбата за ОС във връзка с преценка необходимостта от ОВОС/ЕО са процедурирани общо 45 преписки.

3.2. Текущ и последващ контрол.

РИОСВ-Перник осъществява непрекъснат контрол по спазване на условията в издадените от компетентните органи по околна среда разрешителни документи за изграждане и експлоатация на инвестиционни предложения и дейности.

Ежегодно се провежда и контрол по спазване режима на дейностите в обявените със Заповед на Министъра на околната среда и водите по реда на чл. 12, ал. 6 от Закона за биологичното разнообразие, защитени зони от Екологичната мрежа Натура 2000. През 2015 г. са извършени 18 планови проверки относно спазване на режима на дейностите, съгласно Заповедите на Министъра на околната среда и водите за обявяване на защитени зони за опазване на дивите птици: BG 0002089 „Ноевци”, BG 0002101 „Мещица”, BG 0002112 „Руй”, BG 0002079 ”Осогово”, BG 0002107 „Бобошево”, BG 0002100 „Долна Козница”, BG 0002108 „Скрино”, BG 0000113 „Витоша” и BG 0000495 „Рила”.

Извършени са 17 планови проверки по спазване на условия в издадени Решения по ОС съгласно разпоредбите на чл. 32 от Наредбата за ОС.

Извършени са 9 планови проверки /включително комплексни/ във връзка с контрол на условия в решения по ОВОС и преценки – осъществени процедури по реда на Глава III от Наредбата по ОС.

РИОСВ - Перник ежегодно уведомява Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ по отношение констатирани нарушения на режима на дейностите на обявените защитени зони при ползването и стопанисването на земеделски земи и гори.

4. Участие на експертите от Направление „Биоразнообразие“ в изучаване на биологичното разнообразие и предприемане на мерки за ограничаване на вредното въздействие върху него.

През 2015 г. експерти от направлението приключиха изпълнението на дейности по проект № 5113123-2-687 ”Разработване на планове за управление на защитени зони по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици BG0002099 “Кочериново” и BG0002101 “Мещица”, Референтен № на процедурата: BG161PO005/11/3.1/02/23/, финансиран по приоритетна ос 3 на Оперативна програма”Околна среда “2007-2013 г.” на МОСВ.

Постигната е общата цел на проекта, чрез изготвяне и утвърждаване:

- План за управление на Защитена зона BG0002101 „Мещица“ за опазване на дивите птици , утвърден със Заповед на Министъра на околната среда и водите № РД-365/28.05.2015г.
- План за управление на Защитена зона BG0002099 „Кочериново“ за опазване на дивите птици, утвърден със Заповед на Министъра на околната среда и водите № РД-363/28.05.2015г.

При реализацията му бяха подробно изучени популациите на птиците, предмет на опазване в двете защитени зони и местообитанията им, бяха отчетени факторите, оказващи въздействие върху тях, както и евентуалните заплахи. С разработването на планове за управление, в съответствие с Наредбата за условията и реда за разработване и утвърждаване на Планове за управление на защитени зони (33) от 2009г. са предложени адекватни мерки, опазващи биологичното разнообразие и осигуряващи стабилно и устойчиво планиране във всички сфери на икономическото развитие на територията за периода на действието им.

През 2015г. експерти от РИОСВ-Перник взеха участие в седмото международно преброяване на белия щъркел на територията на следните общини в областите Перник и Кюстендил: Перник, Радомир, Ковачевци, Земен, Брезник, Невестино, Трън. Бяха преброени общо 68 гнезда, 106 възрастни екземпляра и 115 малки. Преброяването беше извършено по методика за мониторинг към НСМБР.

Биологично разнообразие

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство на Република България и включва опазването на представителни природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични, растителни, животински и гъбни видове /както и на тези които са обект на ползване и търговия/ в рамките на Националната екологична мрежа, опазването на генетичните ресурси, регулиране на търговията с екземпляри от застрашени видове от дивата флора и фауна, опазването на вековни и забележителни дървета.

Всяка година на територията на област Перник и област Кюстендил се провежда мониторинг на биологичното разнообразие по утвърден график, като част от Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие. Обекти на мониторинг зимуващи водолюбиви птици и кафява мечка. Целта на провеждания мониторинг е да се установи състоянието и динамиката на популациите, запазването на техния размер и естественото състояние на местообитанията на видовете. Благодарение на ежегодния мониторинг могат да бъдат отчетени евентуалните заплахи и да се направи оценка на неблагоприятните въздействия върху видовете и техните местообитания и предприемане на адекватни мерки за тяхното минимизиране.

Във връзка с провеждането на ежегоден фестивал на маскардните игри в гр. Перник, през 2015г. е проведена кампания за информирането на населението и кметовете на населените места на територията на РИОСВ-Перник за забраните, свързани с използването на защитени животински видове. През 2015г. не са констатираны нарушения, свързани с използването на защитени животински видове при изработването на кукерски маски. Като цяло се наблюдава тенденция към намаляване на броя на нарушенията, свързани с излагането на препарати от защитени животински видове по време на фестивалните шествия.

През 2015г. са извършени регулярни проверки по закона за лечебните растения на следните обекти на територията на област Перник област и област Кюстендил: цветарски магазини, пазари и билкозаготвителни пунктове. Забелязва се тенденция към спад в дейностите по изкупуване на билки, диворастящи плодове и гъби. Закрит е един билкозаготвителен пункт. Няма регистрирани нови билкозаготвителни пунктове. Не са установени нарушения на одобрения годишен квотен режим за събиране на лечебни растения под специален режим на опазване и ползване.

През 2015г. са регистрирани 13 пункта за изкупуване на охлюви в област Перник, /с един по-малко в сравнение с предходната година/, което е показател че няма тенденция към увеличаване или намаляване на броя на лицата, извършващи търговия на градински и лозов охлюв.

На територията на РИОСВ-Перник се намират 89 броя вековни и забележителни дървета. Извършеният текущ контрол през 2015г. е във връзка с тяхното опазване и набиране на информация за тяхното състояние, както и за намиране на нови вековни и забележителни дървета. В резултат на това през 2015г. е обявен за вековен космат дъб землището на с. Брезнишки извор, община Брезник, община Перник.

Космат дъб, с. Брезнишки извор

През 2015г. във връзка с организирането на международна операция срещу незаконния трафик на диви видове растения и животни и по указания на МОСВ, експерти от РИОСВ-Перник извършиха проверки на територията на област Перник и област Кюстендил в зоомагазини, частни колекции и места за отглеждане и развъждане на екземпляри, попадащи в Приложенията на Регламент 338/97 на Съвета, относно защитите на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях /Последно изменен с Регламент (ЕС № 1320/2014г.).

Редовният и последователен контрол повишава ефективността на работата на направление БРЗТЗ към РИОСВ - Перник, съответно информира и спомага за спазване от страна на обществеността на разпоредбите на нормативната уредба по околна среда за опазване на биоразнообразието.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

---

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби.

Съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците (ЗУО - обн., ДВ, бр.53/13.07.2012 г.) РИОСВ-Перник не утвърждава програми за управление на дейностите по отпадъците, изготвени от лицата, при чиято дейност се образуват или третират отпадъци. Кметовете на общини съгласно чл.52 от ЗУО и лицата по чл.14, ал.2 от ЗУО съгласно чл.53 от него, са задължените лица да разработват и изпълняват съответно общински програми за управление на дейностите по отпадъците /ОПУДО/ за територията на съответната община като неразделна част от програмите за опазване на околната среда, изисквани от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и програми в съответствие с изискванията на наредбите по чл.13, ал.1 от ЗУО.

ОПУДО се приемат от общинските съвети на общините и те контролират изпълнението им. Изпълнението на програмите следва да се отчита от кметовете пред общинските съвети ежегодно. Приетите програми, изготвени по отменения ЗУО, запазват своето действие до изтичането на срока им, но не по късно от две години от влизането в сила на действащия ЗУО, т.е. до **14.07.2014 г.** Същият срок се отнася и към приемането на общинските наредби по чл.22 от него. Необходимо е общинските програми за управление на отпадъците да бъдат изготвени в съответствие с новия закон и новите подзаконовни нормативни документи, както и да кореспондират с Националния план за управление на отпадъците за периода 2014 – 2020 г.

Контролираните общини на територията на РИОСВ-Перник през 2015 г. са 13 бр. – шест от област Перник и седем от област Кюстендил. В РИОСВ-Перник е налична следната информация за приети ОПУДО и наредби през 2015 г.:

- Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците за периода до 2020 г. като неразделна част от общинската програма за опазване на околната среда, има община Брезник, приети с решение на ОбС-Брезник през 2015 г. – Решение № 798/27.08.2015 г.

- Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2012-2016 г. има община Сапарева баня, приета с решение на ОбС-Сапарева баня през 2012 г. Срокът на програмата изтича през настоящата 2016 г. и следва да бъде

изготвена нова ОПУДО. До момента на изготвяне на Доклада община Сапарева баня, общините Ковачевци, Трекляно, Трън, Перник, Земен **не са изготвили и представили** нови програми за управление на отпадъците на териториите си.

Общински наредби по чл.22 от ЗУО, приети през 2015 г. с решения на общинските съвети, имат общините Бобошево, Трекляно, Брезник.

Общински наредби по чл.22 от ЗУО *имат изготвени* общините Кюстендил, Бобов дол и Ковачевци, но документите все още не са приети от общинските съвети към момента на изготвяне на доклада. Наредба за управление на отпадъците на територията на община Трекляно е приел Общински съвет-Трекляно с решение № 122/11.0.2015 г. Община Земен притежава наредба по чл.19 от отменения ЗУО и не е започнала действия по промяната ѝ. Останалите общини от региона са приели актуализираните си наредби по чл.22 в предходни години или в началото на 2016 г.

- **Информация за разработването, приемането, актуализирането и изпълнението на програмите за разделно събиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци за лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално**

През 2015 г. в РИОСВ-Перник не са постъпвали документи от дружества с искания за индивидуално изпълнение на задълженията си по отношение на пускани на пазара масово разпространени отпадъци.

- **Информация за изпълнение на задълженията им за разделно събиране на битовите отпадъци, включително отпадъци от опаковки, както и изпълнението им на договорите с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки**

Законът за управление на отпадъците задължава притежателите на отпадъци да осигуряват подходящото им третиране по начин, който не въздейства отрицателно върху околната среда и човешкото здраве. Регламентирани са мерки като обратно приемане на отпадъците, образувани след употребата на масово използваните продукти, екологосъобразното им управление и финансовата отговорност. Принципът “замърсителят плаща” изисква разходите за оползотворяване или обезвреждане на отпадъците да бъдат поети от притежателите им.

Пред общинските администрации в региона стоят нови законодателни предизвикателства, въведени са нови задължения на кметовете в областта на управлението на отпадъците – относно разделното събиране на рециклируемите отпадъци от бита и поэтапното постигане на определените в Закона за управление на отпадъците цели по подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали /хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло/ от домакинствата и други източници, както и задължения, свързани с ограничаване на количествата биоразградими отпадъци за депониране.

Лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, са задължени да организират системи за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване. Тяхно задължение е и постигането на цели за рециклиране и оползотворяване, което може да бъде изпълнено индивидуално чрез обратно приемане на продуктите в местата на продажбата им или чрез колективни системи, представлявани от организации по оползотворяване /ООп/. Такива изисквания съществуват за следните масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и

аккумулятори /НУБА/; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/; излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти /ОМ/; излезли от употреба гуми /ИУГ/.

От тринадесетте /13 бр./ общини от териториалния обхват на РИОСВ-Перник пет са задължените по чл.33 от ЗУО да осигурят системи за **разделно събиране на отпадъци от опаковки /PCO/** – Перник, Радомир, Кюстендил, Дупница и Бобов дол. Всички задължени общини са сключили договори с организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

Община Перник има сключен договор с „Екопак България“ АД, гр.София за PCO от опаковки. Системата включва 148 точки с общо 444 трицветни контейнери, разположени на територията на гр.Перник.

Община Радомир е представила договор за сътрудничество № 36/29.01.2015 г. за разделно събиране на отпадъци от опаковки с „Булекопак“ АД, гр.София и на територията ѝ са разположени цветни контейнери в 44 бр. точки в населеното място.

Община Кюстендил има сключен договор с „Екопак България“ АД за PCO от опаковки. В гр.Кюстендил са разположени 110 точки с общо 330 цветни контейнера. В други шест населени места са разположени по три цветни съда в една точка. Общо за общината - 116 точки с 348 бр. трицветни контейнери.

Община Дупница има сключен договор с „Екопак България“ АД за PCO от опаковки. Системата включва 103 точки с общо 309 трицветни контейнери, разположени на територията на гр.Дупница и още шест населени места.

Община Бобов дол има сключен договор с „Екопак България“ АД за PCO от опаковки на територията на гр.Бобов дол и индустриалните зони. Трицветните контейнери са разположени в 20 точки, общият им брой е 60.

От общините, които *не са нормативно задължени* да извършват разделно събиране на отпадъци от опаковки /с брой на жителите под 5 000 души/, организиране на такава дейност са осъществили следните:

Община Сапарева баня има сключен договор с „Екопак България“ АД - системата включва 32 точки с общо 95 трицветни контейнери, разположени на територията на всичките 5 населени места.

Община Бобошево има сключен договор с „Екопак България“ АД - системата включва 10 точки с по 3 цветни метални контейнера - общо 30 бр., разположени на територията на гр.Бобошево.

Договорът на община невестино с "ЕКОБУЛПАК" АД, гр.София е прекратен от началото на 2015 г.

В приложение „Масоворазпространени отпадъци“ /МРО/ към Доклада са показани актуални данни за процента на обхванатото население от общините в региона на инспекцията, които са въвели системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и др.МРО.

В общините, където са установени системи за РСО, се констатира несъвършенства от различно естество (неизпълнение на задължения по договорите от едната или другата страна, унищожаване /чупене и запалване/ на поставените специализирани цветни контейнери, продължава да се наблюдава смесването на битови отпадъци с рециклируеми отпадъци, събиране на част от отпадъците от съдовете за РСО от физически лица и др.). Установените проблеми са с различен характер – финансов, липса на технически и човешки потенциал за преодоляване на съществуващи затруднения, липса на необходимата култура за осъществяване на целесъобразни действия и др.

През 2015 г. са извършени планови проверки /3 бр./ на обекти, третиращи отпадъци от опаковки – две дружества-подизпълнители на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и дружество, притежаващо документ по чл.35 от ЗУО за третиране на такива:

- проверка на обект за предварително третиране на отпадъци от опаковки /сепарираща инсталация в кв.“Църква“, гр.Перник/, експлоатиран от „Евро Импекс“ ЕООД, гр.София като подизпълнител на „Екопак България“ АД. Отпадъците се събират от системата за разделно събиране в община Перник.

- проверка на обект за предварително третиране на отпадъци от опаковки /сепарираща инсталация в гр.Дупница, собственост на „Екопак България“ АД и балиращи машини за отпадъци от хартиени, картонени и пластмасови отпадъци, както и съоръжение за предварително третиране на стъклени опаковки/, експлоатиран от „Феникс-Дупница“ ООД, гр.Дупница като подизпълнител на „Екопак България“ АД. Отпадъците се събират от системите за разделно събиране в общините Дупница и Кюстендил.

- проверка на обект за предварително третиране на отпадъци от опаковки /сепарираща инсталация в гр.Батановци, община Перник/, експлоатиран от „Екостил-Е“ ЕООД, гр.Перник, притежаващо разрешение за дейности с отпадъци по чл.67 от ЗУО. Отпадъците се събират от юридически лица.

При проверките не се установиха несъответствия с нормативните изисквания.

Във връзка с получено писмо от МОСВ в РИОСВ-Перник с вх.№ 04-01-261/01.09.2015 г. експерти от направление „УООП“ извършиха 13 бр. проверки в периода 01.09. - 20.09.2015 г. в търговски обекти в три общини от региона /Перник, Дупница и Сапарева баня/ във връзка с установяване на изпълнение на изискванията на чл.1а от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци (обн., ДВ, бр.53/2008 г., изм. ДВ, бр.75/02.10.2012 г.) относно пускани на пазара полимерни торбички. Проверените търговски обекти са магазини за продажба на дребно на хранителни стоки, алкохолни и безалкохолни напитки, козметични и

перилни препарати, магазини за продажба на дребни артикули и домашни потреби /магазини тип „Левче“/, магазини за продажба на плодове и зеленчуци, магазин за продажба на насипно кафе и шоколадови изделия и магазин за продажба на спортни стоки. При извършените проверки се констатира, че полиетиленовите торбички, които са разпространени на пазара, са производство на „Меганорт“ ООД, гр.Велико Търново, „Екопол“ ЕООД, гр.София, „Шопинг бегс“, гр.Асеновград, „Грийнпласт“ ЕООД, „Екстрапак“ ООД, гр.Велико Търново, „Гази“ ООД, гр.София, „Севпак“ ЕООД, гр.София, „Идеал Пласт“ ООД и „РА Тийм Трейд“ ООД, гр.София. На общата опаковка на всички торбички има данни за производител, размери, дебелина на торбичките, както и е отбелязано, че същите са за „многократна употреба“. За предлаганите полиетиленови торбички не се дължи продуктова такса. РИОСВ-Перник не е давала предписания и няма наложени санкции на проверените дружества, тъй като при направените проверки не са констатирани нарушения. За резултатите от проверките е изпратена информация в МОСВ.

Разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/.

През годината са извършени проверки на 27 площадки на дружества, на които се образуват отпадъци от дейности по разкомплектуване на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, извършва се събиране и съхраняване на НУБА. В търговски обекти в региона – обекти за продажба на дребно, обекти на мобилните оператори и т.н., различни организации по оползотворяване на отпадъци са поставили съдове за обратно приемане на отпадъци от портативни батерии.

Община Брезник има сключен договор с "Екобатери" АД, гр.София. Системата обхваща гр.Брезник и включва 5 бр. малки контейнери за събиране на НУБА.

Община Кюстендил и община Дупница имат сключени договори с „Нуба Рециклиране“ АД, гр.София за РСО от негодни за употреба батерии. В община Бобошево организацията е разположила 12 бр. малки контейнери за събиране на излезли от употреба батерии и дребно ЕЕО - в гр.Бобошево и селата Слатино, Усойка и Блажиево.

Разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/

Извършени са 30 проверки на площадки на дружества, на които се извършва съхраняване и предварително третиране на ИУЕЕО. Община Брезник и община Кюстендил имат сключени договори с "Елтехресурс" АД, гр.София за ИУЕЕО. Община Дупница има сключен договор с „Грийнтех България” АД, гр.София за събиране на ИУЕЕО.

Разделно събиране на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/

Екологичен проблем продължават да бъдат незаконни обекти в региона за съхраняване и третиране на ИУМПС и отпадъци от тях, като ежегодно се извършват проверки от страна на инспекцията за намаляване на броя им и привеждане в съответствие с регламентираните изисквания за такива обекти. Работата с тях е специфична и обикновено проверките се извършват съвместно със структури на МВР. Проверени са съвместно с представители на ОД МВР по писмо на МОСВ 9 бр. незаконни обекти, на които се съхраняват ИУМПС и авточасти „втора употреба“ без изискващото се разрешение по ЗУО. На шест от обектите не са открити представители на стопанисващите ги юридически лица.

През 2015 г. са извършени 35 бр. планови проверки на площадки на дружества, притежаващи разрешение за дейности с ИУМПС и отпадъци от тях, издадено по реда на ЗУО. Дружествата спазват основните нормативни изисквания – извършват дейностите на отговарящи на минималните технически изисквания площадки с разрешителен документ, водят отчетност по реда на Наредба № 1 от 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците и др. Част от операторите не са въвели компютърна информационна система по чл.22, ал.1 от Наредбата за излезли от употреба моторни превозни средства.

През 2015 г. са приведени в съответствие 4 бр. нови площадки за третиране на ИУМПС с издадени разрешения по чл.67 от ЗУО, съставени са два акта за установени нарушения, свързани с нерегламентирано третиране на ИУМПС и отпадъци от тях. За сравнение през 2014 г. са издадени разрешения по чл.67 от ЗУО на две дружества за два нови обекта, на едно е съставен акт за установено нарушение.

Разделно събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

През 2015 г. са извършени 43 бр. проверки на 43 бр. обекти от територията на РИОСВ-Перник, генериращи отработени масла /автосервизи и площадки за предварително третиране на ИУМПС/ и такива, извършващи дейности по събиране и съхраняване на отработени масла. Проверени са и двете топлофикационни дружества в региона, които имат издадени комплексни разрешения с разрешена дейност по оползотворяване на отработени масла с код R9. Установи се, че проверените обекти изпълняват изискванията за съхраняването им и предаването на събраните количества за последващо третиране на лицензирани фирми. Водят се отчетни книги и се представят идентификационни документи за транспортирането на опасните отпадъци. На новите обекти са дадени предписания за обозначаване на съдовете и местата за съхраняване със съответните кодове, наименования и знаци за „опасен отпадък“, които са изпълнени.

Разделно събиране на излезли от употреба гуми /ИУГ/

Тези отпадъци представляват сериозен проблем за околната среда, тъй като са трудно разградими и изхвърлени на нерегламентирани места могат да предизвикат сериозни проблеми, а при нерегламентираното им третиране /горене/ се отделят вредни /канцерогенни/ газове. Излезлите от употреба гуми следва да се насочват за рециклиране - оползотворени или преработени по подходящ начин. На територията на РИОСВ-Перник не са налични съоръжения и инсталации за третиране на ИУГ. През 2015 г. са проверени 5 бр. обекти /предимно автосервизи/, в които се извършват продажба и смяна на гуми, т.е. които образуват ИУГ. Проверени са воденето на отчетност за тези отпадъци, наличие на актуални договори за предаване на излезли от употреба гуми (ИУГ) на лица с документи по чл.35 от ЗУО.

- **Информация за отчетите от лицата, притежаващи разрешение по чл.67 от действащия ЗУО /лиценз за дейностите с отпадъци от черни и цветни метали (по чл.54, ал.1 на отм.ЗУО)/**

Дружествата, които притежават разрешения за извършване на дейности с отпадъци от черни и цветни метали на територията на инспекцията, издадени по реда на чл.67 от ЗУО (обн., ДВ, бр.53/13.07.2012 г.) от РИОСВ-Перник, към 2015 г. са 30 бр. с 38 бр. площадки /за сравнение с лицензионния режим по отменения ЗУО - 81 бр. дружества със 113 площадки/. През 2015 г. са проверени всички площадки на фирми, притежаващи разрешения по ЗУО и извършващи дейности с **отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/**, не са съставяни актове за нарушения, свързани с този вид отпадъци.

Годишните си отчети по отпадъци за 2015 г. по Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и за реда за водене на публични регистри дружествата представят в ИАОС съгласно §9 от ПЗР от наредбата. Към момента на изготвяне на доклада в РИОСВ-Перник не е налична информация за дружества от региона на инспекцията, подали годишните си отчети за 2015 г.

- **Кратка информация за приетите обществени наредби.**

Кратка информация за приетите от общинските съвети актуализирани общински наредби по чл.22 от ЗУО до момента на изготвяне на доклада - вж.по-горе в т.1.

2. Битови отпадъци

Население на територията на РИОСВ, обхванато в системата на организираното събиране и транспортиране на отпадъците – брой и в процент от общия брой на населението на територията по РИОСВ. В Приложения се представя състоянието по общини:

- Общ брой на населението в общината, брой на населението, включено в системата за организирано събиране и транспортиране на отпадъците, процент от общото население – актуални данни в **приложение „Събиране и транспортиране на битови отпадъци (БО)“**

На териториите на Пернишка и Кюстендилска област, контролирани от РИОСВ-Перник, **в организирано сметосъбиране** и сметоизвозване не са обхванати всички 335 населени места. В 63 от тях не е въведена система за събиране и транспортиране на битови отпадъци. Важен фактор за предотвратяване създаването на нерегламентирани сметища и замърсявания с отпадъци е всички населени места да бъдат обслужвани от система за организирано сметосъбиране и транспортиране на битови отпадъци до общинските депа. В общините не достигат съдове за твърди битови отпадъци и специализирани сметосъбиращи автомобили.

Общия брой жители в общините от региона на РИОСВ-Перник през 2015 г. е 273 084 /за сравнение с предходната година - 292 322/. Броят на обхванатото население в система за организирано събиране и транспортиране на битовите отпадъци е 270 651

жители, което е 95.2 % от населението на територията на РИОСВ-Перник. Девет от общо тринадесетте общини от региона са със 100% обхват на сметосъбиране и сметоизвозване.

Кратък анализ за общини, които са с най-добри и най-лоши показатели - сравнение с предходните 2-3 години.

През 2013 г. са извършени 18 броя проверки съвместно с представители на общините относно наличие на незаконни сметища и условията на експлоатация и поддръжка на общински депа. Проверени са землища на населени места от областите Перник и Кюстендил, при което са давани предписания с конкретни срокове за изпълнение на съответните длъжностни лица съгласно ЗУО.

През 2014 г. е извършен засилен контрол по управление на отпадъците на общините от област Перник по разпореждане на Окръжна прокуратура-Перник – основно по изпълнението на задълженията на кметовете по чл.19 и чл.20 от ЗУО. Извършвани са проверки и на останалата част от региона – област Кюстендил /общинското депо и 6 бр. проверки по незаконни сметища в землищата на населени места от областта/. Проверките са относно наличието на незаконни сметища и дейностите, свързани с поддържане чистотата на населените места, както и на общинските депа за неопасни отпадъци в експлоатация във връзка с изпълнението на годишния план на инспекцията.

Почти всички дадени предписания за почистване на установените незаконни сметища през годините са изпълнени. РИОСВ-Перник е предприела административно-наказателни действия по отношение на община Дупница през 2013 г. за неизпълнено предписание за почистване на незаконно сметище, а през 2014 г. са съставени два акта на оператори на депа за неопасни /битови/ отпадъци за неправилна експлоатация.

Екологичен проблем за контролирания регион от РИОСВ-Перник през 2015 г. продължава да бъде третирането на **битовите отпадъци**. Управлението на битовите отпадъци на територията на общините е отговорност на местната власт. Управлението на битовите отпадъци по населените места включва дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, третиране, в т.ч. рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци и осигуряване на необходимата техническа инфраструктура за извършването на тези дейности.

През 2015 г. са извършени проверки на обекти по указания на МОСВ /писма и заповеди/ относно замърсявания на речните легла и прилежащите им територии, поддържането на чистотата на общинските пътища. Извършени са проверки на 83 *незаконни сметища* в землищата на населените места от областите Перник и Кюстендил, голяма част от които са почистени /повече от 10 дка/. Съставени са актове /3 бр./ - на кмета на с.Яхиново, община Дупница за неизпълнено предписание за почистване на установено незаконно сметище, на кмета на Община Кюстендил за неизпълнение на предписание по ЗУО за почистване на участък от р.Банщица от отпадъци, на кмета на община Земен за неизпълнение на предписание по ЗУО за почистване на сметище в с.Дивля, община Земен. Издадени са 3 бр. наказателни постановления /НП/ на директора на РИОСВ-Перник по тези актове.

През 2015 г. във връзка с изпълнение на годишния план на инспекцията са извършени проверки /27 бр./ по отношение на поддържането и експлоатацията на *общинските депа* за неопасни отпадъци /14 бр./, както и изпълнението на различните задължения на кметовете на общини, регламентирани в чл.19 и чл.20 от Закона за управление на отпадъците /ЗУО/ - усъвършенстване на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци /МРО/, изпълнение на изискването на чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО и др. Съставени са констативни протоколи за всяка проверка на общините-

оператори и дружества-оператори на общински депа като са дадени предписания за отстраняване на установени несъответствия. Предписанията са изпълнени.

Един от основните приоритети на Националния план за управление на отпадъците за периода 2014 – 2020 г. е изграждането на система от съоръжения, осигуряваща екологосъобразното третиране /вкл. обезвреждане/ на количеството битови отпадъци, генерирани в страната. На територията на РИОСВ-Перник са създадени *две регионални сдружения*, които следва да реализират проекти за регионално управление на отпадъците, включващи изграждането на нови регионални съоръжения за обезвреждане на битови и други неопасни отпадъци. Сдруженията обхващат 12 общини от Пернишка и Кюстендилска област /без общините Рила, Кочериново и Бобошево/ с водещи общини съответно Перник и Дупница, където е предвидено да бъдат разположени новите обекти.

Изграждането на бъдещата регионална система за третиране на неопасни отпадъци в гр.Дупница, която ще обхваща шест общини от област Кюстендил, все още не е стартирало. Проведен е ЕЕС на РИОСВ-Перник, на който с положително решение е одобрено инвестиционното предложение на община Дупница за изграждане на „Регионален център за третиране на неопасни отпадъци-Регион Дупница“. Решението по ОВОС на РИОСВ-Перник за РЦТНО-Дупница е потвърдено от Пернишки административен съд и се обжалва пред ВАС.

Спирането от експлоатация и закриването на осемте /8/ броя общински депа за битови отпадъци, намиращи се в **област Кюстендил**, не може да се осъществи поради липсата на подходящи съоръжения за депониране. Към днешна дата тези общински депа се експлоатират на основание §4 от ПЗР на Наредба № 6/27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Крайният срок за закриването им е до въвеждане в експлоатация на съответното за общината регионално депо.

Изграждането на новото за **област Перник** „Регионално депо за неопасни отпадъци „Тева“ за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън“, разположено на територията на община Перник, е приключено. Извършена е проверка от експерти на РИОСВ-Перник на обекта през м.12.2015 г. Проверката е във връзка с контрол по изпълнение на условията в издаденото за обекта комплексно разрешително № 382-НО/2009 г., актуализирано с решение № 382-НО-ИО-А1/2011 г. Изградена е една клетка за депониране на неопасни отпадъци с долен изолационен екран, изградена е инфраструктурата на обекта /КПП, кантар, сепарираща и компостираща инсталация, сграда на пречиствателна станция за инфилтратни води и др./ . Обектът е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-2612/29.12.2015 г. След провеждане на процедура по Закона за обществени поръчки /ЗОП/ за избор на оператор като такъв е избрано ДЗЗД „Регионално депо-Перник 2015“. Директорът на РИОСВ-Перник е издал заповеди за спирането от експлоатация на шестте общински депа от област Перник.

Задължените лица по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО в региона на РИОСВ-Перник – да осигурят *общински площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата*, в т. ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и др., са четири – общините Перник, Радомир, Дупница и Кюстендил. На територията на тези общини не са изградени общински площадки. Някои от общините са избрали като начин за изпълнение на задълженията си по чл.19, ал.3, т.11 сключването на договори с лицензирани фирми за събиране и последващо третиране на различни отпадъци с битов характер, вкл. опасни битови. Представени са такива договори от общините Радомир и Дупница. Община Кюстендил не е представила такива договори. Община Перник е представила с вх.№ 08-00-213/23.06.2015 г. в деловодството на РИОСВ-Перник

инвестиционно намерение за „Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци, формирани от бита на територията на община Перник“. Издадено е становище за одобрение на ИП от отдел „Превантивна дейност“. До момента на изготвяне на Доклада в РИОСВ-Перник няма сведения за изграждането на такъв обект.

Проблемни се явяват обемните /едрогабаритни отпадъци/, за които не са представени договори от общините или дружествата не възнамеряват да извършват дейности с тях, поради което не може да се счита, че всички изисквания са спазени.

След наложените глоби за установени замърсявания и неизпълнени предписания през изминалите последни години състоянието в някои населени места видимо се подобри - общините Сапарева баня, Бобошево и Бобов дол постигнаха значителен успех. В по-големите общини /Перник и Кюстендил/ са необходими повече ресурси и усилия за постигане на задоволително ниво на хигиена на населените места. В община Перник се наблюдава засилена активност по отношение на почистването на нерегламентирани замърсявания с отпадъци, но има още доста какво да се желае и да се постигне задържане на резултатите на едно непроменящо се добро ниво на хигиена на селищната околна среда.

- Процент и общ брой на населението в общините, обхванато от системите за разделно събиране на отпадъци, вкл. био-отпадъци, опаковки и отпадъците от опаковки, излезли от употреба батерии и акумулатори, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, както и от системи за домашно компостиране

Във връзка с последните законодателни промени приоритет в работата на инспекцията в направление „Управление на отпадъците“ беше осъществяването на контрол на площадките за третиране на отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/, излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/ и други масово-разпространени отпадъци /МРО/, по-конкретно отпадъците от отработени масла /ОМ/ и излезли от употреба гуми /ИУГ/.

През 2015 г. експерти от РИОСВ-Перник са извършили 156 бр. проверки по масово разпространени отпадъци /МРО/, което е с 33 бр. повече от 2014 г. Целта на извършваните проверки е контрол по спазване условията в издадените разрешения за дейности с отпадъци по реда на ЗУО и спазване на специфични нормативни изисквания.

Наличната информация в РИОСВ-Перник за 2015 г. относно процент от населението на общините, обхванато от системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци /МРО/, е предоставена от общинските администрации. По-широко застъпени и с най-добра степен на развитие са системите за събиране на отпадъци от опаковки, за останалите отпадъци в търговски обекти и администрации са поставени съдове /за портативни батерии, дребна електроника/, които се обслужват от организации по оползотворяване на отпадъци. В региона не съществуват системи за разделно събиране на био-отпадъци и извършване на дейности, свързани с домашно или друг вид компостиране.

В приложение „Масоворазпространени отпадъци“ /справка 4.3. от Годишен отчет 2015 г./ към Доклада са показани актуални данни за процента на обхванатото население от общините в региона на инспекцията, които са въвели системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и др. МРО.

- Общо количество и по видове отпадъци (при наличие - морфологичен анализ или по код на отпадъка на образуваните битови отпадъци на територията на РИОСВ в тонове, от тях: количество образувани битови отпадъци

Съгласно чл.8, ал.6 от Наредба за разделно събиране на биоотпадъците (ДВ, бр.107/13.12.2013 г.) кметовете на общините извършват на всеки 5 години морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на съответната община, съгласно методика, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите. В §4 от Преходните и заключителни разпоредби /ПЗР/ на Наредба за разделно събиране на биоотпадъците е посочен срока за извършване на морфологичният анализ на състава и количествата на битовите отпадъци, образувани на територията на съответната община - не по-късно от 10.09.2015 г. РИОСВ-Перник разполага със следните сведения по отношение на извършен или не морфологичен анализ на образуваните битови отпадъци на територията на контролираните области – Перник и Кюстендил:

С писма с изх.№ 04-01-269/1//14.09.2015 г. и изх.№ 04-01-269/12/16.02.2016 г. РИОСВ-Перник е уведомила кметовете на общини от региона за ангажиментите им по Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците. Състоянието по области е следното:

Област Перник

Община Брезник има изготвен морфологичен анализ от „ТК-Инженеринг“ ЕООД, гр.София - общо 4 проби за 4-те сезона.

Общините Перник, Радомир и Земен са сключили договори с фирми за извършване на морфологичен анализ, както следва -

1. *Община Перник* има сключен Договор № 194/14.12.2015 г. с „Нава Инвест“ ООД, гр.София
2. *Община Радомир* има сключен Договор № 379/30.10.2015 г. с „Еко Логистик А“ ООД, гр.София. Изготвен е Първи междинен доклад - сезон „Есен“. Предстои извършване на анализ през останалите три сезона и окончателен доклад по договора.
3. *Община Земен* има сключен договор с „БИ ЕС ПРОЕКТ“ ЕООД, гр.София.

Общините *Ковачевци* и *Трън* не са представили информация за предприети действия относно извършване на морфологичен анализ.

Област Кюстендил

Общините Кюстендил и Дупница имат извършен морфологичен анализ за състава и количеството на битовите отпадъци. Представени са в РИОСВ-Перник окончателни доклади за извършен морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на общините.

Общините Бобошево, Бобов дол и Невестино са сключили договори с фирми за извършване на морфологичен анализ, както следва -

1. *Община Бобошево* има сключен е договор с „ТК-Инженеринг“ ЕООД, гр.София. Изготвен е един междинен доклад от анализа и оценката на морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на общината, сезон „есен“, 2015 г.
2. *Община Бобов дол* има сключен е договор с „Енергийна Агенция-Пловдив“, гр.Пловдив за изготвяне на морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на общината. Извършен е морфологичен анализ за сезон „есен“, 2015 г.

3. Община Невестино има сключен договор с „ТК-Инженеринг“ ЕООД, гр.София. Изготвен е Първи междинен доклад за извършен анализ на морфологичен състав на битовите отпадъци, генерирани на територията на община Невестино /есен, 2015 г./.

Общините Трекляно и Сапарева баня не са предприели действия относно извършване на морфологичен анализ.

Количеството на образуваните битови отпадъци се отчита приблизително според броя и вида на използваните за транспортира-нето им транспортни средства и съдове, тъй като съществуващите общински депа в експлоатация не разполагат с измервателни устройства за претегляне на депонираните отпадъци, които са предимно с битов характер. На тях се депонират и някои производствени неопасни отпадъци /от предварително третираните производствени отпадъци, текстилни отпадъци от шивашки предприятия, био-отпадъци от хранително-вкусовата промишленост и др./, както и строителни отпадъци. Данните за депонирани битови отпадъци от годишните отчети за 2015 г. на операторите на депа за неопасни отпадъци са представени в ИАОС.

- количества битови отпадъци, третирани в съоръжения и инсталации за предварително третиране преди депониране;

На територията на РИОСВ-Перник функционират четири сепариращи инсталации за предварително третиране на битови отпадъци преди депониране. Две от тях се експлоатират от дружества-подизпълнители на организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки за община Перник /в кв.“Църква“, гр.Перник/ и общините Дупница и Кюстендил /в гр.Дупница/. Трета инсталация се експлоатира от дружество в гр.Перник. Четвъртата сепарираща инсталация е изградена през 2015 г. за предварително третиране на отпадъци като част от Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник. Обектът е приет с държавна приемателна комисия /ДПК/ на 29.12.2015 г.

За експлоатацията на инсталациите дружествата-оператори притежават разрешения за дейности по третиране на отпадъци, издадени от директора на РИОСВ-Перник по реда на чл.67 от ЗУО, а за Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник община Перник като негов собственик притежава Комплексно разрешително. Всички количества отделени рециклируеми отпадъци от опаковки се предават за оползотворяване, а образуваните отпадъци с характер на битови след третирането /сепариране/ се депонират на експлоатираните общински депа в гр.Дупница, община Дупница, с.Радловци, община Кюстендил и с.Слатино, община Бобошево, както и на функциониращото от 15.01.2016 г. Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник. Количествата на отпадъците, третирани с инсталациите и образувани от дейността им, дружествата завеждат в отчетни книги и подават в годишните отчети по отпадъци в ИАОС.

- количество на битовите отпадъци, които се депонират в депа, които не отговарят на нормативните изисквания (предстоящи за закриване)

Депата, които не отговарят на нормативните изисквания, са общо 14 броя за двете области в региона на РИОСВ-Перник – 8 бр. експлоатирани общински депа за неопасни отпадъци в област Кюстендил и 6 бр. общински депа в област Перник.

Депата от област Кюстендил ще бъдат закрити след въвеждане в експлоатация на регионалната система за управление на отпадъците съгласно съвременните

нормативни изисквания. В региона на област Кюстендил община Дупница има инвестиционно намерение да изгради „Регионален център за третиране на неопасни отпадъци – Регион Дупница“. Проведен е ЕЕС на РИОСВ-Перник, на който с положително решение е одобрено инвестиционното предложение на община Дупница за изграждане на обекта, решението се обжалва пред ВАС.

Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник за шестте общини от област Перник е изградено през 2015 г. и е въведено в експлоатация в края на годината, прието е с ДПК на 29.12.2015 г. Издадено е Разрешение за ползване № СТ-05-2612/29.12.2015 г. на ДНСК-София. Директорът на РИОСВ-Перник през м.февруари, 2016 г. е издал заповеди за спиране от експлоатация на общинските депа в областта.

Данните за депонирани битови отпадъци през 2015 г. на общински депа в експлоатация, неотговарящи на нормативните изисквания, са представени в ИАОС чрез годишните отчети на операторите на депата.

- количество на битовите отпадъци, които се депонират в депа, отговарящи на изискванията на Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци /обн., ДВ, бр.80 от 27.08.2013 г./

В териториалния обхват на РИОСВ-Перник е изградено ново депо за неопасни отпадъци към края на 2015 г., отговарящо на съвременните изисквания - „Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник“ е прието с ДПК на 29.12.2015 г. и реално функционира от 15.01.2016 г. За количество на битовите отпадъци, депонирани в новото съоръжение, ще бъде докладвано в отчетните документи за обекта за 2016 г. - годишен отчет по отпадъци по Наредба № 1/2014 г. към ИАОС и ГДОС към РИОСВ-Перник.

Депа с преустановена експлоатация през годината, осъществена рекултивация – местоположение и площ на депата (в дка) - инсталации с преустановена експлоатация за третиране на отпадъци, различни от депа.

През 2015 г. на територията на област Перник и област Кюстендил няма депа за отпадъци с преустановена експлоатация, на които да е осъществена и рекултивация съгласно изготвени проекти за целта. В началото на 2016 г. шест общински депа от

област перник са с преустановена експлоатация със заповед на директора на РИОСВ-Перник.

От регистрираните инсталации за третиране на отпадъци, различни от депа, с преустановена експлоатация през 2015 г. са:

1. Инсталация за леене на алуминиеви и медни сплави и бабит с оператор „Самарт-58“ АД, гр.София. Издаденото комплексно разрешително за експлоатацията на инсталацията КР № 402-НО/2010 г. е отменено с Решение №402-НО-И1-А0-0/2015 г. на Изпълнителния директор на ИАОС, поради отказване на дружеството от дейността, за която е издадено разрешителното. В РИОСВ-Перник е постъпило писмо от оператора за предприемане на действия за прекратяване на дейността на инсталацията. Извършена е проверка на експерти от РИОСВ-Перник, при която се установи, че операторът не извършва дейност, инсталацията за леене на алуминиеви и медни сплави и бабит е демонтирана. На оператора са дадени 2 бр. предписания за изготвяне на подробен план за закриване на дейностите на площадката по условие 16.2 от КР и изготвяне на оценка на състоянието на замърсяване на почвата и подземните води с опасни вещества съгласно чл.121, т.8 от ЗООС. Предписанията са изпълнени. Информацията е изпратена до ИАОС с писмо с изх. № 12-00-21/1/16.03.2015 г. в съответствие с чл.12, ал.4 от Наредбата за условията и реда за издаване на КР.

2. Индукционна пещ в цех в гр.Радомир за производство на стоманени дробинки, експлоатирана от "СигмаМет" ЕООД, гр.Перник с издадено разрешение за дейности с отпадъци по ЗУО. През 2015 г. дружеството прекрати дейността си на площадката, издадено е решение за прекратяване на разрешението за дейности с отпадъци от директора на РИОСВ-Перник.

- Населени места, количество и видове на битовите отпадъци, които се третират в инсталации/ съоръжения със срок на експлоатация, който предстои да изтече през следващите две години. Предприети мерки за решаване на проблема

През 2015 г. има известна промяна в съществуващото състояние в региона по отношение на управлението на битовите отпадъци. Както беше посочено по-горе, в двете области Перник и Кюстендил, отпадъците от установените системи за разделно събиране, се третират предварително в сепариращи инсталации и образуваните при това отпадъци с характер на битови се депонират в съществуващите общински депа в съответните населени места, които не отговарят на нормативните изисквания, както и на Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник.

Шестте общини от област Перник /Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Трън и Радомир/ ще започнат действия по закриването на съществуващите общински депа, тъй като за спирането им от експлоатация са издадени заповеди от Директора на РИОСВ-Перник. Общините изготвят проекти за рекултивация на общинските депа. В региона на РИОСВ-Перник е изградено предвиденото в Националния план за управление на отпадъците Регионално депо за неопасни отпадъци в землището на с.Люлин, община Перник. Обектът е въведен в експлоатация на 29.12.2015 г.

Общините от региона в област Кюстендил продължават да експлоатират съществуващите 8 бр. общински депа за неопасни отпадъци поради липса на подходящи съвременни съоръжения за третиране на отпадъците. Към днешна дата развитието на процедурата за бъдещата система от съоръжения за третиране на битови отпадъци за регион Дупница е на етап обжалване пред ВАС на издаденото положително решение за Доклада по ОВОС за бъдещия обект.

- Количество на образуваните и депонираните биоотпадъци и методи за предварителното им третиране преди депониране;

Образуваните биоотпадъци от всички населени места от област Кюстендил се насочват за депониране на действащите общински депа и не се подлагат на предварително третиране преди депониране. Не са установени никакви системи за предварителното им третиране /компостиране/.

Към Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник е изградена компостираща инсталация за третиране на зелени биоотпадъци, която ще преработва приетите отпадъци от териториите на шестте общини от област Перник.

Данни относно количествата на образуваните и депонираните биоотпадъци следва да са налични в годишните отчети по отпадъци, подадени от операторите на депа и др. в ИАОС.

- Образувани количества на утайките от ПСОВ, оползотворени за ежедневно запръстяване на депа или други методи за оползотворяване;- площите (в дка), върху които са оползотворени количествата утайки

В РИОСВ-Перник няма данни за оползотворяване на утайки от ПСОВ през 2015г. – за запръстяване на депа или други методи за оползотворяване.

- Количества на образуваните утайки от ПСОВ

РИОСВ-Перник не разполага с данни за количествата, образувани утайки от ПСОВ от региона за всички пречиствателни станции, тъй като стопанисващите ги дружества са подали годишните си отчети за 2015 г. към ИАОС съгласно новата Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри.

- Списък на ПСОВ, които са подали информация относно количествата на образуваните утайки:

През 2015 г. на територията на РИОСВ-Перник *функционират* 7 броя ГПСОВ за третиране на битови отпадъчни води, както следва:

1. ГПСОВ – Кюстендил, "Кюстендилска вода" ЕООД, гр.Кюстендил
2. ГПСОВ – Джерман, "В и К - Дупница" ЕООД, гр.Дупница
3. ПСОВ, гр.Радомир, "ПСОВ Леко Ко" ЕООД, гр.Радомир
4. ГПСОВ – Батановци, "В и К" ООД, гр.Перник
5. ГПСОВ – Земен, община Земен
6. ГПСОВ – Ковачевци, община Ковачевци
7. Модулна ПСОВ – с.Шишковци, община Кюстендил /въведена в експлоатация

в 2009 г./

Операторите на ПСОВ от региона са подали информация относно количествата на образуваните утайки през 2015 г. в ИАОС /вж. предходната информация/.

3. Строителни отпадъци

Кратка информация за управлението на строителни отпадъци на територията на РИОСВ, разрешени проблеми с незаконни сметища за строителни отпадъци, неразрешени проблеми. Кратка информация за количествата на:

- образуваните строителни отпадъци;
- депонираните строителни отпадъци;
- строителните отпадъци, оползотворени за ежедневно запръстяване на депата
- строителните отпадъци, оползотворени в обратни насипи
- продуктите, получени от материално оползотворяване на строителните отпадъци
- вложените в строителството продукти, получени от материално оползотворяване на строителните отпадъци

Екологичен проблем за региона е наличието на големи количества отпадъци от строителство и събаряне на сгради поради липсата на инвеститорски интерес и каквито и да е съоръжения за третиране на този вид отпадъци. На територията на РИОСВ-Перник няма специализирани депа или стационарни инсталации за третиране на строителни отпадъци. Управлението на строителните отпадъци съгласно Закона за управлението на отпадъците е регламентирано задължение на кметовете на общини. С Постановление на Министерския съвет № 277/05.11.2012 г. е приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали. Част от изискванията на наредбата влизат в сила в средата на 2014 г.

Разделно събиране на строителни отпадъци и материали от физически и юридически лица в региона не се извършва. Разделно събиране се извършва за изкопани земни маси, тъй като те се оползотворяват на строителни обекти и за запръстяване при депонирането на отпадъци. Съществуващата практика е строителните отпадъци, които не могат да се оползотворят, да се депонират на общинските депа за битови отпадъци.

В региона на РИОСВ-Перник до края на 2015 г. образуваните строителни отпадъци се събират чрез установените системи за сметосъбиране от страна на общините като са определени площадки за съхраняването им или се депонират заедно с

битовите отпадъци на общинските депа. Строителни отпадъци, постъпващи на депата, са образувани от дружествата, които извършват строителство и разрушаване на сгради, както и от физически лица. Тъй като липсват предприятия в региона за третиране и оползотворяване на строителни отпадъци с годините те са натрупани на тези площадки, превърнати в депа, неотговарящи на нормативните изисквания. Няма реални условия за нормалното отчитане на образуваните, събрани и депонирани количества строителни отпадъци – депата не разполагат с измервателни устройства, при извършване на ремонтни дейности от частни лица неизвестна част от строителните отпадъци се изхвърлят в контейнерите за битови отпадъци поради отдалеченост на общинско депо, неизвестна част от строителните отпадъци формират незаконни сметища в населените места и при почистването им количествата не се отчитат като такива, тъй като се смесват с битови и др.

В РИОСВ-Перник не се събират годишни данни за образуваните строителни отпадъци, отпадъците, оползотворени за ежедневно запръстяване на депата, строителните отпадъци, оползотворени в обратни насипи, продуктите, получени от материално оползотворяване на строителните отпадъци и вложените в строителството продукти, получени от материално оползотворяване на строителните отпадъци. Представените данни за количествата на депонирани строителни отпадъци от операторите на депа в региона през 2015 г. са представени в ИАОС съгласно §9 от ПЗР на Наредба № 1/2014 г.

Налична е единствена информация през 2015 г. за вложени строителни отпадъци в обратни насипи в представен отчет за изпълнението на план за управление на строителни отпадъци от дружество с издаден документ по чл.35 от ЗУО. Отпадъците са образувани в резултат на разрушаването на обект „Аглофабрика“ към „Стомана Индъстри“ АД, гр.Перник и са оползотворени на площадката на образуване общо 4 300 т строителни отпадъци с кодове *17 01 01 бетон* и *17 01 02 тухли*. Отпадък с код *17 04 05 желязо и стомана* с количество 178.4 т е предаден за рециклиране в преработващо предприятие.

- Кратка информация за: брой и местоположение на съоръженията за третиране на строителни отпадъци; планове за управление на строителните отпадъци - изпълнение/неизпълнение.

На територията на РИОСВ-Перник няма действащи специализирани депа или стационарни инсталации за третиране на строителни отпадъци.

Разработване на планове за управление на строителни отпадъци се изисква от задължените лица съгласно горесцитираната специализирана наредба и §35, т.1 от ЗУО след м.юли, 2014 г. До края на 2015 г. в инспекцията е постъпила информация за изпълнение на един представен план за управление на строителни отпадъци. През изминалата година РИОСВ-Перник е издала документ по чл.35 от ЗУО за третиране на строителни отпадъци на задължено лице, свързано със строителство и разрушаване на обект „Аглофабрика“ към „Стомана Индъстри“ АД, гр.Перник. Разрушаването се извърши със специализирана техника съгласно сключен договор. Представения предварително План за управление на строителните отпадъци е изпълнен. В представения от дружеството отчет за изпълнението на плана е показано, че образуваните от разрушаването на обекта строителни отпадъци са изцяло оползотворени в обратни насипи на площадката на образуване - общо 4 300 т строителни отпадъци с кодове *17 01 01 бетон* и *17 01 02 тухли*.

С вх.№ 08-00-392/12.12.2015 г. в инспекцията постъпи първото в региона общинско инвестиционно намерение за „Изграждане на площадка за приемане,

предварително третиране и рециклиране на строителни отпадъци“, представено от община Перник.

„Мини-Перник“ ЕАД (л), гр.Перник е възложител на друго заявено инвестиционно намерение с вх.№ 26-00-1443/30.11.2015 г., което е свързано със строителни отпадъци и разрушени сгради и ще се развива през 2016 г. Инвестиционното предложение предвижда изпълнение на проект за отстраняване на екологични щети и техническа ликвидация на нарушени терени вследствие на извършваните дългогодишни минни работи в рудници на „Мини-Перник“ ЕАД (л). Дейностите по техническа ликвидация на нарушени терени ще се извършват в землището на гр.Перник – терени, засегнати от руднична дейност и замърсени площи със строителни отпадъци и с разрушени сгради.

4. Производствени и опасни отпадъци

Обобщена информация и кратък анализ за състоянието на територията на РИОСВ, в т.ч:

- Количествата на образуваните производствени и опасни отпадъци

Годишните отчети за 2015 г. от страна на задължените лица от региона, образували производствени и опасни отпадъци от дейността си, се подават в ИАОС съгласно §9 от ПЗР на новата Наредба № 1 от 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите с отпадъци.

Управлението на производствените и опасни отпадъци се осъществява с цел да се предотврати, намали или ограничи вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда. РИОСВ-Перник осъществява управлението на отпадъците чрез:

- Издаване на разрешения от директора на РИОСВ-Перник по чл.67 от ЗУО /обн., ДВ, бр.53 от 13.07.2012 г./ и контрол на условията на издадените разрешения за дейности с отпадъци

- Издаване на регистрационни документи по по чл.78 от ЗУО

- Класификация на отпадъците: през 2015 г. продължава класификацията на отпадъци съгласно Наредба № 2 за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр.66/2014 г.) от дружества, които все още не са извършили такава или които извършват нови дейности и образуват нови отпадъци.

Кратка информация за издадените документи от РИОСВ-Перник през 2015 г. е представена в таблиците на приложение /справка 4.1. от Годишен отчет/ към доклада.

През 2015 г. от експертите в направление «УООП» са извършени редица *административни услуги* на заинтересовани лица по подадени заявления в инспекцията - издадени са 41 бр. разрешения и 40 бр. регистрационни документи по ЗУО, утвърдени са 408 бр. работни листа за класификация на отпадъците на 54 бр. задължени лица, заверени са 206 бр. отчетни книги. Дадени са 340 бр. предписания за спазване на нормативните изисквания, съставени са 15 бр. АУАН. През 2015 г. са съставени 3 бр. актове за установени нарушения /неспазване на условия/от дружества с издадени разрешения по ЗУО и ЗООС.

През 2014 г. извършените административни услуги са: 23 бр. разрешения и 44 бр. регистрационни документи по ЗУО, утвърдени 311 бр. работни листа за класификация на отпадъците на 58 бр. задължени лица, заверени 306 бр. отчетни книги. Дадени са 242 бр. предписания за спазване на нормативните изисквания, съставени са 13 бр. АУАН като 9 бр. от тях са за установени нарушения от дружества с издадени разрешения по ЗУО .

През 2013 г. са извършени следните административни услуги:издадени са 61 бр. разрешения и 48 бр. регистрационни документи по ЗУО, утвърдени са 609 бр. работни

листа за класификация на отпадъците на 82 бр. задължени лица, заверени са 1012 бр. отчетни книги. Дадени са 253 бр. предписания за спазване на нормативните изисквания. Съставени са 27 бр. актове за установени нарушения.

При извършения контрол се установи, че основни затруднения за фирмите продължава да бъде воденето на отчетност по реда на наредбата за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците. Установено е, че не се спазват всички задължителни условия, вписани в разрешителните документи, третират се нерегламентирано отпадъци /изгарят се без специализирани съоръжения/, извършват се дейности с неразрешени отпадъци. Независимо от извършените нарушения и пропуски все повече фирми привеждат дейностите си с отпадъци в съответствие с изискванията на екологичното законодателство.

Регистрираните обекти, подлежащи на контрол по фактор „отпадъци“ на територията на РИОСВ-Перник, включени в регистъра на обектите за 2015 г., е 582 бр., което е с 23 бр. повече от 2014 г.

Брой планирани проверки /обекти/ за 2015 г.: 131 бр.

Брой извършени проверки за 2015 г. - 433 бр., от които:

- планови по текущ контрол на обекти – 124 бр. /вкл. комплексните 44 бр. за направлението и 12 бр. по КР/
- извънредни – 309 бр.

Брой проверени обекти за 2015 г.: 124 бр.

Брой дадени предписания – 325 бр.

Сравнено спрямо 2014 г.:

Регистрираните обекти, подлежащи на контрол по фактор „отпадъци“ на територията на РИОСВ-Перник, включени в регистъра на обектите за 2014 г., е 559 бр.

В Годишния план 2014 за дейността на РИОСВ-Перник са заложили:

Брой планирани проверки /обекти/ за 2014 г.: 105 бр.

Брой извършени проверки за 2014 г. - 220 бр., от които:

- планови по текущ контрол на обекти – 104 бр.
- извънредни – 98 бр.

Брой проверени обекти за 2014 г.: 209 бр.

Брой дадени предписания – 242 бр.

За нарушения на законодателството, свързано с управление на отпадъците през 2015 г., са съставени 15 бр. АУАН, както следва:

- за неводене на отчетност за отпадъци /отчетни книги и др. документи/, за неизпълнение на условия от разрешения за дейности с отпадъци, за неизпълнени предписания, за нерегламентирано третиране /изгаряне/ на отпадъци, за извършване на дейности с отпадъци без изискващите се от закона документи, за неизпълнение на поставени условия по фактор „отпадъци“ в издадено КР.

В сравнение с 2014 г. броят на съставените актове за установени нарушения през 2015 г. е почти същият – 13 бр. към 15 бр. Издадени са 17 бр. НП по съставени актове по фактор „отпадъци“ през 2015 г. През 2015 г. в инспекцията не са постъпвали АУАН, съставени от органите на МВР за неизпълнение на разпоредби на ЗУО.

Процентното изпълнение на плана /по отношение на проверки и обекти/ за 2015 г. по фактор „отпадъци“ е 94.66% , а за 2014 г. е 99%. **Проверените обекти през 2015 г. са общо 332 бр. /със 124 бр. повече от проверените обекти през 2014 г./, от които 124 бр. са планови /за сравнение 104 бр. през 2014 г./.** Общият брой на извършените проверки /планирани и извънредни/ през 2015 г. от експертите в направление „УООП“ са с 213 бр. повече от тези през 2014 г., извънредно извършените проверки са със 193

бр. повече през отчетната година сравнено с тези през 2014 г. или повече от 2.5 пъти, но изпълнението на плана се отчита с по-нисък процент /94.66%/. Този резултат се дължи на извънредно големия брой извършени извънпланови проверки, поставени по различни задачи допълнително към експертите от направление „УООП“. Извършени са **309 бр. извънредни проверки** през отчетната 2015 г. /през 2014 – 98 бр./, което показва 3.5 пъти повече или **31.7% нарастване** на извънредните проверки.

- Разрешени проблеми с производствени и опасни отпадъци на територията на РИОСВ-Перник

През 2015 г. са проверявани обекти на дружества, третиращи производствени и опасни отпадъци и притежаващи издадени документи или подлежащи на издаване на такива за извършване на дейности с отпадъци в т.ч обекти с комплексни разрешителни, както и в рамките на комплексни проверки по контролната дейност. Проверявани са и генератори на отпадъци, определени във основа на извършена оценка на риска на обектите – общо проверените обекти през годината са 124 бр.

Експертите проверяват изпълнението на условията, при които се извършва третирането на отпадъците и съответствието им с издадените разрешителни документи, начините и условията за съхранение и воденето на отчетност по отпадъците. Постигнати са положителни резултати по отношение на привеждане на контролирани обекти в съответствие с екологичното законодателство. Запазва се положителната тенденция от предходните години за увеличаване броя на фирмите, които въвеждат разделно съхранение на отпадъците си. През 2015 г. са регистрирани 23 бр. нови обекти, които са класифицирали отпадъците си, установили са правилни начини на съхраняване, сключили са договори за предаването им на лицензирани фирми за последващо третиране, водят заверени отчетни книги за отпадъците. Все повече дружества от региона се привеждат в съответствие с нормативните изисквания и извършват предаването на отпадъците си на лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО за извършване на дейности с отпадъци въз основа на сключени договори.

През 2015 г. на територията на РИОСВ-Перник в община Перник, област Перник е въведено в експлоатация ново съоръжение и нови инсталации към него за екологосъобразно третиране на битови отпадъци - „Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник” е прието с ДПК на 29.12.2015 г. и реално функционира от 15.01.2016 г. На депото към момента е изградена една клетка за депониране на неопасни отпадъци с долен изолационен екран, изградена е инфраструктурата на обекта /КПП, кантар, сепарираща и компостираща инсталация, сграда на пречиствателна станция за инфилтратни води и др./ . Чрез новоизградената регионална система би следвало да се реши голяма част от проблемите, свързани с третирането на битовите отпадъци в региона на област Перник, но трябва да се има предвид, че само тя не е достатъчна, за да бъде управлението им на европейско ниво.

Функционират 23 от регистрираните общо около 30 броя инсталации за третиране на отпадъци - за оползотворяване и обезвреждане на опасни и производствени отпадъци, за предварително третиране на опасни и неопасни производствени отпадъци преди депониране /автоклави, утаители и др./ и др. Редица оператори притежават инсталации и съоръжения за третиране на производствени и опасни отпадъци, посочени в приложение, които са проверени през 2015 г.:

“Стомана Индъстри” АД оползотворява производствени отпадъци /от черни метали/ в електродъгови пещи, за което има издадено комплексно разрешително. Дружеството експлоатира и шредерна инсталация за предварително третиране на

определени видове метален скрап /от ИУМПС и др./ с цел поддържане на добро качество на произведената продукция.

С писмо изх.№ 003/20.07.2015 г. „*Леяро Коваики Машиностроителен Комплекс*“ ЕООД /“ЛКМК“ ЕООД/, гр.Радомир уведомява РИОСВ-Перник, че ново дружество поема функциите на „Радомир Метал Индъстриз“ АД и „Радомир Метал“ АД – производствената и търговска дейност на цитираните фирми. С Решение № 145-НО-И2-А0-ТГ2/2015 г. на изпълнителния директор на ИАОС е изменено КР № 145-НО/2008 г. на името на новия оператор. Той експлоатира наличните електродъгови пещи и др.съоръжения, чрез които оползотворява производствени отпадъци от черни метали.

СД „*Полидиас, Диловски, Дакова сие*“, гр.Перник осъществява производство чрез центробежно леене на изделия от стомана и чугун и последваща механообработка като при това извършва оползотворяване на отпадъци от черни метали с издадено разрешение по ЗУО. В производствения процес дружеството използва една двутиглова пещ, три електросъпротивителни индукционни пещи, три инсталации за центробежно леене – една хоризонтална и две вертикални машини, металорежещи и металообработващи машини.

„*Аифорос България*“ ЕАД, гр.Перник съхранява и предварително третира неопасни отпадъци с произход от металургичното производство на черни метали с издадено комплексно разрешително за Инсталация за третиране на шлага и окалина, включваща два специализирани модула - модул А и модул Б. На дружеството са издадени и документи по чл.35 от ЗУО за дейности с различни отпадъчни огнеупори и др. отпадъци.

Топлофикационните дружества „Топлофикация-Перник“ АД, гр.Перник и ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД, с.Големо село, община Бобов дол в региона притежават мобилни маслоочистващи вакуумни инсталации за регенериране на отработени масла /оползотворяване на отработени масла с код R9/.

„ВДК-1 ” ЕООД , с.Яна, област София експлоатира площадка в гр.Перник, кв.”Калкас”, където е монтирана инсталация за предварително третиране на шлама от металургия на черни метали – сепариране и сортиране.

„Евро Импекс“ ЕООД, гр.София и „Феникс-Дупница“ ООД, гр.Дупница като подизпълнители на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки на площадки съответно в гр.Перник и в гр.Дупница със съответните инсталации /сепариращи и балиращи/ извършват предварително третиране /сортиране и балиране/ на разделно събраните отпадъци от територията на обслужваните общини.

"Феникс Дупница" ООД, гр.Дупница е оператор на две площадки за третиране на отпадъци в гр.Дупница, на които работят инсталация за оползотворяване на отпадъци от черни метали, инсталации за предварително третиране /сепариране и балиране/ на отпадъци от опаковки - хартиени и картонени, пластмасови и стъклени. За извършваните дейности на дружеството е издадено разрешение по ЗУО.

"Вива Метал" ООД, гр.Радомир на площадка в с.Червена могила, община Радомир и „Ровотел Стийл“ ООД, гр.Нови Искър на площадка в гр.Кюстендил използват балиращи машини за предварително третиране на рециклируеми отпадъци.

„Колхида Метал“ АД, гр.Перник и „Галко“ АД, гр.Радомир експлоатират инсталации за повърхностна обработка на метали /горещо поцинковане/ на метални изделия и детайли съответно в кв.“Изток“, гр.Перник и в гр.Радомир.

„Метал Трейд-66“ ООД, гр.Перник на площадка в кв.“Изток“ в гр.Перник използва две специализирани машини за предварителна обработка /белене/ на кабели.

„Международен композит БГ“ АД, гр.София произвежда изделия от санитарен бетон в цех с местонахождение в с.Скриняно, община Кюстендил. За рециклиране на отработен разтворител /ацетон/, образуван от производството, дружеството използва специално съоръжение.

ЕТ „Николай Павлов - Ники“, гр.Дупница експлоатира две съоръжения за третиране /автоклави за физико-химично обезвреждане/ на опасни болнични отпадъци/, намиращи се на територията на МБАЛ „Д-р Н.Василиев“, гр.Кюстендил. За извършваните дейности с отпадъци на търговеца са издадени съответните документи по ЗУО.

С преустановена експлоатация през 2015 г. са инсталацията на "СигмаМет" ЕООД, гр.Перник за производство на стоманени дробинки в индукционна пещ и инсталация за леене на алуминиеви и медни сплави и бабит на „Самарт-58“ АД, гр.София. Издадено е решение от директора на РИОСВ-Перник за прекратяване на разрешението за дейности с отпадъци на "СигмаМет" ЕООД, „Самарт-58“ АД е с отменено КР № 402-НО/2010 г. с Решение с № 402-НО-И1-АО/2015 г. на изпълнителния директор на ИАОС.

- Основни нерешени проблеми с производствени отпадъци на територията на РИОСВ-Перник

Основните нерешени проблеми с производствени отпадъци в региона на инспекцията са следните:

На територията на РИОСВ-Перник са изградени три депа за производствени неопасни отпадъци от двете големи горивни инсталации в региона – две депа в област Перник, община Перник и едно в област Кюстендил, община Бобов дол. Това са съоръжения тип „сгуроотвал“, за които има издадени комплексни разрешителни.

Нерешени остават проблемите с производствените отпадъци от ТЕЦ „Република“ на „Топлофикация-Перник“ АД, гр.Перник. Сгуроотвал „7-ми септември“ е в процес на техническа рекултивация, който по предварителен регламент следва да приключи до края на 2015 г. Експлоатацията на вторият сгуроотвал „Кудин дол“ е

разрешена до края на 2014 г., след което трябваше да бъде изпълнен съгласувания от МОСВ проект за рекултивация на съоръжението. Рекултивацията е с краен срок на изпълнение 31.12.2015 г. „Топлофикация-Перник“ АД, гр.Перник като собственик и оператор на сгуроотвалите „7-ми септември“ и „Кудин дол“ не е извършило дейностите по закриване и рекултивация на обектите до края на 2015 г. съгласно нормативните изисквания.

Топлофикационното дружество няма готовност за експлоатация на ново съвременно съоръжение за третиране /обезвреждане/ на производствените неопасни отпадъци от горивната инсталация. Към настоящия момент то не е започнало изграждане на такова съоръжение съгласно представено в РИОСВ-Перник инвестиционно намерение.

Експлоатацията на съществуващото фирмено депо за производствени отпадъци на „Радомир Метал Индъстриъз“ АД, гр.Радомир /сега „Леяро Ковашки Машиностроителен Комплекс“ ЕООД/ е преустановена от влизането в сила на Комплексно разрешително № 145-НО/2008 г. съгласно условие 11.6.2 от него. През 2009 г. част от терена на депото е почистен от депонираните от дружеството производствени отпадъци съгласно сключен договор с фирмаизпълнител, след което дейностите по почистване са прекратени. Понастоящем остава голяма площ, заета с налични отпадъци на терена. Изпълнението на дейностите по привеждане на депото в съответствие с изискванията, заложи в инвестиционната програма на дружеството не се изпълнява в предвидените срокове. Изготвен е проект за рекултивация на депото, но не е представен в РИОСВ-Перник за становище за съгласуване по реда на чл.17 от Наредба № 26/1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт. За допуснатото закъснение в изпълнението на дейностите в инвестиционната програма дружеството посочва тежкото си финансово състояние, продължаващата липса на поръчки за производството в няколко поредни години.

Независимо от отбелязания напредък в управлението на отпадъците като неизпълнени нормативни изисквания все още се срещат нерегламентирано третиране /изгаряне, смесване на опасни отпадъци с други/ на отпадъци, извършване на дейности с отпадъци без наличие на изискващите се от ЗУО разрешителни и регистрационни документи, неизпълнение на предписания на контролния орган, неизпълнение на условия, определени с разрешението за дейности с отпадъци, неводенето на отчетност по реда и начина, регламентиран в специализираната наредба, предаването на отпадъци на лица без писмени договори и/или без вписан код на отпадъците съгласно класификацията им.

- Основни нерешени проблеми с опасни отпадъци (битови и производствени) на територията на РИОСВ-Перник

Обектите на територията на инспекцията са многобройни /повече от 1193 бр./, многобройни са новите изисквания на Закон за управление на отпадъците /ЗУО/ и съпътстващите го и променящи се нормативни документи, регламентиращи извършването на дейностите с отпадъци.

Съгласно критерия за броя на населението на населените места, поставен в чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО /повече от 10 000 жители/, е необходимо да бъдат осигурени площадки за безвъзмездно предаване на *разделно събрани отпадъци от домакинствата* /в т.ч. опасни битови отпадъци/ в четири населени места от региона - градовете Перник, Радомир, Кюстендил и Дупница. На територията на съответните

общини не са изградени общински площадки. Останалите девет /9 бр./ общини от региона не отговарят на критерия за броя на населението.

През 2015 г. е регистриран някакъв напредък в изпълнението на това изискване от общинските ръководства, а именно:

Общините Радомир и Дупница са избрали като начин за изпълнение на задълженията си по чл.19, ал.3, т.11 сключването на договори с лицензирани фирми за събиране и последващо третиране на различни отпадъци с битов характер, вкл. опасни битови. Събирането на отпадъците в рамките на населените места има кампаниен характер чрез организирани мобилни пунктове от страна на фирмите-изпълнители след провеждане на информационна кампания сред населението. Събират се неголеми количества /около 1-2 тона/ опасни битови отпадъци, които са докладвани в РИОСВ-Перник.

Община Кюстендил не е представила сключени договори с лицензирани фирми в изпълнение на задължението по чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО. В Интегриран план за градско възстановяване и развитие на община Кюстендил са заложени за изпълнение такива обекти - две площадки по чл.19 от ЗУО. До момента на изготвяне на доклада такива площадки не функционират на територията на общината.

Община Перник е представила с вх.№ 08-00-213/23.06.2015 г. в деловодството на РИОСВ-Перник инвестиционно намерение за „Изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, едрогабаритни отпадъци и опасни отпадъци, формирани от бита на територията на община Перник“. Издадено е становище за одобрение на ИП от отдел „Превантивна дейност“. До момента на изготвяне на Доклада в РИОСВ-Перник няма сведения за изграждането на такъв обект.

Проблемни в разглеждания аспект се явяват обемните /едрогабаритни отпадъци/, които не са вписани в представените договори от общините или лицензираните дружества не извършват дейности с тях. Те се насочват с общия поток битови отпадъци към общинските депа в експлоатация и Регионалното депо за неопасни отпадъци-Перник.

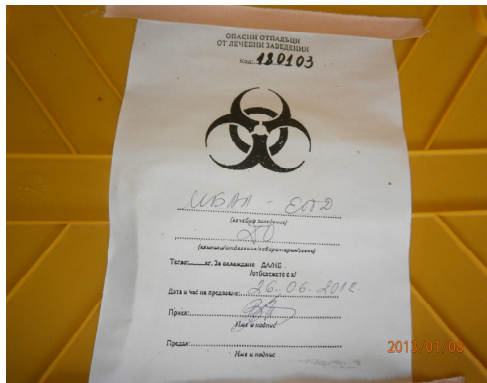
Екологичен проблем продължават да бъдат незаконни обекти за съхраняване и третиране на отпадъци предимно от ИУМПС /автоморги/ и свързаните с тях отпадъци /опасни и неопасни/. От страна на инспекцията ежегодно се полагат усилия за намаляването на броя на обектите, извършващи дейности без разрешение. През 2015 г. са приведени в съответствие 4 бр. нови площадки за третиране на ИУМПС с издадени разрешения по чл.67 от ЗУО, съставени са два акта за установени нарушения, свързани с нерегламентирано третиране на ИУМПС и отпадъци от тях.

Нерешени проблеми с *опасни отпадъци* за някои дружества са трудното намиране на лицензирани фирми, третиращи конкретен специфичен отпадък, наличното малко количество образуван отпадък, липсата на достатъчно финансови средства за предаването им, което води до съхраняване за дълго време на фирмените площадки.

На територията на РИОСВ-Перник в индустриалната зона на гр.Перник от края на 2014 г. /11.11.2014 г./ се изгражда Депо за индустриални отпадъци с възложител „Стомана Индъстри“ АД, гр.Перник. Издадено е Решение по ОВОС с № 06-06/2013 г. за обекта от директора на РИОСВ-Перник. До момента на изготвяне на доклада депото е почти изградено /98% по сведения на възложителя/. В ИАОС е подадено заявление за издаване на комплексно разрешение за депото, което след въвеждане в експлоатация ще приема за обезвреждане отпадъци предимно от металургичната промишленост. С реализацията на обекта ще бъдат решени част от проблемите по управление на отпадъците на предприятия от този бранш.

Затруднение продължава да бъде липсата на възможност за извършване на по-голям брой регулярни проверки на проблемни обекти с опасни отпадъци в различни направления – над 600 бр. лечебни и здравни заведения, неустановен брой автосервиси за смяна на отработени масла и незаконни автоморги в региона, както и спазването на всички срокове за извършване на административни услуги на заинтересованите лица и същевременно извършване на голям брой извънредни проверки, възложени от различни организации /виж т.4 от настоящия Доклад по околна среда/ и граждани поради *все така* недостатъчния експертен състав в направление „УООП“.

5. Болнични отпадъци:

- Количествата на образуваните болнични отпадъци

Към момента на изготвяне на Доклад по околна среда за 2015 г. данните, подадени в годишните отчети от лечебните заведения от региона за образуваните болнични отпадъци, са постъпили в ИАОС. Приблизителният брой на лечебните и здравни заведения, регистрирани на територията на РИОСВ-Перник, е 650 бр. Болничните заведения /12 бр./, както и многобройни медицински практики, имат сключени договори с лицензирани дружества за транспортирането на образуваните отпадъци до съоръжения за обезвреждане.

- Инсталации за третиране и количествата на третирани в тях отпадъци

На контролираната територия от РИОСВ-Перник няма регистрирано болнично заведение със *собствено* съоръжение за третиране на болнични отпадъци. На територията на МБАЛ „Д-р Н.Василиев“ АД, гр.Кюстендил са установени две съоръжения /автоклави/ за третиране /обезвреждане чрез автоклавиране/ на опасни болнични отпадъци, експлоатирани от ЕТ „Николай Павлов – Ники“, гр.Дупница и ”Цветанка Павлова - 2003” ЕООД, гр.Дупница, за което на операторите е издадено разрешение по чл.67 по ЗУО. Към момента на изготвяне на настоящия доклад данните, представени в годишните отчети на дружествата от региона за третирани и транспортирани болнични отпадъци, са подадени в ИАОС.

- Разрешени проблеми/ нерешени проблеми

Специализираните и многопрофилни болници от региона са установили практики по спазване на основните изисквания за управление на болничните отпадъци

на територията на обектите, водят отчетност на отпадъците и притежават сключени договори с лицензирани лица за предаване на отпадъците за последващо третиране, подават годишните си отчети за отпадъци в ИАОС. Такава практика съществува и за не малък брой здравни заведения от областите Перник и Кюстендил.

В същото време съществуват и нерешени проблеми за друга част от лечебните и здравни заведения от региона по отношение на неизвършена класификация на образуваните отпадъци, воденето на правилна отчетност в отчетните книги, както и фактическо необслужване на сключени договори за предаване на отпадъци за последващо третиране, което води до нерегламентирано третиране на този вид отпадъци. Поради недостатъчния капацитет на инспекцията извършваните проверки на лечебни и здравни заведения в региона са малко.

6. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ-Перник

Регионалната инспекция по околната среда и водите-Перник упражнява контрол /превантивен, текущ и последващ/ за спазване на изискванията на Закона за опазване на околната среда, Закона за управление на отпадъците /ЗУО/ и подзаконовите нормативни документи от задължените лица. Приоритетните посоки в работата на експертите в направление „УООП“ през 2015 г. за постигане на поставената цел - подобряване на управлението на отпадъците, което да гарантира чиста и безопасна околна среда, бяха няколко. Чрез извършваните проверки главно относно спазване на условията в издадените разрешения за дейности с отпадъци по реда на ЗУО и комплексни разрешителни по реда на ЗООС, както и за спазване на други специфични нормативни изисквания, експертите работиха за доближаване до поставената цел. Контролната функция на инспекцията се реализира в различни направления като същественото извършено през 2015 г. е отбелязано в отделни точки от доклада.

Екологичен проблем за контролирания регион от РИОСВ-Перник през 2015 г. продължава да бъде третирането на *битовите отпадъци* и съществуването на незаконни сметища. Управлението на битовите отпадъци на територията на общините е отговорност на местната власт. Управлението на битовите отпадъци включва дейностите по събиране, транспортиране, временно съхраняване, третиране, в т.ч. рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци и осигуряване на необходимата техническа инфраструктура. Поставени са нови предизвикателства пред общинските администрации, законодателно са въведени нови задължения в областта на разделното събиране на отпадъци и поэтапното постигане на цели по рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци.

Един от основните приоритети на Националния план за управление на отпадъците за периода 2014 – 2020 г. е изграждането на система от съоръжения, осигуряваща екологосъобразното обезвреждане на количеството битови отпадъци, генерирани в страната. На територията на РИОСВ-Перник са създадени две регионални сдружения, които следва да реализират проекти за регионално управление на отпадъците, включващи изграждането на нови регионални съоръжения за обезвреждане на битови и други неопасни отпадъци. Сдруженията обхващат 12 общини от Пернишка и Кюстендилска област с водещи общини Перник и Дупница.

Строителните работи на новото Регионално депо за неопасни отпадъци-гр.Перник за шестте общини от област Перник - Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън, приключиха в края на 2015 г. с изграждането на обекта, който е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № СТ-05-2612/29.12.2015 г. на ДНСК-София. След провеждане на процедура по Закона за обществени поръчки /ЗОП/

за избор на оператор като такъв е избрано ДЗЗД „Регионално депо-Перник 2015“. Директорът на РИОСВ-Перник е издал заповеди за спирането от експлоатация на шестте общински депа от област Перник. Предстои закриване на тези общински депа и изпълнение на проекти за рекултивация от страна на общините-собственици.

Изграждането на бъдещата регионална система за третиране на неопасни отпадъци в гр.Дупница все още не е стартирало. Проведен е ЕЕС на РИОСВ-Перник, на който с положително решение е одобрено инвестиционното предложение на община Дупница за изграждане на „Регионален център за третиране на неопасни отпадъци-Регион Дупница“. Към момента на изготвяне на доклада за 2015 г. решението е в процедура по обжалване пред ВАС. В момента всички общински депа /8 бр./ от област Кюстендил се използват поради липса на подходящи съвременни съоръжения за третиране на битовите отпадъци в областта.

Съществуващият проблем с липса на съвременно съоръжение за третиране на производствените отпадъци от дейността на ТЕЦ „Република“ на „Топлофикация-Перник“ АД, гр.Перник очаква решението си с активното участие на дружеството и заинтересованите институции.

Проблемите по управление на строителните и биоотпадъците са многобройни и с различен характер – образуване на незаконни сметища в населените места и липса на обща култура в екологично отношение при немалка част от жителите им, липса на установени системи за събирането и екологосъобразното третиране на тези отпадъци. Новата специфична нормативна уредба регламентира нови изисквания за съвременното управление на тези отпадъци. Предстои неизвестен обем работа, извършването на която ще доведе до привеждане на населените места в безопасно за здравето състояние и приятна селищна среда.

Положителна тенденция и през 2015 г. е, че след извършването на проверки от РИОСВ-Перник на различни обекти от региона /автосервиси, автоморги и др. или дружества с неизпълнени изисквания относно класификацията на образуванията от дейността им отпадъци, воденето на отчетност и изпълнението на различни други изисквания/, те се приведоха в съответствие и получиха необходимите документи по ЗУО /утвърдени работни листа за класификация на отпадъци, заверени отчетни книги, регистрационни или разрешителни документи за извършваните дейности с отпадъци/, сключиха договори с лицензирани фирми за предаване за последващо третиране на отпадъците, образувани от дейността им.

Проблемите, свързани с контрола по управление на отпадъците за РИОСВ-Перник през 2015 г., респ. за околната среда, са от различен характер и различна степен на преодоляване, но *проблемите с кадровото обезпечаване продължават да бъдат едни от основните* – брой, компетентност, взаимозаменяемост и др.

Затруднение продължава да бъде спазването на всички срокове за извършване на административни услуги на заинтересованите лица. Изготвените справки, отчети, информации и др. в услуга на различни институции в направление «УООП» през 2015 г. нарастват в сравнение с предходни години, но няма изисквания за отчитането им и съответно не се взема предвид заетостта на ангажирания персонал с този вид работа, което несъмнено се отразява на количеството и качеството на специфичната контролна дейност.

Трудностите, с които следва да се справят ежедневно експертите от направление „УООП“, са свързани с обектите, осъществяващи дейности с отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/ и контролът по спазване на условията на издадените от РИОСВ-Перник разрешения по реда на ЗУО, с масоворазпространени отпадъци като ИУМПС, ИУЕЕО, отработени масла, отпадъци от опаковки и др. Извънредно натоваване и влияние върху качеството на работата и постигане на добри резултати

оказват множеството извънредни задачи, поставяни пред работещите в направлението. Изпълнението на плана за контролната дейност за 2015 г. по фактор „Отпадъци“ в сравнение с предходната година **не е подобро** /94.66 % към 99 %/, отнесено към извършените планирани проверки/обекти, независимо от положените усилия за изпълнение на плана и промяната в числеността на експертите. Към направлението започнаха работа двама нови експерти от м.02 и м.06, 2015 г., с което общата численост нарасна от двама на 4 бр. През 2015 г. са извършени **309 бр. извънредни проверки**, а през 2014 – 98 бр., което показва **31.7% увеличение** на извънредните проверки. В този аспект би следвало посоката на работата за напред да бъде ориентирана преди всичко към извършване на плановите задачи като се отделя необходимото време с цел по-качественото им изпълнение.

От планираните 131 бр. проверки през 2015 г. не са осъществени седем /7 бр./ проверки по фактор «отпадъци». Причините са от различно естество – част от регистрираните юридически лица в публичен регистър на търговците и брокерите, поддържан от ИАОС, са променили адресната си регистрация и седалище на управление и са преминали в друг регион, други не са се явили на отпратените им покани за извършване на проверка, трети не са намерени на посочените в публичния и търговски регистър адреси на регистрация/седалище на управление за връчване на поканите за проверки. Поради многобройните извънредни задачи, поставени с писмени искания от МОСВ и др. институции, няма физическа възможност за повторно изпращане на покани или проверки на място.

Разрешаването на съществените проблеми на екологосъобразното управление на отпадъците в региона, споменати в доклада, както и на част от често срещаните други проблеми на контрола /проблеми при съставянето на АУАН-и, проблеми при съвместна работа с други институции, нормативни недоразумения и др./, би се осъществило чрез еднопосочното взаимодействие на регионалната инспекция с други заинтересовани обществени структури /общини, МОСВ, ИАОС, МВР, училища и обществени организации и др./ и чрез осигуряването на необходимия подготвен и достатъчен експертен потенциал.

III.2.ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Брой планирани обекти за 2015г. - 7 броя обекти, подлежащи на измерване на шумови нива. Извършени са 6 бр. проверки. Не е извършено измерване на Арт Фореста ЕООД, гр. Кюстендил. Дружеството е уведомило РИОСВ – Перник с писмо вх. № 26-00-989/07.08.2015г., че временно е преустановило дейността си на площадката намираща се в с. Ваксево, общ. Невестино. Процентно изражение –86 % .

- Томов строй ЕООД, с.Усойка, община Бобошево - цех за производство на бетонови изделия. При извършено контролно измерване не са измерени наднормени шумови нива, но при извършено собствено измерване е установено превишение на определената норма в една точка от измервателния контур. Съставен е АУАН № 0005/11.02.2015г. за нарушение на чл. 16, т. 1, вр. с 11, ал.5 от Закона за защита на шума в околната среда и чл.5, приложение № 2, таблица № 2, т.1 от Наредба № 6/2006г. за показателите за шум в околната среда. Издадено е НП № 19-А-5/23.04.2015г. за налагане на имуществена санкция в размер на 1 000 лв.

Останалите 5 бр. обекта отговарят на изискванията на действащото законодателство

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).

3. Изследване на шумовото натоварване, извършено от РЗИ-Кюстендил

Доклада за шумовото натоварване в градовете Кюстендил и Дупница през 2015г. е предоставен от РЗИ-Кюстендил.

Всяка година РЗИ – Кюстендил провежда измерване на уличния шум в град Кюстендил.

В Таблица № 1 са посочени резултатите от шумовото ниво в гр. Кюстендил през 2012, 2013, 2014 и 2015г., на улици с интензивно движение на МПС и висока гъстота на обитаване.

№	Място на измерването	Средна стойност на шума dB/A-2012 г. мин.-макс.	Средна стойност на шума dB/A-2013г. мин.-макс	Средна стойност на шума dB/A-2014г. мин.-макс.	Средна стойност на шума dB/A2015г. мин.-макс.	Норма dB/A
1	ул.,„Ал.Стамболийски” 47	65,5 61,6-67,5	66,0 63,8-68,8	65,2 60,8-67,6	65,8 64,2-67,8	60.0
2	ул.”Хаджи Димитър” 18	66,8 62,1-69,2	66,0 63,9-68,0	64,1 62,7-65,3	66,6 64,7-69,7	60.0
3	ул.,„Цар Освободител” при разклона за болницата	66,9 65,6-67,8	67,1 66,5-68,1	67,1 65,3-70,6	66,3 64,8-67,4	60.0
4	ул.”Цар Борис І”№30 при аптеката	66,3 64,5-68,1	66,7 63,1-69,5	67,1 65,8-68,3	66,0 63,6-68,3	60.0
5	ул.”Самуил” 28	66,2 63,6-69,3	65,2 63,1-67,4	66,5 65,4-68,0	65,4 62,8-70,4	60.0
6	бул.”Цар Освободител”- църква „Св.Димитър”	63,8 61,2-68,9	66,1 65,2-67,4	66,3 64,8-68,7	67,1 64,1-69,3	60.0
7	ул.”Сливница” театъра	66,4 62,4-69,9	63,5 62,5-65,6	64,1 60,9-66,5	63,9 62,3-65,1	60.0
8	бул.”Цар Освободител” бл. За	67,4 65,8-69,0	65,3 63,1-67,1	66,4 65,9-68,5	66,1 64,2-69,6	60.0
9	ул.”Хаджи Димитър” 58	68,6 65,8-73,3	67,7 65,2-70,8	66,5 64,4-67,7	68,2 66,7-69,5	60.0
10	ул.”Бузлуджа” 67	67,7 66,0-70,0	65,4 63,8-68,5	66,5 64,4-67,7	64,3 60,4-67,0	60.0
11	ул.”Бузлуджа” 34	66,0 63,1-68,0	66,0 64,3-67,7	66,4 65,2-68,0	67,1 65,6-69,2	60.0
12	бул.”Цар Освободител” 122	66,4 63,6-67,5	66,3 65,3-67,6	68,2 65,8-72,4	67,4 66,1-69,7	60.0

Във всички 12 пункта с интензивно движение на МПС резултатите от измерванията превишават нормите, посочени в Наредба № 6 (Д.В.бр. 58/2006 г.). Най-висока стойност е измерена на пункт №9 – 68,2 dB/A. Стойностите, измерени при пунктове с №3,4, и 10 са по-ниски в сравнение с предходната година, а при пунктове с №2,6 и 9 са по-високи в сравнение с предходната година. Резултатите показват, че диапазона на шумовите нива е между 60,4 – 70,4 dB/A.

Таблица 2

Пунктове в близост до локални източници на шум.

№	Място на измерването	Средна стойност на шума dB/A-2012 г. мин.-макс.	Средна стойност на шума dB/A-2013 г. мин.-макс.	Средна стойност на шума dB/A-2014г. мин.-макс.	Средна стойност на шума dB/A-2015г. мин.-макс.	Норма dB/A
1	бул."Раковски" бл.3	66,3 64,9-69,5	63,9 62,0-65,6	63,9 63,0-67,7	66,0 62,2-69,3	60.0
2	ул."Ал.Димитров" автогарата	65,8 62,5-69,2	65,0 62,2-66,5	63,8 61,5-65,8	65,0 63,8-67,1	60.0
3	ул."Ал.Димитров"№9 паметника	67,1 65,4-68,2	65,8 63,5-68,1	66,2 64,7-68,6	66,9 65,4-68,7	60.0
4	кв."Запад" бл.45	68,3 66,4-70,0	67,2 66,2-68,8	67,6 61,1-69,9	66,8 61,1-69,9	60.0
5	кв."Колуша" ул."Тинтява"№11	54,2 46,0-61,8	58,9 56,9-60,5	55,3 50,7-58,6	52,2 48,9-59,0	60.0

Измерванията, направени в посочените 5 пункта с локални източници на шум през 2015г., с изключение на пункт с №5 надвишават посочената норма в Наредба № 6(Д.В.бр. 58/2006 г.). Най-висока стойност е измерена на пункт с №3-66,9dB/A. Стойностите в пунктове с №4 и 5 са по-ниски от измерените стойности в предходните три години. Резултатите показват, че диапазона на шумовите нива е между 48,9 – 69,9dB/A.

Таблица 3

Пунктове разположени във вътрешните квартали на жилищната зона с минимално шумово въздействие.

№	Място на измерването	Средна стойност на шума dB/A-2012 г. мин.-макс.	Средна стойност на шума dB/A-2013г. мин.-макс	Средна стойност на шума dB/A-2014г. мин.-макс.	Средна стойност на шума dB/A-2015г. мин.-макс.	Норма dB/A
1	ул."Гороцветна" бл.9	65,3 61,4-69,2	64,8 62,3-67,7	64,3 62,8-65,6	64,5 63,0-66,6	55.0
2	ул."Цар Симеон I" хотел"Стримон"	68,0 65,8-67,1	68,0 64,0-66,7	68,0 65,2-71,1	66,2 64,9-67,4	55.0
3	ул."Даскал Дамаскин"№41 разклона за X дет.гр.	65,9 63,7-68,2	62,4 59,9-64,0	64,3 62,5-65,5	58,0 55,6-61,5	55.0
4	ул."Ефрем Каранов" VI-то ОУ	54,8 51,2-57,5	55,9 52,8-58,1	53,3 45,6-58,0	53,0 45,6-58,0	55.0
5	кв."Запад"XII дет.гр.	57,0 51,9-63,1	57,0 51,9-63,1	55,9 54,7-58,1	55,1 50,2-57,6	55.0

6	ул."19-ти февруари" ПГИМ	52,6 46,1-57,8	49,3 43,2-53,8	49,5 45,6-50,6	49,1 45,4-52,8	55.0
7	ул."Л.Янков" 18	62,5 56,8-66,9	59,5 55,3-61,5	59,3 54,2-66,2	60,5 56,8-62,6	55.0

Резултатите от измерванията на шума във вътрешните квартали с минимално шумово натоварване са със стойности в различни интервали. При пунктове с №1,2 и 6 са по-високи от предвидените за тази зона – 55.0 dB в Наредба № 6(Д.В.бр. 58/2006 г.), но са по-ниски от предходните 3 години. Диапазона на шумовите нива е между 45,6 – 67,4dB/A. Намалено е шумовото натоварване при пункт с №3- 58,04dB/A от 64,304dB/A през 2014г. Стойности, по-високи от измерените в предходните три години няма.

Уличен шум гр. Дупница

Таблица № 4

Зона с интензивен трафик на движение и висока гъстота на обитаване.

№	Място на измерването	Средна стойност на шума dB/A- 2011г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2012 г. мин.- макс	Средна стойност на шума в dB/A- 2013г. мин.- макс.	Средна стойност на шума в dB/A- 2014г. мин.- макс.	Средна стойност на шума в dB/A- 2015г. мин.- макс.	Норма dB/A
1	ул."Св.Иван Рилски" 86	68,7 68,5-72,1	67,2 62,8-71,0	68,8 66,8-69,9	68,9 66,3-69,8	68,7 66,5-70,2	60.0
2	ул."Орлинска"№14 пицария „Тревизо”	71,9 71,2-72,8	71,2 68,5-73,5	70,6 68,0-73,8	71,4 66,7-75,6	69,6 67,0-72,1	60.0
3	кв.Спартак ул."Орлинска"№56 „Цигането”	68,9 65,4-71,3	68,8 65,7-73,6	70,3 69,1-71,5	70,0 68,7-71,2	70,3 69,0-73,6	60.0
4	ул."Княз Борис I" срещу МВР	65,6 63,3-69,9	67,5 65,4-71,4	67,7 65,7-70,2	67,2 65,1-69,8	68,4 66,9-69,9	60.0
5	ул."Аракчийски мост"№12 рампата	67,7 64,6-69,5	67,2 66,3-68,7	68,1 65,6-69,5	68,7 65,7-71,0	73,6 72,6-74,4	60.0
6	жк."Бистрица"№58 автобусната спирка	67,7 64,6-69,5	61,4 58,7-63,7	63,8 62,3-67,6	61,7 57,3-65,0	61,9 59,5-67,9	60,0

Стойностите на резултатите от измерванията на шестте пункта в зоната с интензивно транспортно движение **превишават** нормите от 60.0 dB/A, посочени в Наредба № 6(Д.В.бр. 58/2006 г.). Резултатите на пунктове с №3, 4, и 5 са стойности, превишаващи тези от измерванията през 2014г. Стойностите при пунктове с №1 и 2 са по-ниски от измерените през 2014г. Резултатите показват, че диапазона на шумовите нива е между 59,5-74,4 dB/A.

Таблица № 5

Зона с локални източници на шум

№	Място на измерването	Средна стойност на шума dB/A- 2011 г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2012 г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2013г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2014г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2015г. мин.-макс	Норма dB/A
1	ОУ „Кирил и Методи“ на ул.„Венелин“26	67,1 63,7- 68,5	61,7 60,0- 63,3	67,0 64,3- 68,8	66,0 64,6-67,6	67,1 64,7-69,8	60,0
2	ул.„П.Евтимий“№59– паметника Моструков	69,1 66,1- 72,1	68,0 66,4- 69,3	68,8 67,8- 69,7	68,4 65,8-69,5	68,5 66,8-72,5	60,0

Стойностите на резултатите от измерванията в двата пункта в зоната с локални източници на шум в гр. Дупница през всички пет години **превишават** нормите в Наредба № 6(Д.В.бр. 58/2006 г.) и са по-високи в сравнение с измерените през 2014г. Резултатите показват, че диапазона на шумовите нива е между 64,7 – 72,5 dB/A.

Таблица № 6

Зона във вътрешните квартали на гр. Дупница с минимално шумово въздействие.

№	Място на измерването	Средна стойност на шума dB/A- 2011 г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2012г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2013г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2014г. мин.- макс.	Средна стойност на шума dB/A- 2015г. мин.- макс	Норма dB/A
1	ж.к.„Развесената върба“бл.1 между блоковете	67,3 66,0-68,9	68,0 65,3-71,0	69,8 69,2-71,5	66,1 62,08- 68,1	65,4 63,5-67,7	55.0
2	ул.„Венелин“ 144	68,2 66,0-71,9	63,3 61,0-65,8	67,9 65,1-70,0	68,6 66,7-70,5	68,5 67,9-69,5	55.0
3	ж.к. Дупница между блоковете	54,4 50,1-58,7	55,2 52,3-59,9	54,6 51,6-59,8	50,5 44,7-54,2	52,9 50,1-55,8	55.0
4	ул.„Отец Паисий“ №24	62,3 58,2-66,0	61,5 56,3-65,0	64,5 61,8-67,0	61,4 57,8-65,8	59,4 57,0-64,2	55.0

Стойностите от измерванията на шума през 2015г. в два пункта с №1 и 2 в зоната във вътрешните квартали **превишават** нормите, посочени в Наредба № 6(Д.В.бр. 58/2006 г.) както през 2015г., така и в предходните четири години. При пункт №4 се наблюдава намаляване стойностите на шума (от 61,4dB/A през 2014г. на 59,4dB/A през 2015г.). Единствено при пункт с №3 измерените стойности отговарят на нормите от 55 dB/A. Резултатите показват, че диапазона на шумовите нива е между 50,1 –69,5dB/A.

От посочените по-горе резултати, може да се направи извод, че нивото на шумово натоварване в градовете Кюстендил и Дупница се запазва високо, над предвидените норми за съответните зони в Наредба №6(Д.В.бр. 58/2006 г.).

Наблюдението и контрола на градския шум е проведено през месеците юли и август в 24 пункта в гр. Кюстендил и 12 пункта в гр. Дупница, като 50% от пунктовете са определени на улици с интензивно движение и висока гъстота на обитаване, 20% от пунктовете са в близост с локални източници на шум и 30% от пунктовете са във вътрешните квартали на жилищната зона с минимално шумово въздействие.

Съгласно писмо на МЗ №32-00-123/17.07.2007 г. за 2011г. мониторинга на шума в урбанизираните територии се извърши само по показател Lден – дневно ниво на шум в околната среда, определящ степента на дискомфорт през дневния период на денонощието (между 8.00-18.00 ч).

Съгласно Методиката за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива от 2007 г. минималната периодичност на мониториране е един път в годината. Измерванията са извършени в дневния период на денонощието – от 8.00 – 18.00 ч.

Честотата на отчитане на резултатите е три пъти дневно, в два последователни дни за всеки пункт.

От проведените измервания в периода 2011 - 2015г. на шумовото ниво в урбанизираната територия на градовете Кюстендил и Дупница се установява превишаване на нормативните изисквания, посочени в Наредба № 6(Д.В.бр. 58/2006 г.), с изключение на няколко пункта, където има леко намаляване на шумовото натоварване. Изпратени са писма до общинските ръководства на гр. Кюстендил и гр.Дупница за предприемане на подходящи мерки с цел намаляване нивата на уличния шум и създаване на здравословна жизнена среда. Община Дупница е изготвила План за действие за редуциране на шума в гр.Дупница, като се предвиждат мерки за подобряване на организацията на движение, ограничаване скоростта на движение по улиците, подобряване на пътните настилки, залесяване на свободни площи и изграждане на озеленителни пояси в Дупница и др.

През 2015г. в РЗИ-Кюстендил са постъпили 2 бр. сигнали за наднормен шум в околната среда от промишлени източници, а именно:

1. Сигнал, касаещ дейността на Цех за бетонови изделия в с.Усойка, община Бобошево, обл.Кюстендил, стопанисван от „ТОМОВСТРОЙ“ ЕООД.

В резултат на извършения лабораторен контрол е установено, че при осъществяване на производствена дейност в обекта, нивото на контролирания параметър –дневно ниво на шум не съответства на изискванията на Наредба №6 на МЗ за показателите на шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

При следваща проверка на обекта е установено неизпълнение на горечитираното предписание, следствие на което е издадена Заповед на директора на РЗИ-Кюстендил за спиране на дейността на съоръжение на промишлеността – вибропреса. На управителя на дружеството, стопанисващо и експлоатиращо цеха е съставен, предявен и връчен Акт за установяване на административно нарушение и е издадено Наказателно постановление за имуществена санкция за нарушаване на разпоредбите на чл.28, ал.1 във връзка с чл.28, ал.2 от Закона за защита на шума в околната среда.

2. Сигнал, касаещ дейността на Цех за производство на пелети в гр. Кюстендил, стопанисван от „Ин Тех Сълюшън“ ООД.

Извършена е насочена проверка и контрол на дневните нива на шум от служители на РЗИ- Кюстендил в два пункта в гр. Кюстендил. В резултат на извършените измервания е установено, че при осъществяване на производствена дейност в обект Цех за производство на пелети, нивото на контролирания параметър – дневно ниво на шум съответства на изискванията на Наредба №6 на МЗ.

На следващ етап от проверката по сигнала е извършено измерване на еквивалентните нива на нощен шум в три пункта в гр. Кюстендил. Резултатите от контрола сочат, че генерираното ниво на нощен шум от дейността на машините и съоръженията при пълна натовареност на мощностите в цеха за производство на пелети, не превишава допустимите стойности, регламентирани в Наредба №6 на МЗ.

Съгласно разпоредбата на чл.49 от Наредба №36 на МЗ за условията и реда за упражняване на държавен здравен контрол, в рамките на 12 месеца от получаването на сигнала следва да бъде извършено повторно контролно измерване на еквивалентното ниво на шум.

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).

В териториалния обхват на РИОСВ-Перник не са включени общини с население над 100 000 жители, поради което няма разработени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност

Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама - фон се състои от 26 локални мониторингови станции, измерващи мощността на дозата. Станциите са разположени по цялата територия на страната, работят в непрекъснат режим и изпращат данни в централната станция в ИАОС. Изготвя се ежедневен бюлетин за състоянието на радиационния гама фон в страната: <http://eea.government.bg/bg/output/daily/bulletin-rad.html>

2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми

На териториалния обхват на РИОСВ-Перник няма разположена мониторингова станция за радиационен контрол.

3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда

Информация за радиационното състояние на околната среда се публикува на веб-страницата на ИАОС: <http://eea.government.bg/bg/soer/2010/radiation/radiatsionno-sastoyanie-na-okolnata-sreda?searchterm=%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8>

III. 4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

СЕВЕЗО

Съгласно утвърдения годишен план за контролната дейност на обекти с издадени разрешителни по чл.104 от ЗООС в РИОСВ-Перник на контрол са подлежали 6 броя предприятия с издадени разрешителни по чл. 104, ал. 1 от ЗООС.

Обект, класифициран като “предприятие с висок рисков потенциал”- 1бр.

Обекти, класифицирани като “предприятие с нисък рисков потенциал” 5 бр.

За извършените проверки са изготвени доклади и са представен в МОСВ.

През месец ноември 2014 г. е изготвен и представен в МОСВ за утвърждаване от Министъра на околната среда и водите План за контролната дейност на обекти с издадени разрешителни по чл. 104 от ЗООС за 2015 г. и за обекти, класифицирани с нисък риск.

В плана за 2015 г. са включени 6 обекта, като 4 са класифицирани като “предприятия с нисък рисков потенциал” и два с висок риск.

ХИМИКАЛИ

Експертите на РИОСВ-Перник контролират 532 броя обекти, попадащи в обхвата на ЗЗВВХВС в областите Перник и Кюстендил.

През 2015г. са планирани за контрол 66 броя обекти. Извършени са 66 броя проверки на 66 обекти. Дадени са 31 бр. предписания, които са изпълнени. През 2015г. не са установени несъответствия, за които да бъдат предприети административно-наказателни мерки.

Процентно изпълнение на плана по фактор химикали за 2015 г. - 100 %

Извършен е контрол по изпълнение на Регламенти 1907/2006 и 1272/2008, както и по начина на съхранение на химикалите, в изпълнение на Наредбата за реда и начина на съхранение на ОХВС, както следва:

➤ По Регламент ЕО 1907/2006 /REACH/ за извършени регистрации, наличие на ИЛБ и съответствие им с изискванията на приложение II към Регламент ЕО 453/2010 г. и в съответствие с изискванията на Регламент /ЕС/ 2015/830 на комисията от 28 май 2015 г. за изменение на Регламент /ЕО/ 1907/2006 /REACH. Давани са предписания за осигуряване на ИЛБ и привеждането им в съответствие с нормативната уредба. Предписанията са изпълнени.

➤ По Регламент ЕО1272/2008 /CLP/ относно извършени нотификации. В проверяваните обекти не са констатирани несъответствия.

➤ Контрол относно реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси по Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси При проверките фирмите са уведомени за изискванията на раздел IV относно реда и начина за документиране на оценката за безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси от Наредбата и съгласно Заповед №РД-288/03.04.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, с която се утвърждават указания и формата за документиране на оценката за безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси. Заповедта е публикувана на страницата на РИОСВ-Перник - www.pk.riosv-pernik.com. Изготвили и документирали са оценка за безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси 3 броя фирми. Дадено е едно предписание за осигуряване на разделно съхранение на химично вещество и смес, поради несъвместими категории на опасност. Предписанието е изпълнено. На

дружествата, които са изготвили и документирали оценката за безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси е извършена проверка на раздел X *Коригиращи действия* при констатирани несъответствия с изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси, както и сроковете за изпълнението им. Не са констатирани несъответствия.

➤ Контрол по Регламент /ЕО/ 1102/2008 относно забраната за износ на метален живак и някои живачни съединения и смеси и безопасното съхранение на метален живак – Топлофикация Перник АД, съхраняващо около 546 кг. отпадъчен живак. Същият е покрит с вода, а съдовете в които се съхранява са плътно затворени. Съхранява с в обособено помещение с ограничен достъп. Дружеството е класифицирало съхранявания живак като отпадък, за което е изготвило работен лист.

През 2015 г. експертите от направлението са взели участие и в следните проверки и дейности:

- Участие в комплексни проверки на обекти по Заповед на Директора на РИОСВ-Перник;
- Участие в проверки по контрол на условия в издадени Комплексни разрешителни по реда на Закона за опазване на околната среда.
- Изготвяне на доклади до министъра на околната среда и водите, до оператори и за сайта на инспекцията за извършените проверки по СЕВЕЗО директивата ;
- Изготвяне на годишен план до министъра на околната среда и водите за контролната дейност през 2016 г. на обекти с висок или нисък рисков потенциал;
- Участие в 2 броя работни срещи относно законодателни изменения в Раздел 7 на ЗООС;
- Изготвяне на писма до кметовете на общини за задълженията им свързани с изготвяне на отчет за проиграване на външните аварийни планове на предприятия, класифицирани с висок рисков потенциал;.
- Изготвени са писма до органите по чл. 157 а от ЗООС, за предоставяне на становища, относно формата и съдържанието на Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии /ДППГА/, съгласно изискванията на чл. 107, ал. 4 ;
- Изготвяне на информация до МОСВ във връзка с подготовка на Р България за ратифициране на Конвенцията за живака;
- Изготвяне на становище относно процедура по преразглеждане и последващо изменение на Разрешително за експлоатация №1-133/2013 г. по чл. 104, ал. 1 от ЗООС на предприятие с висок рисков потенциал Паур Тийм газ ЕООД, Складова база за пропан-бутан и светли горива на площадката на завод Стомана, гр. Перник;
- Изготвяне на възлагателно писмо до акредитирана лаборатория за извършване на пробовземане и аналитично изпитване на прежда, за наличие на азобагрила и азооцветители от обект Велбъжд АД, гр. Кюстендил;
- Изготвяне на писма до контролните органи по чл. 157 а от ЗООС за определяне на представители за проверките по СЕВЕЗО Директива през 2016 г.;
- Извършване на пробовземане от прежда, за наличие на азобагрила и азооцветители, които са във вписване 43 от Приложение XVII на Регламент /ЕО/ REACH 1907/2006 и има условия на ограничение. Пробата е изпратена за аналитично изпитване в изпитвателна лаборатория Алми Тест ООД, гр. София. Не е констатирано наднормено съдържание на азобагрила и азооцветители.

През 2015 г. предприятие за съхранение и производство на базови органични разтворители и разреждатели на алкидни бои в гр. Кюстендил се е класифицирало като предприятие с висок рисков потенциал във връзка с предписание, дадено от страна на РИОСВ-Перник. С писмо инспекцията е уведомила дружеството, че съгласно § 24 от

Преходните и заключителни разпоредби на Закона за опазване на околната среда, с последния ЗИД на Закона, обн. ДВ бр.62 от 14 август 2015 г. операторите на съществуващите предприятия и/или съоръжения, класифицирани като предприятия с нисък или висок рисков потенциал са длъжни да подадат актуализирани уведомления по чл. 103, ал. 2 от ЗООС до министъра на околната среда и водите в съответствие с критериите по приложение № 3.

Съгласно график изготвен от МОСВ дружеството е подало уведомлението по чл. 103, ал. 2 от ЗООС до министъра на околната среда и водите в указания срок.

Съгласно утвърдения от министъра на околната среда и водите годишен план за контролната дейност на обекти с издадени разрешителни по чл.104 от ЗООС, както и за обекти, класифицирани с нисък рисков потенциал в РИОСВ-Перник на контрол са подлежали 6 броя предприятия

Обекти, класифициран като “предприятие с висок рисков потенциал”- 2бр.

Обекти, класифицирани като “предприятие с нисък рисков потенциал”-4 бр.

Във връзка с дадени предписания е извършен последващ контрол, при който е констатирано изпълнението им в указания срок.

За извършените проверки са изготвени доклади и са представени в МОСВ.

През месец ноември 2015 г. е изготвен и представен в МОСВ за утвърждаване от Министъра на околната среда и водите План за контролната дейност на обекти с издадени разрешителни по чл. 104 от ЗООС за 2015 г. и за обекти, класифицирани с нисък риск.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

С нарастващите екологични изисквания на обществото, развитието на превантивната дейност и контрола по околна среда заема ключова позиция в защитата на здравето на хората, чрез изпълнение на стратегически и оперативни цели. Като главна стратегическа цел може да се отчете интегрирането на политиката по околна среда в политиките за развитие на отраслите на икономиката в страната за постигане на устойчиво развитие, чрез намаляване и предотвратяване на вредното въздействие от индустриални дейности и инфраструктура.

Основни инструменти за интегриране на екологичните изисквания в различните икономически отрасли са процедурите по Оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения и Екологична оценка на планове, програми и проекти. Чрез изпълнението им се предвижда високо ниво на защита на околната среда и устойчиво развитие чрез откриване, описание и оценка на преките и косвени въздействия на проектираните дейности върху отделните компоненти и здравето на хората и дава представа за очакваните промени, които ще настъпят в околната среда от изпълнението на инвестиционните инициативи, заложи в планове и програми (ПП) в сферата на: селското и горско стопанство, рибарството, транспорта и далекосъобщенията, енергетиката и промишлеността, включително добива на подземни богатства, управлението на отпадъците, управлението на водните ресурси, туризма, устройственото планиране и земеползването.

След стартирането на информационната система на публичен регистър с данни за извършване на процедурите по ОВОС и ЕО за цялата страна бяха въведени досиетата за всички финализирани от РИОСВ-Перник процедури по ОВОС и ЕО до 2015 г.

Запазва се тенденцията по отношение на характера на инвестиционните предложения, т.е. преобладаващи са: за разкриване на пунктове за разкомплектоване на излезли от употреба МПС и пунктове за търговия с черни и цветни метали, изграждане на водовземни съоръжения и оранжерии, както и предложенията за изграждане на животновъдни ферми.

1. ОВОС и Екологична оценка

През отчетната 2015г. РИОСВ-Перник е постановила 83 бр. решения по глава шеста от Закона за опазване на околната среда, от които:

- ▶ 1 бр. Решение по ОВОС за инвестиционно предложение „РЦТНО на територията на Община Дупница и Претоварна станция с инсталации за сепариране и компостиране на отпадъци на територията на Община Кюстендил“, с възложител Община Дупница
- ▶ 28 бр. решения за преценяване необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда (всички са с характер „да не се извършва ОВОС“);
- ▶ 15 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (28 с характер да не се извършва ЕО и едно – „да се извърши ЕО“).
- ▶ 11 бр. решения за прекратяване на процедури по глава шеста от ЗООС, като 9 от тях са за прекратяване на процедури по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС (две, от които са прекратени заради недопустимост на ИП с ПУРБ, едно е по искане на възложителя и шест са за непредоставена информация на основание на чл. 6, ал. 4 от Наредбата за ОВОС), две са за прекратяване на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО (едно за непредоставена информация и едно по искане на възложителя).

1.1. Общ брой издадени от МОСВ и РИОСВ-Перник решения по ОВОС за територията на РИОСВ-Перник по отрасли и общини

- а) Брой издадени решения по оценка на въздействието върху околната среда ОВОС за инвестиционни предложения от МОСВ-0 броя
- б) Брой издадени решения по ОВОС от РИОСВ-Перник – 1 бр.

От Директорът на РИОСВ-Перник през 2015г. е издадено едно решение по ОВОС, описано в таблицата по-долу:

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Общ бр. проведени консултации със заинтересовани лица	Оценка на качеството на ДОВОС		Вид на решението			Издадено в нормативно определени срок	Обжалване			Заб. (подлежи на КР, основание за прекратяване, друго)
			положителна	отрицателна	одобрява	не одобрява	прекръпява процедурата		Обжалване на решението	Резултат от обжалването		
										отменено	потвърдено	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Решение № 01-01/2015 г.	РЦТНО на територията на Община Дупница и Претоварна станция с инсталации за сепариране и компостиране на отпадъци на територията на Община Кюстендил		x		x			x	x			Потвърдено от ПАС с Решение № 312/06.10.2015г. Предстои разглеждане от ВАС на 27.03.2017г.
Общо			1	0	1	0	0	1	1	0	0	

1.2. Общ брой издадени от МОСВ и РИОСВ-Перник решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения за територията на РИОСВ-Перник по отрасли и общини

а) Брой издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения от МОСВ – 2 броя:

Решение № 1-ПР/2015г. за инвестиционно предложение за „АМ „Струма” Лот 2 „Дупница – Благоевград” от км 322+000 до км 359+483.52 – Изместване на трасето в участъка от км 330+000 до км 332+960” с възложител Агенция „Пътна инфраструктура”.

б) Брой издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения от РИОСВ-Перник -28 бр., които са описани в следната таблица:

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Решение			издадено в нормативно определения срок	Обжалване на решението			Заб. (подлежи на КР, основани е за прекратяване, друго)
		Да се извърши ОВОС	Да не се извършва ОВОС	Прекратява процедурата		обжалвано	Резултат от обжалването		
							Отменено	потвърдено	
1.	2.	3.	4.	5	6	7.	8.	9	10
ПЕ-1-ПР/2015	„Изграждане на площадка за събиране, сортиране, временно съхранение и търговия с отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/, излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/, негодни за употреба батерии и акумулатор и /НУБА/“ в имот № 229013, земл. на с. Големо село, общ. Бобов дол		х		х				
ПЕ-2-ПР/2015	Увеличаване на номиналната топлинна мощност на ТЕЦ „Бобов дол“ от 1 144 MWth на 1 716 MWth и		х		х				

	реконструкция на сероочистваща инсталация - СОИ 1 за очистване на газовете от ЕК 1 и ЕК 2								
ПЕ-3-ПР/2015	„Изграждане на ресторант“ в ПИ 41112.502.608, местност „Решетка“ в землището на гр. Кюстендил		x		x				
ПЕ-4-ПР/2015	„Проектиране и изграждане на пункт за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/ и продажба на авточасти втора употреба” в УПИ XVI, кв. 471 по плана на гр. Перник, кв. „Кристал“		x		x				
ПЕ-5-ПР/2015	„Изграждане на водопровод за допълнително водоснабдяване и резервоар за питейни води за нуждите на с. Еремия, община Невестино, област Кюстендил“		x		x				
ПЕ-6-ПР/201	„Изграждане на		x		x				

5	административна сграда с гаражи, магазини за нехранителни стоки, пункт за диагностика и за смяна на масла, автомивка и кафе-аперитив“ в поземлен имот 41112.50.297, местност „Кандило“ в землището на гр. Кюстендил								
ПЕ-7-ПР/2015	„Зърнохранилище, фуражна кухня, сеновал и овчарник, производствена складова база, фотоволтаична централа и производствена сграда с фотоволтаична инсталация 200 kW”		x		x				
ПЕ-8-ПР/2015	„Изграждане на оранжерияен комплекс за целогодишно отглеждане на зеленчуци“ в поземлен имот с № 070084 в землището на с. Долна Диканя, общ. Радомир		x		x				
ПЕ-9-ПР/2015	Създаване на лозови насаждения		x		x				

	с обща площ 5.9328 ха и система за капково напояване								
ПЕ-10-ПР/2015	Изграждане на кравеферма за 30 бр. крави в с. Горни Романци, общ. Брезник		x		x				
ПЕ-11-ПР/2015	„Изграждане на жилищни сгради и магазини за нехранителни стоки“ находящи се в поземлен имот № 44183.103.4, местност „Разкръсе“, землище на с. Лозно, общ. Кюстендил“		x		x				
ПЕ-12-ПР/2015	„Изграждане на сондажен кладенец за техническо водоснабдяване на кариера „Пери“, землище на с. Студена, община Перник“		x		x				
ПЕ-13-ПР/2015	Изграждане на овцеферма в ПИ 041034 в с. Скрино, общ. Бобошево		x		x				
ПЕ-14-ПР/2015	„Изграждане на овцеферма“ в „Изграждане на овцеферма“ в парцел V, стопански		x		x				

	двор в землището на с. Горна Глоговица, общ. Земен землището на с. Горна Глоговица, общ. Земен								
ПЕ-15- ПР/201 5	„Изграждан е на ТИР паркинг“, с местонахож дение ПИ 41112.23.83 по Кадастрална та карта /КК/ на гр. Кюстендил		x		x				
ПЕ-16- ПР/201 5	„Изграждан е на обект: бензиностан ция и газостанция “ с местонахож дение ПИ 41112.23.99, образуван от ПИ 41112.23.15 по КК на гр. Кюстендил		x		x				
ПЕ-17- ПР/201 5	„Изграждан е на площадка за дейности с отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/, отпадъци от метални опакровки, излязло от употреба електрическ о и електронно оборудване /ИУЕЕО/, негодни за употреба батерии и акумулатор и /НУБА/ и излезли от употреба		x		x				

	<p>моторни превозни средства /ИУМПС/” в поземлен имот /ПИ/ с идентификатор 06286.501.685 в землището на град Брезник, община Брезник, област Перник</p>								
<p>ПЕ-18-ПР/2015</p>	<p>„Изграждане на тръбен сондажен кладенец за допълнително питейно-битово водоснабдяване на с. Расник, общ. Перник“</p>		x		x				
<p>ПЕ-19-ПР/2015</p>	<p>„Изграждане на овцевъдна ферма с необходимите за нея съоръжения и собствен водоизточник” в поземлен имот № 001079, землището на с. Гоз, общ. Брезник</p>		x		x				
<p>ПЕ-20-ПР/2015</p>	<p>„Изграждане на жилищни сгради с магазини за хранителни стоки и сондажен водоизточник“ в поземлен имот № 015017, местност</p>		x		x				

	„Водопой“, землище на с. Лозно, община Кюстендил								
ПЕ-21- ПР/201 5	„Изграждан е на тръбен кладенец за напояване на тревни, храстови и дървесни насаждения и измиване на площадки и алеи на Община Кюстендил, разположен и в ПИ 41112.504.1 326, ул. „Калосия“ № 19, гр. Кюстендил		x		x				
ПЕ-22- ПР/201 5	„Изграждан е на тръбен кладенец за напояване на тревни насаждения, храсти и дървета и измиване на площадки и алеи в поземлен имот № 41112.500.2 097, бул. „България“ гр. Кюстендил		x		x				
ПЕ-23- ПР/201 5	ИП за площадка и магазин за ИУМПС, автосервиз и магазин за авточасти в УПИ I.634.2 кв. Тева, гр. Перник		x		x				
ПЕ-24- ПР/201 5	„Ферма за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки		x		x				

	/садки/ - Садкова инсталация и брегова база за отглеждане и продажба на риба „АДЕЛ-3“ в акваторията на язовир „Брезнишки извор“, разположен о в землището на с. Брезнишки извор, общ. Брезник								
ПЕ-25-ПР/2015	Изграждане на нова мрежа (въздушна линия) ниско напрежение за електрозахранване на търговски обект, находящ се в гр. Дупница, ул. „Прогона“, УПИ II, кв. 246, общ. Дупница		x		x				
ПЕ-26-ПР/2015	„Укрепване на транзитния газопровод за Македония при ПК 552 + 80 (с. Долно село) при прехода през р. Бистрица“		x		x				
ПЕ-27-ПР/2015	Изграждане на газостанция към съществуваща бензиностанция в ПИ		x		x				

	010039 с. Лозно, общ. Кюстендил								
ПЕ-28- ПР/201 5	„Пълно системно рибовъдно стопанство за отглеждане на хайвер, зарибителен материал и риба за консумация от вида „Дъгова пъстърва““ в имот с № 014003 в землището на с. Банкя, община Трън, област Перник		x		x				
Общо		0	28	0	28	0	0	0	

Постановени са следните 11 бр. решения за прекратяване на процедури по реда на глава шеста от ЗООС:

№	Наименование на инвестиционното предложение	Внесено уведомление за инвестиционно намерение	Подлежи на процедура		Внесена информация за преценяване на необходимостта от ОВОС	Внесен доклад за ОВОС	Забележка (Препратено в МОСВ, друго)
			Задължителна ОВОС	Преценяване на необходимостта от ОВОС			
ПЕ-ОВОС -66- 2013	ИП за „Засаждане на трайни насаждения – орехова градина с капково напояване“, находящо се в махала „Джоргови егреци“, землище на с. Друган, общ. Радомир	x					Прекратено с Решение ПЕ-1-П/2015г.
ПЕ-ОВОС -67- 2013	ИП за Противоерозионни залесявания в землището на с. Завала, общ. Брезник	x					Прекратено с Решение ПЕ-2-П/2015г.

ПЕ-ОВОС-68-2013	„Изграждане на водовземно съоръжение за питейно – битово водоснабдяване на с. Усойка и с. Блажиево, община Бобошево“	x					Прекратено с Решение ПЕ-3-П/2015г.
ПЕ-ОВОС-72-2013	„Локална пречиствателна станция към съществуваща жилищна сграда, находящ се в УПИ I – 6, кв. 2 по плана на с. Милославци, община Грън“	x					Прекратено с Решение ПЕ-4-П/2015г.
	Общ устройствен план (ОУП) на Туристически и ски център „Паничище-Езерата- връх Кабул“	x	x				Прекратено с Решение ПЕ-5-П/2015г.
ПЕ-ЕО-42-2014	ПУП ПРЗ с цел застрояване на „Заведение за социални грижи – дом за стари хора“ в обхват поземлен имот с идентификатор № 010024, местност „Бела вода“, землище на с. Джерман	x					Прекратено с Решение ПЕ-6-П/2015г.
ПЕ-ОВОС-12-2015	Ферма за отглеждане на риба в плаващи мрежени клетки /садки/ - Садкова инсталация и брегова база за отглеждане и продажба на рибав	x					Прекратено с Решение ПЕ-7-П/2015. С Решение на МОСВ №143/30.07.2015г. решението за прекратяване е отменено

	акваторията на язовир „Брезнишки извор“						
ПЕ-ОВОС-54-2013	ИП за „Етнографски комплекс Лобош“ в УПИ IX, кв. 30 по плана на с. Лобош, общ. Ковачевци	х		х	х		Прекратено с Решение ПЕ-8-П/2015г.
ПЕ-ОВОС-47-2014	ИП- добив и пренос на натурална минерална вода от съществуващ водоизточник, обособяване на цех за бутилиране на натурална мин. вода и производство на газирани и негазирани безалкохолни напитки“ в поземлен имот № 000075, землището на с. Катрище, общ. Кюстендил	х					Прекратено с Решение ПЕ-9-П/2015г.
ПЕ-ОВОС-30-2015	„Подобряване на почвеното плодородие на земеделска земя, чрез отнемане на маломощния хумусен слой и насипването на земни маси годни за рекултивация и връщане на отнетия хумус с попътен добив на разсипно злато“ в поземлени имоти с идентификатори №№ 009177 и	х					Прекратено с Решение ПЕ-10-П/2015г.

	009096, землище на с. Копиловци, община Кюстендил													
ПЕ- ОВОС -73- 2010	„Реконструкция и разширение на мандра” в землището на с. Гърло, община Брезник	х												Прекратено с Решение ПЕ-11-П/2015г.

1.3 Общ брой издадени от РИОСВ – Перник решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за територията на РИОСВ по отрасли и общини;

Дейности по Приложение №2 на ЗООС	Общини													
	БРЕЗНИК	ЗЕМЕН	ПЕРНИК	КОВАЧЕВЦИ	РАДОМИР	ТРЪН	БОБОВ ДОЛ	БОБОШЕВО	КЮСТЕНДИЛ	НЕВЕСТИНО	САПАРЕВА БАНЯ	ДУПНИЦА	ТРЕКЛЯНО	ОБЩО
Т.1 Селско, горско и водно стопанство	4	1				1		1						7
Т.2 Минно дело					1		1							2
Т.3 Еергийно стопанство									2			1		3
Т.4 Предприятия в хран. промишленост														
Т.6 Инсталации в химическата промишленост														
Т.8 Текстилна, кожарска, дървообработваща и хартиена промишленост														
Т.10 Инфраструктурни инвестиционни предложения			3						8	1				12
Т. 11 Други инвестиционни предложения	1		2				1							4
Т.12 Туризмът и отиди														
Общ брой издадени решения по общини	5	1	5		1	1	2	1	10	1		1		28

1.4. Контрол върху изпълнението на условията, поставени в решенията по ОВОС и решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС:

Ефективно прилагане и свеждане до минимум на сроковете по процедурите по Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) с цел идентифициране на евентуалните въздействия върху околната среда и човешкото здраве от строителството и експлоатацията на инвестиционните предложения на най-ранния етап от тяхното проучване и разработване, преди да е взето решение за реализацията им на конкретно място при съответната технология и оценяване на евентуалните значителни въздействия върху околната среда в резултат от прилагането на планове и програми от регионално и местно равнище, които са в процес на изготвяне.

Изпълнение на условията в Решенията по ОВОС/Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и мерките в становищата по ЕО и условията и мерките в Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО са основни цели, с които ще се осигури запазване чистотата на околната среда.

През 2015 г. са извършени 37 планови проверки на издадени по реда на глава шеста от ЗООС индивидуални административни актове. За един от обектите, с издадено решение по ОВОС № 9-6/2008г. от министъра на околната среда и водите за добив на подземни богатства - строителни материали- доломити от находище „Шумнатица”, в землището на с. Студена, община Перник, е установено нарушение, за което бе съставен съответно АУАН.

Извършени бяха 23 извънредни проверки, 5 от които на основание чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ОВОС за постъпили уведомления за инвестиционни предложения.

По-голям брой от извършените извънредни проверки беше във връзка с установени незаконни изкопни дейности (добив на расипно злато) на голяма дълбочина в земеделски земи с начин на трайно ползване „ниви“ и „овощни градини“ в землищата на с. Дворище, с. Копиловци и с. Раждавица, общ. Кюстендил. Нарушените терени попадат в защитена зона BG 0001012 „Земен” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. За тези дейности РИОСВ-Перник не е уведомена на най-ранния етап по реда на ЗООС. Съставени и наложени бяха съответно четири АУАН-а и две наказателни постановления. За констатираните нарушения своевременно са уведомени кмета на Община Кюстендил, Областна дирекция „Земеделие“ – Кюстендил, „Напоителни системи“ ЕАД, Басейнова дирекция ЗБР-Благоевград и ДАНС.

№ на решението	Наименование	Основание за контрол		Вид на контрола		Конст. протоколи, бр.	Предприети мерки					
				По документи	Чрез посещение на място		Предписания, бр.	Изпълнени предписания, бр.	Съставен и актове, бр.	Наказателни постановления		
										Бр	лв	Влезли в сила
1.	2.	3.	4	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
		планирана проверка	по сигнал или др.									
3-1/2006г., ЕЕС	Кариера „Благов камък”, гр. Бобошево, обл. Кюстендил	х			х	х						
4-4/2007г., ЕЕС	Добив и преработка на строителни материали от открито находище „Пери”, с. Студена, община Перник	х			х	х	1	1				
9-6/2008г. ЕЕС	Добив на подземни богатства - строителни материали- доломити от находище „Шумнати	х			х	х	1		1			

	ца”, в землището на с. Студена, община Перник											
26- 12/2010г.	Добив и преработка на строителни материали- доломити от находище „Студена”, участък „Хидростр ой 1”	x			x	x						
ПЕ-18- ПР/2009г	Добив на подземни богатства - пясъци и чакъли от находище „Габи - 2”, земл. на с Слатино, общ. Бобошево, област Кюстендил	x			x	x						
ПЕ-22- ПР/2014г.;	Изграждан е на инсталация за сушене на твърди горива	x			x	x						
ПЕ-37- ПР/2014г.	Изграждан е на депо	x			x	x						

	за неопасни производст вени отпадъци и площадка за предварите лно третиране на неопасни отпадъци в имот № 000184, землището на с. Люлин, община Перник											
ПЕ - 01- 01/2013 г.	Добив и преработка на подземни богатства по чл. 2, ал. 1 от ЗПБ – метални полезни изкопаеми – злато съдържащи руди от плоч „Брезник”, находище „Милян камък”,	х			х	х						

	землище на гр. Брезник, община Брезник, област Перник”											
02-02/2013г. по ОВОС	Открит добив на подземни богатства-кафяви каменни въглища от участъци „Стара Тева“, „Света Анна“ и „Далева круша“ на находище „Пернишк и въглищен басейн“, община Перник	x		x		x						
ПЕ-41-ПР/2010г.	Изграждане на цех за малотонажно производство на листни торове и прилепител и за селското и горско	x			x	x						

	стопанство в поземлен имот с идентификатор 06286.105.39 по КК на гр. Брезник											
ПЕ-27-ПР/2010г.	Технологична лаборатория за синтеза на междинни лекарствени продукти -частично преустройство на съществуващ склад в УПИ III - парцеларен план на стопански двор с. Самораново, община Дупница	x			x	x						
ПЕ-21-ПР/2010г.	Овчарник за 200бр.овце и 55 кв.м. обслужваща сграда в УПИ 076020, кв. 51, м.	x		x		x	2	2				

	Бараковец, с. Кошарево, общ. Брезник											
06-06/2013 г.	„Изгражда не на Депо за индустриал ни отпадъци“ в индустриал ната зона на гр.Перник	x			x	x						
ПЕ-16- ПР/2009 г.	Създаване на предпр. за произв. на разтворите ли и грундове за лако - бояджийск ата промишл.	x			x	x						
ПЕ-35- ПР/2012 г.	Стопанска сграда за отглеждане на коне в ПИ № 058003, м. „Могилата ”,с. Люлин, общ. Перник	x			x	x	1	2				
ПЕ-38- ПР/2013г.	Разширени е на	x			x	x						

	данъчен склад за горива, парцел № 60 и № 59 гр. Перник											
ПЕ-44-ПР/2012 г.	Цех за производство на директни плодови сокове в ПИ №000042, земл. на с. Граница, общ. Кюстендил	х			х	х	1	1				
ПЕ-54-ПР/2012 г.	Обор за 150 крави в ПИ № 000211, в земл. на с. Слаковци, общ. Брезник, обл. Перник	х			х	х						
ПЕ-13-ПР/2013г.	Изграждане на кравеферма за до 30 крави и микромандрата в поземлени имот № 103-IV, № 103-V, кв.	х			х	х						

	10 в с. Горни Романци, община Брезник, област Перник											
ПЕ-10- ПР/2013 г.	Разширени е и преустройс тво на съществува ща стопанска сграда в зайцеферм а-УПИ III, кв. 217, с. Долна Диканя, община Радомир“	х			х	х	2	2				
ПЕ-48- ПР/2013 г.	Рекреацио нен център- къща за гости в имот № 140020, м. Под село, с. Зелениград	х			х	х						
ПЕ-4- ПР/2011 г.	Изграждан е на рибарник в имот 040026 в с. Богойна, общ. Трън	х			х	х						

4-ПР/2004 г.	МВЕЦ „Ерма” , с. Богойна, общ. Трън	х			х	х						
ПЕ-29-ПР/2013 г.	Изземване на инертни материали от р. Вердица, с. Каменик, общ. Бобошево	х			х	х						
ПЕ-44-ПР/2011 г.	Изграждане на Рибарник с люпилник за пьстърва и лин в имот №008041 с. Вратца, общ. Кюстендил	х			х	х						
ПЕ-14-ПР/2012г.	ИП за Изграждане на руслова МВЕЦ Струма 2-Шишковци	х			х	х						
ПЕ-13-ПР/2012г.	ИП за Изграждане на руслова МВЕЦ Струма 1-Коняво	х			х	х						
ПЕ-39-ПР/2013 г.	Изграждане на	х			х	х						

	автодиагностичен център, офис, автомивка и собствен водоизточник, находящ се в кв. „Твърдиливади“, ул. 6-ти май“, № 6, гр. Перник											
ПЕ-32-ПР/2012 г.	Предприятие за преработка на зеленчуци с инсталация за анаеробно разграждане на биологични отпадъци, пречиствателна инсталация за промишлени и битово-фекални отпадни води и фотоволта	x			x	x						

	ична инсталация за производст во на електроене ргия за нуждите на предприят ието, в УПИ IV, квартал №221 в с. Долна Диканя, общ. Радомир, ЕКАТТЕ- 22085											
ПЕ-42- ПР/2013 г.	Ски-писта и ски-влек , с. Ново село	х			х	х						
ПЕ-43- ПР/2013 г.	Ски-писта и ски-влек, с.Преколни ца	х			х	х						
ПЕ-21- ПР/2013 г.	Изграждан е на козеферма в ПИ № 109096, 109097, 109099, 109102 в с. Дрен, общ. Радомир	х			х	х						
ПЕ-39- ПР/2012 г.	Предприят ие за	х			х	х						

	производст во на сладка в ПИ №030042, м. Топилата, землище на с. Лозно, общ. Кюстендил											
1-ПР/2015 г. на МОСВ	АМ Струма Лот 2 Дупница км 330+000 до км 332+960	x			x		1	1				
4-2/2004 ЕЕС	Кариера Багреници към КЗ Багреници, с.Граница, добив на глина	x			x							
№ПЕ-3- ПР/2014г.	„Реконстру кция, пристройка и промяна на предназнач ението на съществува ща сграда в млекопер аботвателн о предприят ие в УПИ –	x			x							

	I 133, кв. 10 по плана на с. Радово											
Общо		36	0	2	34	36	9	8	1		0	

1.5. Издадени становища по екологична оценка на планове и програми – 0 бр.

През 2015г. няма издадени становища по екологична оценка на планове и програми на територията на РИОСВ-Перник.

1.6. Издадени преценки за необходимостта от екологична оценка на планове и програми

През 2015г. за територията на РИОСВ-Перник от Министъра на околната среда и водите няма издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване екологична оценка на планове и програми, от Директора на РИОСВ-Перник са постановени 15 решения за преценяване на необходимостта от извършване екологична оценка на планове и програми, които са описани в следната таблица:

№ на преценката	Наименование на плана/ програ-мата	Вид на преценката			Издадено в нормативно определения срок	Обжалване на решението			Заб.
		Да се извърши ЕО	Да не се извършва ЕО	Прекратява процедурата		Обжалване	Резултат от обжалването		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
ПЕ-1-ЕО/2015г.	ПУП ПРЗ и ПП за поземлен имот № 65365.32.270, местност „Шишкова кория“ в гр. Сапарева баня, общ. Сапарева баня, област Кюстендил с цел промяна предназначението на земеделска земя за застрояване на „Хотел“ и „Трафопост“		x		x				
ПЕ-2-ЕО/2015г.	ПУП ПРЗ с обхват ПИ		x		x				

	№ 65365.36.246, по КК на гр.Сапарева баня, за промяна предназначението на земеделска земя, за застрояване на „Хотел“ и „Трафопост“								
ПЕ-3-ЕО/2015г.	ПУП ПРЗ и ПП на имот № 65365.32.100, по КК на гр. Сапарева баня, област Кюстендил с цел промяна предназначението на земеделска земя за застрояване на средноетажна сграда „Хотел“ с необходимите паркинги, комуникации и подходи		х		х				
ПЕ-4-ЕО/2015г.	ПУП ПРЗ и ПП на имот № 65365.32.170, местност „Шишкова кория“ по кадастралната карта на гр. Сапарева баня, общ. Сапарева баня, област Кюстендил с цел промяна предназначението на зем. земя за застрояване на сграда с предназначение „Хотел“ с необходимите паркинги, комуникации и		х		х				

	подходи								
ПЕ-5-ЕО/2015г.	ПУП ПРЗ и ПП за имот № 65365.24.83, местност „Коинчица“ по КК на гр. Сапарева баня, област Кюстендил, с цел промяна предназначението на земеделска земя за застрояване на малкоетажна къща за туристи с необходимите паркинги, комуникации и подходи		x		x				
ПЕ-6-ЕО/2015г.	№ 65365.36.275, местност „Банско“ по кадастралната карта на гр. Сапарева баня, общ. Сапарева баня, област Кюстендил, с цел промяна предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди и изграждане на една средноетажна сграда за обществено обслужване с предназначение „Хотел“ и една сграда от допълващо застрояване с предназначение „Трафопост“ с необходимите паркинги,		x		x				

	комуникации и подходи								
ПЕ-7-ЕО/2015г.	Проект за ЧИ на ПУП – ПРЗ с обхват ПИ №№ 55871.319.9, 55871.319.65, 55871.319.52 и 55871.319.53, с цел присъединяването им към УПИ I – 1260, кв. 420 по ККР на гр. Перник		x		x				
ПЕ-8-ЕО/2015г.	ПУП-ПЗ за поземлен имот № 68789.173.5, местност „Калдръмо“, землище на гр. Дупница, общ. Дупница, област Кюстендил“ с цел промяна предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди в терен за бензиностанция и газстанция		x		x				
ПЕ-9-ЕО/2015г.	ПУП – ПЗ за промяна предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди в обхвата на нерегулиран поземлен имот с № 68789.162.92, част от нерегулиран поземлен имот № 68789.162.91, землище на гр. Дупница, общ. Дупница, с цел установяване на		x		x				

	териториално – устройствена зона от разновидност „територия за обществено обслужване“								
ПЕ-10- ЕО/2015г.	ПУП част от Комплексен проект за инвестиционна инициатива за обект: „Възстановяване на екологичното равновесие по поречието на р. Джерман, в участъка от гр. Сапарева баня до гр. Дупница“		x		x				
ПЕ-11- ЕО/2015г.	ПУП ПР и ПЗ с обхват ПИ № 65365.27.113 по КК на гр. Сапарева баня, за промяна предназначението на земя за незеделски нужди, с цел изграждане на сграда за обществено обслужване с предназначение „Хотел“ и ПУП- ПП с обхват имоти №№ 65365.27.113, 65365.26.122 и 65365.27.54 по КК на гр. Сапарева баня		x		x				
ПЕ-12- ЕО/2015г.	Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците, неразделна		x		x				

	част от Общинска програма за опазване на околната среда на територията на Община Брезник за периода 2014-2020 г.								
ПЕ-13-ЕО/2015г.	ПУП При ПЗ с обхват ПИ № 65365.27.18, по КК на гр. Сапарева баня, за промяна предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди, с цел изграждане на сграда с предназначение „Хотел“ и ПУП- ПП		x		x				
ПЕ-14-ЕО/2015г.	ПУП ПП за корекция на р. Джерман от км. 0+000 до км 11+550 на територията на общините Дупница и Бобошево		x		x				
ПЕ-15-ЕО/2015г.	ПУП-ПЗ за поземлен имот № 000165, местност „Зарева вада“, землище на с. Слокощица, общ. Кюстендил“ с цел промяна предназначението от „Производствен терен“ в терен за „Бензиностанция, газостанция и търговски обект“		x		x				
Общо		0	15	0	15	0	0	0	

**1.7. Наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата – не се прилага-
няма издадени становища по ЕО;**

1.8. Постъпили преписки за произнасяне от РИОСВ - Перник

Брой писмени указания <i>ОВОС</i>	402
Брой дадени указания за провеждане на задължителна процедура по ОВОС	444
Брой постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС	4
Брой постъпили доклади за ОВОС за оценка на качество	37
Брой положителни оценки на качеството на доклади за ОВОС, в т. ч и оценки на доклади, постъпили в предишен отчетен период	25
Брой отрицателни оценки на качеството на доклади за ОВОС, т. ч и оценки на доклади, постъпили в предишен отчетен период	1
брой постъпили искания за издаване на становище по ЕО	0
брой постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО	0
бр. извършени планирани проверки (ОВОС и ЕО) за отчетния период спрямо брой планираните проверки	29
Бр. извършени непланирани проверки (ОВОС и ЕО) –по сигнал и др.	0
Бр. проверки по чл. 93, ал. 7 и чл. 99, ал. 8 от ЗООС (да се посочи дали са планирани)	29
Бр. решения, за които е потвърдено чрез проверките, че осъществяването на ИП не е започнало и губят правно действие (Решенията на МОСВ да се цитират с номер и наименование на инвестиционно предложение)	0
Бр. изпълнени предписания спрямо дадени предписания за отчетния период (ОВОС и ЕО)	9/8
Бр. констатирани нарушения спрямо брой проверени обекти (ОВОС и ЕО)	0/15
Брой на писмени произнасяния спрямо представени обобщени справка	9
Брой одобрени доклади по наблюдение и контрол спрямо представени доклади	2

2. Комплексни разрешителни

Описание на контролираните обекти – общ брой оператори с издадени КР и разпределението им по дейности, съгласно Приложение № 4 ЗООС (по чл.117, ал.1 и ал.2) (общо на територията на съответната РИОСВ и само за изтеклата година на територията на съответната РИОСВ);

Обобщена информация за резултатите от контролната дейност – брой извършени проверки за изпълнение на условията в издадените КР, брой изпълнени предписания спрямо броя дадени предписания, наложени глоби и имуществени санкции, отменени санкции, брой инсталации, подлежащи на издаване на КР и работещи без издадено КР (могат да се цитират по-важни обекти).

№	Показател за изпълнение	Брой	Забележки
1.	2.	3.	4.
1	Общ брой оператори с издадени КР за инсталации и дейности по Приложение 4 ЗООС (по чл.117, ал.1 и ал.2) на територията на РИОСВ	16	<ul style="list-style-type: none"> - Депо за неопасни отпадъци „Каменик” на ТЕЦ „Бобов дол”ЕАД - „Радомир Метал Индъстриз“ АД, гр. Радомир - “Колхида метал” АД, гр. Перник - ЕТ „Валентин Георгиев – Валдис”, гр. Кюстендил, площадка с. Шишковци - „ТЕЦ Бобов дол” ЕАД, с. Големо село, община Бобов дол - Сгуроотвал „7-ми Септември” на „Топлофикация Перник” ЕАД - „Кераминженеринг” АД, клон КЗ Багреници - „Кераминженеринг” АД, клон КЗ Драговищица - „Топлофикация Перник” ЕАД „ТЕЦ Република” - „Галко” АД, гр. Радомир - „Стомана Индъстри“ АД, гр. Перник - „Топлофикация-Перник” ЕАД за „Сгуроотвал „Кудин дол” - Регионално депо за неопасни отпадъци „Тева” за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън - „Самарт-58“ АД, гр. Перник - „Екстракта“ АД гр. Брезник - „Аифорос България“ ЕАД, гр.Перник

Контрол на комплексни разрешителни по чл.117, ал.1 и ал.2 на ЗООС

№	Показател за изпълнение	Брой	Забележки
1.	2.	3.	4.
1	Брой проверени оператори с издадено КР (Приложение 4 ЗООС) през 2015г.	12	<ul style="list-style-type: none"> - Депо за неопасни отпадъци „Каменик” на ТЕЦ „Бобов дол”ЕАД - „Радомир Метал Индъстриз” АД, гр. Радомир - “Колхида метал” АД, гр. Перник - ЕТ „Валентин Георгиев – Валдис”, гр. Кюстендил, площадка с. Шишковци - „ТЕЦ Бобов дол” ЕАД, с. Големо село, община Бобов дол - Сгуроотвал „7-ми Септември” на „Топлофикация Перник” ЕАД - „Топлофикация Перник” ЕАД „ТЕЦ Република”

			- „Галко” АД, гр. Радомир - „Стомана Индъстри” АД, гр. Перник - „Топлофикация-Перник” ЕАД за „Сгуроотвал „Кудин дол” - Регионално депо за неопасни отпадъци „Тева” за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън - „Аифорос България“ ЕАД, гр.Перник
--	--	--	---

Оператори, които не спазват издадено комплексно разрешително по чл. 117, ал. 1 и ал. 2 ЗООС

№	№ на решението на КР	Наименование на оператора	Нарушено условие от КР	Предприети мерки						
				Предписания (брой)	Изпълнени предписания (брой)	Неизпълнени предписания с изтекъл срок (брой)	Съставени актове (брой)	Издадени и наказателни постановления (бр./лв.)	Наложени и принудителни административни мерки (брой)	Забележка (Обжалване на акта, неизпълнение, влизане в сила на НП или др.)
1	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	КР №145-НО/2008г. , актуализирано с Решение №145-НО-И1-А0-ТГ1/2013г.	Радомир Метал Индъстриз АД, гр. Радомир	Условие 9, 11 и 13	11	9	2	2	2	-	НП № 27-А-7/08.09.2015 г. в размер 11 000лв. е потвърдено с Решение от 02.12.2015г., постановено по нах дело № 343/2015г. Районен съд Радомир. НП.№ 28-А-8/08.09.2015 г. в размер на 10 000лв. е потвърдено с Решение от 02.12.2015г., постановено по нах дело № 344/2015г. Районен съд Радомир.
2	КР №118/2006, актуализирано с Решение №118-НО-Ю-	Галко АД, гр. Радомир	Условие 8, 9, 10, 11, 12 и 13	10	9	1	1	1	-	Съставен е АУАН № 0025/30.09.15г. по чл.155, ал.2 във връзка с чл.166, т.3 от ЗООС. Издадено е НП №3-А-

	A1/2012г.									25/04.02.2016г.
3	КР 45-НЗ/2015	ТЕЦ Бобов дол ЕАД, с. Големо село, община Бобов дол	Условие 9 и 11	8	7		1		-	Срещу НП е постъпила жалба вх. № 26-00-272/2/16.09.2015г.
4	КР №100-Н1/2010г. актуализирано с Решение №100-Н1-ИО-А3/2015	Стомана Индъстри АД, гр. Перник, ул. "Владайско въстание" №1	Условие 9	1	1		1	1	-	Издадено е НП № 21-А-4/13.05.2015 г. НП е влязло в сила от 26.05.2015г.

На територията на РИОСВ-Перник дейност осъществяват 15 инсталации с издадени комплексни разрешителни. В утвърдения план за контролна дейност през 2015 г. са включени за контрол 12 инсталации. Извършена е проверка на всяка една от тях.

1. Топлофикация Перник АД, ТЕЦ „Република”, гр.Перник – КР №53-Н1/2014г., влязло в сила на 19.12.2014г.- горивна инсталация за производство на електрическа и топлинна енергия.

С действащото КР е разрешена едновременната експлоатация на парогенератори ПГ №4 и ПГ №5. Разрешена е експлоатацията на ПГ №3 /резервен/, само в случай на авария на ПГ №4 и ПГ №5, като не се предвижда едновременната експлоатация на трите парогенератори. Изменението на КР касае Условие 3.4. изграждане на нов комин с височина 80м. за отвеждане на отпадъчните газове от ПГ №4 и ПГ №5 след СОИ, Условие 3.5.1. извършване на основен ремонт на ПГ №4; Условие 3.5.2. извършване на основен ремонт, реконструкция и модернизация на съществуващите електрофилтри ЕФ №3 и ЕФ № 4; Условие 3.5.3. изграждане на газоход за свързване на ЕФ № 4 и ЕФ № 3 със СОИ; Условие 3.5.4. ревизиране на съществуващите газоходи за свързване на ЕФ № 4 и ЕФ № 3 със СОИ; Условие 3.5.5. изграждане на нов газоход, осъществяващ връзката между ПГ № 3 и ИУ № 1 и нова пробовземна точка за извършване на СПИ на емисиите на отпадъчни газове, изпускани от ИУ № 1; Условие 3.5.6. въвеждане в експлоатация ПГ № 4 единствено след заверяване от Държавна агенция за метрологичен и технически надзор на техническа документация за намаляване на топлинната мощност на ПГ № 4 на 48 MW. След извършване на проверки от експерти на инспекцията и представени от оператора документи, РИОСВ-Перник съгласува с писмо, изх. № 26-00-711/1/01.06.2015г. изпълнението на Условие 3.4, Условие 3.5.1, Условие 3.5.2., Условие 3.5.3., Условие 3.5.4., Условие 3.5.5., Условие 3.5.6. от КР.

При извършена проверка по изпълнение на условия от КР са дадени 7 бр. предписания, касаещи изпълнението на инструкции и представяне на документи. Предписанията са изпълнени.

2. ТЕЦ Бобов дол ЕАД, с.Големо село, община Бобов дол - КР №45-НЗ/2015г., влязло в сила от 14.07.2015г. - горивна инсталация за производство на електрическа енергия.

С новото КР на оператора се разрешава едновременната работа на ЕК1, ЕК2 и ЕК3. Изменението касае Условие 2.2. за въвеждане в експлоатация на 1 бр. некаталитичен метод за редуция на азотни оксиди (SNCR) за пречистване на отпадъчните газове от ЕК 1 и Условие 3.4. за промени в работата на СОИ 1, с които ще се обезпечи едновременната експлоатация на ЕК 1 и ЕК 2. След извършване на проверки от експерти на инспекцията и представени от

оператора документи РИОСВ-Перник е потвърдила изпълнението на Условие 2.2. и Условие 3.4. с писмо, изх. № 26-00-1139/1/08.10.2015г.

През отчетният период е съставен АУАН 006/27.03.2015 г. ТЕЦ Бобов дол ЕАД за неизпълнение на Условие 9.2.10 от КР № №45-Н2/2014г. Операторът отвежда отпадъчните газове от Енергиен котел № 2 към ИУ № 1 и ИУ №2. Съгласно изискванията на КР, на оператора е разрешено при работа в нормален режим на ЕК №2 да използва само ИУ №2. Нарушен е чл.125, ал.,1, т.2 от ЗООС. Издадено е НП № 26-А-6/03.09.2015г. в размер на 10 000 лв.

3. Стомана Индъстри АД, гр. Перник – 100-Н1/2010г. актуализирано с Решение №100-Н1-ИО-А3/2015г., влязло в сила от 27.02.2015г. – инсталация за производство на стомана.

Изменението касае Условие 3.6 за извършване на нови промени на инсталацията за производство на стомана, а именно: 1.Реконструкция на РФ №1 на ЕДП №1; 2.Ревизия, почистване и при необходимост подмяна на РФ №2 и РФ №3; 3.Изграждане на „Слонска къщичка на ЕДП №1 и ЕДП №3 в ЕСДЦ; 4.Реконструкция на областта за шлага от ЕДП и инсталиране на оръдие на водна мъгла при товаро-разтоварните дейности на шлага; 5.Използване на контейнери за шлага от КПИ. РИОСВ-Перник не е потвърдила изпълнението на Условие 3.6.

При извършване на проверка по КР се установи, че дружеството не е изпълнило Условие 9.6.1. да извършва собствени периодични измервания /СПИ/ на емисиите на вредни вещества в отпадъчните газове изпускани от ИУ №2 към ЕСДЦ на площадката, съгласно изискванията на Наредба № 6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници и при спазване на регламентирания срок по Таблица 9.6.1.1. от КР. За установеното нарушение предстои съставяне на АУАН.

Също така при извършена проверка на експерти от РИОСВ-Перник се установи, че от корпуса на ЕСДЦ се отделят неорганизираните емисии на вредни вещества в атмосферата, с което оператора не е изпълнил Условие 9.3.2. „Всички емисии на вредни вещества от инсталациите по Условие 2 да се изпускат в атмосферния въздух организирано, т.е. през изпускащите устройства, описани в Условие 9.2.“ За установеното нарушение представляващите дружеството са поканени за съставяне и връчване на АУАН.

През отчетният период е съставен АУАН №0004/05.02.2015г. на „Стомана Индъстри“ АД за неизпълнение на условие 10.1.2. от КР №100-Н1/2010г., актуализирано с Решение №100-Н1-ИО-А2/2013г. за превишения на ИЕО в отпадъчните води по показатели: неразтворени в-ва, рН, олово, цинк, никел. Нарушен е чл.125, ал.,1, т.2 от ЗООС. Издадено е НП № 21-А-4/13.05.2015г. в размер на 12 000 лв., същото е влязло в сила.

4. Колхида метал АД, гр. Перник - КР № 99/2006 г. – инсталация за повърхностна обработка на метали

При извършената проверка по КР на инсталацията не се констатира несъответствия.

Във връзка с планирани промени в работата на инсталацията свързани с реконструкция на инсталацията за повърхностна обработка на метали, включваща: намаляване обема на ваните от 140 м³ на 120 м³, увеличаване на производителността на инсталацията от 6000 на 10 000т/год и закриване на инсталацията за регенериране на киселини, както и съобразяване на условията на КР с изискванията на нормативни и административни актове е започнала процедура в ИАОС по преразглеждане на КР. През отчетният период, експерти от РИОСВ-Перник са участвали в ЕЕС при ИАОС по процедурата по преразглеждане на КР. Изискана е от оператора допълнителна информация за уточняване на потоците отпадъчни води, формирани от дейността на инсталацията и представяне на Разрешително за водовземане, издадено по реда на Закона за водите.

5. Галко АД, гр.Радомир - КР №118/2006, актуализирано с Решение № 118-НО-ИО-А1/2012 г. - инсталация за повърхностна обработка на метали.

При извършена проверка по изпълнение на условия от КР, обективирана в КП № 2/2015г. - КР №118/2006г са дадени на оператора 10бр. предписания. При извършен последващ контрол на инсталацията е констатирано неизпълнение на дадено предписание под т. 2 от протокола, а именно: „Галко“ АД, гр. Радомир да поддържа постоянно в изправно състояние и ненарушена цялост на въздуховодите и изпускащите устройства /ИУ/. За неизпълненото

предписание е съставен АУАН № 0025/30.09.15г. по чл.155, ал.2 във връзка с чл.166, т.3 от ЗООС.

6. Леяро ковашки машиностроителен комплекс /ЛКМК/ ЕООД, гр. Радомир - КР № 145-НО/2008 г., актуализирано с Решение №145-НО-И2-А0-ТГ2/2015г. – инсталация за производство на блокова стомана и фасонни отливки.

През 2015г. оператор на инсталация за производство на блокова стомана и фасонни отливки е Радомир метал Индъстрийз АД. В края на 2015г. е променен оператора на инсталацията за производство на стомана, като КР №145-НО/2008г. на Радомир Метал Индъстрийз АД е издадено на ЛКМК ЕООД, гр. Радомир с Решение №145-НО-И2-А0-ТГ2/2015г. на изпълнителния директор на ИАОС, влязло в сила на 04.12.2015г.

В ИАОС е започната процедура по преразглеждане на КР относно съобразяване на условията на КР с изискванията на нормативни и административни актове.

При извършена проверка по КР през м. март 2015г. се установи неизпълнение на условия от КР, за което на оператора са съставени 2 бр. АУАН.

- АУАН №006/27.03.2015 г. на "Радомир Метал Индъстрийз" АД, гр. Радомир. Дружеството не е изпълнило задължението си да проведе за периода 2013г. – 2014г. емисионен контрол - собствени периодични измервания по показател диоксини и фурани, изпускани в атмосферния въздух от дейността на изпускащо устройство № К1, източник ЕДП 60 тонна към инсталацията за блокова стомана и фасонни отливки. Нарушен е чл.125, ал.,1, т.2 от ЗООС. Издадено е НП № 28-А-8/08.09.2015г. в размер на 10 000лв, потвърдено от РС Радомир.

- АУАН № 0007/03.04.2015 г. на Радомир Метал Индъстрийз АД, гр. Радомир за неизпълнение на Условие 11.3.9. Операторът е допуснал смесване на опасни отпадъци с други отпадъци и Условие 11.2.5. Образованите на площадката отпадъци 13 01 10* - Нехлорирани хидравлични масла на минерална основа не са с надпис: "Отработени масла, код и наименование на отпадъка, съгласно Наредба № 3/01.04.2004 г. за класификация на отпадъците". Нарушен е чл.125, ал.,1, т.2 от ЗООС. Издадено е НП № 27-А-7/08.09.2015г. в размер на 11 000лв., потвърдено от РС Радомир.

7. Топлофикация-Перник АД за Сгуроотвал "7-ми септември", гр.Перник - КР № 296-НО/2008 г., актуализирано с Решение № 296-НО-И0-А1/2013 г.- депониране на отпадък от производствената дейност на ТЕЦ Република.

Съгласно Условие 16.9.1. от КР на оператора е разрешено да извършва техническа рекултивация чрез намяване на производствени отпадъци, образувани от ТЕЦ „Република“ в срок до 31.12.2015 г. Условие 16.9.2. не разрешава на оператора след този срок рекултивацията на съоръжението да се извършва с образованите от дейността на ТЕЦ „Република“ производствени отпадъци. Съгласно условие 16.9.3 от КР от 01.01.2016 г. операторът следва да използва за техническата рекултивация земни маси или други подходящи материали, вкл. разкривки от рудници. Крайният срок за приключване на техническата рекултивация на цялата територия на Сгуроотвал „7-ми септември“, съгласно Условие 16.9.7. от КР е до 31.12.2016г.

При извършена планова проверка по КР се установи, че е изградена дигата по цялата дължина на сгуроотвала – 2 265 м. от II-ри етап от техническата рекултивация. Не е извършен III етап от рекултивацията.

Операторът не спазва условия от КР по отношение на срока за извършване на техническата рекултивация, както и по отношение на разрешените използвани материали за целта.

„Топлофикация-Перник“ АД извършва и в момента техническа рекултивация на сгуроотвал „7-ми септември“ чрез намяване на отпадъци от сгурия, пепелина и от десулфуризация на отпадъчни газове, а не посочените в условие 16.9.3. да използва земни маси или други подходящи материали, вкл. разкривки от рудници.

За установеното нарушение представляващят дружеството е поканен за съставяне и връчване на АУАН.

8. Топлофикация-Перник АД за Сгуроотвал "Кудин дол", гр.Перник - КР № 297-НО/2008 г. -депониране на отпадък от производствената дейност на ТЕЦ Република

Съгласно Условие 16.6 от КР срока на експлоатацията на сгуроотвала е до 31.12.2014г. Съгласно Условие 16.9.1 от КР срока на техническата рекултивация трябва да се извърши до

31.12.2015г. Операторът е представил в РИОСВ-Перник в изпълнение на условие 16.2 от КР план за закриване на сгуроотвала и график за изпълнението му.

При извършена планова проверка по КР на обекта, се установи че през 2015г. не е намивано на отпадъци от сгурия, пепелина на сгуроотвала. Не са започнати дейности по изпълнение на техническа рекултивация, съгласно изготвения план за закриване до края на 2015г.

При извършена повторна проверка от експерти на РИОСВ-Перник по изпълнение на плана за закриване на сгуроотвала, се установи, че е прекъсната връзката между тръбопровода, довеждащ сгуропепелна маса от площадката на ТЕЦ „Република“ до сгуроотвал „Кудин дол“. Демонтирана е част от сгуропровода с обща дължина около 0,5 м. в източната част на сгуроотвала. Не е извършвана техническа рекултивация на сгуроотвала.

В РИОСВ-Перник е постъпило уведомление за инвестиционно предложение /ИП/ за „Преустройство на сгуроотвал „Кудин дол“, с вх. № 26-00-1572/28.12.2015 г., касаещо преустройство на съществуващото депо „Кудин дол“ за сгуропепелна маса, образувана от горивната инсталация към „Топлофикация – Перник“ АД. След преглед на представената информация е установено, че част от имотите, на които се предвижда да бъде реализирано ИП, са собственост на Община Перник и „Стомана Индъстри“ АД и за тях не са представени документи. До настоящия момент в инспекцията не са постъпили изисканите документи.

9. ТЕЦ Бобов дол ЕАД - Депо за неопасни отпадъци "Каменик", с.Големо село, община Бобов дол - КР №502-НО/2014г. - депониране на отпадък от производствената дейност на ТЕЦ Бобов дол.

Извършена е проверка по изпълнение на условия от КР, дадени са 2 бр. предписания за представяне на документи. Предписанията са изпълнени.

По писмо на МОСВ, с изх.№ 05-08-1812/18.03.2015г., през 2015 г. са извършени три извънредни проверки на сгуроотвала – през м.април, юли и октомври, като след всяка е изпращан доклад с резултати за напредъка в изпълнението на проекта за изграждане и въвеждане в експлоатация на новото депо за отпадъци.

Съгласно утвърден проект за рекултивация /внесен в РИОСВ-Перник с писмо с вх. №26-00-515/09.04.2015 г./, се изпълняват рекултивационни дейности като същевременно новото депо е в процес на изграждане. Издадено е разрешение за строеж № 2/22.04.2015г. от община Бобошево. През изтеклата 2015 г. дружеството-собственик на сгуроотвал „Каменик“ извършва рекултивация /вертикална планировка-подравняване, уплътняване/ в секция 1 /трисекционната площадка за предварително съхранение на производствените отпадъци/ и депониране на отпадъци до достигане на кота 655. В секция 2 продължава депонирането на производствени отпадъци от работата на централата с цел достигане на проектната кота 655. По данни на оператора кота 655 ще бъде достигната в края на 2016г. при условие, че централата работи с пълен капацитет. След запълването и на двете секции до кота 655 ще започне изграждането на новото депо.

10. Аифорос България ЕАД, гр. Перник - КР № 472-Н1/2015 г., влязло в сила от 05.06.2015г. – инсталация за третиране на шлага, окалина и други производствени отпадъци.

През 2013г. на оператора е издадено КР № 472-Н0/2013г. Инсталацията включва два модула: Модул А за третиране на шлага и други производствени отпадъци и Модул Б за третиране на окалина. През 2015г. е издадено КР № 472-Н1/2015 г. Изменението касае включване на площадката на нов Модул В за приготвяне на материал с подробна зърнометрия. При извършена планова проверка на инсталацията по изпълнение на условия от КР са дадени 11 бр. предписания, касаещи допълване на инструкции и представяне на документи. Предписанията са изпълнени.

11. ЕТ Валентин Георгиев-Валдис, с.Шишиковци, община Кюстендил - 313-Н0/2008г., актуализирано с Решение №313-Н0-И0-А1/2015г., влязло в сила от 24.06.2015г.- инсталация за интензивно отглеждане на птици.

Изменението касае увеличаване капацитета на стоковите носачки на 80 000 бр. При проверката по КР е дадено 1 бр. предписание за осигуряване на информационен лист за безопасност на употребявана смес за обеззаразяване. Предписанието е изпълнено.

12. Регионално депо за неопасни отпадъци "Тева" за общините Перник, Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир и Трън - КР № 382-НО-ИО-АО/2009 г.

При извършената проверка по изпълнение на условия от КР са дадени 6 бр. предписания, касаещи допълване на инструкции и представяне на документи. Предписанията са изпълнени.

В края на 2015г. е въведено в експлоатация Регионално депо за неопасни отпадъци - гр. Перник с Разрешение за ползване № СТ-05-2612/29.12.2015г. на ДНСК-София. Избран е нов оператор „ДЗЗД Регионално депо Перник-2015“. Новото дружество е уведомило ИАОС за промяна на оператора на инсталацията.

13. Кераминженеринг АД, клон КЗ „Багреници“, с.Багреници, община Кюстендил - КР № 96/2006 г. - инсталация за изработване на керамични продукти /тухли/ чрез изпичане в рингова пещ.

През отчетният период не е планирана и не е проверена, поради това, че осъществява своята дейност епизодично, работи с намален капацитет и е класифицирана с нисък риск по отношение на въздействие върху околната среда.

14. Кераминженеринг АД - КЗ Драговищица, с. Драговищица, община Кюстендил - КР № 268-НО-/2008 г. - инсталация за изработване на керамични продукти /тухли/ чрез изпичане.

През отчетният период не е планирана и не е проверена, поради това, че осъществява своята дейност епизодично и е класифицирана с нисък риск по отношение на въздействие върху околната среда.

С писмо, вх. № 26-00-110/25.01.2016 г. оператора уведомява РИОСВ-Перник, че керамичният завод не е произвеждал продукция през 2014г. и 2015г. и предприятието е в процедура на продажба на Агритим ЕООД, гр. Кюстендил.

През настоящата година ще бъде извършена проверка по Условие 16. Прекратяване на работата на инсталацията или на части от тях.

15. Екстракта АД, гр.Брезник - КР № 395-НО/2010 г. - химическа инсталация за производство на метилови естери на мастните киселини /биодизел/. През отчетният период не е планирана и не е проверена. Инсталацията не е в експлоатация, поради продължаващи съдебни процедури, касаещи собствеността на обекта.

През 2015г. един оператор на територията на гр.Перник - „Самарт-58“ АД – инсталация за леене на алуминиеви и медни сплави и бабит е с отменено КР №402-НО/2010г. с Решение №402-НО-И1-АО-0/2015г. на Изпълнителния директор на ИАОС, поради отказване от дейността, за която е издадено КР. През отчетният период е постъпило писмо от оператора за приемане на действия за прекратяване дейността на инсталацията. Извършена е проверка на експерти от РИОСВ-Перник при която се установи, че оператора не извършва дейност, инсталацията за леене на алуминиеви и медни сплави и бабит е демонтирана. Дадени са на оператора 2бр. предписания за изготвяне на подробен план за закриване на дейностите на площадката по условие 16.2 от КР и изготвяне на оценка на състоянието на замърсяване на почвата и подземните води с опасни вещества, съгласно чл.121, т.8 от ЗООС. Предписанията са изпълнени. Информацията е изпратена до ИАОС с писмо, изх. №12-00-21/1/16.03.2015г., в съответствие с чл. 12, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за издаване на КР.

Всички проверки по изпълнение на условия от КР са извършени съвместно с представител на БД ЗБР, гр. Благоевград, съгласно чл.154а от ЗООС.

3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

През 2015 г. в териториалния обхват на РИОСВ–Перник не е имало случаи на причинени екологични щети по смисъла на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /ЗОПОЕЩ/ (обн. ДВ. бр. 43/29.04.2008 г.,изм. бр.53/13.07.2012г.).

При извършени комплексни проверки на 25 броя площадки за дейности с ОЧЦМ и др.отпадъци на територията на РИОСВ-Перник са дадени предписания на операторите да изготвят собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети и за минимални размери на разходите за тяхното изпълнение съгласно изискванията на чл.18 от ЗОПОЕЩ и да

представят информация в МОСВ за включване в публичния регистър съгласно изискванията на чл.4, чл.5 от Наредбата за публичния регистър на операторите. Предписанията са изпълнени.

➤ **Оператори, които не изпълняват изискванията по ЗОПОЕЩ**

В РИОСВ–Перник не е постъпвала информация за възникване на непосредствена заплаха, или причинени екологични щети от оператори, които не изпълняват изискванията на ЗОПОЕЩ.

➤ **Предложения на РИОСВ до министъра на околната среда и водите за предприемане на превантивни или оздравителни мерки по ЗОПОЕЩ** – Няма дадени предложения през 2015 г..

➤ **Издадени заповеди за прилагане на превантивни мерки, за прилагане на оздравителни мерки и заповеди за отказ за прилагане на оздравителни мерки, съгласно ЗОПОЕЩ** – Няма издадени заповеди по ЗОПОЕЩ през 2015 г.

4. Доброволни ангажименти по отношение на опазването на околната среда – EMAS и екомаркировката на ЕС

Европейската схема за управление по околна среда и одит (EMAS) е доброволен ангажимент от страна на бизнеса по отношение на опазването на околната среда и е съществена част от усилията за подобряване на екологичните резултати.

"EMAS спомага за рационалното използване на ресурсите, минимализиране на замърсяването, участието на служителите и печеливш бизнес".

EMAS е един непрекъснат процес по отношение подобряване на резултатността спрямо околната среда. Вместо да се разглеждат въпросите, свързани с опазването на околната среда, случай по случай, участващите в EMAS организации трябва да внедрят ефективна система за управление по околна среда със съответните подходящи начини за контрол и процедури. Процесът трябва да бъде наблюдаван и одитиран през равни интервали, за да се определи доколко се спазват изискванията на схемата и общите и конкретните цели по околна среда, поставени от самата организация. По този начин EMAS подпомага организацията да оптимизират производствените си процеси, да намалят въздействието си върху околната среда и да използват ресурсите по по-ефективен начин.

В РИОСВ-Перник няма информация за организации, прилагащи доброволните ангажименти на територията на инспекцията. В поддържания от МОСВ регистър на регистрирани по ЕМАС организации в България също няма такава от териториалния обхват на РИОСВ-Перник.

5. Анализ на дейностите по достъп до информация, участие на обществеността при вземането на решения, повишаване на екологичното съзнание и култура (Приложение №11)

И през 2015 г. дейността на РИОСВ Перник е насочена в посока изпълнение на една от целите на МОСВ: „Улесняване достъпа на обществеността до достоверна навременна информация за околната среда чрез прилагане на съвременни информационни средства“ и стратегическата цел „Формиране на съзнателно отношение и грижа към околната среда“.

На официалната интернет страница на РИОСВ-Перник <http://www.pk.riosv-pernik.com/> се поддържа следната актуална информация: публичен регистър с данни за извършване на процедури по ЕО; публичен регистър с данни за извършване на процедури по ОВОС; регистър на защитени зони; регистър на защитените територии; регистър на вековните дървета; ежемесечни справки за постъпили сигнали на Зелен телефон; ежемесечни отчети на контролната дейност; ежемесечни доклади за качеството на атмосферния въздух от двете измервателни станции „Шахтьор“ и „Църква“; база данни с писма по чл.2 ал.2 от Наредбата за ОС; база данни за извършените комплексни проверки; база данни с доклади от комплексни проверки на обекти с комплексно разрешително; база данни с решенията по преценка на ОВОС и ЕО; база данни с уведомлението за инвестиционни предложения; доклади по оценка на съвместимостта; съобщения за предстоящи срещи за обществени обсъждания на Доклади по ОВОС; регистър на жалби и сигнали, процедури по ЗОП.

Общ брой посещения : 30 653

18 675 уникални посещения на <http://www.pk.riosv-pernik.com/>

В „Рейтинг на активната прозрачност в България '2015“, публикуван от Фондация „Програма Достъп до Информация“, РИОСВ-Перник заема 68-та позиция от включените в изследването 544 административни структури.

3.1 Информация по Закона за достъп до обществена информация

През 2015 г. в сравнение с предходната година двойно се е увеличил броят на постъпилите Заявления за достъп до информация - *16 броя*, от които 10 броя са подадени от НПО и 6 броя от юридически лица. При всички е предоставен пълен достъп да исканата информация.

Издадени са *12 броя* Решения за предоставяне на достъп до информация относно:

- ▶ 1. Всички действащи административни актове, заповеди, правилници или други документи, които регламентират начините за участие на представители на обществеността във вземането на решения или при формирането на политики в рамките на дейността и компетентността на РИОСВ-Перник;
- 2. Копия от протоколите от последните три заседания на всички комисии, съвети или други органи към РИОСВ- Перник, в които са участвали представители на обществеността и/или гражданското общество;
- ▶ Информация във връзка с изготвяне на Доклад за екологична оценка на Общ устройствен план на община Кюстендил:

- Обекти, формиращи отпадъчни води на територията на община Кюстендил в т.ч. ПСОВ;
- Параметри и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексни разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на природната среда;
- Данни за извършения мониторинг и контрол на състоянието на отпадъчните води;
- Списъци на обектите, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества;
- Данни от извършване на проверки и емисионен контрол на обекти – емитери на отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти на територията на община Кюстендил;
- Данни за състоянието на хвостохранилища и системите за следене на територията на община Кюстендил;
  - ▶ Информация във връзка с разработване на Доклад за ОВОС на ИП за „Модернизация на железопътна линия Радомир –Кулата“, с възложител Държавно предприятие Национална компания „Железопътна инфраструктура“:
- Планове и програми, които са в процес на изготвяне и/или одобряване от териториални органи на изпълнителната власт, органи на местното самоуправление, както и инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложения №1 и 2 на ЗООС и Оценки за съвместимост, налични в РИОСВ-Перник за периода от 2007г. до 30.04.2015г., засягащи следните Защитени зони:
  - BG0001013 Скрино
  - BG0002107 Бобошево
  - BG0002108 Скрино ;
  - BG0002099 Кочериново;
- ▶ Изготвянето на оценка за степента на въздействие върху зони от Натура 2000 на Общ устройствен план на община Радомир:
  - 1.данни, получени в резултат на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“ за следните защитени зони:
    - 1.1. По Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици:
      - BG0000113 Витоша
    - 1.2. По Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания:
      - BG0000308 Верила;
      - BG0000113 Витоша;
      - BG0001012 Земен ;
      - BG0001375 Острица;
      - BG0000134 Чокльово блато.
  2. Информация (вид, площ и решение на компетентния орган) за процедурирани инвестиционни предложения, попадащи на територията на защитените зони.
    - ▶ Информация във връзка с концесия за добив на въглища по открит способ от участък „Гладно поле –А“ на находище „Пернишки въглищен басейн“ – партида № D-00321 на Националния концесионен регистър, отстъпена на Дружество „Рекоул“ АД :
      - 1.Извършвани проверки от служители на РИОСВ-Перник за спазване на условията в издаденото решение по ОВОС;
      - 2.Предоставяне на копия от констативните протоколи за отразяване резултатите от извършваните проверки;
      - 3.През 2014 и 2015г. постъпвало ли е в РИОСВ-Перник уведомление по реда на чл.4 от НУРИОВОС с възложител „Рекоул“ АД;
        - ▶ Информация във връзка с изготвянето на Общ устройствен план на община Сапарева баня:

1. Реализирани, разрешени или в процедура по съгласуване инвестиционни предложения или устройствени планове, попадащи в границите на защитена зона BG0000308 Верила по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания;

► Информация във връзка с изготвянето на Екологична оценка на Общ устройствен план на община Перник:

1. Списък на инвестиционните намерения на територията на община Перник;
2. Решенията по ОВОС, които не са загубили правно действие, за инвестиционни предложения на територията на община Перник;
3. Докладите по Екологична оценка на планове/програми, отнасящи се до територията на община Перник, по които са издадени становища за съгласуване, незагубили правно действие;
4. Докладите за Оценка за съвместимост на инвестиционни предложения и екологични оценки, отнасящи се до територията на община Перник, по които са издадени решения за съгласуване, незагубили правно действие;

► Информация във връзка с изготвянето на Екологична оценка на Общ устройствен план на община Перник:

1. Съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване други планове, проекти/инвестиционни предложения в:

- ЗЗ „Витоша“ с код BG 0000113, защитена зона по директивата за птиците и директивата за местообитанията;
- ЗЗ „Мещица“ с код BG 0002101, защитена зона по директивата за птиците;
- ЗЗ „Ноевци“ с код BG 0002089, защитена зона по директивата за птиците;
- ЗЗ „Острица“ с код BG 0001375, защитена зона по директивата за местообитанията;

2. Информация за отчитане на кумулативните ефекти, съдържаща:

- засегната площ за всяко едно инвестиционно предложение;
- установени/засегнати типове природни местообитания-площ и % на загуба от площта на местообитанията в ЗЗ;
- засегнати местообитания на видове, предмет на защита в ЗЗ - площ и % на загуба от площта на местообитанията в ЗЗ.

На 2 брой е отговорено с писмо на основание Решение № ЗД-40/09.04.2015г. на Министъра на околната среда и водите и Решение № ЗД-115/14.10.2015г. на министъра на околната среда и водите;

► Информация във връзка с концесия за добив на въглища по открит способ от участък „Гладно поле –А“ на находище „Пернишки въглищен басейн“ – партида № D-00321 на Националния концесионен регистър, отстъпена на Дружество „Рекоул“ АД:

1. Извършвани проверки от служители на РИОСВ-Перник за спазване на условията в издаденото решение по ОВОС;
2. Предоставяне на копия от констативните протоколи за отразяване резултатите от извършваните проверки;
3. През 2014 и 2015г. постъпвало ли е в РИОСВ-Перник уведомление по реда на чл.4 от НУРИОВОС с възложител „Рекоул“ АД?

► Информация както следва:

1. Справка за наложените от РИОСВ- Перник глоби и санкции на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД за периода 2012-2014 година , като бъдат конкретизирани глобите и санкциите за:

-Наднормено замърсяване на атмосферния въздух – с конкретизиране на енергийните котли (1,2 или 3) относно които е наложена санкцията и периода, за който е била наложена (съответно спряна или възобновена). Конкретизиране на датата на издаване на наказателното постановление и на размера на наложената глоба или санкция;

-Неизпълнение на задължения и условия, предвидени в КР № 45-Н1/2012г. с конкретизиране на неизпълненото задължение/ условие. Енергийните котли (1,2 или 3),

съответно съоръженията, относно които е наложена санкцията, размера на санкцията и датата на издаване на наказателното постановление.

2.Справка за съставените актове от РИОСВ-Перник за установяване на административни нарушения (АУАН) на ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД за периода 2012-2014 година , като бъдат конкретизирани:

-Датата на съставяне на АУАН;

-Енергийните котли (1,2 или 3) или устройството, относно които е бил съставен АУАН;

-Неизпълненото задължение или условие, предвидени в нормативен акт и/или в КР № 45-Н1/2012г., посочено в АУАН като основание за съставяне на АУАН;

-Издадено ли е наказателно постановление въз основа на съставения АУАН и причината, поради която съставянето на АУАН не е била последвана от издаване на наказателно постановление;

► Информация както следва:

1.Справка, в която да бъде посочено за периода 2012-2014 година констатирани ли са нарушения на нормативните изисквания или на КР № 45-Н1/2012г., свързани с енергиен котел 2 и изпускателно съоръжение на ЕК 2, експлоатирани от ТЕЦ „Бобов дол“ ЕАД, като в справката да бъдат посочени:

-Датата, съответно периода на констатираното нарушение или превишение на допустимите емисии;

-Същината на констатираното нарушение или превишение на допустимите емисии с посочване на показателя на превишението;

-Вероятната причина за извършване или допускане на констатираното констатираното нарушение или превишение на допустимите емисии;

-Предприети действия от страна на РИОСВ- Перник

► Информация относно:

1.Общият брой на издадените административни актове за преценка на необходимостта от ОВОС, ЕО и ОС и административните актове за ОВОС, ЕО и ОС на основание Закона за биологичното разнообразие и Закона за опазване на околната среда за последните три години.

2.Общият брой на обжалваните актове по административен ред и по съдебен ред по т.1.

На 2 броя е отговорено с писмо на основание Решения №№ ЗД-40/09.04.2015г. и ЗД-115/14.10.2015г. на Министъра на околната среда и водите.

На 2 броя отговора е предоставен по електронна поща.

3.2. Осъществени информационни кампании за повишаване на екологичното съзнание и култура на учениците - 6 броя

► Популяризиране на Национална кампания на МОСВ и ПУДООС „За чиста околна среда” – 2015 година.

- ▶ Популяризиране на кампанията „Да изчистим България заедно“ и активно участие на екипа на РИОСВ-Перник.

- ▶ По повод Световният ден на водата – 22 март: РИОСВ-Перник в партньорство с Районен Младежки Дом - Мошино организираха съвместна инициатива по случай Световния ден на водата - 22.03.2015г. Под мотото на празника „Вода и устойчиво развитие“, Директорът на РИОСВ-Перник запозна младите природолюбители и еколози от ТПГ „Мария Кюри“, X-то ОУ и XIII-то ОУ, на гр. Перник с историята на честването на Световния ден на водата и значението на водата, като жизненоважен за човечеството ресурс. Водата е в центъра на всички дейности от човешкия живот, ключ към здравето на хората и екосистемите и предпоставка за устойчиво развитие на цялото общество. Участниците в празника се запознаха с техниката „ебру“ – рисуване върху вода и сами създадоха необикновени „водни“ картини.

► По повод Международния ден на земята, под мотото „ Време е да дадем пример“:

- засаждане на дървета в землището на с. Рударци. По инициатива на ученици от XVI- ОУ "Св. св. Кирил и Методий", със съдействието на кмета на с. Рударци, бяха засадени липи, брезии и кестени. Фиданките бяха осигурени от РДГ Кюстендил.

- Експерти от РИОСВ-Перник бяха гости на екологичен празник, организиран от XI-то ОДЗ „Знаме на мира“, гр. Перник. Особен интерес в децата предизвика засаждането на брезички в двора на градината.

- Със съдействието на РИОСВ-Перник се проведе и ежегодният празник, организиран от кметство „Изток“, включващ спортни и художествени изяви, песни, танци и озеленяване.

► По повод Европейската седмица на мобилността 16-22 септември - Служители на РИОСВ-Перник и Еко клуб към ГПЧЕ „Симеон Радев” организираха флаш-моб, изписвайки с чадъри „РИОСВ”, като послание за поощряване придвижването в градска среда без моторни превозни средства.

Това събитие е организирано с цел популяризиране европейската инициатива, насърчаваща хората да се придвижват пеша, с обществен транспорт или велосипеди. Тематичните цели на тазгодишната кампания на мобилността са свързани с мултимодалността или комбиниране на различни начини за придвижване, с цел опазване на околната среда.

Мисията на РИОСВ, като държавна институция, е да се съхраняват природните богатства на България и да осигури здравословна околна среда за населението и подкрепя активно кампанията за Европейска седмица на мобилността.

Европейската седмица на мобилността е годишна кампания за устойчива градска мобилност, с подкрепата на Европейската комисия. След старта си през 2002 година, въздействието на Европейската седмица на мобилността непрекъснато нараства, както в Европа, така и по света.

През тази година „Европейската седмица на мобилността” и „Do The Right Mix – Придвижвай се разумно” обединяват усилия, за да засилят съдействието за развитие на устойчива градска мобилност!

► Екопразник "Аз обичам природата" - На 19 ноември 2015 г. бе проведен екопразник на тема: „Аз обичам природата”.

Мероприятието се провежда по инициатива на Кметство Изток, Община Перник със съдействието на Регионална инспекция по околната среда и водите – гр. Перник. Традиционната инициатива, свързана със Световният ден на децата, цели създаване на възможности за изява на творческите заложби на учениците от 5-ти до 7-ми клас и стимулиране интереса им към природата и опазване на околната среда. За тази цел РИОСВ – Перник разработи и подари на всяко учебно заведение образователен комплект.

3.3. Издадени информационни материали (брошури, плакати, книги, пътеводители, филми и др.)

Издадени календари, магнити, значки с цел популяризиране на биоразнообразието в защитените територии в териториалния обхват на инспекцията.

3.4. Проведени открити уроци -5 броя:

► По повод Световният ден на водата – 22 март - Презентация за "Чокльово бласто" пред ученици от ТПП „Мария Кюри“, специалност - Екология и опазване на околната среда.

► По повод Международният ден на птиците 1-ви април – открит урок с ученици от СОУ „Петър Берон“ , гр. Перник, с цел обогатяване знанията на третокласниците за видовете защитени птици в България, включени в Червената книга.

► По повод Международния ден на биологичното разнообразие - 22 май открит урок в планината Осогово с ученици от СОУ „Васил Левски“ в гр. Кюстендил. На петокласниците бяха показани находища на алпийски тритон, включени в Червената книга, в земл. на Ново село, община Кюстендил в района на ски-пистата и хижа Осогово. Учениците обогатиха своите знания за видовете защитени птици, животни и растения, които са предмет на опазване в защитените зони от мрежа Натура 2000 – BG0002079 «Осогово» и BG0001011 «Осоговска планина».

► По повод 5 юни - Световен ден на околната среда –открит урок с ученици от ГПЧЕ „Симеон Радев“ , гр.Перник, на тема „Качество на атмосферния въздух в град

Перник“. Експерти представиха актуални данни за показателите фини прахови частици /ФПЧ10/ и серен диоксид.

Резултатите от автоматичния мониторинг в АИС показват, че през 2014 г. по показател серен диоксид не са отчетени превишения на праговата стойност за средноденонощна норма /СДН/ и средночасова норма /СЧН/.

По обобщени данни от Изпълнителната агенция по околна среда за 2014г. гр.Перник вече не е най-мръсният град по замърсяване с фини прахови частици, но е далече от определената норма за качество на атмосферния въздух и е необходимо да се предприемат мерки за намаляване на вредните емисии от битовото отопление и градския транспорт. Община Перник е една от общините с разработена Общинска програми за намаляване нивата на замърсителите и достигане на установените норми и има възможността да бъде бенефициент по Оперативна програма „Околна среда“.

Инициативата е и една от дейностите по одобрен проект на гимназията на тема “Обичам природата и аз участвам“, финансиран от ПУДООС.

► По повод Европейската седмица за намаляване на отпадъците - ЕСНО 2015 (21-29 ноември) - С презентация, експерти от отдел „Контрол на околната среда“, представиха пред участници на екоklub при ТПГ „Мария Кюри“, гр. Перник добри практики за намаляване на отпадъците.

Събитието се организира по повод Европейската седмица за намаляване на отпадъците (ЕСНО) - инициатива, която се реализира в над 23 страни на ЕС и 2 Латиноамерикански. ЕСНО има за цел да насърчи устойчиви дейности за предотвратяване образуването на отпадъци в цяла Европа, да се повиши информираността на гражданите спрямо стратегията и политиките за предварителното им намаляване. Традиционно дискутирани теми са намаляване на отпадъци (reduce), повторна употреба на продукти (reuse) и рециклиране на материали (recycle). Акцент в тазгодишната кампания е насочване на вниманието за дематериализацията – използването на по-малко или никакво количество материал за доставяне на същото ниво на функционалност. За постигане на устойчиво развитие е нужна промяна в мисленето и поведението на всички, отношение и отговорност към околната среда, мобилизация на усилия за преодоляване на екологичните рискове.

Със съдействието на РИОСВ-Перник на Професионалната гимназия бяха осигурени съдове за разделно събиране на отпадъци.

3.5. Проведени форуми, обучителни семинари, кръгли маси, конференции за ученици, учители, бизнеса, неправителствени организации, за служители на общинската и държавната администрация и др.- 2 броя

► Организирана и проведена работна среща на териториални структури на МОСВ от Югозападния регион за планиране– РИОСВ-Перник, РИОСВ-Благоевград и Басейнова дирекция Западнобеломорски район. Целта на срещата бе набелязване на мерки за намаляване сроковете по административните процедури по ЗООС и ЗБР, облекчаване на общините и бизнеса при кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, чрез подобряване на координацията между териториалните структури в системата на МОСВ.

► Организирана заключителна пресконференция във връзка с проект № 5113123-2-687 “Разработване на планове за управление на защитени зони по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици BG0002099 „Кочериново” и BG0002101 „Мешица” по Приоритетна ос 3: „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие”. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.”, с бенефициент РИОСВ-Перник.

3.6. Взаимодействие с медии

И през 2015г. основен източник на информация остава официалната интернет страница на РИОСВ –Перник. Продължи доброто партньорство с национални, местни и регионални медии. По значими изяви са :

- Участие в предаване на КТ „Кракра“ по темата Защитени територии, защитени зони и биоразнообразие.
- Участие в предаване на КТ „Кракра“ за дейността на РИОСВ-Перник.
- Участие в новинарски емисии на ВТV, Nova TV и КТ „Кракра“.

4. Анализ на дейностите с други структури на изпълнителната власт и представители на обществеността.

РИОСВ-Перник има добра комуникация с другите структури на изпълнителната власт и сътрудничество при извършване на съвместни действия. През годината експертите на РИОСВ-Перник са участвали в съвместни действия с контролни органи на изпълнителната власт и с общински и областни администрации и на двете области. Оказвано е пълно съдействие от страна на инспекцията, като такова е и получавано.

Съвместните проверки от определени със заповед на министъра на околната среда и водите комисии, съставени от представители на териториалните и регионални структури на МОСВ, МВР и оправомощени представители на ИА Главна инспекция по труда и кметовете на съответната община за контрол по изпълнението на задълженията на операторите на обекти с „висок“ и „нисък“ рисков потенциал са проведени по план и при спазване на процедурите. Председателят на междуведомствената комисия по чл.157а от ЗООС изготви уведомителните писма до операторите и представителите на комисията за датата на проверката. За извършените проверки са представени доклади до Министъра на околната среда и водите.

Контролът на операторите по изпълнение на условията от издадените КР по чл. 117 от ЗООС се извършва от РИОСВ съвместно с представители на съответната Басейнова дирекция, съгласно утвърден план. Експертът по КР изготвя уведомителни писма до оператора и съответната Басейнова дирекция. Обобщава становищата на експертите, участвали в проверката, изготвя Констативния протокол, който предоставя за подпис на участвалите в проверката, както и доклад, който се предоставя на оператора и същият се публикува на веб сайта на инспекцията

Добра комуникация и съвместни дейности има и при провеждане на процедурите по ОВОС.

Представители на РИОСВ-Перник участват и като членове в експертни съвети към общините, поземлени комисии, комисии на РЗИ, комисии, сформирани със заповеди на областните управители и кметовете на общините.

5. Анализ на дейностите по други текущи задачи

Анализът на дейностите по други текущи задачи през годината показва, че през 2015 г. те са ангажирали голяма част от времето на експертите. Извършени са следните дейности:

- Във връзка с изискванията на Регламент 166/2006г. за създаването на Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители е докладвано от 14 бр. оператори данни за емисиите от техните инсталации за 2013г. в интегрираната информационна система на ИАОС
- Утвърдени са ГДОС на 15 бр. оператори с издадени КР за изпълнение на дейностите за 2013г.
- През отчетният период е изготвена информация за състоянието на складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита /ПРЗ/, в т.ч. Б-Б кубове по изпълнение на програмата по почвен мониторинг –III ниво-локални почвени замърсявания-2015г.
- През отчетния период е изготвена и представена в МОСВ и ИАОС информация относно събиране на данни за информационна система за 2013 г., съгласно чл. 29 от Наредба № 7/21.10.2003г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения /ЛОС/, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на органични разтворители в определени инсталации. Информацията е изпратена на електронен и хартиен носител.
- Изготвен е отчет до ИАОС за контрол на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, за обекти разположени на територията на РИОСВ – Перник, за периода от 01.01.2013 г. до 30.06.2013 г., както и са представени копия от протоколи от извършени емисионни измервания. Информацията е изпратена на електронен и хартиен носител.
- Изготвен е отчет до ИАОС за измерени шумови нива от дейността на промишлени източници на шум, както контролни, така и собствени периодични измервания, за 2013 г.
- През годината в РИОСВ-Перник са представени 72 броя месечни отчети за извършени СНИ, за което са изготвени протоколи за оценка и са връчени за подпис от оператора.
- Представени са регистрационни карти от големи точкови източници – ТЕЦ Бобов дол ЕАД, Топлофикация Перник АД, Стомана индъстри АД. След преглед на представената информация, същите са представени в МОСВ и ИАОС.
- Изготвени са данни за информационна система за 2013 г., съгласно чл. 29 от Наредба № 7/21.10.2003г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения /ЛОС/, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на органични разтворители в определени инсталации.
- Във връзка с превишения на нормите, по показател серен диоксид, регистрирани в АИС Перник-център през декември 2015 г. в областна администрация проведено съвещание с представители на областна и общинска администрация, РИОСВ-Перник, ОД МВР-Перник и РЗИ-Перник.
- Изготвени са доклади /летен и зимен/ за състоянието на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ - Перник
- Изготвени доклади във връзка с изпълнение на Заповед № РД-68/27.01.2015 г. на Министъра на околната среда и водите за извършена проверка на Топлофикация Перник АД
- Изготвени доклади до дирекция ОЧВ в МОСВ във връзка с поет ангажимант за предоставяне на ежемесечна информация до Европейската комисия /ЕК/ по повод допълнително мотивирано становище по процедура за нарушение № 2009/2135 относно нивата на серен диоксид и засилване на контрола върху индустриалните и неорганизираните източници на емисии с влияние върху КАВ

- Месечни отчети до Дирекция „УООП“ на МОСВ за извършената контролна дейност по ЗУО;
- Месечни отчети до отдел „ККД“ за извършените проверки по ЗУО;
- Месечни справки до ИАОС за издадените през 2015 г. документи по ЗУО – разрешения и регистрационни документи, въведени в експлоатация или с прекратена експлоатация инсталации за дейности с отпадъци;
- Месечни справки до МОСВ за представени банкови гаранции по ЗУО;
- Справки за МОСВ относно прилагане на разпоредбите на Наредба № 7/2014 г. за отчисленията за депа за отпадъци;
- Изготвяне на информация до МОСВ за изпълнение на целите по отношение разделно събиране на биоотпадъци получена от общините.
- Справки /4 бр. тримесечни/ за МОСВ за проверените обекти по Наредбата за отработени масла;
- Изготвени два доклада до МОСВ относно извършени проверки и предприети действия по Заповед № РД-113/2015 г. на министъра за наличие на замърсявания по речните легла и прилежащите им територии;
- Изготвяне на информация до МОСВ за извършени проверки на незаконни площадки за третиране на ИУМПС /автоморги/.
- Справка до МОСВ относно проверени бетонови центрове на територията на инспекцията;
- Справка до МОСВ за проверени търговски обекти относно дебелината на пусканите на пазара полиетиленови торбички;
- Периодично изготвяне на информация по искане от ИАОС относно търговци и брокери, подали заявления за вписване в публичните регистри.
- Становища по проекти на постановления на Министерски съвет за приемане на различни нормативни документи;
- Справка до Окръжна прокуратура-Перник по нейно разпореждане за извършени проверки от инспекцията на общините и общинските депа през първото полугодие на 2015 г.;
- Информация за регионални медии и отговори по постъпили жалби и сигнали – по различни въпроси /нерегламентирани сметища, площадки с ОЧЦМ/;
- Подготовка и участие в кампанията "Да почистим България за един ден 2015"
- Становища по инвестиционни предложения, становища по доклади за ОВОС, становища по задания за обхват и съдържание на ДОВОС;
- Становища по подадените в РИОСВ-Перник Годишни доклади по околна среда /ГДОС/ от дружествата, притежаващи Комплексно разрешително
- Участие в 50 ДПК на територията на инспекцията;

Участие в семинари и обучения:

- Участие в семинар на тема: Представяне на промени в законодателството в областта на опазване на чистотата на атмосферния въздух във връзка с прилагането на Регламент /ЕС/ № 517/2014г. за флуорсъдържащите парникови газове. Представяне на първа част на проект между МОСВ и Германската федерална агенция по околна среда, която цели подпомагане на Република България посредством обмен на опит в прилагането на законодателството за флуорсъдържащите парникови газове. Обмен на информация относно Регламент /ЕС/ № 517/2014г. и обучение за сервизните техники.
- Участие в семинар на тема „Разработване и прилагане на програми за качество на въздуха - споделяне на опит " ;

- Участие в семинар на тема „Прилагане на промените в ЗООС и класификация на смеси, съгласно изискванията на Регламент ЕО №1272/2008 относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на вещества и смеси;
  - Участие в работна среща на тема „Прилагане на промените в ЗООС и съвместяване на процедурите по глава шеста и глава седма от ЗООС
  - Участие в семинар на тема «Устойчиво управление на общинските отпадъци – добри практики от Франция и България»
  - Участие в семинар на тема „Прилагане на законодателството по управление на отпадъците“;
  - Участие в обучение на ИАОС относно "Оптимизиране на информационната система за отпадъците"
  - Участие в тестване на Национална информационна система по отпадъци /НИСО/
- Дейности, свързани с отбелязване на дати от екологичния календар:
- *Осъществени инициативи по повод Световният ден на водата – 22 март:*
- РИОСВ-Перник в партньорство с Районен Младежки Дом - Мошино организираха съвместна инициатива по случай Световния ден на водата - 22.03.2015г. Под мотото на празника „Вода и устойчиво развитие“, Директорът на РИОСВ-Перник запозна младите природолюбители и еколози от ТПГ „Мария Кюри“, Х-то ОУ и ХШ-то ОУ, на гр. Перник с историята на честването на Световния ден на водата и значението на водата, като жизненоважен за човечеството ресурс. Водата е в центъра на всички дейности от човешкия живот, ключ към здравето на хората и екосистемите и предпоставка за устойчиво развитие на цялото общество. Участниците в празника се запознаха с техниката „ебру“ – рисуване върху вода и сами създадоха необикновени „водни“ картини.
  - Презентация за "Чокльово блато" пред ученици от ТПГ „Мария Кюри“, специалност - Екология и опазване на околната среда.
  - Популяризиране на Национална кампания на МОСВ и ПУДООС „За чиста околна среда” – 2015 година
  - *По повод Международният ден на птиците 1-ви април* - посещение в РИОСВ - Перник на ученици от СОУ „Петър Берон“ в гр. Перник. Третокласниците обогатиха своите знания за видовете защитени птици в България, включени в Червената книга.
  - *По повод Международния ден на земята, под мотото „ Време е да дадем пример“ :*
    - засаждане на дървета в землището на с. Рударци. По инициатива на ученици от XVI- ОУ "Св. св. Кирил и Методий", със съдействието на кмета на с. Рударци, бяха засадени липи, бреси и кестени. Фиданките бяха осигурени от РДГ Кюстендил.
    - Експерти от РИОСВ-Перник бяха гости на екологичен празник, организиран от XI-то ОДЗ „Знаме на мира“, гр. Перник. Особен интерес в децата предизвика засаждането на брезички в двора на градината.
    - Със съдействието на РИОСВ-Перник се проведе и ежегодният празник, организиран от кметство „Изток“, включващ спортни и художествени изяви, песни, танци и озеленяване.

- *По повод Международния ден на биологичното разнообразие - 22 май*
- посещение на експерти на РИОСВ – Перник в планината Осогово, съвместно с ученици от СОУ „Васил Левски“ в гр. Кюстендил. На петокласниците бяха показани находища на алпийски тритон, включени в Червената книга, в земл. на Ново село, община Кюстендил в района на ски-пистата и хижа Осогово. Учениците обогатиха своите знания за видовете защитени птици, животни и растения, които са предмет на опазване в защитените зони от мрежа Натура 2000 – BG0002079 «Осогово» и BG0001011 «Осоговска планина».
- *Инициативи по повод 5 юни – Световен ден на околната среда:*
  - На 04.06.2015 г. ученици от ГПЧЕ „Симеон Радев“ – гр.Перник, посетиха РИОСВ-Перник. Учениците се запознаха с дейността на инспекцията. С презентация на тема „Качество на атмосферния въздух в град Перник“ експерти представиха актуални данни за показателите фини прахови частици /ФПЧ10/ и серен диоксид.
  - Проведена работна среща на териториални структури на МОСВ от Югозападния регион за планиране– РИОСВ-Перник, РИОСВ-Благоевград и Басейнова дирекция Западнобеломорски район. Целта на срещата бе набелязване на мерки за намаляване сроковете по административните процедури по ЗООС и ЗБР, облекчаване на общините и бизнеса при кандидатстване за безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, чрез подобряване на координацията между териториалните структури в системата на МОСВ.
- Участие в четвъртия ден от кампанията „Да изчистим България заедно“ на 7 юни
- Почистени от отпадъци бяха подходите към поддържан резерват „Острица“ – района около хижа „Славей“ и местността „Смильовец“. В почистването се включиха и доброволци. Събрани бяха около 1 м³ отпадъци.
- Организирана заключителна пресконференция във връзка с проект № 5113123-2-687 “Разработване на планове за управление на защитени зони по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици BG0002099 „Кочериново” и BG0002101 „Мещица” по Приоритетна ос 3: „Опазване и възстановяване на биологичното разнообразие”. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.”, с бенефициент РИОСВ-Перник.
- Флаш-моб, изписвайки с чадъри „РИОСВ”, като послание за поощряване придвижването в градска среда без моторни превозни средства.
- На 19 ноември 2015 г. бе проведен екопразник на тема: „Аз обичам природата”. Мероприятието се провежда по инициатива на Кметство Изток, Община Перник със съдействието на Регионална инспекция по околната среда и водите – гр. Перник. Традиционната инициатива, свързана със Световният ден на децата, цели създаване на възможности за изява на творческите заложби на учениците от 5-ти до 7-ми клас и стимулиране интереса им към природата и опазване на околната среда. За тази цел РИОСВ – Перник разработи и подари на всяко учебно заведение образователен комплект.
- ✓ РИОСВ-Перник и екоklub при ТПГ „Мария Кюри“ отбелязаха Европейската седмица за намаляване на отпадъците - ЕСНО 2015. С презентация, експерти от отдел „Контрол на околната среда“ представиха пред участниците на екоklubа добри практики за намаляване на отпадъците. Със съдействието на РИОСВ-Перник на Професионалната гимназия бяха осигурени съдове за разделно събиране на отпадъци.

6. Административно – наказателна отговорност и принудителни административни мерки

Справка 10.1. Наложени и обжалвани глоби,
имуществени санкции по екологичното
законодателство

ЗАКОНИ	АУАН		НП- ГЛОБИ		НП-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ		СЪБРАН И СУМИ	ПРЕДАДЕНИ НА НАП		ОБЖАЛВАНИ НП-ГЛОБИ						ОБЖАЛВАНИ НП-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ					
										ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА		ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА	
	ОБЩ БРОЙ	ПРЕКРАТЕНИ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
ЗООС	10	3	1	500,00	13	258 000,00	20 150,00	1	4 000,00							2	40 000,00			12	247 000,00
ЗЧАВ	4	0	1	1 000,00	3	4 200,00	200,00	0	0,00											2	4 000,00
ЗВ	4	0	0	0,00	5	11 500,00	17 000,00	1	2 000,00							1	3 000,00			2	3 500,00
ЗУО	15	2	3	6 000,00	9	47 500,00	19 300,00	4	15 400,00							2	4 000,00	5	50 400,00	11	90 000,00
ЗБР	0	0	1	100,00	1	500,00	600,00	0	0,00											1	1 000,00

ЗЛР	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00												
ЗЗТ	1	0	1	100,00	0	0,00	0,00	0	0,00												
ЗОПО ЕЦ	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00												
ЗЗВВХ ВС	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00												
ЗЗШО С	1	0	0	0,00	2	4 000,00	3 000,0 0	0	0,00												
ЗЗЖ	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0	0,00												
ДРУГ И *																					
ОБЩ О	35	5	7	7 700,00	33	325 700,00	61 250,0 0	6	21 400,0 0	0	0,00	0	0,00	0	0,00	5	47 000,0 0	5	50 400,0 0	28	345 500,0 0

Наложени и обжалвани санкции по чл. 69 от ЗООС

КОМПОНЕНТ	НАЛОЖЕН И ТЕКУЩИ САНКЦИИ-НП		НАЛОЖЕН И ЕДНОКРАТНИ САНКЦИИ-НП		БРОЙ ИЗДАДЕНИ ЗАПОВЕДИ ЗА ПРОМЯНА НА НАЛОЖЕНИ САНКЦИИ				СЪБРАНИ СУМИ	ПРЕДАДЕН И НА НАП		ОБЖАЛВАНИ НП						
	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	ОТМЯНА	НАМАЛЯВАНЕ	СПИРАНЕ	ВЪЗОБНОВЯВАНЕ		СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	ПОТВЪРДЕНИ		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА	
													БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
ВОДИ	2	274,00	2	892,00	1	1	1	0	12 108,46	0		0		0				
ВЪЗДУХ			1	177 796,96	0	0	1	0	317 329,40	0		0		0		1	177 796,96	
ПОЧВИ					0													
МИРИЗМИ					0													
ОБЩО	2	274,00	3	178 688,96	1	1	2	0	329 437,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	177 796,96	

Жалби и сигнали

Вид	Брой	Основатели и (брой)	Неоснователи и (брой)	Препратени по компетентнос т (брой)	Брой проверен и обекти	Брой извършен и проверки	Предприети мерки							
							Дадени предписания		Съставен и актове (брой)	НП		Наложени санкции по чл.69		ПА М
							Брой	Неизпълнен и		Брой	Лева	Брой	Лева	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Жалби и сигнали	30	15	13	15	16	21	14	0	1	1	1000	0		0
Сигнали , получен и на "Зелен телефон " и ел.поща	46	34	10	8	41	43	25	0	0	1	предсто и издаван е на НП	0		0
Общо	76	49	23	23	57	64	39	0	1	2	1000	0	0	0

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

1. Политика по околна среда на регионално и местно ниво

Справка 12. Информация за изпълнявани проекти с екологично значение				
Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
"Обичам природата и аз участвам" с.Кладница	Построяване и озеленяване на детска площадка ,създаване на кът за отдих и връзка с природата.	ПУДООС	9950	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -кметство Калкас	Почистване на пространство около езеро, озеленяване и създаване на кът за отдих	ПУДООС	9871	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Сапарева баня ,Кметство Овчарци	Изграждане на детска площадка - беседка,пейки и засаждане на дръвчета	ПУДООС	8957,88	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -гр.Дупница	Изграждане на детска площадка с съоръжение и засадени дървета	ПУДООС	9938,7	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Общ.Дупница, с.Самораново ОУ"Христо Ботев"	Обособяване на градинки ,закупуване на инструменти и пособия.Закупуване на мултимедия с образователна цел.	ПУДООС	5000	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -гр.Перник ГПЧЕ "Симеон Радев"	Закупена е преносима лаборатория за изследване на въздуха,почви и води.	ПУДООС	5000	Приключен

"Обичам природата и аз участвам" -гр.Кюстендил ОУ"Св.Св Кирил и Методий"	Закупен е преносим компютър ,колони и мултимедиино устройство,флаш памет с образователна цел.Закупени са комплекти ."Обща биология", "Вода и физика"	ПУДООС	4819	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -гр.Кюстендил ОУ"Ильо Войвода"	Почистен и озеленен е част от училищният двор,поставени са нови пейки ,цветарници и кош за разделно събиране.	ПУДООС	4235,5	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -гр.Радомир	Изградена е нова спортна площадка с изкуствена трева, закупени са футболни врати и са монтирани пейки.	ПУДООС	9957	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -гр.Трън	Поцисване на градинки и извозване на отпадъци,засадини са дървета ,монтирани са пейки и изкуствени животни.	ПУДООС	9699,58	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Кюстендил ОДЗ "Еделвайс"	Възстановен е съществуващ пясъчник,засадени са иглолистни дървета ,монтирани са пейкии кошове за разделно събиране на отпадъци.	ПУДООС	4925,6	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -гр.Брезник СОУ" Васил Левски"	Обособена е класна стая на открито и кът за малките ученици под липата ,монтирани са пейки и кошове за отпадъци.	ПУДООС	4998,2	Приключен

"Обичам природата и аз участвам" -гр.Батановци ОДЗ"Валентина Телешкова"	Обособена е класна стая на открито ,монтирана е ученическа дъска и комплект с маси и столове,поставени са четири пейки.	ПУДООС	4995	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Перник, Кметство -Голямо Бучино	Тревните площи са почистени,отпадъците извозени,засадени са дръвчета ,монтирани са пейки и детски съоръжения.	ПУДООС	9928,36	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Перник Кметство Кралев дол	Ремонт на селска чешма,подмяна на тръби ,изграждане на канализация и поставяне на пейки за отдих около чешмата.	ПУДООС	9991,2	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Перник Кметство Люлин	Тревните площи са почистени,отпадъците извозени,засадени са дръвчета ,монтирани са пейки и детски съоръжения.	ПУДООС	9996,79	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Сапарева Баня , Кметство Ресилово	Обособена е детска площадка ,монтирани са детски съоръжения и дървена ограда, поставени са кошове за боклук	ПУДООС	10000	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Кюстендил, с.Жилинци	Монтирано е детско съоръжение ,беседка и кошове за отпадъци.	ПУДООС	9531,8	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Кюстендил, с.Николчевци	Монтирано е детско съоръжение ,беседка и кошове за отпадъци,засадени са дървета и трева.	ПУДООС	9830,6	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Кюстендил, с.Коняво	Изградена е детска спортна площадка включваща спортни съоръжения ,поставена е шестоъгълна беседка и кошове за отпадъци.	ПУДООС	9920	Приключен

"Обичам природата и аз участвам" -Община Кюстендил, с.Слокощица	засадени са иглолистни и широколистни дървета ,монтирани са пейки,изграден е пясъчник,наредена е нова настилка от бетонови плочи.	ПУДООС	10000	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Кюстендил, с.Пиперков Чифлик	Монтирано е детско комбинирано съоръжение ,градински пейки и кошове.Засадени са дървета.	ПУДООС	9467,8	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Перник ОУ "Св.Св Кирил и Методий" с.Дивотино	Изградена е детска площадка,беседка за отдих, лост масички и пейки.Поставени са кошове за отпадъци.Монтирана е бяла дъска.	ПУДООС	4995,38	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Перник ОУ "Св.Климент Охридски с.Рударци	Боядисана е оградата ,засадени са дървета,възстановени са част от плочките,монтирани са масички ,пейки и кошове за отпадъци.	ПУДООС	4993	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Перник ОУ "СВ. Св Кирил и Методий" с.Драгичево	Изградена е зелена класна стая,беседка ,възстановена е чешма,поставени са кошове за отпадъци.	ПУДООС	4995	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Дупница ЦДГ Калина"	Засадени са дървета,закупени са пособия-маси кошове и др.	ПУДООС	5071,86	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Кюстендил ОДЗ "Слънце"	Монтирана е детска беседка ,три броя масички,детско съоръжение,засадени са дървета и храсти.	ПУДООС	5000	Приключен

"Обичам природата и аз участвам" -Община Перник ОУ" Св.Иван Рилски"	Монтирана е беседка,Засадени са дървета и цветя.	ПУДООС	5000	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Бобов Дол ЦДГ "Миньор"	Монтирани са детски съоръжения ,кашаве еи къщички за птици.	ПУДООС	4894,8	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Бобошево ЦДГ" Здравец"	Обособени са повече тревни площи,положени са нови цветни плочки оградени с бордюри .монтирани са парапети за безопасност на децата.Поставени са кошове за разделно събиране на отпадъци.	ПУДООС	4800,86	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Радомир ОДЗ"Радомирче"	Монтирано е комбинирано детско съоръжение съдържащо-тунел, въртележка,люлки,маса и пейки.	ПУДООС	5000	Приключен
"Обичам природата и аз участвам" -Община Брезник, Кметство Долна Секирна	Терена е подравнен ,изчистен,направени са алеи от филц,изградена е ограда,монтирана е двойна люлка,пързалка и кошове за отпадъци.Монтирана е паркова чешма.	ПУДООС	9997,95	Приключен
"Разработване на планове за управление на защитени зони по Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици BG0002099 „Кочериново” и BG0002101 „Мешица” по процедура BG161PO005/11/3.0223 от приоритетна ос 3 , бенефициент РИОСВ-Перник	Утвърдени планове за управление на 2 бр. защитени зони	ОПОС	410 989,27	Приключен

<p>„Регионално депо за неопасни отпадъци – гр. Перник с обща площ от 140 дка, в землището на с. Люлин, община Перник, местност „Чокладиновец“ първи етап:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зони и съоръжения, вкл. Клетка 1, Пречиствателно съоръжение за инфилтрирани води, Инсталация за високотемпературно обезвреждане на биогаз“ 2. Рехабилитация на външен експлоатационен път 3. В и К- външна връзка – част 1 4. Изграждане на външно ел. захранване и МКТП 20/0,4 kVx630 kVA <p>и</p> <p>„Завод за сепариране и компостиране на битови отпадъци“</p> <p>Местонахождение: ПИ № 000093 в землището на с. Люлин, местност „Чокладиновец“ община Перник, с бенефициент Община Перник</p>	<p>Изградено и въведено в експлоатация РДНО</p>	<p>ОПОС</p>		<p>Приключен</p>
--	---	-------------	--	------------------

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Основен екологичен проблем за района на гр.Перник е замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ и серен диоксид. Реализираните досега мерки са недостатъчни за постигането на нормите за качество на атмосферния въздух, по конкретно по показател ФПЧ₁₀.

На база измерените стойности в пунктовете за мониторинг качество на атмосферния въздух в гр.Перник се наблюдава тенденция за намаляване на нивата на ФПЧ₁₀ през 2015 г. спрямо преходните години.

През декември 2015 г. в АИС са отчетени 23 превишения на средночасовата норма за серен диоксид.

Извършени са измервания на шумовите нива на 10 бр. от планираните 10 бр. обекта. Не са констатирани наднормени нива на шум на 9 от обектите.

От провеждания през 2015 г. мониторинг се налага извода, че основен проблем за региона, водещ до замърсяване на повърхностните води е заустването на непречистени отпадъчни води от канализационните системи на населените места. Въпреки реализираните проекти все още не е решен въпроса с изграждането на канализационни мрежи и пречистването на отпадъчните води

Две от големите съществуващи ПСОВ се нуждаят от основен ремонт и модернизация – ПСОВ-Батановци и ПСОВ – Дупница.

През 2015 г. РИОСВ-Перник въвежда данни от провеждания емисионен контрол на отпадъчни води в „Информационна система за разрешителни и мониторинг при управление на водите”, която ще осигури получаване на най-бърза и подробна информация за състоянието на конкретен воден обект и източници за замърсяване.

Продължава провеждането на контрол на складовете и Б-Б кубовете за съхранение на залежали и негодни за употреба ПРЗ.

През 2015 г. е осъществен контрол на 15 бр. инсталации с издадени КР, при който е констатирано, че 3 бр. оператори не спазват условията от издадените КР. За установените нарушения са съставени 12 бр. АУАН.

Екологичен проблем за контролирания регион от РИОСВ-Перник през 2015 г. продължава да бъде третирането на битовите отпадъци. Изграждането на бъдещата регионална система за третиране на неопасни отпадъци в гр.Дупница все още не е стартирало, поради продължаващи съдебни процедури.

В края на 2015 г. е въведено в експлоатация Регионалното депо за неопасни отпадъци, разположено в землището на град Перник.

Множество проблеми се срещат при опитите на общини и дружества за разделно събиране на рециклируеми отпадъци /от опаковки, хартия и картон, пластмаса, стъкло/.

В следствие на осъществения контрол през 2015г. на предприятията с «висок» и «нисък» рисков потенциал се потвърждава, че операторите са въвели ефективна система за управление на мерките за безопасност.

Производителите, вносителите и потребителите по веригата на химикали изпълняват задълженията, произтичащи от Регламент REACH.

В проверяваните обекти не са констатирани несъответствия, относно извършени нотификации, съгласно Регламент 1272/2008 CLP.

Операторите, които попадат в Приложение №1 от ЗОПОЕЦ изпълниха дадените предписания от РИОСВ-Перник за изготвяне на собствени оценки за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени екологични щети и включването им в публичния регистър в МОСВ.

Планът за управление на защитена зона ВГ 0002101 „Мешица“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-809 /06.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите /обн. ДВ бр. 108 /2008 г./ е от първите в страната. Изработен е по проект с бенефициент РИОСВ-Перник.

През 2015 г. в териториалния обхват на РИОСВ-Перник са финансирани и изпълнени 33 броя проекти на общини, кметства, училища и детски градини чрез Националната кампания "Обичам природата и аз участвам" -, което е два и половина пъти повече в сравнение с 2014 г. В резултат на реализацията им са благоустроени градинки, детски площадки, училищни дворове.

През 2015 г. беше добре планирана контролна дейност, като брой обекти и като осъществявана дейност в тях. В годишния план бяха включени и са осъществени проверки освен на високо рисковите обекти, които се проверяват ежегодно, и на обекти, осъществяващи сходна дейност на територията на инспекцията. По този начин се постига равнопоставеност на обектите, може да се направи сравнение за дейността им и изпълнение на екологичното законодателство от страна на операторите.

На официалната интернет страница на РИОСВ-Перник <http://www.pk.riosv-pernik.com/> се поддържат публични регистри в помощ на заинтересованото население.

В [„Рейтинг на активната прозрачност в България '2015“](#), публикуван от Фондация „Програма Достъп до Информация“, РИОСВ-Перник заема 68-ма позиция от включените в изследването 544 административни структури.